

5.11.2021

DEĞİŞİKLİKLER İŞLENMİŞ AKTİF İŞGÜCÜ HİZMETLERİ GENELGESİ (2013/1)¹

GİRİŞ

Türkiye İş Kurumu tarafından istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere düzenlenen aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, toplum yararına programlar (**Mülga**)² ve tasarlanacak olan diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar ile bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacı ile hazırlanan Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği (bundan böyle “Yönetmelik” olarak anılacaktır), 12.03.2013 tarih ve 28585 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş 6.11.2014 tarih ve 29167 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yapan³ Yönetmelik ve 12.2.2016 tarih ve 29622 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik yapan Yönetmelik⁴ ile de çeşitli hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

Bu genelgenin amacı, Yönetmelik kapsamında yürütülecek olan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile diğer iş ve işlemler hakkında açıklanması gerektiği düşünülen hususlara ilişkin açıklamalar yapmak ve Yönetmeliğin verdiği yetki çerçevesinde bazı hükümlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Bu nedenle Yönetmelik hükümleri ile bu⁵ genelgedeki açıklamaların birlikte dikkate alınarak uygulanması gereklidir.

---

¹ 01/04/2013 tarih ve 10379 sayılı Makam Oluru ile yayımlanan 2013/1 Sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi, 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi, 07/11/2014 tarih ve 39382 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2014/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi, 16/12/2014 tarih ve 44194 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2014/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi, 15.02.2016 tarih ve 93417974-203-5948 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge (2016/1) ve 09.03.2016 tarih ve 93417974-10-9098 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge (2016/2) ve 18.04.2016 tarih ve 93417974-10-13195 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge (2016/3), ve 24.06.2016 tarih ve 93417974-10-23684 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge (2016/4) ve 05.09.2016 tarih ve 32135 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/1 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge (2016/5) ile yapılan değişiklikler bu metne işlenmiştir.

² 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: “, iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri”

³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

A) GENEL ESASLAR

1. Yetki ve sorumluluk

Yönetmeliğin 5. maddesi ile Genel Müdürlük, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü (bundan sonra “il müdürlüğü” olarak anılacaktır) ve il müdürlüklerine bağlı olarak kurulan hizmet merkezlerinin yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde, hizmet alımı ve işbirliği yapılması yöntemleri ile hizmetlerin yürütülmesi konusunda sorumluluk il müdürlüğündedir. Ancak il müdürlüğü, sorumluluk kendisinde kalmak şartı ile bu Yönetmelik kapsamındaki yetkisini, hizmetlerin yerinde ve etkin bir şekilde yapılmasını temin amacı ile kapsamını da yetki devrinde açıkça belirleyerek, iş ve işlemlerin sadece bir bölümünü ya da tamamını yapmak üzere varsa hizmet merkezlerine aktarabilir. Hizmet merkezlerine iş ve işlemlerin bir kısmına ilişkin olarak kısmi yetki devri yapılmış ise, hizmet merkezince yapılacak iş ve işlemler bu kısmi yetkilendirme çerçevesinde yerine getirilecektir. Ancak yetki devri çerçevesinde hizmet merkezlerince yapılacak iş ve işlemlere ilişkin olarak, bazı yetkilerin kullanımında il müdürlüğünün onayı ayrıca istenebilir.

Anılan maddenin üçüncü fıkrası gereğince, Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü ya da yetki devri yapılan hizmet merkezi, iş ve işlemlerin Yönetmeliğin amacına uygun olarak yapılmasını temin etmek ve ortaya çıkabilecek sorunları önlemek ve/veya çözmek amacı ile her türlü tedbiri alabilecektir. Bu kapsamda Kurum, ilgili mevzuatından kaynaklanan inceleme ve denetleme yapma, gerekçesini belirtmek suretiyle yapılan iş veya işlemleri durdurma veya iptal etme gibi hak ve yetkilere sahiptir.

Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü ya da yetki devri yapılan hizmet merkezi, kurs veya programın amacına aykırı işlem yapılması, işveren veya katılımcı hakkında ilgili makamlardan alınan bilgiler neticesinde kamu güvenliği ve milli güvenlik açısından sorun tespit edilmesi, kurs veya programın devam ettirilmesinin kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasına engel durumlar oluşturduğunun tespiti, ödenek yetersizliği vb. nedenlerle sözleşme veya protokolü gerekçesi yazılı olarak yükleniciye bildirerek feshetme yetkisine sahiptir⁶.

Bu genelgenin uygulaması bakımından il müdürlüğüne yapılan atflar, aksi yönde bir açıklama olmadığı sürece hizmet merkezi olan ve kurs ve program uygulama yetkisi verilmiş hizmet merkezleri için de geçerlidir⁷.

2. Yıllık işgücü eğitim planı

Yönetmeliğin 7/1. maddesi gereğince yıllık işgücü eğitim planının en geç ilgili yılın ocak ayı sonuna kadar hazırlanması gerekmektedir. Yıllık işgücü eğitim planı hazırlanırken öncelikle varsa o dönemde güncel olan işgücü piyasası araştırma sonuçları ve/veya işyerlerinden alınan talepler doğrultusunda işgücü piyasasının ihtiyaçları meslek ve kişi sayısı bakımından tespit edilecektir.

İhtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı tespit edildikten sonra bu sayıdan aktif durumda olanlar düşülecektir. Aktif durumda olanlardan kasıt; il müdürlüğü kayıtlarında ilgili mesleklerde Kuruma kayıtlı işsizlerden kendilerine ulaşılabilmesi

⁶ 2016/5 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

için gerekli olan iletişim bilgileri il müdürlüğünce doğru ve eksiksiz olduğu tespit edilen ve Kurumun davetine cevap veren kişilerdir⁸.

(Mülga)⁹.

Bu kişilerin tespit edilmesi konusunda il müdürlüklerinin azami gayreti göstermesi ve Kuruma kayıtlı kişiler arasından, ihtiyaç duyulan işgücü talebinin özelliklerine uygun olanların belirlenerek bu kişilerin dikkate alınması gereklidir. Böylece yıl içerisinde o ilde eğitim düzenlenecek meslekler ve bu mesleklerde eğitim alacak yaklaşık kişi sayısı belirlenmiş olacaktır¹⁰.

Ancak bu işlemlerin hizmet merkezi düzeyinde de gerçekleştirilmesi mümkün ise hizmet merkezi düzeyinde ihtiyaçlar ve ilgili hizmet merkezlerine kayıtlı kişi sayıları yukarıda açıklanan çerçevede belirlenecek, nihai plan ise her durumda il düzeyinde hazırlanacaktır.

Genel Müdürlük, bu amacın gerçekleşmesi için, yıllık işgücü eğitim planının yayımlanmasından önce illere ait işgücü piyasası araştırma sonuçlarını ve yıllık işgücü eğitim planı¹¹ ile ilgili il müdürlüklerince yapılan iş ve işlemleri değerlendirebilecektir¹². Değerlendirme sonucunda Yönetmeliğin bu maddesinde belirtilen hususlara aykırı olarak hazırlanan planların revize edilmesi istenebilecektir.

İşbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programlarına yıllık işgücü eğitim planında yer verilirken; işgücü piyasasında belirlenen ihtiyaçlar ile il müdürlüğüne **(Mülga)**¹³ tahsis edilen ödenek miktarı ve belirlenen hedefler dikkate alınacaktır.

Onaylanan plan, yayımlanmak üzere il müdürlüğünce en geç Şubat ayının başına kadar Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yayınlanmak üzere Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına gönderilecektir¹⁴. Planda yıl içinde meydana gelen değişikliklerin de en geç yedi işgünü içinde yayınlanan planın değiştirilmesi için aynı şekilde iletilmesi gereklidir¹⁵.

3. Ödeneklerin belirlenmesi ve kapsamı¹⁶

Aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programların giderleri, 4447 sayılı Kanunun 48/7. maddesi ve aynı Kanunun 53. maddesi kapsamında Kuruma tahsis edilen ödeneklerden Genel Müdürlükçe uygun bulunan miktarlar üzerinden karşılanmaktadır¹⁷.

Yönetmeliğin 6. maddesine göre, Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yapılması için il müdürlüklerine tahsis edilecek ödenek miktarı, her yıl Genel Müdürlükçe

⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İhtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı tespit edildikten sonra bu sayıdan; il müdürlüğü kayıtlarında ilgili mesleklerde Kurum tarafından veya başka kuruluşlar tarafından düzenlenen kurslardan sertifika almış ve halen işsiz olan kişiler, Kuruma kayıtlı işsizlerden davet edilmesine rağmen davete yanıt vermeyenler, iletişim kurulamayanlar, ikametgâhı il müdürlüğü görev alanından çıkanlar, artık iş arama çabası içinde olmayanlar ve benzeri durumdaki aktif olmayanlar düşülecektir."

⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "Kurum tarafından kayıtlı kişilerin aktif olma durumu hakkında yapılacak süre değişikliğine ilişkin düzenlemeler bu genelge uygulaması için de geçerlidir. Yapılan son düzenleme ile iki yıllık bu süre on sekiz ay olarak değiştirildi için on sekiz aylık uygulama kullanılacaktır."

¹⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Bu kişilerin tespit edilmesi konusunda il müdürlüklerinin azami gayreti göstermesi ve ihtiyaç duyulan işgücü talebinin özelliklerine uygun Kuruma kayıtlı kişilerin belirlenerek bunların dikkate alınması gereklidir. Böylece yıl içerisinde o ilde eğitim düzenlenecek meslekler ve bu mesleklerde eğitim alacak yaklaşık kişi sayısı belirlenmiş olacaktır."

¹¹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "plan"

¹² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "değerlendirilebilecektir"

¹³ 2014/1 sayılı genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "bu"

¹⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir. Değiştirilmeden önceki ibare: "elektronik posta yoluyla talep@iskur.gov.tr adresine iletilecektir"

¹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶ Bu madde, başlığı ile birlikte 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

belirlenecektir. Ayrıca Genel Müdürlük, ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda il müdürlüklerine tahsis ettiği ödeneklerde değişiklik yapabilir, ödeneklerin bir kısmını veya tamamını merkezde tutabilir, tenkis edebilir¹⁸, yürütülen ve planlanan faaliyet ya da projeleri dikkate alarak ödenek tahsisi yapabilir.

Bu doğrultuda, il müdürlüklerine aktif işgücü hizmetleri kapsamında tahsis edilen eğitim ödeneklerinden yüzdeler kısımların hesaplanmasında, il müdürlüğüne yılbaşında tahsis edilen miktar ile birlikte yıl içinde tahsis edilen ilave ödeneklerin toplamının dikkate alınması gerekmektedir. Ancak il müdürlüklerinden yıl içinde tenkis edilen ödenekler bu hesaplamada dikkate alınmayacaktır. (Mülga)¹⁹

Ayrıca Yönetmelik kapsamında il müdürlüklerine tahsis edilen ödenekler ile ayrı ayrı olarak aşağıda belirtilen şekillerde kurs düzenlenmesi mümkündür:

- a) Yönetmeliğin 12/4. maddesi gereğince, kamu kurum ve kuruluşları (devlet üniversiteleri dahil) ve Anayasanın 135. maddesinde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile en az yüzde yirmi istihdam taahhüdü ile işbirliği kapsamında düzenlenecek kurslarda eğitim bütçesinin yüzde beşi kullanılır.
- b) Yönetmeliğin 12/5. maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşları, devlet üniversiteleri ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile işbirliği yöntemiyle eğitim bütçesinin yüzde beşi ile düzenlenecek kurslarda istihdam taahhüdü aranmaz. Bu oran, Genel Müdürlük Oluru ile iki katına çıkarılabilir.
- c) Yönetmeliğin 40/2. maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşları (devlet üniversiteleri dahil) ile Anayasanın 135. maddesinde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları en az yüzde yirmi istihdam taahhüdü ile hizmet alımı kapsamında düzenlenecek kurslarda eğitim bütçesinin yüzde beşi kullanılır.
- d) Yönetmeliğin 99. maddesi kapsamında düzenlenen özel politika ve uygulama gerektiren kişi ve gruplara yönelik olarak düzenlenen kurslarda eğitim bütçesinin yüzde onu kullanılır.

Örnek 1: (A) iline yılın başında 1.000.000 TL eğitim ödeneği tahsis edilmiştir. İl müdürlüğü yukarıda ifade edilen ilk üç durum için ayrı ayrı 50 bin TL'lik ve dördüncü durum için ise 100 bin TL'lik kurs düzenleyebilir. Toplamda 250 bin TL bu kapsamdaki kurslar için tahsis edilmiştir. Yıl içinde toplam 1.300.000 TL ilave ödenek 300.000 TL de tenkis yapılması durumunda il müdürlüğünün toplam eğitim bütçesi 2.000.000 TL olmasına rağmen bu dört durum için kullanabileceği miktar toplamda $(1.000.000 + 1.300.000 = 2.300.000 \times 0.25 =) 575.000$ TL olabilecektir. Yıl içerisinde il müdürlüğünün bütçesinden tenkis yapılması bu yüzdeler kısımların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

¹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁹ 2016/1 sayılı genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Zira tenkis edilen ödeneğe denk gelen miktarın dikkate alınması durumunda biten veya devam eden kurslarda sorun çıkma ihtimali bulunmaktadır."

B) MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI

1. Mesleki eğitim kurslarının açılması

Yönetmeliğin 9. maddesine göre, yıllık işgücü eğitim planında yer alsa dahi bir meslekte kurs açılabilmesi için öncelikle o meslekte işgücü piyasasından veya işverenlerden²⁰ işgücü²¹ talebinin olması zorunludur. Bu işgücü²² talebi, Kuruma bildirilen talepler sonucu belirlenebileceği gibi işgücü piyasası araştırmaları sırasında tespit edilen ihtiyaçların Kurum personeline devam eden bir ihtiyaç olarak teyit edilmesi suretiyle de belirlenebilecektir ya da her iki yöntem birlikte kullanılabilir.

Ayrıca ilde yapılan/yapılacak yatırımlar, teşvik uygulamaları gibi nedenlerle ortaya çıkan/çıkacak olan ihtiyaçlar, sektörel gelişim olanağı bulunması ya da belirli mesleklere ilişkin işgücü ihtiyacının il müdürlüğü veya resmi kurum ve kuruluşlarca tespiti gibi durumlar da işgücü²³ talebi olarak değerlendirilebilecektir²⁴. İl müdürlüğünün ilin işgücü piyasasının nabzını tutması ve özellikle sektör temsilcisi konumunda bulunan kurum ve kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte ortaya konulan nitelikli işgücü taleplerini karşılamak için çalışması gereklidir²⁵.

Söz konusu işgücü²⁶ talepleri, öncelikli olarak Kuruma kayıtlı kişilerden karşılanmaya çalışılacaktır. Bu çerçevede işgücü²⁷ talebinin alındığı il müdürlüğü tarafından, ilgili meslekte Kuruma kayıtlı olanların sistem üzerinden kontrolü ivedi olarak yapılacak ve talebin olduğu alanda eğitim almış işsizlere öncelik verilmek üzere talep karşılanmaya çalışılacaktır. Kurum tarafından düzenlenen kurslara katılmamış olsa bile o meslekte sertifika sahibi olan işsizler de bu çerçevede dikkate alınacaktır. Bu kapsamda il müdürlüğü veya hizmet merkezince talep karşılanırken ilgili alanda mesleki eğitim almış Kuruma kayıtlı olanlar varsa bunlara davet göndermek suretiyle talep, işgücü istemlerinin Kurum sistemindeki ilanda kalma süresine (30 gün) bağımlı kalınmaksızın²⁸ en fazla 7 işgünü içinde karşılanmaya çalışılacaktır. İlgili meslekte Kuruma kayıtlı kişi bulunmaması, bu kişilere ulaşılamaması, davet edilen kişilerin davete cevap vermemeleri, daveti kabul etmesine rağmen bu kişilerin önerilen işi kabul etmemesi veya işveren tarafından daveti kabul edenlerin işe kabul edilmemesi durumlarında gelen talebin karşılanamayan kısmı için kurs başlatılabilecektir. Mesleki eğitim kursları düzenleme yetkisi verilmiş hizmet merkezinin bu kapsamdaki taleplerin karşılanması sırasında kendi görev sahası ile sınırlı olarak çalışma yapması mümkündür²⁹.

Eğer farklı illerde talebin karşılanması amacı ile araştırma yapılması gerekirse ilk talebin yapıldığı il müdürlüğünce bu yönde diğer il müdürlükleri ile koordinasyon içerisinde araştırma yapılır³⁰.

²⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşyerlerinden"

²¹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşçi"

²² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşçi"

²³ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşçi"

²⁴ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşçi"

²⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "İşçi"

²⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁹ 2013/3 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Söz konusu talepler, öncelikli olarak Kuruma kayıtlı kişilerden karşılanmaya çalışılacaktır. Bu çerçevede açık iş talebinin alındığı il müdürlüğü tarafından, ilgili meslekte Kuruma kayıtlı olanların kontrolü yapılacak ve bu kayıtlar arasından açık iş talebinin olduğu alanda eğitim almış işsizlere öncelik verilmek üzere talebin mümkün ise en az iki katı kadar aday ile bu talep karşılanmaya çalışılacaktır. Kurum tarafından düzenlenen kurslara katılmamış olsa bile o meslekte sertifika sahibi olan işsizlerde bu çerçevede dikkate alınacaktır. Buna rağmen talep karşılanamamışsa ilgili meslekte kurs açılacaktır."

³⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

Yönetmeliğin 9/1. maddesi gereğince yüklenicinin niteliği ve kurs düzenleme amacı dikkate alındığında, il müdürlüğünce istihdam taahhütlü kursların açılması öncesinde izlenecek talep alınma ve talebin karşılanması süreçleri takip edilmeden kamu kurum ve kuruluşları ile istihdam taahhüdü alınmadan mesleki eğitim kursları açılabilecektir. Bununla birlikte bu mesleklerin işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan mesleklerden olmasına özen gösterilecektir³¹.

Söz konusu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında ifade edilen talepler için de belirtilen süreç izlenerek, taleplerin öncelikle Kurum kayıtlarından karşılanmasına çalışılacaktır.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrası gereğince, planda yer almayan bir meslekte ortaya çıkan işgücü talebinin Kuruma kayıtlı kişilerden karşılanamaması halinde; hizmet alımı yöntemi ile kurs düzenlenebilmesi için, Genel Müdürlükten uygunluk onayı alınması gerekecektir. Bu uygunluk onayı için Genel Müdürlüğe gönderilecek olan talep yazısında; ihtiyacı ortaya koyan somut bilgilere ve açık iş taleplerine ilişkin Kurum kayıtlarından bunun karşılanması için yapılan iş ve işlemlere yer verilmelidir. Genel Müdürlükçe yapılacak değerlendirme sonrasında uygunluk onayının verilmesi ile ilgili meslek ve bu meslekte eğitilmesi öngörülen kişi sayısı yıllık işgücü eğitim planına eklenmek üzere İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayına sunulacak ve onaylanıp plana eklendikten sonra hizmet alımı yapılabilecektir.

Anılan maddenin üçüncü fıkrası gereğince yıllık işgücü eğitim planında yer almamasına rağmen, yukarıda belirtilen sürecin izlenmesi ve ihtiyacın Kurum kayıtlarından karşılanamaması koşuluyla istihdam garantisiz olarak veya³² özel sektör işyerleri tarafından en az yüzde elli, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından en az yüzde yirmi istihdam taahhüdü verilmesi durumunda işbirliği kapsamında mesleki eğitim kursu, Genel Müdürlükten uygunluk onayı alınmaksızın, düzenlenebilecektir. Bu durumda kurs düzenlenen meslek, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun ilk toplantısında plana dahil edilecektir.

Yapılacak bu çalışmalar ile, işgücü piyasasında ortaya çıkan ihtiyaçların mümkün olduğu ölçüde ve öncelikli olarak Kuruma kayıtlı olan daha önce eğitim almış kişilerin istihdamları sağlanarak³³ karşılanması ve ihtiyaç duyulan mesleklerde yine ihtiyaç duyulan karşılanmamış kontenjanlar için mesleki eğitim kursları düzenlenerek kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanımı temin edilmeye çalışılacaktır.

Ayrıca Yönetmeliğin 28. maddesi gereğince UMS ve/veya ulusal yeterlilik bulunan mesleklerde kurslar, ilgili UMS, ulusal yeterlilikler veya yeterlilik birimleri temel alınarak açılabileceğinden, kurs programları bu standart ve yeterliliklere göre onaylanacağından ve şartnamede bu husus belirtileceğinden bu standart ve yeterliliklerin yayınlanıp yayınlanmadığının il müdürlüğünce kurs açılmadan önce mutlaka kontrol edilmesi gerekmektedir. Sınav ve belgelendirme işlemleri, Yönetmeliğin 39. maddesi doğrultusunda mesleki yeterlilik belgesi verilebilen mesleklerde açılan kurslarda MYK tarafından belirlenmiş ilgili mevzuat çerçevesinde, yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşunun prosedürlerine göre yapılacağından, yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olup olmadığı hususunun da il müdürlüğünce araştırılması gerekecektir. Ancak kurs açılacak bir meslek için UMS veya ulusal yeterlilik veya belgelendirme kuruluşunun varlığının her durumda birlikte olması mümkün olmayabileceğinden bu üç durumun aynı anda olması şart değildir³⁴.

³¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

³² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir:

³³ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "ile"

³⁴ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

2. Hizmet sağlayıcılar ile ilgili hususlar

2.1. Sözleşme ve protokol imzalanamayacaklar

Mesleki eğitim kursları, Yönetmeliğin 10. maddesinde belirtilen koşullara sahip hizmet sağlayıcılardan hizmet alımı veya işbirliği yapılmak suretiyle yürütülecektir.

4734 sayılı Kanununun 22. maddesinin Kuruma verdiği yetkiden hareketle, Yönetmeliğin 10 ve 14. maddeleri gereğince aşağıdaki durumdaki hizmet sağlayıcılar ile sözleşme ve protokol yapılamayacaktır:

- a) Hakkında ceza davası açılmış olanlar ile yargı süreci tamamlanıncaya kadar³⁵.
- b) Hakkında teftiş ve inceleme devam edenlerden, müfettiş tespiti doğrultusunda teftiş kurulunca sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda tedbir kararı verilenlerle, teftiş veya inceleme sonuçlanıncaya kadar.
- c) Hakkında teftiş ve inceleme raporu sonucu sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.
- d) Kurumca bu Yönetmelik kapsamında sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.

Yukarıda belirtilen durumlardaki hizmet sağlayıcıların yöneticisi, ortağı, kurucu ortağı ve sahibi olduğu hizmet sağlayıcılarla da aynı şartlarda hizmet alımı ve işbirliği yapılamaz. İl müdürlüğü, gerektiğinde bu konudaki her türlü bilgi ve belgeyi isteklilerden isteme ve gerekli incelemeyi yapma hakkına sahiptir. Ayrıca Genel Müdürlük bu tür durumdaki kişilerin bilgilerini sistemde yayımlayabilir.

Bu çerçevede hizmet alımı ve işbirliği kapsamında düzenlenecek kurslarda isteklilere ilişkin yöneticilik, ortaklık, kurucu ortaklık ve sahiplik bilgilerinin edinilerek sisteme girişlerinin yapılması gerekmekte olup, bu bilgiler isteklilerden talep edilebileceği gibi resmi yazı ile ticaret sicil memurluklarından da temin edilebilecektir³⁶.

Yüklenicinin, istekli olduğu dönem itibari ile sözleşme ve protokol imzalanamayacaklar arasında olduğunun sonradan tespit edilmesi ve bu durumun halen devam etmesi halinde; istekli taahhütnamesinde bu konuda gerekli uyarı yapıldığından, Kurumu yanıltmaya yönelik hareket nedeni ile yüklenici ile imzalanan sözleşme veya protokol iptal edilir, varsa³⁷ kesin teminatları Kuruma gelir kaydedilir, kendisine yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır ve kendisi ile on iki ay boyunca sözleşme ve protokol imzalanmaz³⁸.

Hakkında idare tarafından suç duyurusunda bulunulan hizmet sağlayıcılar ile ilgili olarak savcılık makamının kovuşturmaya gerek olduğuna dair kararı sonrasında hizmet sağlayıcı için tedbir kararı alınacaktır³⁹.

Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinde geçen süreler genel yaptırım süresinden kabul edilecektir. Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinin yüklenici lehine sonuçlanması halinde lehte kararın verildiği tarih itibariyle tedbir⁴⁰ kararı geçerliliğini kaybeder. Bu tarih itibariyle ilgili hizmet sağlayıcılarla hizmet alımı veya işbirliği yapılabilir.

Yönetmeliğin 10/8. maddesine göre, hizmet alımı yapan il müdürlüğünde; ihale yetkilisi kişiler ile bu yetkiye sahip komisyonlarda görevli kişiler ve belirtilen şahısların eşleri ve

³⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "a) Hakkında ceza davası açılmış olanlar ile Kurumla ilgili konulardan dolayı mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıkları bulunanlarla, yargı süreci tamamlanıncaya kadar,"

³⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "yaptırım"

üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinilenleri ile bunların ortağı olduğu şirketler (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç) ile bunların üyesi veya yöneticisi oldukları hizmet sağlayıcılar ile hizmet alımı ve işbirliği kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmaz.

Hizmet sağlayıcılara tedbir⁴¹ uygulanmasında sürenin başlangıcı, bu konuda fiili olarak kararın alındığı tarihtir. Ancak tedbir veya yaptırım kararı teftiş raporu gereğince uygulanacaksa sürenin başlangıcı hazırlanan inceleme raporunun Bakanlık Makamınca onaylandığı veya tedbir kararına ilişkin İş Teftiş Kurulu yazısının yazıldığı tarih olacak şekilde işlem yapılacaktır⁴². Bu tarih, sisteme ilgili il müdürlüğünce kaydedilecek ve ilgiliye tebliğ edilecektir. Eğitimcilerle ilişkin tedbir uygulamalarında ise bu durum yükleniciye yazılı olarak il müdürlüğünce tebliğ edilir⁴³. Bunun dışında yaptırım veya tedbir kararının il müdürlüğünce verildiği durumlarda; yaptırım ile ilgili kararın resmi olarak verildiği tarih yaptırımın başlangıç tarihi olarak dikkate alınacaktır. Burada yaptırıma konu fiilin tarihi değil yaptırım yönünde alınan kararın (yazı, olur gibi) alındığı tarih esas alınacaktır⁴⁴.

İl müdürlükleri teklifleri değerlendirme ve sözleşme imzalama aşamasından önce, sistem üzerinden isteklilerin bu duruma ilişkin bilgilerini kontrol edecektir⁴⁵. Ayrıca il müdürlükleri kendi görev alanları itibari ile yukarıdaki durumda olanlara ilişkin bilgileri sisteme zamanında girmek ve değişiklikleri de takip etmek zorundadır.

Hakkında hangi sebeple olursa olsun yaptırım veya tedbir kararı alınan bir hizmet sağlayıcı ile yaptırım kararından önce imzalanan ve fiili olarak başlayan⁴⁶ herhangi bir sözleşme veya protokol varsa bu sözleşme veya protokol bütün sonuçları ile tamamlanmaya kadar devam edecektir⁴⁷. Fiili olarak başlamaktan kasıt, mesleki eğitim kursunun eğitimine fiili olarak başlanmasıdır. Eğitimin başlamasından önceki süreç hazırlık süreci olarak kabul edilecektir. Bununla birlikte sözleşme veya protokol imzalanmış ancak fiili olarak kurslar başlamamışsa, o protokol ve sözleşme Kurum tarafından bütün sonuçları ile iptal edilecektir. Bir sözleşmeye veya protokole bağlı olarak birden fazla grup kurs açılması öngörülmüş ise, fiili olarak açılmayan gruplar da başlatılmayarak sözleşme veya protokol iptal edilecektir. Bu iptalden dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Ancak varsa seçilmiş kursiyerler bunlar mağdur edilmeden en yakın zamanda açılacak kurslara alınacak veya işbaşı eğitim programına katılımları sağlanacaktır. Ancak devam eden veya sona eren gruplardaki iş ve işlemler mevzuat gereğince yerine getirilecektir⁴⁸.

Örnek 1⁴⁹: 01.08.2015 tarihinde kurs düzenlenmesi amacıyla sözleşme imzalanan bir hizmet sağlayıcı ile 04.08.2015 tarihinde fiilen kurs başlatılmıştır. İş Teftiş Kurulu'nca yapılan inceleme neticesinde 15.08.2015 tarihi itibariyle sözleşme veya protokol imzalanmaması yönünde yaptırım veya tedbir kararı alınmıştır. Bu durumda, 04.08.2015 tarihinde fiilen başlayan kurs, tedbir kararından etkilenmeyeceğinden uygulanmaya devam edilecektir.

⁴¹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Yaptırım"

⁴² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

⁴⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "edilecektir."

⁴⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Hakkında yaptırım kararı alınan bir hizmet sağlayıcının, bu yaptırım kararından önce imzalanan ve devam eden sözleşmeleri var ise bütün sonuçları ile tamamlanana kadar bu sözleşmeler devam edecektir."

⁴⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Örnek 2⁵⁰: 18.08.2015 tarihinde kurs düzenlenmesi amacıyla protokol imzalanan bir hizmet sağlayıcı ile henüz kursiyer seçme aşamasında olunup kurs fiili olarak başlatılmamıştır. İş Teftiş Kurulu'nca yapılan inceleme neticesinde 25.08.2015 tarihi itibariyle sözleşme veya protokol imzalanmaması yönünde tedbir kararı alınmıştır. Bu durumda, kurs fiilen başlamadığı için rapor doğrultusunda kurs tedbir kararından etkilenen ve başlatılmayacaktır.

(Mülga)⁵¹

2.2. Hizmet sağlayıcılar

Yönetmeliğin 10. maddesinde belirtilen hizmet sağlayıcılar ile işbirliği veya hizmet alımı yapılabilmesi mümkündür.

Bu kapsamda hizmet sağlayıcılar arasında sayılan üniversitelerin bünyesinde yer alan birimler (rektörlük, fakülte, enstitü, yüksekokul, sürekli eğitim merkezi, araştırma merkezi gibi) ile birlikte tek bir tüzel kişilik olması nedeni ile başvurularda üniversite tüzel kişiliği olarak başvuru yapmaları gereklidir. Üniversiteler, Yüksek Öğretim Kurulundan alınan yetki belgesi veya Resmi Gazete'de yayımlanan kuruluş kanunu⁵² çerçevesinde yerleşkelerinin bulunduğu il veya illerde hizmet sağlayıcı olarak başvuru yapabileceklerdir. Burada önemli olan husus, kurs düzenlemek için teklif verilen ilde üniversitenin birim kurmuş olması ve faaliyette bulunmasıdır. Yerleşkelerin tespit edilmesinde üniversitelerin kendi mevzuatı geçerlidir. Üniversiteler tarafından hizmet alımı kapsamında eğitim verebilecek kişi kapasitesinin belirlenmesinde eğitim konusu mesleğin icra edilmesi için gerekli altyapı kapasitesi dikkate alınacaktır. Buna göre üniversite tarafından hangi meslekte eğitim verilecekse bu eğitimin teorik ve pratik olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan eğitim mekânı dikkate alınarak kontenjan hesaplanacaktır. Bu kapsamda üniversite, bu konu ile ilgili olarak gerekli bilgi ve belgeyi ibraz etmek zorundadır⁵³.

Anılan maddenin ikinci fıkrası gereğince, aktif işgücü hizmetlerinin sunulması kapsamında ilgili mevzuatın belirlediği çerçevede, 4904 sayılı Kanun kapsamında kurulan özel istihdam büroları ile işbirliği veya hizmet alımı yapılabilmesi mümkündür. İstihdam yükümlülüğü açısından özel istihdam büroları, özel sektör işyeri olarak değil diğer hizmet sağlayıcılar kapsamında değerlendirilecektir. Bunun sonucu olarak kursiyerleri, kendi

---

⁵⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir. 2016/1 ile kaldırılmadan önceki hali: "Örnek 1: 01.08.2014 tarihinde kurs düzenlenmesi amacıyla sözleşme veya protokol imzalanan bir hizmet sağlayıcı hakkında Teftiş Kurulu'nca yapılan inceleme neticesinde 15.08.2014 tarihi itibariyle sözleşme veya protokol imzalanmaması yönünde yaptırım veya tedbir kararı alınmış olsa bile 01.08.2014 tarihinde imzalanan sözleşme veya protokol bu yaptırım veya tedbir kararından etkilenmeyeceğinden uygulanmaya devam edilecektir.

Örnek 2: 01.09.2014 tarihinde A ilinde düzenlenecek olan X mesleğindeki mesleki eğitim kursuna ilişkin sözleşme veya protokol imzalanan yüklenici hakkında 20.09.2014 tarihinde bu hizmet sağlayıcının yine A ilinde yürütmekte olduğu işbaşı eğitim programına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı yaptırım uygulanmaya başlamıştır. Bu durumda A ilinde 01.09.2014 tarihinde başlayan X mesleğindeki mesleki eğitim kursu, söz konusu yüklenici hakkında uygulanan işbaşı eğitim programı çerçevesindeki yaptırım kararından etkilenmeyeceğinden uygulanmaya devam edilecektir.

Örnek 3: 04.08.2014 tarihinde A ilinde düzenlenecek olan girişimcilik eğitim programına ilişkin sözleşme veya protokol imzalanan yüklenici hakkında 15.08.2014 tarihinde bu hizmet sağlayıcının B ilinde yürütmekte olduğu mesleki eğitim kursunda yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı yaptırım uygulanmaya başlamıştır. Bu durumda A ilinde 04.08.2014 tarihinde başlayan girişimcilik eğitim programı, söz konusu yüklenici hakkında uygulanan mesleki eğitim kursu çerçevesindeki yaptırım kararından etkilenmeyeceğinden uygulanmaya devam edilecektir.

Örnek 4: 10.10.2014 hizmet sağlayıcı ile birincisi 15.10.2014; ikincisi 15.11.2014 tarihinde başlatılmak üzere 2 grup kurs düzenlenmesi amacıyla sözleşme veya protokol imzalanmıştır. Bu hizmet sağlayıcı hakkında Teftiş Kurulu'nca yapılan denetim neticesinde 05.11.2014 tarihinde yaptırım veya tedbir kararı alınmış olsa bile hem 10.10.2014 tarihinde başlayan birinci grup kursa devam edilecek hem de 15.11.2014 tarihinde başlatılması planlanan ikinci grup kurs iptal edilmeksizin başlatılacak ve kursa devam edilerek sözleşme veya protokol bütün sonuçlarıyla tamamlanincaya kadar devam edecektir"

⁵² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

bünyeleri dışında istihdam etmeleri gerekecektir. Özel istihdam büroları tarafından verilecek tekliflerde büronun hem eğitim mekânı hem de eğitim kapasitesi ya MEB birimlerince yapılacak tespit ile ortaya konulacak ya da bunun mümkün olmaması halinde il müdürlüğünce oluşturulan komisyon marifeti ile tespit edilecektir⁵⁴. Eğitim kapasitesi belirlenirken düzenlenecek kurs konusu mesleğin icrası için asgari şartlara ve imkânlarla sahip eğitim mekânları dikkate alınacaktır⁵⁵.

Özel sektör işyerlerinden kasıt, kar amacı ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında faaliyette bulunan ticari işletmelerdir. Ticari işletmeler, insanların oluşturduğu bir pazarın, piyasası olan gereksinimlerini, yani iktisadi anlamda talebi, karşılama ve bu arzdan kâr etme amacı güden kuruluşlardır. İşletmenin tek şahsın girişimiyle kurulması durumunda bu işletme hakiki şahıs işletmesi, birden fazla girişimciyle kurulması halinde ise ticari şirket adını alır. Anonim şirketler, limited şirketler ve sermaye payları bölünmüş komandit şirketler, kooperatifler, hakiki şahıs işletmeleri, adi şirketler, kollektif şirketler ve adi komandit şirketler bu kapsamdadır⁵⁶.

Söz konusu maddenin beşinci fıkrasına göre, “Kurum, hizmet alım ilanında belirtmek şartı ile hizmet alınan mesleğin özelliği ve hizmet sunulacak bölge dikkate alınarak, bu maddenin ilk fıkrasında belirtilen hizmet sağlayıcıları sınırlandırılabilir”.

Bu hüküm gereğince bu maddede sayılan hizmet sağlayıcıların hepsi veya bir kısmı ile hizmet alımı yapılabilecektir. Söz konusu sınırlandırma, ilgili maddede belirtilen koşullar ile hizmet alımına ilişkin ilan ve eki şartnamede açıkça belirtmek şartı ile mümkündür. Ancak böyle bir sınırlandırma belirli hizmet sağlayıcıların aşırı menfaat sağlamasına imkân verecek şekilde kullanılamaz.

Örnek 1: (A) mesleğinde bir hizmet alımı ihtiyacı ortaya çıktığında ve bu mesleğe ilişkin eğitim sadece üniversiteler tarafından verilebiliyorsa ilan metninde sadece üniversitelerin istekli olabilecekleri belirtilebilecektir.

Örnek 2: Teorik ve uygulamalı eğitim olması gereken (B) mesleğindeki eğitimin uygulamalı bölümü sadece o alandaki işyerlerinde yapılabiliyorsa hizmet sağlayıcılar özel sektör işyerleri veya onlarla işbirliği yapabilecek hizmet sağlayıcılar olabilecektir.

Ayrıca bir ilin sadece bir hizmet merkezine ait bölgesinde veya bir ilçesinde mesleki eğitim kursu⁵⁷ düzenleme ihtiyacı ortaya çıktığında, ilan metninde açıkça belirtmek şartı ile, o bölge veya ilçeye özgü olarak hizmet alımı yapılarak kurs düzenlenebilecektir. Bu şekildeki uygulamaların, özellikle coğrafi mesafenin uzaklığından dolayı kursiyerlerin il merkezindeki kurslara katılmasının zor olduğu durumlarda yapılması mümkündür.

Örnek 3: (C) ili (K) ilçesinde işyerlerinden gelen bir talebin Kuruma kayıtlı olan kişilerden karşılanamaması durumunda, il müdürlüğü veya varsa (K) ilçesindeki hizmet merkezi sadece (K) ilçesinde uygulanmak üzere mesleki eğitim kursu için hizmet alım ilanına çıkabilir.

Örnek 4: (Z) mesleğine ilişkin olarak (A) ilinin (C) ilçesinde 40, (D) ilçesinde 60 ve (E) ilçesinde 50 kişiye eğitim verilmesi öngörülebilir. Bu durumda her bir ilçe için ayrı olmak üzere ilana çıkılabileceği gibi ilan metninde hangi ilçede kaç kişiye eğitim verileceği hususu açık bir şekilde belirtmek kaydıyla tek bir ilanla da hizmet alımı yapılabilir.

Ayrıca Yönetmeliğin 40/2. maddesi gereğince, il müdürlüğüne tahsis edilen eğitim bütçesinin yüzde beşini geçmemek üzere, sadece kamu kurum ve kuruluşları (devlet

⁵⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

⁵⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir: “kursu”

üniversiteleri dâhil) ile Anayasanın 135. maddesinde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kuruluş amaçlarıyla sınırlı olarak hizmet alımı kapsamında istihdam taahhüt oranı en az yüzde yirmi olarak kurs düzenlenebilmesi mümkündür. Bu kapsamda düzenlenecek kurslara ait hizmet alım ilanlarının ve değerlendirmelerinin diğer hizmet sağlayıcılardan bağımsız olarak yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılması gereklidir. Yani bir meslekte düzenlenmesi öngörülen mesleki eğitim kursuna ilişkin ilanda, hizmet sağlayıcıların sadece kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olması gerektiği ve en az yüzde yirmi istihdam taahhüdünün verileceği belirtilecektir.

Genel kuraldan ayrı olan bu şekildeki hizmet alımının amacı, özellikle ihtisas gerektiren mesleklerde düzenlenmesi gereken kurslar için hizmet sağlayıcı olarak bu kurum ve kuruluşlardan faydalanabilmektir. Ancak bu şekildeki hizmet alımının⁵⁸ toplam bedelinin o il için tahsis edilen yıllık eğitim bütçesinin yüzde beşini aşmaması gereklidir.

3. İşbirliği yöntemi ile kurs düzenlenmesi

Yönetmeliğin 12. maddesi gereğince, en az yüzde elli istihdam taahhüdü verilerek 10. maddede yer alan hizmet sağlayıcılarla işbirliği kapsamında işbirliği protokolü (EK-1) imzalanarak mesleki eğitim kursu düzenlenebilecektir. İl müdürlüğünün öncelikle hizmet alımı yöntemi yerine kaynakların etkin ve verimliliği için işbirliği yöntemi ile kurs düzenlemesi gerekmektedir. Söz konusu maddeye göre kuruluş amaçları doğrultusunda olmak şartı ile vakıf ve derneklerle istihdam taahhüdü verilerek işbirliği kapsamında düzenlenecek kurslarda bu kurumların iktisadi işletmesinin olması şartı aranmaz⁵⁹.

Bununla birlikte işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda aynı yüklenicinin halen devam eden kursu varken yeni bir talepte bulunması söz konusuysa veya birden fazla işbirliği yöntemi ile kurs düzenlenmesine rağmen işverenin çalışan sayısında dikkate değer bir artış sağlanmadığı hususu tespit edilebiliyorsa, il müdürlüğünce yeni taleplerin değerlendirilmesinde istihdam taahhüt oranının artırılması veya talebin reddedilmesi gibi seçenekler göz önünde bulundurularak karar verilmelidir. İşbirliği yöntemi ile düzenlenen mesleki eğitim kurslarının sonucunda mücbir sebepler hariç çalışan sayısında belli sayıda artış beklendiğinden söz konusu değerlendirme yapılmalıdır.⁶⁰

Söz konusu maddenin üçüncü fıkrası gereğince düzenlenecek kurslarda görev yapacak ve eğitici vasıflarına sahip kişi eğer işyerinin çalışanı değilse veya işveren tarafından giderleri karşılanarak dışarıdan temin edilemiyorsa Kurum, temin edilecek eğiticinin eğitici giderini Yönetmeliğin 12/12. maddesi gereğince karşılayacaktır. Eğiticiye yapılacak ödemeler ile ilgili tüm yasal kesintiler ve diğer yükümlülükler yüklenici tarafından yerine getirilecektir. Bu durumda yüklenicinin, eğiticiye ücret ödemesi yaptığına dair banka dekontu veya başka kanıtlayıcı belgeleri ödemeyi takip eden beş işgünü içinde kurs sorumlusuna teslim etmesi gerekir. Yüklenicinin eğitici ile ilgili Kurum tarafından yapılan ödemeyi nasıl ve hangi şekilde eğiticiye yaptığı hususu kendi takdiridir. Kurum tarafından bu kapsamda yapılan ödemenin yüklenici tarafından eğiticiye yapılmamasında Kurumun herhangi bir sorumluluğu bulunmaz. Ancak eğiticiye yapılması gereken ödemenin eksik ve geç yapılması ya da hiç yapılmaması durumlarında il müdürlüğü gerekli çalışmayı yaparak sorunu çözmeye çalışır. Aksi durumun devamı halinde kurs sona erdirilir ve gerekli yaptırımlar uygulanır. Yüklenici ile eğitici

⁵⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "alımını"

⁵⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁶⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

arasındaki ilişki özel hukuk kapsamındadır⁶¹. Yüklenicinin ve eğiticinin kabul etmesi halinde Kurum doğrudan eğiticiye de ödeme yapabilir. Bu durumda bile, eğiticiden kaynaklanan sorunlarda sorumluluk yüklenicidedir.

Yönetmeliğin 12/5. maddesine göre, bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen ödenek sınırından ayrı olarak yine il müdürlüğüne tahsis edilen yıllık eğitim ödeneğinin bir başka yüzde beşlik kısmı ile kamu kurum ve kuruluşları, devlet üniversiteleri ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile işbirliği yöntemi ile düzenlenecek kurslarda istihdam taahhüdü aranmaz. Bu oranı iki katına çıkarmaya Genel Müdürlük yetkilidir⁶².

Söz konusu bütçenin iki katına çıkarılmasının gerekmesi halinde il müdürlüğü, bu konudaki gerekçesini açıkça yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirecektir. Genel Müdürlükçe uygun bulunması halinde bütçe miktarı iki katına çıkarılacaktır⁶³.

Yönetmeliğin 12/5. maddesi çerçevesinde açılması öngörülen kurslar için bu alanlara ilişkin olarak öncelikli olarak ilgili kurum/kuruluşlardan kurs açılması doğrultusunda talep gelmesi gerekmektedir. İl müdürlüğü tarafından bu madde kapsamında açılacak kurslarda özellikle kurs sonrasında mezun kursiyerlerin Kurum aracılığı veya kendi imkânları ile iş bulma imkânlarının yüksek olduğu mesleklerin seçilmesi önemlidir. Ancak söz konusu taleplerin hobi niteliği taşıyan alanlara ilişkin olması, gelir getirici iş yapmaya imkân vermeyen veya istihdam olanağı sunmayan alanlara ilişkin olması durumlarında kurs açılmayacaktır. Gelen talebin hobi niteliği taşıyıp taşımadığı ya da bu alanda kişilerin gelir getirici faaliyette bulunup bulunamayacakları veya ilgili alanda istihdam olanağı bulunup bulunmadığı hususu il ve bölge düzeyinde farklılıklar gösterebileceğinden ilgili alanda kurs açılıp açılmamasına il müdürlükleri tarafından karar verilecektir⁶⁴. Bu fıkra kapsamında özellikle kamu yararının üstün olduğu alanlarda (örneğin madde bağımlılığı ile mücadele gibi) il müdürlüğünün diğer ilgili taraflarla işbirliği yaparak kurs düzenlemesi de beklenmektedir⁶⁵.

Ayrıca, aynı maddenin dördüncü fıkrası gereğince de, il müdürlüğüne tahsis edilen yıllık eğitim ödeneğinin yüzde beşi ile sınırlı olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları (devlet üniversiteleri dahil) ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda istihdam oranı en az yüzde yirmi olarak uygulanır⁶⁶.

---

⁶¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "Söz konusu maddenin üçüncü fıkrası gereğince düzenlenen mesleki eğitimlerde, kurs için gerekli olan eğiticinin, yüklenicinin kendi kaynaklarından temin edilememesi halinde, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından belirlenen ek ders saat ücretinin iki katını aşmamak üzere eğitici gideri brüt olarak aylık yükleniciye ödenebilir. Burada eğiticiye ödeme yapılırken eğiticinin akademik unvanı (profesör, doçent, öğretmen gibi) dikkate alınarak ek ders ücreti hesaplanacaktır. Örneğin profesör için ilgili mevzuatında uygun görülen o tarihteki ek ders ücretinin iki katını aşmamak üzere ödeme yapılacaktır. Bu kapsamda her yıl MEB tarafından belirlenen ve internette yayımlanan ilgili liste dikkate alınacaktır. Eğiticiye yapılacak ödemeler ile ilgili tüm yasal kesintiler ve diğer yükümlülükler yüklenici tarafından yerine getirilecektir. Bu durumda yüklenicinin, eğiticiye ücret ödemesi yaptığına dair banka dekontu veya başka kanıtlayıcı belgeleri ödemeyi takip eden beş işgünü içinde kurs sorumlusuna teslim etmesi gerekir. Kurum tarafından bu kapsamda yapılan ödemenin yüklenici tarafından eğiticiye yapılmamasında Kurumun herhangi bir sorumluluğu bulunmaz. Yüklenici ile eğitici arasındaki ilişki özel hukuk kapsamındadır. Yüklenicinin ve eğiticinin kabul etmesi halinde Kurum doğrudan eğiticiye de ödeme yapabilir. Bu durumda bile, eğiticiden kaynaklanan sorunlarda sorumluluk yüklenicininindir."

⁶² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Yönetmeliğin 12/5. maddesine göre, üniversiteler (devlet veya vakıf) ve MEB'e bağlı eğitim ve öğretim kurumları ile istihdam taahhüdü aranmaksızın, il müdürlüğüne tahsis edilen yıllık eğitim bütçesinin yüzde beşini geçmemek üzere işbirliği yöntemi ile kurs düzenlenebilecektir"

⁶³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁶⁴ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁶⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

⁶⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "kamu kurum ve kuruluşları (devlet üniversiteleri dâhil) ve Anayasanın 135. maddesinde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kuruluş amaçlarıyla sınırlı olmak ve il müdürlüğüne tahsis edilen yıllık eğitim bütçesinin yüzde beşini geçmemek üzere işbirliği kapsamında düzenlenecek kurslarda istihdam taahhüt oranı en az yüzde yirmi olarak dikkate alınacaktır."

Ayrıca aynı maddenin onuncu fıkrası gereğince, kamu menfaatinin üstün olduğu alanlarda Genel Müdürlük ile kamu kurum ve kuruluşlarının veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının arasında işbirliği yöntemi ile kurs düzenlenmesi amacı ile protokol imzalanması halinde herhangi bir bütçe sınırı olmaksızın istihdam taahhüdü aranmayabilecektir. Bu şekilde Genel Müdürlükçe⁶⁷ imzalanan ve il müdürlüklerine gerekli bilgilendirmesi yapılacak⁶⁸ protokol ile düzenlenecek kurslar, il müdürlüğüne tahsis edilen eğitim bütçesi ile veya Genel Müdürlükten bu iş için tahsis edilecek bütçe ile finanse edilecektir⁶⁹.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları: Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türkiye Tohumcular Birliği, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliğidir. Bu kuruluşların illerde kurulu teşkilatları da bu kapsamda değerlendirilecektir.

Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamında düzenlenecek kurslardaki yüzde beşlik oranlar ayrı ayrı değerlendirilecektir. Yani her iki fıkra kapsamında toplam yüzde onluk bir bütçe söz konusudur. İl müdürlüğüne tahsis edilen bu kapsamdaki bütçenin tamamının kullanılması halinde, bu durumdaki hizmet sağlayıcılar ancak yüzde elli istihdam taahhüdünde bulunarak işbirliği kapsamında kurs düzenleyebilecektir.

İşbirliği kapsamında özel sektör işyerleri tarafından beyan edilen eğitim mekânının, düzenlenecek eğitim için asgari standartlara sahip olup olmadığı Yönetmeliğin 31/2. maddesi gereğince il müdürlüğüne tespit edilecektir. Diğer hizmet sağlayıcıların ise beyan ettikleri eğitim mekanına ilişkin MEB'den alacakları belge ile, düzenlenecek eğitim için mekânının asgari düzeyde eğitim için uygun olup olmadığı belirlenecektir.

Eğitim mekânına ilişkin alınmış uygunluk onayı var ise, yeniden aynı eğitim mekânında eğitim yapılmak istendiğinde, eğitim mekânında herhangi bir değişiklik olmaması şartı ile yeniden onay işlemine gereksinim bulunmamaktadır. Bu konuda şartların değişmediğine dair yüklenici tarafından yazılı olarak taahhüt verilecektir⁷⁰. Ancak bu durum il müdürlüğünün veya denetim kurulunun denetim, teftiş ve inceleme yetkisini ortadan kaldırmaz. Şartların değiştiğinin tespiti halinde Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre işlem yapılır⁷¹.

Yönetmeliğin 12/2. Maddesi gereğince işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda, Genel Müdürlük tarafından uygun bulunacak diğer eğitim giderleri de ödenebilecektir. Bu kapsamda söz konusu olabilecek muhtemel giderler, her bir protokol dikkate alınarak il müdürlüğünün talebi üzerine Genel Müdürlükçe uygun bulunduktan sonra ödenebilecektir⁷².

Yönetmeliğin 12/7. maddesi gereğince, işbirliği yöntemi ile kurs düzenlemek isteyen istekliden çeşitli bilgi ve belgeler istenilmesi gerekecektir. Burada isteklinin türüne göre hangi evrakların istenileceği hususunda il müdürlüğüne isteklilere bilgi verilmesi gereklidir. Ancak isteklinin hukuki durumuna ilişkin belgeler (ticaret sicil gazetesi örneği gibi), eğitim mekânına

⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁶⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁶⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁷⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "alınacaktır."

⁷¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁷² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

ilişkin il müdürlüğünce yapılan tespite ilişkin tutanak, uygulanacak eğitim programı, eğiticilere ilişkin bilgi ve belgelerin örneği gibi yapılan kursun içeriği, eğitici, yüklenicisi ile ilgili temel belgeler talep edilecektir⁷³.

Yönetmeliğin 12/11. maddesi gereğince, istihdamın korunması ve çalışanların mesleki sertifika sahibi yapılması amacı ile Kurum, çalışanlara yönelik olarak hizmet sağlayıcılarla işbirliği kapsamında mesleki eğitim kursları düzenleyebilir. Düzenlenecek eğitimlerde eğitici gideri ve Genel Müdürlükçe uygun bulunacak diğer eğitim giderleri ödenebilecektir. Bu kapsamda düzenlenen kurslara katılan kursiyerlere kursiyer zaruri gideri ödenmez ancak 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereği ödenecek sigorta primleri Kurumumuzca karşılanır ve kursu bitirenlere kurs bitirme sertifikası verilecektir⁷⁴.

Yönetmeliğin 12/12. maddesi gereğince eğiticiye ödenecek ücretlerin ödeme işlemleri ilgili maddede yer alan mevzuatlar uyarınca gerçekleştirilecektir. Konu ile ilgili olarak Genel Müdürlükçe yayımlanacak talimatlara uyulması gereklidir. Buna göre eğitcinin tabi olduğu mevzuat dikkate alınarak eğitimin verilme zamanına göre sözleşme veya protokolde esasları belirlenerek eğitici gideri ödenecektir. Eğitimin gece veya gündüz olması ya da eğitimin gündüz başlayıp gece devam etmesi gibi durumlarda ilgili mevzuat nasıl uygulanıyorsa o şekilde uygulanacaktır. Ayrıca ek ders saati ücreti ödemesinin iki katına kadar yapıp yapılmama hususu il müdürlüğünün yetkisindedir.⁷⁵

Örnek 1: Eğitcinin Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli olması veya herhangi bir şekilde kamu görevi olmayan veya Sağlık Bakanlığında görevli olması durumunda eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 12,43 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 13,32 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 12,43 = 1988,80$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 13,32 = 2131,20$ TL olarak gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

Örnek 2: Eğitcinin üniversitede görevli profesör olması durumunda, Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 26,65 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 42,63 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 26,65 = 4.264$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 42,63 = 6.820,80$ TL olarak gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

Örnek 3: Eğitcinin üniversitede görevli doçent olması durumunda, Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 22,20 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 35,53 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 22,20 = 3.552$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 35,53 = 5.684,80$ TL olarak gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

⁷³ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Örnek olarak özel sektör işyerinin istekli olduğu bir durumda aşağıdaki belgeler istenecektir: -Eğitim mekânına ilişkin il müdürlüğü tespitine ilişkin belge -Eğitim programı veya planı -Eğiticilere ait özgeçmiş ve bununla ilgili belgeler."

⁷⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁷⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

4. Yaklaşık maliyetin tespiti

Yaklaşık maliyetin tespit edilmesi ile ilgili olarak hizmet alımı yapan il müdürlüğü, 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerini uygulayacaktır. Yönetmeliğin 16. maddesi çerçevesinde; öncelikle ihale yetkilisince piyasa fiyat araştırması yapmak üzere kişi ya da kişilerin görevlendirilmesi gerekecektir. Yapılan piyasa fiyat araştırması sonucunda, katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenecektir. Yaklaşık maliyetlerin belirlenmesinde kursiyer başı ders saat maliyeti esas alınacaktır.

Yaklaşık maliyetin belirlenmesinde düzenlenecek kurs konusu eğitimin teorik ve pratik boyutu ile birlikte eğitimin içeriği, kursiyer seçiminde kullanılan araçlar, kullanılacak eğitim materyali ve temrin giderleri, sınav ve belgelendirme işlemleri, teknik altyapı, eğitici, eğitim mekanı gibi şartname gereğince eğitimin istenilen şartlarda yapılması için gerekli temel gider kalemleri esas alınmalıdır. Zira şartnamede yer alan şartlara göre isteklilerce maliyet çalışması yapılacağından yaklaşık maliyetin tespitinde de buna uygun çalışma yapılması gereklidir. Bununla birlikte Kurum tarafından gider olarak karşılanmayan hususlar yaklaşık maliyet hesaplanmasında maliyete eklenmeyecektir. Örneğin kurs düzenlenecek meslekte MYK tarafından yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluğu olsa bile eğer bu meslek, MYK tarafından yayımlanan tebliğlerde yer almayan mesleklerden ise bu mesleğe yönelik sınav ve belgelendirme giderleri Kurum tarafından yasal olarak karşılanamayacağı için maliyete doğrudan yansıtılmaması gereklidir. Bu şekilde olan meslekte yapılması gereken MYK sınav ve belgelendirme işlemlerine ilişkin masrafların kursiyer ve/veya yüklenici tarafından veya başka kaynaklarla karşılanabilmesi mümkündür⁷⁶.

Ancak yaklaşık maliyetlerin belirlenmesinde kullanılmak üzere, il müdürlükleri tarafından daha önce yapılan hizmet alımları sonucu oluşan ortalama kursiyer başı ders saat maliyetlerinin, il, bölge ve ülke geneli gibi farklı düzeylerde Genel Müdürlük tarafından periyodik olarak yayımlanması da söz konusu olabilecektir. İl müdürlükleri meslekler itibari ile yayımlanacak bu maliyetleri de yaklaşık maliyetle birlikte dikkate alacaktır. İl müdürlükleri tarafından belirlenen yaklaşık maliyetler ile Genel Müdürlük tarafından belirlenen ortalama kursiyer başı ders saat maliyetlerinin karşılaştırılarak hizmet alımı yapılması söz konusu ise, kamu kaynaklarının etkin ve verimli şekilde kullanılması kuralı gereğince, bu maliyetlerden en uygun olanı dikkate alınacaktır. İl müdürlüğünce hizmet alımı sonucunda istekliler tarafından verilen kursiyer başı ders saat maliyeti tekliflerinin değerlendirilmesinde yaklaşık maliyet, Genel Müdürlükçe yayımlanan ortalama kursiyer başı ders saat maliyeti ve isteklilerden alınan teklifler birlikte değerlendirilerek harcama yetkilisi olan il müdürünce en uygun olan yönünde karar alınmalıdır. Bu konuda temel amaç, hizmetin etkin ve verimli şekilde ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı ile temin edilmesidir.

Yaklaşık maliyetlerin belirlenmesinden sonra onay belgesi (EK-2) düzenlenerek, ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından gerçekleştirilen piyasa fiyat araştırması ve buna ilişkin belgeler onay belgesine eklenecektir.

5. Hizmet alım komisyonuna ilişkin usul ve esaslar

İl müdürlüklerince yapılacak hizmet alımlarına ilişkin komisyonun oluşturulması ve bu komisyonun görevlerine ilişkin hususlar Yönetmeliğin 17 ve 18. maddelerinde düzenlenmiştir. Yönetmeliğin 17/1. maddesine göre, ihale yetkilisi tarafından hizmet alımları için biri başkan olmak üzere en az üç asil, üç yedek üyeden oluşan bir komisyon kurulur. Birden fazla meslekte hizmet alımı yapılması durumunda gelecek tekliflerin yoğunluğuna

⁷⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

göre birden fazla komisyon oluşturulması da mümkündür. Ancak bir meslek için yapılacak olan değerlendirmelerde gelen teklif dosyaları komisyonlar arasında paylaştırılmaz.

Bu uygulamanın temel amacı, özellikle aynı anda birden fazla meslek için hizmet alım ilanına çıktığında isteklilerden gelen yoğun tekliflerden dolayı tek bir komisyonun çalışmasında yaşanan sıkıntıları çözebilmek ve eğer il müdürlüğü veya hizmet merkezinin insan kaynakları kapasitesi yeterli ise birden fazla komisyon kurularak işlerin daha hızlı ve etkin şekilde yapılmasını temin etmektir. Bu konudaki uygulamadan ihale yetkilisi sorumludur.

Örnek 1: (A), (B) ve (C) meslekleri için hizmet alımı yapmaya karar veren il müdürlüğü, bu mesleklerin her biri için (A) mesleği hizmet alım komisyonu, (B) mesleği hizmet alım komisyonu, (C) mesleği hizmet alım komisyonu gibi üç ayrı komisyon oluşturabilecektir. Ayrıca (A) ve (B) mesleği hizmet alım komisyonu gibi iki meslek için hizmet alımı yapabilecek bir komisyon ve (C) mesleği hizmet alım komisyonu gibi sadece (C) mesleği için bir komisyon olmak üzere iki komisyon oluşturulabilecek veya mesleklerin hepsi için (A), (B) ve (C) hizmet alım komisyonu gibi sadece bir komisyon oluşturabilecektir. Ancak (A), (B) ve (C) meslekleri için üç farklı komisyon oluşturulmuş ise (B) mesleği için alınan tüm tekliflerin (B) mesleği hizmet alım komisyonunda değerlendirilmesi gerekecektir.

Yönetmeliğin 17/2. maddesinde, “Komisyonda görev alan asil üyeler, komisyon çalışmalarına katılmaya engel hastalık, tayin, birinci derece yakınlarının ölümü gibi zorunlu haller dışında hizmet alım süreci tamamlanana kadar değiştirilemez.” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereği zorunlu nedenler olmaksızın hizmet alım süreci tamamlanana kadar komisyon üyelerinde değişiklik yapılamayacaktır. Burada temel amaç, hizmet alım sürecine ilişkin tüm iş ve işlemlerin bir bütünlük içerisinde tamamlanmasını sağlamaktır. Komisyon üyelerinde değişikliğin zorunlu olması halinde ise bu değişiklik gerekçesi belirtilmek suretiyle, yedek üyelerden komisyona üye alınması şeklinde yapılabilir.

Yönetmeliğin 18/1. maddesine göre, hizmet alımına ilişkin il müdürlüğüne teslim edilen ve evrak birimince alınan tekliflerin tutanak ile teslim alınmasından sözleşme imzalanmasına kadar olan tüm iş ve işlemler oluşturulan komisyon tarafından gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda, hizmet alım sürecindeki itirazların değerlendirilmesi işlemi de komisyon tarafından yerine getirilecektir. İtirazların istekliler tarafından hizmet alım sonuçlarının duyurulmasından veya il müdürlüğü tarafından yapılan bildirimden itibaren en fazla beş işgünü içerisinde hizmet alımını yapan il müdürlüğüne yapılması gerekmektedir. İsteklilerin tüm itirazlarını bir defaya mahsus olmak üzere ve süresi içinde ulaşacak şekilde bir dilekçe ile ilgili il müdürlüğüne sunmaları gerekmektedir. Komisyon, yapılan itirazları bu sürelerin dolmasından itibaren beş işgünü içerisinde değerlendirerek gerekçeli olarak karara bağlayacaktır. Bu komisyonun kararına karşı istekliler veya ilgili taraflarca üç işgünü içinde itirazda bulunulması halinde ise ihale yetkilisince itirazları değerlendirmek üzere üç işgünü içinde yeni bir komisyon oluşturulur. Bu komisyon, gelen itirazları kurulmasından itibaren üç işgünü içinde değerlendirerek gerekçesi ile karara bağlayacaktır. Bu Komisyonun vereceği karar kesindir.

Yönetmeliğin 18/2. maddesi gereğince, birden fazla komisyonun kurulması halinde komisyonların işbirliği içinde çalışması ve gerektiğinde bilgi paylaşımında bulunması gerekir. Buna göre, birden fazla komisyonun oluşturulduğu durumlarda, hizmet alım sürecinde ortaya çıkabilecek sorunları ya da olumsuzlukları gidermek üzere bu komisyonlar arasında işbirliği ve bilgi paylaşımı gerekecektir. Bu koordinasyonun sağlanmasından ihale yetkilisi sorumludur.

Örnek 2: (A), (B), (C), (D) ve (E) meslekleri olmak üzere beş farklı meslekte hizmet alımı

yapan bir il müdürlüğü tarafından her bir meslek için ayrı komisyon oluşturulduğunda istekliler tarafından bu beş meslek için ayrı ayrı teklif sunması mümkün olabilecektir. İstekli ise beş farklı meslekte teklif sunmasına karşın sadece üç meslekte eğitim verebilecek kapasiteye sahiptir. İsteklinin kapasitesinin üzerinde teklif verdiğinin ve sadece üç meslek için uygun olduğunun tespitinin sağlanabilmesi, tüm komisyonların işbirliği halinde çalışması ve bilgi paylaşımında bulunması halinde söz konusu olabilecektir. Bu tür durumlarla karşılaşılması durumunda, tüm komisyonlar diğer komisyonlar ile işbirliği içerisinde çalışmak ve diğer komisyonlar ile bilgi paylaşımında bulunmak zorunda olacaktır.

6. Hizmet alımının duyurulması

Yönetmeliğin 19. maddesine göre, il müdürlüğünce hazırlanacak hizmet alım ilanında (EK-3); hizmet alımı yapılmak istenen meslek veya meslekler, eğitim verilecek kişi ve sınıf sayısı, eğitim süresi ve eğitim alınacak mesleğe ilişkin bilgiler ile isteklilerin bilmesi gereken diğer hususlar yer almalıdır. Söz konusu ilan, il müdürlüğü tarafından hizmet alımından -ilana çıkılan gün hariç- en az beş işgünü öncesinde Kurum internet sayfasında yayınlanması için Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına⁷⁷ iletilecek ve il müdürlüğü ve/veya hizmet merkezi ilan panosunda yayımlanacak; ayrıca uygun görülmesi halinde diğer araç ve yöntemler ile duyurulabilecektir. İl müdürlüğü teklif verme süresini belirlerken, isteklilerin hazırlık yapabilmeleri için gerekli olan süreleri de mümkün olduğunca dikkate alması gerekir.

Hizmet alımına ilişkin ilanda ve şartnamede (EK-4), bu Yönetmelik ve Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslara aykırı olmamak şartı ile istekliler tarafından teklif verilmesi, tekliflerin değerlendirilmesi, eğitim programı, sınav ve belgelendirme başta olmak üzere eğitimin uygulanması ve sonuçlandırılması ile ilgili tarafların hak ve yükümlülükleri açıkça belirlenecek ve/veya ilgili mevzuata atıf yapılacaktır. Bu şekilde isteklilerin ve kamuoyunun söz konusu iş ve işlemler hakkında bilgilendirilmesi ile ilgili tüm tedbirler alınacaktır.

İl müdürlüğünce yapılan duyuru sonrasında ilanda ve şartnamede bir değişiklik yapılma ihtiyacı ortaya çıktığında bunun gerekçeli olarak kamuoyuna duyurulması gerekir. Ancak hiçbir durumda rekabeti bozucu veya bazı isteklilerin lehine veya aleyhine bir gelişmeye imkan verecek değişiklikler yapılmayacaktır. Esaslı bir değişiklik yapılması gerektiğinde ise ilanın ve şartnamenin yenilenmesi ve sürecin tekrardan başlaması gereklidir⁷⁸.

7. Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

Teklifler, Yönetmeliğin 10. maddesinde belirtilen hizmet sağlayıcılar tarafından 20, 21 ve 22. maddelerde belirtilen hükümlere uygun olarak sunulacaktır. Söz konusu hizmet sağlayıcıların teklif sunabilmeleri için 11, 13 ve 14. maddeler gereğince taşımaları gereken koşullar ayrıca aranacaktır. Yönetmeliğin 11. maddesi çerçevesinde iş ortaklığı ya da konsorsiyum halinde teklif sunanların müteselsil sorumluluğu kabul etmeleri zorunludur (EK-5). Teklifler için oluşturulan iş ortaklığı ve konsorsiyumların oluşumu ve yürütülmesi, yürürlükteki ilgili mevzuatına tabi olacaktır.

Yönetmeliğin 22. maddesinde ve ilan metninde belirtilen isteklinin durumuna göre teklif zarfında bulunması gereken ilgili belgeler, istekli tarafından eksiksiz olarak teklif zarfına konulmalı ve ilan metninde yer alan son teslim süresinden önce ilgili yere teslim edilmeli ya da bu tarihte teslim olacak şekilde posta/kurye ile gönderilmelidir.

⁷⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir. Değişmeden önceki ibare: "elektronik posta yolu ile talep@iskur.gov.tr adresine"

⁷⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

İsteklinin aynı ilan metnindeki birden fazla meslek için teklif sunduğu durumlarda her meslek için ayrı teklif zarfı hazırlanacaktır.

İsteklinin Yönetmeliğin 22. maddesi kapsamında kendisi ile ilgili belgeleri hazırlarken, teknik değerlendirme kapsamında puan alabilmesi için⁷⁹ gerekli olan belgeleri de teklif zarfına eklemesi gereklidir. Aksi durumda ibraz edilmeyen belgelerden dolayı değerlendirme yapılması mümkün olmayacaktır.

Teklif zarfında bulunması gereken belgelerden, teknik ve mali teklif formu (EK-6) ile istekli taahhütnamesi (EK-7) üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmayarak sadece doldurulması istenilen alanlar eksiksiz olarak bilgisayar ortamında doldurularak teklif zarfına konulacaktır. Her iki belgenin de istekli tarafından kaşelenmesi/mühürlenmesi ve imzalanması zorunludur. Ancak bu işlem sırasında 22. maddede belirtilen diğer koşullara da uyulması gerekmektedir.

Teklif zarfında bulunan asıl veya noter onaylı belgeler hariç diğer belgelerde isteklinin imzaya yetkili kişinin imzası ile tüzel kişiliğe ait mühür veya kaşe bulunması esastır. Buna göre kıymetli evrak olarak kabul edilen diploma, teminat mektubu gibi belgeler ile birlikte noter onaylı belgeler ile resmi bir kurum tarafından onaylı asıl belgelerin istekli tarafından tekraren onaylanması istenilmeyecektir. Aynı şekilde isteklinin hukuki durumunu kanıtlayıcı belge olarak talep edilen ticaret sicil gazetesi, faaliyet belgesi, kuruluş belgesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, vergi borcu yoktur yazısı, oda belgesi, izin belgesi gibi bir resmi kurumdan alınan ve bu kurumun aslı gibi onayına veya resmi yazı aslı olduğuna dair ibareler bulunan ve istenildiğinde ilgili kurumdan teyidi yapılabilecek belgeler asıl belge olarak kabul edilecek ve bunların noterden onaylanması istenilmeyecektir. Resmi kurumlardan alınan ve elektronik imza ile imzalanan belgelerde ayrıca ıslak imza talep edilmeyecektir. Bu tür belgelerde isteklinin imza ve kaşesi yeterlidir. Tereddüt oluşması halinde belge sahibi kurum ve kuruluştan veya ilgili elektronik imza sisteminden kontrolü yapılacaktır. Ancak, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince elektronik imza ile imzalanan belgelerde *“Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu’nun 5. maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır”* ibaresinin bulunması gerekir.⁸⁰ Komisyon tarafından yapılan değerlendirmede; isteklinin teklifinde esas etkilemeyen ve sehven olduğu Komisyonca tespit edilebilen hususlar (teklif zarfından boş kağıt, tanıtım amaçlı dergi, broşür, referans mektubu gibi belgelerin çıkması vb.), daha fazla isteklinin yarışması ve bu rekabet sonrasında daha nitelikli hizmetin alınmasını teminen teklifin reddedilmesi için gerekçe oluşturamayabilecektir.⁸¹ İsteklilerce hazırlanacak teklif zarfında istenilen belgeler yerine noter onaylı belge sunulması durumunda bu belgeler kabul edilecektir⁸².

İstekli tarafından sunulan eğitim programı/planı ve modülünde hem onaylayan kurum tarafından yapılan değişiklikler hem de sözleşme imzalanmaya kadar ki süreçte istekli tarafından yapılacak değişiklikler dikkate alınabilecektir. Program/plan veya modülde esas ve puanlamayı etkilemeyen (eğitimin başlama ve bitiş tarihleri, eğitimin uygulama saatleri, ders aralarına ilişkin süreler, eğitim günleri gibi) sehven olabilecek değişiklikler yapılabilecektir. Bu tür eksikliklerden dolayı teklif ret edilmeyecektir. Bu tür durumların resen veya istekli tarafından fark edilmesi durumunda yazılı olarak düzeltilmesi istenilecektir⁸³.

⁷⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: alabilme”

⁸⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

İstekli tarafından sunulması gereken belgeler arasında yer alan isteklinin veya onun yerine yetkili kişinin imzaya yetkili olduğuna dair belgeden kasıt, istekli kurumun tüzel kişiliğinin hukuki durumuna göre, imza sirküleri gibi değerlendirilecek şekilde, istekli tarafından yazılmış ve teklif sunmaya veya resmi belgeleri imzalamaya yetkili olduğuna dair görevlendirilen kişinin imza tatbikinin de olduğu belgedir. Burada temel amaç istekli adına Kurumun kimi muhatap adlığının bilinmesi ve bu kişinin imza tatbikinin görülmesidir. İsteklinin imza sirküleri sunması durumunda bu belge de kabul edilecektir⁸⁴.

Bununla birlikte, teknik ve mali teklif formunda özellikle isteklinin tam olarak tespit etmesi mümkün olmayan kursiyerlerin ortalama istihdam süresi ve oranı gibi bilgilerin il müdürlüğü tarafından tespiti yapılarak değerlendirme yapılacaktır. Bu şekildeki tespitlerde isteklinin beyan ettiği bilgiler yerine il müdürlüğünün tespit ettiği bilgiler geçerli olacaktır. Bu durumdaki teklifler, bu tür bilgilerde eksiklik/hata olsa da kabul edilecektir.

İsteklinin teklif zarfında 22. madde gereğince, kendi durumuna uygun olan belge ve bilgilerin bulunması zorunludur. Hangi istekli için hangi belgenin bulunması gerektiği hizmet alım ilanında ve/veya şartnamede il müdürlüğünce belirlenecektir.

Yönetmeliğin 20/5. maddesi gereğince istekli, verdiği teklifle son başvuru tarihinden itibaren doksan gün süreyle bağlıdır. Bu süre, hizmet alımı ilanı ekinde yer alacak eğitim hizmetleri şartnamesinde belirtilmek suretiyle arttırılabilir⁸⁵.

8. Teminat mektupları ile ilgili hususlar

8.1. Geçici teminat

İstekliler tarafından teklifle birlikte sunulması gereken ve Yönetmeliğin 21. maddesinde ifade edilen geçici teminat miktarı, hizmet alımına konu mesleğe ilişkin olarak her bir teklif için teklifte buldukları kursiyer başı ders saat maliyeti ile teklifte eğitilmesi öngörülen kursiyer sayısı ve eğitimin tamamlanması için öngörülen toplam ders saatinin çarpımı sonucu bulunacak tutarın yüzde üçü kadar olacaktır.

Geçici teminat olarak sadece teminat mektubu (EK-8) kabul edilecektir. Teminat yerine geçen diğer mali kaynaklar kabul edilmeyecektir. Teminat mektubu, ilgili mevzuatı gereğince il müdürlüğü/hizmet merkezince muhafaza edilecektir.

İlgili maddenin ikinci fıkrası gereğince kamu kurum ve kuruluşlarından teklif aşamasında geçici teminat istenmeyecektir. 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin verdiği yetki çerçevesinde, vakıf üniversitelerinden geçici teminat istenecektir.

İşbirliği kapsamında düzenlenen kurslarda hizmet sağlayıcılardan geçici teminat istenmeyecektir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan *“Aynı ilde halen devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları olan ve farklı tarihlerdeki hizmet alımlarına teklif verecek yüklenici için geçici teminat oranı, bir önceki geçici teminat oranının yüzde yirmi fazlası olarak uygulanır.”* hükmü gereğince il müdürlüğünce yürütülmekte olan kurs ve girişimcilik eğitim programları bulunan yükleniciler tarafından verilen ikinci teklifler için geçici teminat oranı yüzde yirmi⁸⁶ oranında artırılarak uygulanacaktır. İl müdürlüklerince, geçici teminat oranı ile aynı maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde aynı ilde devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları bulunan istekliler için yüzde yirmi⁸⁷ oranında ve kademeli olarak arttırılacağı

⁸⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “elli”

⁸⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “elli”

hususunu ilan metninde ya da ilana ek belgelerde mutlaka belirtilecektir. Ancak halen devam eden kurs veya program için daha önce teminat verilmemişse, yeni teklif yapılırken ilk kez teminat veriyormuş gibi kabul edilerek artırım yapılmadan yüzde üç oranında teminat verilecektir⁸⁸.

Örnek 1: (F) il müdürlüğü tarafından 1.1.2013 tarihinde yüzde üç geçici teminat istenen bir hizmet alımına ilişkin olarak (X) isteklisi tarafından (A) ve (B) meslekleri için teklif verilmiştir. (A) mesleğine ilişkin eğitim süresi 320 saat, (B) mesleğine ilişkin eğitim süresi ise 250 saattir. İstekli (X) tarafından (A) mesleği için 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere; (B) mesleği için ise 2,75 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 100 kursiyeri eğitmek üzere teklif sunmuştur.

İstekli (X)'in (A) mesleği için vermesi gereken geçici teminat miktarı, 3,5 TL, 50 kursiyer ve 320 saatin çarpımı sonucu bulunacak rakamın yüzde 3'ü oranında olacaktır. Bu rakam, $(3,5 \times 50 \times 320) \times (3/100) = 1.680$ TL ve üzeri olacaktır.

İstekli (X)'in (B) mesleği için vermesi gereken teminat miktarı ise, 2,75 TL, 100 kursiyer ve 250 saatin çarpımı sonucu olarak bulunacak rakamın yüzde 3'ü olacaktır. Bu rakam $(2,75 \times 100 \times 250) \times (3/100) = 2.062$ TL ve üzeri olacaktır.

Bu kurs ve programlar devam ederken üçüncü bir teklif söz konusu olduğunda ise oran yüzde yirmi⁸⁹ oranında daha artırılabilecektir.

Örnek 2: (F) il müdürlüğü tarafından 03.04.2013 tarihinde hizmet alımı için yüzde üç geçici teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. İl müdürlüğü ile (A) mesleğinde sözleşme imzalayarak 02.03.2013 tarihinde kurs düzenlemeye başlayan yüklenici (X) 03.04.2012 tarihinde ilan edilen diğer bir hizmet alımına teklif sunmak istemektedir. İstekli (X) 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere 320 saatlik bir eğitim programı için teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (X)'in geçici teminat oranını yüzde yirmi oranında artırması gerekecektir. Böylece geçici teminat oranı $3 + (3 \times 20/100)$ şeklinde hesaplanacak olan yüzde 3,6 olacaktır. Buna göre geçici teminat miktarı alternatif hesaplama yöntemlerine göre aşağıdaki şekilde olacaktır:

Alternatif 1: $(3,5 \times 50 \times 320) \times ((3 + (3 \times 20/100))) = 2.016$ olacaktır.

Alternatif 2: $(3,5 \times 50 \times 320) \times (3/100) = 1.680 + (1.680 \times 20/100) = 2.016$ TL olacaktır⁹⁰.

Yönetmeliğin 21. maddesinin 3. fıkrası gereğince geçici teminat oranı hiçbir durumda yüzde onu geçemeyecektir. Küsurlar hesaplanırken virgülden sonraki ilk iki basamak esas alınacaktır⁹¹.

Örnek 3⁹²: (F) il müdürlüğü tarafından 03.04.2015 tarihinde hizmet alımı için yüzde üç geçici teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. İl müdürlüğünün yüklenici (X) ile hala devam eden 7 kursu bulunmaktadır. İstekli (X) 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti

⁸⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁸⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "elli"

⁹⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Örnek 2: (F) il müdürlüğü tarafından 03.04.2013 tarihinde hizmet alımı için yüzde üç geçici teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. İl müdürlüğü ile (A) mesleğinde sözleşme imzalayarak 02.03.2013 tarihinde kurs düzenlemeye başlayan yüklenici (X) 03.04.2012 tarihinde ilan edilen diğer bir hizmet alımına teklif sunmak istemektedir. İstekli (X) 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere 320 saatlik bir eğitim programı için teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (X)'in geçici teminat oranını yüzde elli oranında artırması gerekecektir. Böylece geçici teminat oranı $3 + (3 \times 50/100)$ şeklinde hesaplanacak olan yüzde 4,5 olacaktır. Buna göre geçici teminat miktarı alternatif hesaplama yöntemlerine göre aşağıdaki şekilde olacaktır; Alternatif 1: $(3,5 \times 50 \times 320) \times ((3 + (3 \times 50/100))) = 2.520$ olacaktır.

Alternatif 2: $(3,5 \times 50 \times 320) \times (3/100) = 1.680 + (1.680 \times 50/100) = 2.520$ TL olacaktır."

⁹¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁹² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere 320 saatlik bir eğitim programı için sekizinci kursu olacak bu mesleğe teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (X)'in yedinci geçici teminat oranını (8,94) yüzde yirmi oranında artırması gerekecektir. Ancak bu oran sekizinci teklifinde $8,94+(8,94 \times 20/100)=10,72$ olsa bile geçici teminat oranı yüzde 10'u geçemeyeceği için bu oran yüzde 10 olarak kabul edilecektir. Buna göre geçici teminat miktarı şu şekilde olacaktır: $(3,5 \times 50 \times 320) \times ((8,94+(8,94 \times 20/100)=10/100)=5.600$ TL.

Bu hükümler çerçevesinde devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları ibaresi istihdam yükümlülüğünü de içeren dönemi kapsamaktadır. Kursun eğitim kısmı tamamlanmış olsa dahi istihdam yükümlülüğü tamamlanmayan kurslar devam eden kurs kapsamında değerlendirilecektir. Yani sözleşmenin tümüyle sonuçlanmış olması gereklidir.

Yönetmeliğin 21/1. maddesi gereğince geçici teminatın süresi yüz yirmi günden az olmamak üzere teklif geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla olmak zorundadır. İstekli bu süreden daha uzun süreli veya süresiz geçici teminat sunabilir. Yönetmeliğin 20/5. maddesi gereğince teklif geçerlilik süresi asgari doksan gün olacağından geçici teminatın geçerlilik süresi en az yüz yirmi gün olmak zorundadır. Yönetmeliğin 20/5. maddesinde yer alan "Bu süre, hizmet alımı ilanı ekinde yer alacak eğitim hizmetleri şartnamesinde belirtilmek suretiyle arttırılabilir" hükmü gereğince teklif geçerlilik süresinin doksan günden fazla belirlendiği durumlarda bu süreye otuz gün ilave edilmek suretiyle geçici teminatın asgari geçerlilik süresi belirlenecektir.

Örnek 4⁹³: (A) il müdürlüğünce ilan metninde belirtilmek suretiyle teklif geçerlilik süresi yüz elli gün olarak belirlenmiştir. Bu durumda istekliler tarafından sunulacak olan geçici teminat mektubunun asgari geçerlilik süresi yüz seksen gün olacaktır.

Yönetmeliğin 21/4. maddesi hükümleri uyarınca; teklif veremeyecek durumda iken teklif veren, teklif sırasında yanıltıcı bilgi ve belgeler vermek suretiyle Kurumu aldatmaya yönelik girişimlerde bulunduğu tespit edilen, kesin teminat vermeyen, il müdürlüğünce kabul edilen mücbir sebepler hariç sözleşme imzalamaya davet edildiği halde sözleşme imzalamaktan imtina eden isteklilerin geçici teminatları Kuruma gelir kaydedilecek ve bu durumdaki istekli ile on iki ay boyunca Yönetmelik kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmayacaktır⁹⁴.

Yönetmeliğin 21/5. maddesine göre, yapılan değerlendirmeler sonrasında teklifleri geçerli puan alamayan veya bu maddenin dördüncü fıkrasında sayılı durumlar haricindeki isteklilerin teminatı iade edilir. Ayrıca sözleşme imzalamadan önce kesin teminat mektubu veren yüklenicinin geçici teminat mektubu iade edilecektir.

Geçici teminat ile ilgili olarak Yönetmelik ve bu genelgede hüküm olmayan durumlarda, 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı dikkate alınacaktır.

b) Kesin teminat

Yönetmeliğin 26/1. maddesi gereğince sözleşme imzalamadan önce istekliden kesin teminat alınması gerekmektedir. Kesin teminat mektubu alınmaksızın sözleşme imzalanmayacaktır. Kesin teminat mektubu (EK-9) dışındaki mali kaynaklar kesin teminat olarak kabul edilmeyecektir.

Ayrıca yine aynı hüküm gereğince kesin teminat miktarı, kursiyer başı ders saat maliyeti ile teklifte eğitilmesi öngörülen kursiyer sayısı ve eğitimin tamamlanması için öngörülen toplam ders saatinin çarpımı sonucu bulunacak rakamın yüzde on beşi olacaktır.

⁹³ 2016/1 sayılı Genelge il değiştirilmeden önceki ibare: "3"

⁹⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Nihai değerlendirme sonucunda başka meslekler için de sözleşme imzalanması söz konusu ise kesin teminat miktarı her bir meslek için ayrı olmak üzere hesaplanacaktır.

Örnek 1: (F) il müdürlüğü tarafından 1.1.2013 tarihinde yüzde üç geçici teminat istenen bir hizmet alımına ilişkin olarak (X) isteklisi tarafından (A) ve (B) meslekleri için teklif verilmiştir. (A) mesleği için 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere 320 saatlik bir eğitim programı öngörülmektedir. (B) mesleği için ise aynı istekli tarafından 2,75 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 100 kursiyer için 250 saatlik bir eğitim programı içeren teklif sunulmuştur. Nihai değerlendirme sonucunda söz konusu istekli ile her iki meslek grubu için sözleşme imzalanmasına karar verilmiştir. Bu istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için teklif edilen kursiyer başı ders saat maliyeti eğitilmesi öngörülen kişi sayısı ve toplam ders saatinin çarpımı sonucu bulunacak rakamın yüzde on beşi tutarında kesin teminat alınması gerekmektedir.

Bu durumda:

- İstekli (X)'in (A) mesleği için vermesi gereken kesin teminat miktarı, 3,5 TL, 50 kursiyer ve 320 saatin çarpımı sonucu bulunacak rakamın yüzde 15'i oranında olacaktır. Bu rakam, $(3,5 \times 50 \times 320) \times (15/100) = 8.400$ TL olacaktır.

- İstekli (X)'in (B) mesleği için vermesi gereken kesin teminat miktarı ise, 2,75 TL, 100 kursiyer ve 250 saatin çarpımı sonucu olarak bulunacak rakamın yüzde 15'i olacaktır. Bu rakam $(2,75 \times 100 \times 250) \times (15/100) = 10.312,5$ TL olacaktır.

Yönetmeliğin 26. maddesi gereğince, verilen teminatın geçerlilik süresinin, sözleşme imzalama tarihinden başlamak üzere istihdam yükümlülüğünün tamamlanacağı süreyi de içerecek şekilde, kurs süresinin en az üç katı olması gerekir. Yüz yirmi günden az olan kurslarda bu süre üç yüz altmış gün olarak uygulanacaktır. Zira Yönetmeliğin 27/2. maddesi gereğince il müdürlüğü ile istekli arasında, kursun başlama ve bitiş tarihleri ile istihdam yükümlülüğünün tamamlandığı süreyi ve karşılıklı hak ve yükümlülükleri içerecek şekilde sözleşme imzalanacağı için kesin teminatın geçerlilik süresinin de en az bu süreleri içerecek şekilde olması gerekmektedir. Ancak il müdürlüğü, teminatın süresini bu sürelerden az olmamak üzere artırabilir veya süresiz olarak isteyebilir. Yönetmeliğin 26/4. maddesinde de belirtildiği üzere sözleşmede, kesin teminat süresinin il müdürlüğünce uzatılmasının istenebileceği, aksi halde sözleşme imzalanmayacağı belirtilmelidir⁹⁵.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Hizmet alımı ve işbirliği çerçevesinde teklif sunan kamu kurum ve kuruluşlarından kesin teminat mektubu istenmez” hükmü gereğince kamu kurum ve kuruluşlarından sözleşme imzalanmadan önce kesin teminat istenmeyecektir. 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin verdiği yetki çerçevesinde, vakıf üniversitelerinden kesin teminat istenecektir.

Anılan maddenin üçüncü fıkrası “Aynı ilde halen devam eden kurs veya girişimcilik eğitim programları olan ve farklı tarihlerdeki hizmet alımlarına teklif verecek yüklenici için kesin teminat oranı, bir önceki kesin teminat oranının yüzde yirmi fazlasıdır” şeklindedir. Bu hüküm gereğince aynı ilde devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları bulunan yükleniciler tarafından verilen bir sonraki teklifler için kesin teminat oranı yüzde yirmi⁹⁶ oranında artırılarak uygulanacaktır. Ancak halen devam eden kurs veya program için daha önce teminat verilmemişse, yeni teklif yapılırken ilk kez teminat veriyormuş gibi kabul edilerek artırım yapılmadan yüzde on beş oranında teminat verilecektir⁹⁷.

⁹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁹⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “elli”

⁹⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Yönetmeliğin 26/3. maddesi gereğince, kesin teminat oranı hiçbir durumda yüzde otuzu geçemeyecektir. Küsurlar hesaplanırken virgülden sonraki ilk iki basamak esas alınacaktır⁹⁸.

Örnek 2: (B) il müdürlüğü tarafından 03.04.2015 tarihinde hizmet alımı için yüzde on beş kesin teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. İl müdürlüğünün yüklenici (X) ile hala devam eden 4 kursu bulunmaktadır. İstekli (X) 3,5 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 kursiyeri eğitmek üzere 320 saatlik bir eğitim programı için 5. kursu olacak bu mesleğe teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (X)'in beşinci kesin teminat oranını (25,92) yüzde yirmi oranında artırması gerekecektir. Ancak bu oran beşinci kurs teklifinde $25,92 + (25,92 \times 20 / 100) = 31,10$ olsa bile kesin teminat oranı yüzde 30'u geçemeyeceği için bu oran yüzde 30 olarak kabul edilecektir. Buna göre kesin teminat miktarı: $(3,5 \times 50 \times 320) \times ((25,92 + (25,92 \times 20 / 100)) \times 30 / 100) = 16.800$ TL olacaktır⁹⁹.

İl müdürlüklerince, belirlenen kesin teminat oranı ile bu oranın Yönetmeliğin 26. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları bulunan istekliler için yüzde yirmi¹⁰⁰ oranında ve kademeli olarak artırılacağı hususu ilan metninde ya da ilana ek belgelerde mutlaka belirtilecektir. Bu kurs ve programlar devam ederken üçüncü bir teklif söz konusu ise, oran yüzde yirmi¹⁰¹ oranında daha artırılacaktır.

Bu hükümler çerçevesinde devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları ibaresi istihdam yükümlülüğünü de içeren dönemi kapsamaktadır. Kursun eğitim kısmı tamamlanmış olsa dahi istihdam yükümlülüğü tamamlanmayan kurslar devam eden kurs kapsamında değerlendirilecektir.

İşbirliği kapsamında düzenlenen kurslarda hizmet sağlayıcılardan kesin teminat istenmeyecektir.

İstihdam yükümlülüğünün süresi içerisinde tamamlanması ve sözleşme hükümlerinin tam ve eksiksiz olarak yerine getirilmesi durumunda kesin teminat yükleniciye iade edilecektir.

Kesin teminat ile ilgili olarak Yönetmelik ve bu genelgede hüküm olmayan durumlarda, 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı dikkate alınacaktır.

9. Tekliflerin değerlendirilmesi

Tekliflerin değerlendirilmesi istekliler tarafından usulüne uygun olarak sunulan belgeler üzerinden yapılacaktır. Yönetmeliğin 25/1. maddesinde, "Hizmet alımı yapılacak hizmet sağlayıcıların teklifleri, bu Yönetmelikte belirtilen niteliklere sahip olmak koşuluyla, teklif zarfında yer alan bilgi ve belgeler üzerinden ilgili mevzuata göre değerlendirilir." hükmüne yer verilmiştir. Bu çerçevede tekliflerin değerlendirilmesiyle ilgili hususlar, bu genelgede yer alan kurallara uygun olarak gerçekleştirilecek ve gerektiğinde Genel Müdürlükçe uygulamaya ilişkin ayrıca usul ve esaslar belirlenebilecektir.

Hizmet alım sürecindeki iş ve işlemlerin sağlıklı şekilde yürütülmesini sağlamak üzere il müdürlüğü tarafından uygun bir salon ya da oda "hizmet alım mahalli" olarak hazırlanacaktır. Bu bölüme, Komisyon üyeleri ve istekliler ve/veya istekli temsilcileri dışında hiç kimse alınmayacaktır.

⁹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁰⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "elli"

¹⁰¹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "elli"

Tekliflerin değerlendirilmesi dört aşamalı olarak yapılacaktır:

- 1- Tekliflerin açılmasını müteakip, öncelikle teknik değerlendirmeye alınabilecek olan tekliflerin belirlendiği n değerlendirme;
- 2- n değerlendirme sonrasında teknik değerlendirmeye alınmasına karar verilen teklifler için teknik değerlendirme;
- 3- Teknik değerlendirmeden elli puan ve üzerinde puan alanların teklifler için mali değerlendirme;
- 4- Nihai değerlendirme.

9.1. n değerlendirme

Tekliflere ilişkin ön değerlendirme, Yönetmeliğin 22, 23 ve 24. maddeleri çerçevesinde yapılacaktır. Ayrıca 21. maddede belirtilen geçici teminatların usulüne uygun olarak verilip verilmediği de n değerlendirme aşamasında Komisyon tarafından dikkate alınacaktır.

a) Tekliflerin açılması

Tekliflerin açılması işlemi, hizmet alımı için oluşturulan mahalde, Yönetmeliğin 23. maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda gerçekleştirilecektir.

İstekliler tarafından verilen teklifler, il müdürlüğü evrak görevlileri tarafından teklif teslim tutanağı (EK-10) karşılığında teslim alınacaktır. Bu doğrultuda, öncelikle teklif verme süresinin dolması ile birlikte teklif alınması işlemi sonlandırılacaktır. Ancak teklif verme süresinin bittiği an itibariyle, hizmet alım işlemlerini yürütmek üzere belirlenen mahalde teklif vermek üzere hazır bulunan istekliler var ise bu isteklilerin teklifleri de kabul edilecektir. Tekliflerin açılması işlemine bu tekliflerin de alınmasıyla başlanacaktır. Birden fazla meslek için hizmet alımı yapılması durumunda tekliflerin açılması işlemi ilan metninde belirtilen sıralamaya uygun olarak yapılacaktır.

Tekliflerin açılması işlemi komisyon yeleri tarafından hazır bulunan istekliler huzurunda gerçekleştirilecektir. Bu aşamada isteklinin yetkilisi veya vekili dışında hiçbir kimse oluşturulan bu mahalde bulunamaz. Komisyon, bu aşamada çalışmanın sağlıklı bir Şekilde yapılmasına imkân vermeyen veya işlerin yapılmasını engelleyen kişiler hakkında tutanak tutarak bu kişileri dışarı çıkarabilir ve ilgili mevzuatında yazılı başka iş ve işlemleri de yapabilir.

Komisyon tarafından tekliflerin açılması işleminde önce itirazlara ve sorulara ilişkin olarak bilgi verilerek itirazlar var ise bu itirazların yazılı olarak yapılması istenecektir. Bu aşamada yapılan itirazlar ve sorular cevaplandırılmayacaktır.

Tekliflerin açılmasıyla birlikte her bir teklife ilişkin olarak teknik ve mali teklif formunda yer alan isteklinin adı soyadı varsa unvanı, personel sayısı, tecrübesi, eğitilmesi planlanan kişi sayısı, eğitim yeri kapasitesi, eğitim süresi, istihdam taahhüt oranı, kursiyer başi ders saat maliyetine ilişkin bilgiler ile evrakların tam olup olmadığı bilgisi hazır bulunanların huzurunda sesli olarak okunacaktır. Bu bilgiler sadece teknik ve mali teklif formunda yer alan bilgilerle sınırlı olacak tekliflere ilişkin detaylı açıklama yapılmayacaktır. Ayrıca teklif zarfında bulunan belgeler de sırasıyla isimleri belirtilmek suretiyle okunacaktır. Ancak bu belgelerin içeriğine ilişkin açıklama yapılmayacaktır. Bu işlemlerden sonra Zarf Açma ve Belge Kontrol Tutanağı (EK-11) komisyon tarafından doldurulacak ve dosyasında muhafaza edilecektir.

Tekliflerin bu Şekilde açılması hiçbir Şekilde, tekliflerin mevzuata göre tam ve eksiksiz olduğu sonucunu doğurmayacaktır. Komisyonun daha sonraki çalışmaları ile eksik ve usulüne uygun olmayan teklifler belirlendiğinde bu ayrıca tutanak ile kayıt altına alınıp resmi yazı ile istekliye bildirilecektir.

b) Değerlendirmeye alınmayacak¹⁰² teklifler

Ön değerlendirme sırasında Yönetmeliğin 20 ve 24. maddelerinde yer alan hükümlere göre işlem yapılacaktır. 20/1. madde doğrultusunda kapalı zarfla sunulmayan ve hizmet alımı yapan il müdürlüğüne süresi içinde ulaşmayan teklifler ile ikinci fıkraya uyulmaksızın hazırlanan ve sunulan teklifler, açılmaksızın değerlendirme dışı bırakılacaktır. Diğer teklifler ise açılmak suretiyle ön değerlendirme işlemine devam edilir.

Açılan teklifler, 22. madde çerçevesinde istenen belgelerin sunulup sunulmadığı, formların kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadıkları ve 24. madde hükümleri yönünden değerlendirilecektir.

Açılan tekliflerden, Yönetmeliğin 24/1. maddesi kapsamındakiler tarafından verilen teklifler değerlendirmeye alınmayacaktır. Ayrıca 24/2. maddede yer alan “*teklif zarfında yer alması gereken bilgilerin olmadığı veya eksik olduğu teklifler*” ibaresinin “*Teklif zarflarında bulunması gereken belgeler*” başlıklı 22. madde hükmü ile birlikte değerlendirilmesi gerekecek ve buna uygun olarak tekliflerin değerlendirmeye alınmasına veya değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilecektir. Bu anlamda Yönetmeliğin 24. maddesinde belirtilen teklifler ile 22. maddeye dayanılarak Kurum tarafından istenilen belgelerin eksik olduğu istekli tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilecektir. Geçici teminatları usulüne uygun olmayan teklifler de değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Ayrıca, isteklilerin ilan metninde belirtilen toplam kursiyer sayısından fazla sayıda kursiyer için teklif vermeleri halinde teklifler değerlendirmeye alınmayacaktır. Değerlendirme dışı bırakılması gereken tekliflerin, teklif açma işlemi sonrasında tespit edilmesi halinde hizmet alım sürecinin her aşamasında değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilebilir. Söz konusu durumun sözleşme aşamasından sonra tespit edilmesi halinde ise kesin teminat gelir kaydedilerek sözleşmenin iptal edilmesine karar verilecek ve yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

9.2. Teknik değerlendirme

Tekliflere ilişkin teknik değerlendirmeler, Yönetmeliğin 25/3. maddesinde yer alan “*...isteklinin eğitim ve meslek alanındaki tecrübesi, insan kaynakları kapasitesi, istihdam taahhüdü ve belirlenecek diğer hususlar çerçevesinde gerçekleştirilir.*” hükmü doğrultusunda yapılacaktır. Bu çerçevede değerlendirmelerin aşağıda yer alan açıklamalara uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekecektir.

Teknik değerlendirmeye esas bilgilerin teknik ve mali teklif formunda mutlaka belirtilmiş olması ve belirtilen bilgilerin teyidini sağlayacak olan ve 22. maddede yer alan ya da bu maddeye dayalı olarak istenen belgelerin mutlaka teklif zarfında bulunması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 40/2. maddesi kapsamındakilerin istekli olabileceği hizmet alımlarının değerlendirilmesinde; istihdam taahhüt oranı ile ilgili bölümdeki istisnai durum hariç olmak üzere, bu kısımdaki kriterlere göre değerlendirme yapılacaktır.

a) Eğitim alanındaki deneyim

İsteklinin eğitim ve mesleki eğitim alanındaki tecrübesi aşağıda yer alan kriter ve puanlar üzerinden değerlendirilecektir.

İsteklinin, son teklif verme tarihi itibarıyla;

- Son beş yıl içindeki eğitim ve/veya mesleki eğitim tecrübesine iki,

¹⁰² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “alınmayacaklar”

- Son beş yıl içinde Kurum ile imzaladığı mesleki eğitim alanında tamamlanmış sözleşmesi olması halinde üç,

- Mesleki Yeterlilik Kurumu veya uluslararası kuruluşlarca mesleki eğitim alanında yetkilendirilmiş olması halinde beş,

puan verilerek eğitim alanındaki deneyim değerlendirilecektir.

İsteklinin yukarıdaki durumlardan uygun olanların birden fazla olması durumunda her biri için ayrı ayrı değil en yüksek puan alabileceği duruma denk gelen puan verilecektir.

Örnek: Uluslararası kuruluş tarafından mesleki eğitim alanında yetki belgesi alan bir istekli aynı zamanda son beş yıl için Kurumla tamamlanmış sözleşmesi ve aynı süre içinde eğitim tecrübesi olsa bile alabileceği toplam puan, uluslararası kuruluşça mesleki eğitim alanında yetki belgesinden dolayı beş olacaktır.

Eğitim ve mesleki eğitim tecrübesinin puanlanabilmesi için, isteklinin son beş yıl içinde bu kapsamda tamamlamış olduğu eğitimlere ilişkin sözleşme, fatura vb. gibi kanıtlayıcı belgelerin aslı veya noter onaylı örneklerini de teklif zarfı içinde ibraz etmesi gerekmektedir.

İsteklinin son beş yıl içinde Kurum ile imzalanan mesleki eğitim alanında tamamlanmış sözleşmesi bulunması halinde puan alabilmesi için, bu sözleşmelerin tüm yükümlülükleri itibari ile tamamlanması gerekir. Bu kapsamda hangi sebeple olursa olsun tamamlanmayan sözleşmeler dikkate alınmayacaktır.

Bu bölümden puan alınabilmesi için sözleşme sayısı önemli olmayacaktır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu ya da uluslararası kuruluşlar tarafından mesleki eğitim alanında yetkilendirilen kuruluşlar, tecrübelerini bu yetki belgeleri ile ispatlayabilirler.

İl müdürlüğü bu kapsamda ibraz edilen belgeler ile ilgili olarak tereddüt oluşması halinde belgelerin doğruluğunu teyit etmek amacıyla her aşamada ilave bilgi ve/veya belge isteyebilir ve araştırma yapabilir.

b) İnsan kaynakları kapasitesi

İsteklinin insan kaynakları kapasitesi, eğiticilerin/öğreticilerin eğitim düzeyleri ve deneyimleri ile çalışan sayısı esas alınmak üzere değerlendirilecektir.

i) Eğitiminin/öğreticinin eğitim düzeyi

Yönetmeliğin 30. maddesi kapsamında yer alan eğitici/öğreticilerin eğitim düzeylerinin puanlanmasında;

- Usta öğretmenler için dört,
- Ön lisans mezunu olanlar için altı,
- Lisans ve lisansüstü mezunu olanlar için on,
- Öğretim görevlisi olanlar için on iki,
- Öğretim üyesi olanlar için on dört,

puan verilir.

Lise mezunu olup ön lisans ya da lisans mezunu olmayan ancak enstitü mezunu olarak belge almış olan eğiticiler/öğreticiler, lisans ve lisansüstü mezunu kapsamında değerlendirilecektir¹⁰³.

¹⁰³ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Birden fazla eğitici/öğretici tarafından eğitim verilmesinin öngörülmesi durumunda, eğitici/öğreticilerin eğitim durumlarına göre puanlar, teklifte belirtilen eğitici/öğreticilerin eğitim düzeyleri, eğitici/öğreticilerin eğitim vereceği süre göz önünde bulundurularak ağırlıklı ortalama yöntemiyle değerlendirilir.

Örnek: Üç yüz saatlik bir eğitim için üç eğitici/öğreticinin görevlendirilmesi öngörülmüş bir eğitimin elli saatlik bölümünde usta öğreticilik belgesine sahip olan bir eğiticinin, seksen saatlik bölümünde lisansüstü eğitime sahip bir eğiticinin ve yüz yetmiş saatlik bölümünde ise öğretim görevlisi düzeyinde bir eğiticinin görev alması planlanmıştır. Bu durumda eğitici puanı ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılmak suretiyle aşağıda yer aldığı şekilde hesaplanacaktır.

$$\text{Eğitici puanı}=(4 \times 50 / 300)+(10 \times 80 / 300)+(12 \times 170 / 300)=10.12 \text{ 'dir.}$$

ii) Eğitici/öğreticilerin deneyim süreleri

Eğitici/öğreticilerin deneyim süreleri, görev yapmış oldukları süreler üzerinden;

- 1 ile¹⁰⁴ 359 güne kadar çalışmış olarak gözükenler için üç,
- 360 ile 719 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere beş,
- 720 ile 1.079 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere yedi,
- 1.080 gün ile 1.439 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere dokuz,
- 1.439 günden fazla çalışmış olarak gözükenlere on iki,

puan verilmek suretiyle değerlendirilecektir. Gün üzerinden deneyim süreleri belirlenirken SGK kayıtlarında çalışmış olarak gözükme değerlendirmeye alınmak için yeterli olacaktır¹⁰⁵.

Örnek 1: Bir eğiticinin iki yıldan üç yıla kadar eğitici olarak değerlendirilebilmesi ve bu eğitici için yedi puan verilebilmesi için belirtilen eğitici adına SGK kayıtlarında en az yedi yüz yirmi gün çalışmış olması gereklidir.

Bu kapsamda eğiticilerin mesleki eğitim alanında sahip oldukları belgeler değil; eğitici olarak görevlendirildikleri/atandıkları tarihe ilişkin sözleşme/atama yazısı/ görevlendirme vb. gibi evraklardan sonraki süreçte eğitici olarak çalışılan gün geçerlidir¹⁰⁶.

Eğitici/öğreticilerin deneyim süreleri, eğitici/öğretici olduklarını gösterir belgelerin alınmasından sonraki tarihler esas alınmak üzere; Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarındaki prim ödenen çalışma gün sayısı üzerinden veya eğitim vermek üzere yaptığı sözleşmelerin süresi üzerinden değerlendirilir. Ancak sözleşme süresi üzerinden değerlendirme yapılabilmesi için, söz konusu sözleşme tarihlerine ilişkin olarak SGK priminin

¹⁰⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁰⁵ 2013/3 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Eğitici/öğreticilerin deneyim süreleri, görev yapmış oldukları süreler üzerinden;

- Bir yıla kadar deneyim sahibi olanlar için üç,
- Bir yıldan iki yıla kadar deneyim sahibi olanlar için beş,
- İki yıldan üç yıla kadar deneyim sahibi olanlar için yedi,
- Üç yıldan dört yıla kadar deneyim sahibi olanlar için dokuz,
- Dört yıldan fazla deneyim sahibi olanlar için on iki,

puan verilmek suretiyle değerlendirilecektir.

Gün üzerinden deneyim süreleri belirlenirken;

- Bir yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 359 gün,
- Bir yıldan iki yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 360 ile 719 gün arasında,
- İki yıldan üç yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 720 ile 1.079 gün arasında,
- Üç yıldan dört yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 1.080 gün ile 1.439 gün arasında,
- Dört yıldan fazla deneyim sahibi olanlar için 1.440 günden fazla

SGK kayıtlarında çalışmış olarak gözükme gerekecektir."

¹⁰⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

tahakkuk etmiş olması koşulu aranılacaktır. Ayrıca SGK kayıtlarında borçlu olarak gözüken günler de prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilmeye alınacaktır. Sürenin hesaplanmasında bir yıllık deneyim üç yüz altmış gün üzerinden değerlendirilir. Ancak eğitici/öğreticilerin öğrenim düzeyleri üzerinden puanlanmaları sırasında ilgili unvanla çalışarak geçirmiş oldukları süre de dikkate alınabilecektir. Eğitici/öğretici olarak görev alacak kişiler için hiç prim tahakkuk etmemesi durumunda ise deneyim puanı "0" olarak değerlendirilecektir.¹⁰⁷

Örnek 2: Usta olarak 2011 yılında sigortalı çalışmaya başlayan bir eğitici, usta öğretici belgesini 2013 yılında almış ise bu kişinin deneyim süresi, belge alma tarihi olan 2013 yılı ve sonrası dikkate alınarak değerlendirilecektir¹⁰⁸.

Örnek 3: Makine mühendisi olarak mezun olup beş yıldır bu alanda sigortalı olarak çalışan bir kişinin eğitici belgesinin alınma tarihi dikkate alınmaksızın, deneyim süresinin başlangıcı olarak diploma tarihi dikkate alınacak ve gün hesaplamasında sigortalı günler toplanacaktır. Bu durumda esas alınması gereken belge diplomadır¹⁰⁹.

Örnek 4: Eğitici olarak teklif edilen "A" için eğitici eğitim düzeyi olarak lisans belirtilmişse bu kişinin deneyim süresi lisans mezuniyeti sonrasında SGK'ya yatırılan prim gün sayısı üzerinden değerlendirilecektir. Ancak kişinin usta öğreticilik belgesi de mevcut ise eğitim düzeyi olarak lisans belirtildiği için lisans mezuniyetinden sonraki deneyim süresi dikkate alınacaktır¹¹⁰.

Örnek 5: İnşaat mühendisi olarak diploma almış olan bir eğiticinin açılış belgesi var ise açılış mesleğinde eğitici olarak değerlendirilebilmesi için açılış mesleğinde belge aldığı tarihi takiben SGK kaydı dikkate alınacak ve gün hesaplamasında açılış mesleğine ilişkin sigortalı günler toplanacaktır¹¹¹.

Eğitimlerin birden fazla eğitici/öğretici tarafından verilmesi öngörülmüş ise bu durumda puanlama ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanacaktır. Eğiticilerin deneyim sürelerinin belgelendirilmesi hususundaki tüm iş ve işlemler istekli tarafından yapılacak ve teklif aşamasında bunlar teklif zarfına eklenecektir. Eğer yetkili kurum ve kuruluşlardan ayrıca alınacak bir onay veya uygunluk gerekiyorsa bu husus da istekli tarafından yerine getirilecektir.

İstekli tarafından teklif sırasında bildirilen eğiticinin, isteklinin kendi bünyesinde belli bir süre boyunca sigortalı olarak istihdam edilmesi şart olmayıp, eğitici ile istekli arasında düzenlenen hizmet sözleşmesinin ibraz edilmesi de yeterli olacaktır. Zira eğiticilerin serbest meslek erbabı olarak birden fazla işverene ücret ilişkisi ile bağlı olarak veya sadece hizmet sözleşmesi yaparak bağımsız şekilde hizmet sunması genel mevzuat kuralıdır. Ancak bu durum, isteklinin eğiticiden hizmet almaya başladıktan sonraki süreçte sigorta kaydının yapılması ve primlerinin ödenmesine engel değildir¹¹².

¹⁰⁷ 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

¹⁰⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Örnek 2: Usta olarak dört yıldır sigortalı çalışan bir eğiticinin, usta öğretici belgesi üçüncü yılda alınmış ise bu kişinin deneyim süresi, sigorta bilgileri dikkate alınarak dört yıl olarak değerlendirilecektir."

¹⁰⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali:" Örnek 3: Makine mühendisi olarak mezun olup beş yıldır bu alanda sigortalı olarak çalışan bir kişinin eğitici belgesinin alınma tarihi dikkate alınmaksızın, deneyim süresinin başlangıcı olarak diploma tarihi dikkate alınacak ve gün hesaplamasında sigortalı günler toplanacaktır."

¹¹⁰ 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

¹¹¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹¹² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

iii) İsteklinin bünyesinde çalışan sayısı;

Puanlamaya esas çalışan sayısı ortalama çalışan sayısı üzerinden değerlendirilir. Ortalama çalışan sayısı;

- Bir - dört arasında ise iki,
- Beş - dokuz arasında ise üç,
- On ve üzeri ise dört,

puan verilecektir. Çalışan sayısı, istekli tarafından teklif aşamasında verilecek bu durumu kanıtlayan belgeler üzerinden il müdürlüğünce değerlendirilecektir.

c) İstihdam ile ilgili hususlar

İsteklinin, teklif formunda yer alan bilgi ve belgeler doğrultusunda istihdam ile ilgili olarak değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler dikkate alınacaktır.

i) İstihdam taahhüt oranı

İsteklinin, teklif formunda beyan ettiği kursiyerlerden kesinleşen kursiyerlerin en az yüzde ellisini olmak üzere istihdam etmeyi taahhüt ettiği oranı teknik ve mali teklif formuna yazması gereklidir.

İstekliye, belirlediği bu istihdam taahhüt oranının yarısı kadar bu bölümden puan verilecektir.

Örnek: İstekli tarafından yüzde elli istihdam taahhüt oranı verilmesi durumunda (50/2=) 25 puan verilecektir. Yüzde altmış dokuz istihdam taahhüt oranı karşılığında ise (69/2=) 34,5 puan verilecektir.

Yönetmeliğin 40/2. maddesi kapsamındaki hizmet alımlarında da en az yüzde yirmi olmak üzere verilen istihdam taahhüt oranı da aynı şekilde değerlendirilecektir.

ii) Ortalama istihdamda kalış süresi

İsteklinin, hizmet alım teklifinden önceki iki yıl içinde Kurum ile düzenlediği mesleki eğitim kurslarındaki kursiyerlerin istihdamda kalış sürelerinin (bir gün bile olsa) toplam kursiyer sayısına bölünmesi ile bulunan ortalama istihdamda kalış süresi; otuz altıya bölünerek bulunan puan bu bölümde istekliye verilecektir. Söz konusu puan, sistem üzerinde yer alan veriler üzerinden Kurumca doğrudan verilecek ve buna ilişkin belgeler dosyasında muhafaza edilecektir.

Bu bölümden maksimum on puan alınabilecektir. Kursiyerlerin ortalama istihdamda kalma süresinin en az doksan gün olması durumunda puan verilebilecektir. Ayrıca üç yüz altmış günden fazla olduğunda da maksimum on puan verilecektir. Küsuratlar tama yuvarlanmayacaktır. Son iki yıl ibaresinden son teklif verme tarihinden itibaren geriye doğru iki yıl anlaşılmalıdır.

Örnek 1: İsteklinin (A)'nın Kurum ile düzenlediği son iki yıl içindeki kurslarda toplam yüz elli kursiyerinin ve her bir kursiyerin bu süre içinde istihdam da kalış süreleri toplamının üç bin beş yüz elli olduğu durumda (3550/150=) 23,6 ortalama istihdamda kalış süresi bulunacaktır. Bu sürenin doksan günden az olması nedeni ile puan verilemeyecektir.

Örnek 2: İstekli (C)'nin ise Kurum ile düzenlediği son iki yıl içindeki kurslarda toplam elli kursiyerinin ve her bir kursiyerin bu süre içinde istihdam da kalış süreleri toplamının on dokuz bin olduğu durumda (19000/50=) 380 ortalama istihdamda kalış süresi bulunacaktır. Bu sürenin üç yüz altmış günü aşması ve bu bölümden alınabilecek maksimum puanın on olması nedeni ile istekliye (380/36=) 10,55 puan verine sadece on puan verilecektir.

iii) Ortalama istihdam oranı

İsteklinin, hizmet alım teklifinden önceki iki yıl içinde Kurum ile düzenlediği mesleki eğitim kurslarındaki kursiyerlerinden istihdam edilenlerinin toplam kursiyerlerine oranı yirmiye bölünecektir. Bu bölümden maksimum beş puan alınabilecektir. Kursiyerlerin ortalama istihdam oranının en az yüzde yirmi olması halinde puan verilecektir. Küsurlar tama yuvarlanmayacaktır. Son iki yıl ibaresinden son teklif verme tarihinden itibaren geriye doğru iki yıl anlaşılmalıdır. Söz konusu puan, sistem üzerinde yer alan veriler üzerinden Kurumca doğrudan verilecek ve buna ilişkin belgeler dosyasında muhafaza edilecektir.

Örnek 1: İsteklinin (A)'nın Kurum ile düzenlediği son iki yıl içindeki kurslardaki toplam yüz elli kursiyerinin elli tanesinin en az bir gün bile olsa istihdam edildiği durumda $((50/150) \times 100 =)$ 33,33 ortalama istihdam oranı olarak bulunacaktır. Bu oranın yirmiye bölünmesi ile $(33,33/20 =)$ bu bölümden 1,6 puan alınacaktır.

d) İsteklinin Kurum ile yaptığı sözleşmelerin sonucu

İsteklinin aldığı toplam puandan; istekli ile Kurum arasında kurs veya programlar nedeni ile imzalanan son beş yıldaki sözleşmeler bakımından aşağıdaki durumların en az bir sözleşme bakımından bulunması halinde karşısında yer alan puan düşülecektir:

- Yükleniciden kaynaklanan sebeplerle fesh edilen sözleşmesi bulunması durumunda eksi yedi puan,
- İstihdam yükümlülüğünün hiç yerine getirilmemesi durumunda eksi beş puan,
- İstihdam yükümlülüğünün kısmen yerine getirilmemesi durumunda eksi üç puan.

İsteklinin yukarıdaki durumlardan uygun olanların birden fazla olması durumunda her biri için ayrı ayrı değil en yüksek eksi puan alabileceği duruma denk gelen puan verilecektir.

9.3. Mali Değerlendirme

Mali değerlendirme yapılabilmesi için teknik değerlendirme sonucunda elli tam puan veya üzerinde puan alınması zorunludur. Mali değerlendirme en düşük fiyat teklifi yüz puan kabul edilmek suretiyle ve diğer fiyat teklifleri en düşük teklife ters oranlı olarak oranlanmak suretiyle yapılır.

Örnek: İstekli (A) 3, istekli (B) 2, istekli (C) 2,5 ve istekli (D) 4 TL ile mali tekliflerini sunmuş ise mali değerlendirme yapılırken istekli (B)'nin sunduğu 2 TL'lik teklif 100 puan kabul edilecektir. Diğer puanlar ise bu teklife ters oranlı olarak belirlenecektir. Bu durumda;

- istekli (B) $(2/2) \times 100 = 100$ (en düşük teklif),
- istekli (C) $(2/2,5) \times 100 = 80$,
- istekli (A) $(2/3) \times 100 = 66,67$,
- istekli (D) $(2/4) \times 100 = 50$

puan alacaklardır.

9.4. Nihai değerlendirme ve sözleşme imzalanması

İsteklinin teknik değerlendirmede aldığı puanın yüzde atması ve mali değerlendirmede aldığı puanın yüzde kırkı esas alınarak nihai değerlendirme puanı belirlenir. Puan hesaplamasında küsurlar yuvarlanmaz.

Nihai puanın eşit olması halinde kursiyer başı ders saat maliyeti düşük olan istekliye, kursiyer başı ders saat maliyetinin de eşit olması halinde istihdam taahhüt oranı yüksek olan istekliye öncelik verilerek nihai sıralama belirlenir. Yine eşitlik olması halinde, bu durumdaki istekliler ile kontenjan paylaşımı yapılarak sözleşme imzalanır.

Değerlendirme ile ilgili bütün iş ve işlemler Komisyon tarafından tutanak (EK-12) altına alınır, gerekli onay işleminden sonra isteklilerin görebileceği ve ulaşabileceği şekilde ilan edilir. Ayrıca söz konusu tutanak yayımlanmak üzere elektronik posta yoluyla aktif@iskur.gov.tr veya kursihale@iskur.gov.tr adreslerine iletilir ve en geç üç işgünü içinde Genel Müdürlüğe gönderilir¹¹³.

Yönetmeliğin 27/1. maddesi gereğince nihai değerlendirmede en yüksek puanı alan istekliden başlanarak ihtiyacı karşılayacak şekilde istekliler il müdürlüğünce belirlenen tarihte sözleşme imzalamaya davet edilecektir. Bu durumda hizmet alımı için ilana çıkmış olan mesleğe ilişkin olarak eğitilmesi öngörülen kişi sayısının bir bölümü için teklif verilmiş ise en yüksek puanı alan istekli ile teklif verdiği meslek ve kişi sayısı kadar sözleşme imzalanacaktır. İlanda belirtilmiş olan ve eğitim verilmesi öngörülen ilave kişi sayısı mevcut ise puan sıralamasında en yüksek puandan düşüğe doğru sözleşme imzalanmaya devam edilecektir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “*İstekliler sözleşme imzalamadan önce Kurum tarafından istenilen bilgi ve belgeleri süresi içerisinde Kuruma teslim ederler*” hükmü gereğince bu bilgi ve belgeleri Kuruma teslim etmeyen istekliler ile sözleşme imzalanmayacaktır. Bu kapsamda eğitim mekân veya mekânlarına ilişkin olarak Yönetmeliğin 38/5. maddesi gereğince bir uygulama yapılacaksa bunun yapıldığına dair tespitin yapılması ve kesin teminat mektubunun da sözleşme imzalanmadan önce istekli tarafından teslim edilmesi gerekmektedir.

Sözleşmeye davet edilen istekli ya da istekliler ile sözleşme imzalanamadığı durumlarda ya da davet edildiği halde sözleşme imzalamaya gelmeyen isteklilerin yerine geçerli puan alanlardan puanlamada bir alt sırada yer alan istekli ya da istekliler sözleşmeye davet edilerek ve bu istekliler ile sözleşme (EK-13) imzalanabilecektir.

Bununla birlikte, sözleşme imzalamadan önce isteklilerin teklif etmiş oldukları mali teklifler, ayrıca müzakere edilebilecektir. İl müdürlüğü, yapılan müzakere sonucuna göre Yönetmeliğin 5/3. maddesinin verdiği yetki çerçevesinde sözleşme imzalamama yetkisine sahiptir. Bu durumda istekli için herhangi bir yaptırım uygulanmaz ve geçici teminatı iade edilir.

Ayrıca il müdürlüğünce müzakereye davet edilen ancak müzakereyi kabul etmeyen isteklinin de sözleşme imzalamama hakkı bulunmaktadır. Ancak bu şekildeki sözleşme imzalamama durumunda geçici teminat gelir kaydedilmez.

Yapılan nihai değerlendirme sonucunda herhangi bir mali müzakere olmaksızın sözleşmeye davet edilen isteklinin sözleşme imzalamaması durumunda geçici teminat gelir kaydedilir.

Örnek: (A) mesleği için 300 kişiye eğitim vermek üzere ilana çıkmış ve istekli (X) tarafından 100 kişi için, istekli (Y) tarafından 125 kişi için, istekli (Z) tarafından 50 kişi için ve istekli (F) tarafından 130 kişi için, istekli (T) tarafından 80 kişi için teklif verilmiştir. Nihai değerlendirme sonucu oluşan puan sıralaması ise (X), (Y), (Z), (F) ve (T) şeklindedir. Bu durumda öncelikle istekli (X) 100 kişi, istekli (Y) 125 kişi, istekli (Z) 50 kişi ve istekli (F) 25 kişi için sözleşmeye davet edilecek ve bu istekliler ile sözleşme imzalanacaktır. İstekli (Y) sözleşmeye davet edildiği halde kesin teminat vermeksizin sözleşme imzalamaya gelmiştir. Kesin teminat vermeksizin sözleşme imzalanamayacağından bu isteklinin bir alt sırasında yer alan istekli ya da istekliler ile sözleşme yapmaya devam edilecektir. Böyle bir durumda

¹¹³ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “Değerlendirme ile ilgili bütün iş ve işlemler tutanak (EK-12) altına alınır ve ilan edilir.”

istekli (X) ile 100 kişi için (Z) ile 50 kişi için, istekli (F) 130 kişi için sözleşme imzalanacak istekli (T) ise 20 kişi için sözleşmeye davet edilecektir.

Ayrıca Yönetmeliğin 27/2. maddesinde yer alan “... İl müdürlüğü ile istekli arasında, kursun başlama ve bitiş tarihleri ile istihdam yükümlülüğünün tamamlandığı süreyi ve karşılıklı hak ve yükümlülükleri içerecek şekilde sözleşme imzalanır ve bu şekilde hizmet alımı yapılır.” hükmü ve “İstihdam Yükümlülüğü” başlıklı 40/8. maddede yer alan “İstihdam yükümlülüğünün sınav sonucunun açıklandığı tarihinden itibaren fiili kurs süresinin en fazla üç katı kadar sürede tamamlanması gerekmektedir. Süresi yüz yirmi günden az olan kurslar için bu süre üç yüz altmış gün olarak uygulanır. Kurs sonrasında aynı meslekte işbaşı eğitim programına katılanlar için bu süre ilgili programının bittiği tarihten itibaren başlar” hükmü gereğince sözleşmenin süresi ve sözleşmenin içeriği en az bu yükümlülüklerin tamamını içerecek şekilde olmak zorundadır.

Yüklenicinin, ilgili mevzuatı gereğince devir işlemleri nedeni ile bir başka yükleniciye devredilmesi durumunda; devam eden kurslarla ilgili sözleşmenin de devredilenler arasında olması şartı ile bütün hak ve yükümlülükler devralan kuruma geçer. Sözleşmenin imzalanmasından önce veya sonra yapılan devirlerde, devralan kurumun da, devralınan kurum tarafından teklif aşamasında sunduğu bütün kriterlere asgari düzeyde sahip olması ve yapılacak puanlama da en az devralınan istekli/yüklenici kadar puan alması gerekmektedir. Devralan kurumun bu kriterleri sağlamaması durumunda yazılı olarak süre verilerek uyarılır ve şartları sağlaması talep edilir. Verilen süreye rağmen şartların yerine gelmemesi halinde sözleşme imzalanmaz veya imzalanan sözleşme iptal edilir ve bununla ilgili hükümler uygulanır¹¹⁴.

Yüklenici, imzalanan sözleşme nedeni ile ortaya çıkan vergi, SGK primi, resim ve harçlardan dolayı meydana gelen yükümlülükleri süresi içinde yerine getirmekle mükelleftir. Bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirdiğine dair dekont veya makbuzları kurs sorumlusuna yazı ekinde göndermek zorundadır.

İsteklilerin teklif zarflarında bulunan ve noter veya resmi Kurum tarafından onaylanmış belgeleri, kendileri tarafından yazılı talep edilmesi halinde il müdürlüğü, bu belgelerin birer örneğini almak şartı ile yazı ekinde iade edecektir¹¹⁵.

Sözleşme veya protokollerin uygulanması aşamasında çeşitli sebeplerle yüklenici tarafından kursun uygulanmasına ara verilmesi gerektiği zaman gerekçeli talebin il müdürlüğüne yazılı olarak önceden yapılması ve il müdürlüğünün uygun görmesi gereklidir. Yüklenicinin iradesi dışındaki mücbir sebepler hariç, ara verme süresi bir ayı aşamaz. Bu süre içinde kursiyerlere zaruri gider ödemesi yapılmaz ve sigorta primleri de eksik gün esasına göre işlem görür¹¹⁶.

9.5. İdari Yaptırımlar¹¹⁷

Yönetmelikte yer alan idari tedbir ve yaptırımlara ilişkin hükümlerin uygulanmasında bu Genelge ve sözleşme/protokol hükümleri birlikte dikkate alınır.

Bununla birlikte bu tedbir ve yaptırım hükümlerine konu hususların, genel zaman aşımı süreleri (5 yıl) içinde olmak şartı ile, teftiş ve inceleme veya yargı kararı ile sözleşme/protokol süresi sona erdikten sonra tespit edilmesi halinde fiile konu tedbir veya yaptırım hükümleri uygulanır.

¹¹⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹¹⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

¹¹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

¹¹⁷ Bu madde, başlığı ile birlikte 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

10. Kurs eğitim programları

Kurs eğitim programları ile ilgili olarak Yönetmeliğin 28. maddesinde usul ve esaslar belirlenmiştir.

İl müdürlüğünce hazırlanacak hizmet alım ilan metninde Ulusal Meslek Standartları ve/veya Ulusal Yeterlilikleri yayımlanan meslekler ile ilgili bilgilerin yer alması gereklidir. Bu çerçevede Ulusal Meslek Standartları ve/veya Ulusal Yeterlilikler ile ilgili olarak Mesleki Yeterlilik Kurumunun internet sayfasında (www.myk.gov.tr) gerekli açıklamalar güncel olarak takip edilmelidir. Ayrıca Genel Müdürlük olarak Kurum sisteminde bu konuda çalışma yapılabilecektir.

İstekli tarafından hizmet alım ilanına istinaden verilen teklif zarfında bulunan eğitim programı veya planının, MEB veya yetkili kurum ve kuruluşlarca (üniversite gibi)¹¹⁸ onaylanmasının gerekmesi durumunda, bu onay işleminin istekli tarafından teklif verme işleminden önce yapılması ve teklif zarfına konulması gereklidir.

Hizmet alımı yapılan mesleğe ait Ulusal Meslek Standartları ve/veya Ulusal Yeterlilikleri yayımlanmış ise bu mesleğe ilişkin eğitim programının belirtilen standart ve/veya yeterliliklere uygun olarak hazırlanması ve eğitim programının onay işlemleri sırasında bu hususun onaylayan kurum tarafından eğitim programı içeriğinde veya üst yazıda mutlaka belirtilmesi gerekecektir. Bu kapsamda olmayan mesleklerde onaylama işlemi MEB mevzuatı kapsamında yapılacaktır. Yönetmeliğin 28/4. maddesi kapsamındaki durumlarda onaylama işlemleri ilgili kurum veya kuruluşlarca anılan maddede belirtildiği şekilde yapılacaktır.

İl müdürlüğü tarafından ayrıca eğitim program veya planlarının onaylatılması için işlem yapılmayacaktır. Ancak tereddüt oluşması durumunda bu konuda yetkili kurum ve kuruluşlardan görüş istenilebilir.

Yönetmeliğin 28/6. maddesinde *“İl müdürlüğünce uygun görülmesi halinde teorik ve uygulamalı bölümler farklı eğitim mekânlarında veya farklı illerde yapılabilir. Kursun bir bölümünün farklı ilde yapılması durumunda, denetimler kursun düzenlendiği ildeki il müdürlüğünce yapılır, raporları kursu düzenleyen il müdürlüğüne gönderilir”* hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereğince eğitimlerin bazı bölümleri farklı mekânlarda ve farklı illerde gerçekleştirilebilecektir. Ancak böyle bir durumda eğitimlerin gerçekleştirileceği mekân, tarih ve yerlere ilişkin bilgiler zaman çizelgesinde açık bir şekilde belirtilmek suretiyle eğitim programlarına yansıtılacaktır. Eğitim programında belirtilen yer ve zamanlarda değişiklik söz konusu olacak ise durum il müdürlüğüne bildirilecek ve il müdürlüğünün onayı ile bu işlem gerçekleştirilecektir.

Eğitim programlarının teorik ve uygulamalı bölümlerden oluştuğu durumlarda bu bölümlerin sürelerinin eğitim programı ile belirlenmesi ve bu süreler riayet edilmesi gerekmektedir. Eğitimlerde bir ders süresi ve araların eğitimciler tarafından yürürlükteki ilgili mevzuata ve uygulamalara göre belirlenmesi ve eğitimin başında belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ortaya çıkan şartlar ve durumlara bağlı olarak bu süreler değişebilecektir. Değişen durumların yazılı olarak il müdürlüğüne bildirilmesi gerekir¹¹⁹.

Eğitimin teorik veya uygulamalı bölümlerinin farklı illerde gerçekleştirileceği eğitimlerde talebin yapıldığı ve sözleşmenin imzalandığı il müdürlüğü eğitim ile ilgili her türlü hak ve yükümlülükler sahibidir. Ancak sözleşme imzalanmadan önce il müdürlüğü, programın bazı bölümlerinin uygulanacağı diğer il müdürlüğünden işbirliği yapmak için uygun görüş almak zorundadır. İmzalanacak sözleşme içerisinde eğitim ile ilgili tarafların hak ve

¹¹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹¹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

yükümlülükleri açıkça yer almak zorundadır. Sözleşme imzalayan il müdürlüğü, sözleşme ve eğitim ile ilgili bütün bilgileri diğer il müdürlüğüne iletme ve süreç içerisindeki değişiklikleri bildirmekle mükelleftir. Diğer il müdürlüğü sözleşmede kendisine düşen yükümlülükleri zamanında yapmak ve sonuçlarını sözleşme imzalayan il müdürlüğü ile paylaşmak zorundadır.

Yönetmeliğin 28/3. fıkrasının sonuna, “Ancak daha önce usulüne göre onaylatılmış eğitim programının, yürürlükte olan eğitim programı ile aynı olması halinde tekrar onaylatılmasına gerek yoktur” ibaresi eklenmiştir. Buna göre, daha önce onaylatılmış bir eğitim programı, istekli tarafından eğitim programında herhangi bir değişiklik olmadığı tespit edilecek (örneğin MEB’in ilgili sayfasından) ve bu konuda eğitim programının ilk sayfasına “daha önce onaylatılan eğitim programında ... tarihi itibari ile herhangi bir değişiklik olmadığını taahhüt ederim” ibaresi yazılarak imzalanacak ve kaşelenecektir. Bu şekildeki eğitim programı teklif zarfına eklenecektir. İl müdürlüğünce eğitim programlarının kontrolü yapılırken eğer programda taahhüt tarihinden önce değişiklik olduğu tespit edilirse eğitim programı kabul edilmeyecektir. Ancak taahhüt tarihinden sonra değişiklik olduğu tespit edilirse istekliden programı usulüne uygun şekilde onaylatması talep edilecektir¹²⁰.

Kurumca MEB tarafından yayımlanan eğitim programlarının kullanıldığı durumlarda genel olarak eğitim programının minimum süresi dikkate alınır. Ancak işgücü piyasasında ortaya çıkan ihtiyaç dikkate alınarak sürelerde değişiklik yapıp onaylanması durumunda bu programlar da kabul edilecektir. Mesleki eğitim kursunun hedef kitlesinin engellilerden oluşması durumunda varsa engelliler için olan eğitim programının toplam süre dikkate alınarak kullanılması gerekmektedir. Mesleki eğitim kursunun planlanması aşamasında veya sözleşme imzasından sonra kurs devam ederken eğitim programının süresinin değişmesi durumunda kursun süresinin bu yeni duruma göre revize edilmesi esastır¹²¹.

Yönetmeliğin 28/7. maddesi gereğince mesleki eğitim kursları, mesleğin uygun olması halinde bilgi iletişim teknolojileri kullanılarak uzaktan eğitim yöntemleri ile düzenlenebilecektir¹²². Kursların uzaktan eğitim yöntemleri ile düzenlenmesi ile ilgili usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından bilahare belirlenecektir.

İşbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda bir ilde kurulu üniversite tarafından onaylanmış eğitim programı, ilgili mevzuatında başka yönde bir engel olmaması şartı ile, diğer illerde de geçerli olabilecektir¹²³.

Düzenlenen kurslarda kursiyerlere eğitim ile ilgili olarak ders materyali (kitap, not, sunum, elektronik materyal gibi) verilmesi istenebilecektir. Bu kapsamdaki taleplerin şartnameye, sözleşme veya protokole de eklenmesi gereklidir¹²⁴.

11. Eğitim mekânı

Eğitim mekânına ilişkin hususlar Yönetmeliğin 31. maddesinde düzenlenmiştir. Bu hükümler çerçevesinde isteklilerin tekliflerini verdiklerinde, eğitim için gerekli olan donanım, ekipman ve eğitim araç/gereçleri gibi eğitim mekanına ilişkin gerekli altyapıya sahip olduklarını belgelendirmeleri gerekmektedir.

Bunun için teklifini vermeden önce istekli, bu konuda gerekli resmi yazıyı ya MEB tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluştan alması ya da bunun mümkün olmadığını

¹²⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹²¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹²² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “Yönetmeliğin 28/7. maddesi gereğince mesleki eğitim kursları, mesleğin uzaktan eğitim yöntemleri ile düzenlenebilecektir.”

¹²³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹²⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

alınacak resmi yazı ile kanıtlanması halinde il müdürlüğünce yapılacak tespit sonrasında verilen tutanağı teklif zarfına koyması gereklidir. Eğitim mekânına ilişkin MEB veya il müdürlüğünce verilen belgelerin, eğitim mekânında esasa ilişkin değişiklikler olması halinde yeniden belge alınması gerekir. Eğitim mekanına ilişkin olarak verilen süreli belgeler hariç olmak üzere, MEB veya il müdürlüğünce verilen belgeler bir yıl süre ile geçerlidir.

Eğitim mekânının, eğitim verilmesi istenilen mesleğe asgari düzeyde uygun olduğuna dair MEB'e bağlı kurum ve kuruluşlardan alınması gereken yazının, MEB'den alınacak resmi yazı ile belgelendirilmek şartı ile alınamaması halinde, istekli tarafından talep edilmesi durumunda il müdürlüğünce en az bir kişi görevlendirilecektir. Bu görevliler, isteklinin teklifinde belirttiği eğitim mekânına yapacağı ziyarette, eğitim mekânının, eğitim verilecek meslek için uygun olup olmadığına karar vereceklerdir. Bu karar verme aşamasında; eğitimin teorik ve uygulamalı kısımları çerçevesinde, eğitim mekanının havalandırma, ışıklandırma ve ısıtma altyapısı, eğitim için gerekli olan temel araç ve gereçler, eğitim mekânı ile kursiyer sayısı dikkate alınarak mekânının fiziksel uygunluğu, lavabo ve tuvaletlerin yeterliliği gibi konular dikkate alınacaktır.

Yapılan değerlendirmeler tutanak ile tespit edilerek istekliye resmi yazı ekinde gönderilir ve bir örneği Kurumda muhafaza edilir. İl müdürlüğünün bu tespitine yönelik istekli tarafından yapılacak itiraz sonrasında en az şube müdürü düzeyinde bir görevlendirme yapılır. Bu kişinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde yapacağı tespite ilişkin kararı kesindir.

Bunun dışında Yönetmeliğin 31/2. maddesi kapsamında özel sektör işyerlerinin sadece işbirliği kapsamındaki kurs teklifleri öncesinde eğitim mekânının yukarıda bahsedilen çerçevede eğitim verilecek meslek için uygun olup olmadığına ilişkin tespit, il müdürlüğünce yapılacaktır. Ancak özel sektör işyerinin, eğitim mekânına ilişkin MEB tarafından verilmiş onayı var ise bu onay kabul edilecektir.

Özel kanunları kapsamında eğitim mekânına ilişkin uygunluk belgeleri olan isteklilerin ayrıca belge almalarına gerek yoktur.

Eğitim verilecek mekânlarda, eğitime katılacak kursiyer sayısı, ilan metninde belirtilen toplam kursiyer sayısından ve sınıf başına on kişiden az yirmi beş kişiden fazla olamayacaktır. Teorik ve uygulamalı bölümlerden oluşan eğitimlerde ise bir sınıfta eğitim alması gereken kişi sayısı belirlenirken uygulama sınıfının kontenjanı esas alınacaktır. Birden fazla eğitim söz konusu ise aynı zaman diliminde uygulama eğitimi verilmemesi şartıyla, uygulama eğitimi verilecek sınıf birden fazla eğitim için kullanılabilir.

Yönetmeliğin 31. maddesine eklenen *"Bir meslek için usulüne göre eğitim mekânı onayı alınmış ise, eğitim mekânının şartlarında değişiklik olmaması şartı ile aynı meslek için tekrar eğitim mekânı onayı alınmasına gerek yoktur"* fıkrası ile eğitim mekânlarına ilişkin alınan onaylarda uygulama kolaylığı getirilmiştir. Buna göre bu madde kapsamında bir meslek için alınan eğitim mekânı onayının süresinin bitmesi durumunda, şartlarda değişiklik olmaması halinde tekrar onay alınmasına gerek yoktur. Bunun için isteklinin teklif zarfına ekleyeceği daha önce onaylanmış eğitim mekânı onayının üzerine *"... tarihi itibari ile herhangi bir değişiklik olmadığını taahhüt ederim"* ibaresi yazılarak imzalanacak ve kaşelenecektir. Teklif değerlendirme aşamasında il müdürlüğünce istenilmesi halinde eğitim mekânında yapılacak kontrolde şartların değiştiğinin tespit edilmesi halinde söz konusu onay kabul edilmeyecektir. Ancak eğitim devam ederken eğitim mekânında gerekli şartların olmadığı tespit edilirse yükleniciden mevzuatta yer alan usule göre bunları düzeltmesi istenilecektir. Aksi durumda gerekli işlemler yapılacaktır¹²⁵.

¹²⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

12. Kurslara katılma şartları ve kursiyerlerin seçimi

Yönetmeliğin 32. maddesi ile kurslara katılım koşulları belirlenmiştir. Buna göre, kursiyerler istisna durumlar hariç tamamlanan bir kurstan sonra altı ay geçmeden yeni bir kurstan yararlanamayacaktır. Kurs süresinin bu anlamda herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

Örnek: (Z) mesleğinde düzenlenen bir mesleki eğitim kursuna katılan (D), kurs süresi yüz filli gün olan kurs sonrasında altı ay bekledikten sonra tekrar bir başka kursa katılabilecektir.

Yükseköğretim ve¹²⁶ açık öğretim öğrencileri dışındaki öğrencilerin kurslara katıldığının tespit edilmesi halinde, bu kursiyerlere yapılan zaruri gider ve sigorta prim giderleri yasal faiziyle birlikte kendisinden geri alınır¹²⁷. İş ve meslek danışmanları tarafından kursiyer adaylarıyla yapılan görüşmede bu husus kendilerine anlatılacaktır¹²⁸. Açık öğretimin her kademesindeki öğrenciler ve ikinci öğretim öğrencileri eğitimlere katılabileceklerdir. Öğrenci olarak kurslara katılan kişilerin kurs süresince eğitime devam etme konusunda engeli olmaması gerekir. Bu yönde kişinin beyanı dikkate alınacaktır. Kurum, kursiyer adaylarından durumlarını gösterir öğrenci belgesi veya bunun yerine geçen belgeleri isteyebilir¹²⁹.

Yönetmeliğin 32/11. maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile Genel Müdürlük arasında imzalanan protokole istinaden işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda, kursiyerlerin işsiz olması şartı aranmaz. Özellikle kamu yararının yoğun bir şekilde geçerli olduğu özel projeler kapsamında düzenlenen kurslarda sigortalı çalışanların belirli bir süre eğitim alarak mesleki yeterlilik belgesi alabilmesinin sağlanacağı durumlarda kişilerin Kuruma kayıt olması yeterli olacaktır¹³⁰.

Anılan maddenin dokuzuncu fıkrası gereğince; hastalık hali, askerlik, tutukluluk, hamilelik/doğum, işe giriş ve kursa devamı engelleyebilecek ikametgah değişikliği, doğal afetler, eğitim esnasındaki iş kazası nedeniyle kurstan ayrılanlar durumunu belgelendirmek koşuluyla ve/veya kursun iptali halinde herhangi bir süre beklenmeksizin aynı meslek de dahil olmak üzere kurslardan yararlanabileceklerdir. **(Mülga)**¹³¹ Belirtilen nedenler olmaksızın kurslardan ayrılan kursiyerler yirmi dört ay geçmeden tekrar kurs ve programlardan¹³² yararlanamayacaktır.

Kursiyer seçme işlemlerinin Yönetmeliğin 32. ve 34. maddelerinde belirtilen kurallara uygun olarak yapılması gerekmektedir. Ancak kursiyer adaylarına ilişkin davetlerin, kursiyer seçme işleminden en az beş gün önce gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca açılacak olan kurslara ilişkin bilgiler kursiyer seçme işleminden en az on gün önce Kurumun internet sitesinde yayımlanacaktır. Bununla birlikte özellikle işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda, kursiyer temini konusunda sıkıntı yoksa ve söz konusu kursun bu sürelerle tabi olmadan açılmasında fayda görülmesi halinde, söz konusu kurslar bu sürelerle tabi olmadan diğer usul ve esaslara göre açılabilir¹³³.

Yönetmeliğin 32. maddesi gereğince kursiyer olarak seçilecek kişilerin iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanması (mülga)¹³⁴ gereklidir. Buna göre, Kuruma başvuru

¹²⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "ikinci öğretim ve"

¹²⁷ 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

¹²⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹²⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹³⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹³¹ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "Ancak bu durumda olan kursiyerler bu haktan sadece bir kez yararlanabilecektir."

¹³² 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "kurslardan"

¹³³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹³⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "ve danışmanın uygun görüşünü alması"

yapan kişilerin iş ve meslek danışmanları tarafından değerlendirilmesi sırasında kişinin öncelikle mesleki eğitim alıp almamasına karar verilmesi gereklidir. Zira kişinin mesleki eğitim yerine diğer aktif işgücü programlarından faydalanması daha yararlı ise bu programlara yönlendirilmesi gereklidir. Ancak eğer mesleki eğitim kurslarına katılmasında fayda var ise bu kez kişinin almasının yararlı olacağı muhtemel meslekler belirlenmelidir. Belirlenen mesleklerde kişinin o an için katılabileceği bir kurs var ise bunun için iş ve meslek danışmanının yönlendirmesi¹³⁵ gerekir.

Kuruma daha önce kayıtlı olanlardan veya internet üzerinden kurslara kayıt yaptıranların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden yararlanması (mülga)¹³⁶ gereklidir. İş ve meslek danışmanları tarafından bu kapsamda verilen hizmetin,¹³⁷ mevcut sistem üzerine işlenmesi, sistemde bunun mümkün olmaması halinde bu kapsamda hazırlanmış bir yazının kurs dosyasında muhafazası yeterlidir.

İş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanan¹³⁸ kişiler, yüklenici ve kurum yetkilisinin bulunduğu komisyon tarafından ayrıca mülakata tabi tutulacaktır. Kurumu temsilen bu mülakata iş ve meslek danışmanları ya da görevlendirilen diğer personel veya yöneticiler katılım sağlayacaklardır. Ayrıca maliyetleri yüklenici tarafından karşılanmak üzere mülakatlara danışmanlar katılabilir. Kişilerin kursa katılıp katılmayacağı hususunda nihai karar bu mülakat sonucunda verilecektir¹³⁹.

Mesleki eğitim kurslarına katılacakların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanmış olması gerekmektedir. (Mülga)¹⁴⁰. Söz konusu kursiyerlerin kurstan yararlanma şartlarını taşıyıp taşımadığı iş ve meslek danışmanları tarafından kontrol edilecektir. İş ve meslek danışmanları tarafından kursiyer adayları ile yapılan görüşmeler neticesinde düzenlenecek matbu rapor (Ek-40) kurs dosyasında muhafaza edilecektir. Ek-40'da yer alan ve sistemsiz sorgulama yapılmasına imkân bulunmayan hususlarda kursiyerin beyanı esas alınacaktır¹⁴¹. İş ve meslek danışmanı hiçbir surette kursiyer adayına kursa katılım durumu hakkında herhangi bir belge vermeyecektir¹⁴².

Yönetmeliğin 34/8. maddesi gereğince, yüklenicinin mülakata katılanların tamamını mülakat gününden önce sisteme ön kayıt etmesi ve kursa seçilmeyenlerin seçilmeme nedenlerini il müdürlüğüne bildirmesi gerekir. Buna göre iş ve meslek danışmanı ile görüşen¹⁴³ ve kurs mülakatına katılması mülakattan önce belli olanların kursa ön kayıt edilmesi ile ilgili işlemler yüklenici tarafından yapılacaktır. Bu kapsamda mülakat günü, mülakata katılması için uygun görüş alanlarının kayıtları kursiyer adaylarının mağdur olmaması için mülakat günü il müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

---

¹³⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "uygun görüş vermesi"

¹³⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "ve uygun görüş alması"

¹³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "uygun görüşün"

¹³⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "danışmanı tarafından mesleki eğitim kurslarına katılması için uygun görüş verilen"

¹³⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁴⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "İş ve meslek danışmanları ile il müdürlüğü yönetici ve ilgili personelinin kursiyer adaylarının uygun mesleklerdeki kurslara yönlendirilmesi yönünde azami işbirliği ve iletişim içinde olması gerekmektedir. Kurstan yararlanma şartlarını taşıyan kursiyer adaylarının kursa alınıp alınmaması hususunda nihai karar merci il müdürlüğü olup, iş ve meslek danışmanları tarafından kursa katılmaması yönünde olumsuz görüş verilen kursiyer adaylarının kursa alınıp alınmama hususunda sorumluluk da tamamen il müdürlüğüne ait olacaktır. Hizmet sağlayıcı tarafından belirlenen kursiyer adaylarının da mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanması gerekmektedir"

¹⁴¹ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İş ve meslek danışmanları; kursiyer adayları ile yaptığı görüşmeler neticesinde düzenleyecekleri matbu raporu (Ek-40) ilgili şube müdürüne (bulunmaması durumunda il müdür yardımcısı veya il müdürüne) teslim edecek, şube müdürü ve ilgili idareciler tarafından kursa katılacak kişiler hakkında nihai karar verilecektir."

¹⁴² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁴³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "tarafından uygun görüş verilen"

Yönetmeliğin 34/4. maddesinde yer alan ve açılan kursun niteliğine ve kursiyer sayısına göre kursa katılmalarında öncelik verilecek olan dezavantajlı durumda olanlar, illerin sosyo-ekonomik durumuna göre farklılık gösterebilecektir. Ancak genel olarak kadınlar, engelliler, uzun süreli işsizler, yetim, öksüz ve dul, şehit yakınları, gaziler, terör mağdurları, gençler ve benzeri gibi imkânlarla ulaşma noktasında diğer insanlara göre kısıtlı olanlar dezavantajlı gruplar olarak tanımlanmaktadır. Bu gruplara öncelik verilmesinde temel amaç, kurslara katılarak maddi kazanç elde etmeleri yerine bu kişilerin kurs sonucunda istihdam edilmeleridir.

Yönetmeliğin 32/10. maddesi gereğince kursa katılma şartlarına haiz olmadığı halde kursiyer taahhünamesi imzalayarak kursa katıldığı tespit edilen kişilere yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte bu kişilerden geri alınır¹⁴⁴.

Yönetmeliğin 34/9. maddesi doğrultusunda yüklenici ile kursiyer arasında özel hukuk kapsamında karşılıklı rıza esası ile kursun daha etkin ve verimli şekilde yürütülmesi için sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmeden dolayı İl Müdürlüğünün herhangi bir yükümlülüğü ve sorumluluğu bulunmaz. Ancak hiçbir şekilde yüklenici, kursiyerlerden Kurum tarafından finanse edilen eğitim ve istihdam süreci ile ilgili giderler için ayrıca maddi bedel talep edemez. Sözleşme taslağı imzalanmadan önce İl Müdürlüğüne Yönetmelik ruhuna ve lafzına aykırılık bakımından değerlendirilmek üzere gönderilecektir¹⁴⁵.

(Mülga¹⁴⁶).

(Mülga¹⁴⁷).

13. Kursiyer ve yüklenici taahhünameleri

Yönetmeliğin 35/1. maddesi gereğince yükleniciler, kursiyer seçiminden önce bu maddede belirtilen hususları içeren Yüklenici Taahhünamesini (EK-14) il müdürlüğüne vermek zorundadırlar. Bu çerçevede yükleniciler; kursiyerlerin kurs bitiminden sonra istihdam edilebileceği işyerleri, bu işyerlerinin çalışma koşulları ve imkanları, ücret miktarları gibi konuları içeren taahhünameyi Kuruma vermek ve bu taahhünameye yer alan konulara ilişkin olarak kursiyerleri bilgilendirmek zorundadır. (Mülga)¹⁴⁸. Yüklenici taahhünamesinin bir örneği kursiyerlere yüklenici tarafından verilecektir.

Yüklenici taahhünamesinde belirtilen işyerlerinin kurs devam ederken ve/veya kurs sonunda taahhütlerinden vazgeçmeleri durumunda, bu gelişmeler yüklenici tarafından ivedi olarak kurs sorumlusuna ve kursiyerlere iletilmelidir. Ayrıca yüklenici taahhüt edilen

¹⁴⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁴⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁴⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/3 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: "Yönetmeliğin 104. maddesine göre Türkiye işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacı ile; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde geçen ikamet iznine ve 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasına, uluslararası koruma başvuru sahibi kayıt belgesine, uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesine, uluslararası koruma statü sahibi kimlik belgesine, geçici koruma kimlik belgesine veya bunlar yerine geçen numara ve belgelere sahip olan yabancılar, il müdürlüğüne uygun bulunmak, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda çalışma iznine sahip olmak ve Kuruma kayıt olmak şartları ile mesleki eğitim kurslarından yararlanabilirler. Yabancı uyrukluların yukarıda bahsedilen belgelerden herhangi birine sahip olmaması durumunda kursa katılmalarına izin verilmeyecektir. Bu şartları taşıyan kişileri işyerinde düzenlenecek kursa katmak isteyen işveren öncelikle yürürlükteki mevzuat kapsamında çalışma izni alacaktır. Çalışma iznini ibraz edilen kişiler kursa katılarak program uygulanacaktır. Kesinlikle çalışma izni olmayan kişiler kursa dahil edilmeyecektir"

¹⁴⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/3 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: "Bununla birlikte İşsizlik Sigortası Fonu kullanılmaksızın başka kaynaklarla düzenlenen kurslara çalışma izni olmayan bu kapsamdaki kişilerin katılması da mümkün olacaktır. Ancak bu durumda planlama aşamasında Genel Müdürlükten yazılı onay alınması esastır"

¹⁴⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Ancak ücret konusunda belirtilecek rakamların alt ve üst sınırları arasındaki fark yüzde otuzdan fazla olamayacaktır."

işyerlerine benzer şartlara sahip işyerleri ile ilgili olarak çalışma yapıp bunlardan alınan taahhütnameleri resmi yazı ekinde il müdürlüğüne bildirmelidir.

Aynı maddenin 2. fıkrasında yer alan *“Kursiyer olarak belirlenen kişiler, kursiyerlere ilişkin şartların belirlendiği taahhütnameyi imzalamadan kursa katılamazlar”* hükmü gereğince kursiyerlerin de birinci fıkra hükmü doğrultusunda hazırlanan taahhütnamede yer alan şartlarda teklif edilen bir işi kabul edeceklerine ilişkin hususları ve Kurum tarafından belirlenen diğer koşulları içeren Kursiyer Taahhütnamesini (EK-15) imzalamaları zorunludur. Bu taahhütnameyi imzalamayanlar kesinlikle kurslara alınmayacaktır. Kursiyer taahhütnamesinde yer alan hususlara aykırılığın tespit edilmesi halinde kursiyer yirmi dört ay boyunca bu Yönetmelik kapsamındaki kurs veya programlardan yararlanamaz¹⁴⁹.

14. Kursların denetimi ve izlenmesi

Kursların denetimi, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak şartı ile, 4904 sayılı Kanununun 13. maddesi gereğince oluşturulan Denetim Kurulunca yapılacaktır. Yönetmeliğin 38. maddesi gereğince, il müdürlüğü ve hizmet merkezlerinin sorumlulukları altındaki kursların; eğitim programı, yüklenici, eğitici ve kursiyer bakımlarından etkin ve verimli şekilde denetlenmesi ve izlenmesi önemlidir.

Bu kapsamda kurs sorumlusu dışında başta Genel Müdürlük personeli olmak üzere il müdürlüğü veya hizmet merkezindeki yönetici ve personelin denetim ve/veya ziyaret yapmak üzere il müdürlüğüne görevlendirilmesi mümkündür. Denetimlerin, etkinlik bakımından habersiz yapılması önem taşımaktadır.

Denetim ve ziyaretlerde temel amacın, teftiş yapmaktan önce rehberlik olması gereklidir. Zira Yönetmeliğin 38. maddesinin 3 ve 4. fıkralarında görüleceği üzere, bir sorunun çözümü için önce sözlü sonra yazılı olarak uyarılar yapılacaktır. Buna rağmen sorunun çözülmemesi durumunda ise fiile göre yaptırım uygulanarak gerekli işlemler yapılacaktır.

Denetim ve ziyaretler sırasında eğitimin aksamaması için her türlü önlemin alınması esastır.

Yönetmeliğin 38/5. maddesi çerçevesinde; yüklenici ile il müdürlüğü arasında imzalanacak sözleşmede bu uygulamaya yer verilmesi şartı ile, eğitimlerin daha düzenli ve disiplinli bir şekilde yapılması ve kursiyerlerin kursa devam durumları ile eğitimlerin uygulanması hakkında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacı ile kursların teorik bölümlerinin yürütülmesi sırasında eğitim mekânının teknolojik araçlarla (kamera, parmak izi, yüz tanıma sistemleri gibi)¹⁵⁰ ile kaydedilmesi ve bu kayıtların teftiş elemanlarınca yapılacak denetimlerde sunulmak üzere elektronik araçlar aracılığı (CD, DVD, harici bellek vb) ile saklanması mümkündür. Bu konuda uygulama yapıp yapmama konusunda nihai karar il müdürlüğüne verilecektir.

Bu uygulama, sadece hizmet alım yöntemi ile düzenlenen kurslarda uygulanabilecektir. Kamu kurum ve kuruluşlarının yüklenici olduğu kurslarda ve işbirliği yöntemi ile düzenlenen kurslarda bu uygulama yapılmayacaktır.

Bununla birlikte yukarıda belirtilen temel amacın gerçekleşmesi şartı ile, kamera yerine başka teknolojik araçlarla da bu konuda uygulama yapabilmek mümkündür. Yönetmeliğin bu fıkrasının uygulanması aşamasında hiçbir şekilde kişisel hayatın gizliliği prensibini ihlal edecek tutum ve uygulamalar içinde olunamaz. Örneğin kamera ile kayıt yapılması durumunda,

¹⁴⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: “kamera”

kaydın sadece eğitim mekânı ve eğitim süresi ile sınırlı olması gereklidir. Yüklenicinin aksi yöndeki davranışlarından Kurum hiçbir şekilde sorumlu değildir.

15. İstihdam yükümlülüğü

İstihdam yükümlülüğüne ilişkin hususlar temel olarak Yönetmeliğin 40. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede yer alan hükümlere ilave olarak aşağıdaki hususlar açıklanmıştır.

Kursiyerlerin en az yüzde ellisi, kurs sınav sonucunun açıklandığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde işe başlatılmak şartı ile yüz yirmi günden az olmamak üzere en az fiili kurs günü kadar sözleşme veya protokolde belirtilen mesleklerde istihdam edilir¹⁵¹.

Örnek 1: 130 fiili gün süren bir kurstan sonra istihdam edilen kursiyerlerin istihdamının geçerli olabilmesi için en az 130 fiili gün sigorta primi ödendiğinin belgelendirilmesi gerekmektedir¹⁵².

Yüklenici kurs sonrasında yapılan sınav sonucunun açıklandığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde istihdam etmesi gereken kişilerin işe girişlerini yapmak veya yaptırmak zorundadır. Bununla birlikte kurs konusu meslek ile aynı olmak şartı ile Yönetmeliğin 90. maddesi gereğince işbaşı eğitim programının uygulandığı durumlarda, istihdam yükümlülüğü, programın sona ermesinden itibaren otuz günlük sürede başlar¹⁵³. Aksi durumda istihdamı eksik yerine getirmiş veya hiç yerine getirmemiş sayılacaktır. Bununla birlikte Yönetmeliğin 40/1. maddesi gereğince çeşitli sebeplerle bu otuz günlük süre içinde istihdam yükümlülüğünü yerine getiremeyeceğini düşünen yüklenici, yine bu otuz günlük süre bitmeden il müdürlüğüne yazılı olarak başvuru yaparak en fazla altmış güne kadar süre uzatımı isteyebilir. Bu yazılı talep sırasında süre uzatımı isteme gerekçesinin de belirtilmesi gereklidir. İl müdürlüğü, kendisine ulaşan yazılı talebi en geç beş işgünü içinde cevaplayacak ve en fazla altmış gün süre uzatımı verebilecektir. Verilecek sürede taleple bağlı kalınma zorunluluğu yoktur. Ancak il müdürlüğünün temel amacı kurs sonrası istihdamların gerçekleşmesini olduğu için gerekli imkânı yükleniciye sağlaması gerekmektedir. İl müdürlüğüne yapılan başvuru ile il müdürlüğünün yazılı olarak yükleniciye vereceği cevap arasında geçen süre istihdamın başlaması için gerekli olan süreye dâhil edilmez. Süre uzatım talebi bir kurs için sadece bir kez yapılabilir¹⁵⁴.

Bu maddenin ikinci fıkrası gereğince, il müdürlüğüne tahsis edilen eğitim bütçesinin yüzde beşini geçmemek üzere, sadece kamu kurum ve kuruluşları (devlet üniversiteleri dahil) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile hizmet alımı kapsamında düzenlenecek kurslarda istihdam taahhüt oranı en az yüzde yirmidir.

Ayrıca Yönetmeliğin 12/4. ve 40/2. maddeleri kapsamında düzenlenecek kurslar sonrasında kursiyerlerin istihdamının 40/7. madde gereğince, yüklenicilerin kendi bünyeleri dışında yapılması gereklidir.

Kursiyerlerin yüklenicinin yardımcı olması veya kendi çabaları ile özel sektörde gerekli şartlarda ve sürelerde istihdamları da yüklenicinin istihdam taahhüdünün değerlendirilmesinde dikkate alınacaktır¹⁵⁵.

Yönetmeliğin 40/3. maddesi gereğince istihdam yükümlülüğünün eğitim alınan alanda gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu yükümlülüğün aynı alanda yerine

¹⁵¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

getirilip getirilmediği hususunun Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim (ünite) grup koduna göre değerlendirilmesi gerekmektedir. İstihdamın değerlendirilmesinde, esas olarak kursiyerin eğitim aldığı mesleğin Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim grup kodu dikkate alınacak olmasına rağmen, il müdürlüğünce yüklenici arasında imzalanacak sözleşme veya protokolde açıkça sayılarak belirtilmek şartı ile Türk Meslekler Sözlüğündeki kurs düzenlenen mesleğin bulunduğu benzer dörtlü birim grubu içerisinde yer alan mesleklerde de kursiyerlerin istihdam edilmeleri de kabul edilecektir. Bu mesleklerin neler olduğu hususu, yüklenicinin bu yönde yapacağı çalışmanın il müdürlüğünce uygun görülüp sözleşme veya protokole eklenmesi ile belirlenecektir. Ancak bu mesleklerin farklı dörtlü birim grubu içinde olmasına rağmen kurs düzenlenen meslekle yakın ve benzer meslekler olması gereklidir. Bu hükümden devam eden sözleşmelerinde ek sözleşme yapılarak yararlanması sağlanabilecektir¹⁵⁶.

Örnek 2: İl müdürlüğü ile yüklenici arasında imzalanan sözleşme veya protokolde istihdam edilebilecek muhtemel meslekler belirtilmek şartı ile 5223.54 Perakende Satış Elemanı (Gıda) mesleğinde düzenlenen bir kurstan sonra yüklenici kursiyerleri 1221.02 Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret) mesleğinde istihdam etmişse bu istihdam geçerli sayılabilecektir¹⁵⁷.

Bu çerçevede, 5510 sayılı Kanununun 4/1. maddesinin (a) bendi ile yine aynı maddenin (b) bendi çerçevesinde sigortalı olanlar aynı meslekte çalışıyor olmak kaydıyla istihdam yükümlülüğünün yerine getirilmesinde dikkate alınır. İstihdamların çeşitli sebeplerle yanlış kodlarla yapılması durumunda, (örneğin işe giriş bildirgesi ile sigortalı hizmet listesinde farklı meslek kodlarının bulunması, işe giriş bildirgesinde eğitim alınan alandaki meslek kodundan farklı bir meslek kodunun yer alması vb.) yüklenici veya işverenin istihdamlara ilişkin kodlarda ilgili mevzuatı gereğince gerekli değişiklikleri yapması halinde söz konusu istihdamlar süresi içinde yapılmış sayılacaktır¹⁵⁸. Kursiyerlerin çeşitli sebeplerle yanlış meslek kodu ile istihdam edildiği durumlarda, SGK mevzuatı gereğince meslek kodunda yapılacak düzeltmeler, kişinin işe giriş tarihinden itibaren geçerli sayılacaktır. İşe giriş bildirgesi ve/veya sigortalı hizmet listesinde yapılacak düzeltmelerde SGK tarafından teknik sebeplerle bu iki belgeden herhangi birinde yapılan düzeltme dikkate alınarak istihdam kabul edilecek ancak diğer belgenin de düzeltilmesi için yüklenici tarafından yapılan çalışmalar takip edilerek sonuçlandırıldığında dosyasında muhafaza edilecektir. Kurs devam ederken veya sona erdikten sonra gerçekleşen istihdamın geçerli bir istihdam olarak kabul edilebilmesi için bu istihdamın yüz yirmi günden az olmamak üzere en az fiili kurs günü kadar gerçekleştirilmesi gerekmektedir¹⁵⁹.

Ayrıca kursiyerlerin, eğitim aldıkları meslek veya benzer meslekte işyeri kurması ve işveren olması; en az istihdam yükümlülüğü süresince durumun SGK kayıtlarından veya ilgili kurumlardan¹⁶⁰ tevsik edilebilmesi durumunda istihdamdan sayılacaktır. İstihdam süreci takip edilirken yüklenicinin yapmış olduğu istihdamı gösterir belge olan işe giriş bildirgesinde meslek kodu, işe giriş tarihi ve SGK işe giriş kodu il müdürlüğünce mutlaka kontrol edilmelidir¹⁶¹.

Söz konusu maddenin dördüncü fıkrası gereğince, istihdam yükümlülüğünün kısmen yerine getirilmesinde ve/veya istihdam edilenlerin ayrılması durumunda; istihdam

¹⁵⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁵⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

yükümlülüğünün, ayrılmayı takip eden otuz gün içinde mezun kursiyerler arasından, yeterli olmaması halinde diğer kursiyerler arasından, bunun da yeterli olmaması halinde, yüklenicinin yazılı talebi çerçevesinde il müdürlüğünce en geç üç işgünü içinde gönderilen liste dikkate alınarak aynı veya yakın mesleklerde eğitim almış kişiler öncelikli olmak üzere, Kuruma kayıtlı kişiler arasından eğitim verilen meslekte tamamlanması gereklidir. Otuz günlük sürenin hesaplanmasına, yüklenicinin il müdürlüğünden liste talep tarihi ile il müdürlüğünün listeyi yazılı olarak yükleniciye teslim ettiği tarih arasında geçen süreler dahil edilmez ve otuzuncu günün sonunda ayrılan kişinin yerine birisinin istihdamının başlamış olması gerekir. Buna rağmen istihdam edilecek kişi bulunamaması halinde, Kuruma en geç istihdam başlama tarihi itibarıyla¹⁶² kayıt yaptırılmak şartı ile diğer işsizler arasından yüklenici tarafından tespit edilen kişilerin istihdamı kabul edilebilecektir. Kuruma kayıtlı işsizlerden yapılacak istihdamlarda istihdam edilecek kişilerin başka ilde ikamet eden kişiler arasından seçilmesi ve ikamet ettikleri ilde veya başka ilde/ülkede istihdam edilmeleri de mümkündür¹⁶³. İstihdam edilirken ayrılan kursiyerin tekrar istihdam edilmesi mümkündür. İl müdürlüğünce bu madde gereğince yükleniciye verilecek listede, kursiyerin adı-soyadı ve iletişim bilgileri yer alacaktır. Bu listelerin verilmiş amacı dışında kullanılmasından dolayı ortaya çıkabilecek sorunlardan yüklenici sorumludur.

Anılan maddenin beşinci fıkrasına göre, istihdam edilmiş olmalarına rağmen istihdam süresi tamamlanmadan ayrılan kursiyerlerin yerine süresi içinde istihdam edilen kursiyerler, ayrılan kursiyerlerden kalan süreyi en geç otuz gün içinde başlamak şartı ile¹⁶⁴ tamamlayacaklardır.

Örnek 3¹⁶⁵: Yüz yirmi günlük istihdam yükümlülük süresi bulunan bir kursta bir kursiyer ellinci gün işten ayrılırsa en geç otuz gün içinde yerine birisi bulunulacak ve bu kişi kalan yetmiş günü tamamlayacaktır.

Yönetmeliğin 40/6. maddesi gereğince istihdam edilmesi gereken kişi sayısı, kesinleşen kursiyer sayısı ile istihdam taahhüt oranı çarpılarak hesaplanacaktır. Kesinleşen kursiyer sayısı ise Yönetmeliğin 4/1. maddesinin (n) bendinde belirtildiği üzere kursun başlangıcından itibaren geçen onda birlik sürenin tamamlandığı tarih itibarıyla kursa devam eden kişi sayısı üzerinden belirlenecektir. Ayrıca istihdam taahhüt oranları ya da yükümlülüğü doğrultusunda istihdam edilmesi gereken kişi sayısının belirlenmesinde, oran ile kesinleşen kursiyer sayısının çarpımı sonucu bulunacak rakamın kesirli olması halinde bu kesirler tama iblağ edilecektir.

Örnek 4¹⁶⁶: İstekli "X" tarafından yüzde 51 oranında istihdam taahhüdü verilerek yirmi kursiyeri eğitmek üzere teklif verilmiş ve bu yirmi kursiyer eğitim almaya başlamıştır. Kesinleşen kursiyer sayısı on sekizdir. Bu durumda eğitimin sonunda istihdam edilmesi gereken kursiyer sayısı istihdam oranı ile kesinleşen kursiyer sayısının çarpımı sonucu bulunacak rakam olacaktır. İstihdam edilecek kursiyer sayısı = $18 \times 51 / 100 = 9,18$ olacaktır. Ancak kesirli sayıların tama iblağ edilmesi kuralı gereğince istihdam edilmesi gereken kursiyer sayısı on olacaktır.

Yönetmeliğin bu maddesinin yedinci fıkrası gereğince, talep dilekçesini özel sektör işyeri olarak imzalayan yüklenicilerin, istihdam yükümlülüğünü mutlaka kendi işyeri veya işyerlerinde yerine getirmesi gereklidir. Özel sektör işyerleri dışındaki diğer yükleniciler ile

¹⁶² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁶⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "1"

¹⁶⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "2"

bunların birlikte kurdukları konsorsiyumlar ve iş ortaklıkları, kursiyerleri kendi bünyelerinde istihdam etmek suretiyle istihdam yükümlülüğünü yerine getiremez.

Örnek 5¹⁶⁷: 5580 sayılı Kanun kapsamındaki bir eğitim kurumu veya sivil toplum kuruluşu (dernek, vakıf, sendika vb) kursiyerleri kendi bünyesinde istihdam ederek yükümlülüklerini yerine getiremezler.

Özel sektör işyerlerinin kendi aralarında kurdukları konsorsiyumlarda istihdam yükümlülüğü bu işyerlerinin herhangi birinde yerine getirilebilir. Özel sektör işyerleri ile diğer hizmet sağlayıcıların birlikte kurdukları konsorsiyumlarda ise istihdam yükümlülüğü sadece özel sektör işyerinde yerine getirilir. Özel istihdam büroları, diğer hizmet sağlayıcı olarak dikkate alındığı için istihdam yükümlülüğünü kendi bünyesi dışında yerine getireceklerdir.

Yönetmeliğin söz konusu maddesinin sekizinci fıkrasına göre, istihdam yükümlülüğünün sınav sonucunun açıklandığı¹⁶⁸ tarihinden itibaren fiili kurs süresinin en fazla üç¹⁶⁹ katı kadar sürede tamamlanması gerekmektedir. Süresi yüz yirmi günden az olan kurslar için bu süre üç yüz altmış¹⁷⁰ gün olarak uygulanacaktır. Kurs sonrasında aynı meslekte işbaşı eğitim programına katılanlar için bu süre ilgili programının bittiği tarihten itibaren başlayacaktır.

Söz konusu maddenin dokuzuncu fıkrası gereğince, Kurum gerektiğinde kursiyerlerin istihdam edildikleri yer ve koşullara ilişkin her türlü kanıtlayıcı bilgi ve belgeyi yükleniciden isteyebilir. Bu kapsamda yükleniciden istihdamı kanıtlayıcı olması bakımından kursiyerlerin ücret ödemelerine ilişkin banka dekontları veya ödeme belgeleri gibi bilgi ve belgeler talep edilebilecektir¹⁷¹. Yüklenici, istenilmesi halinde bu bilgileri il müdürlüğüne süresi içinde vermekle yükümlüdür. Ayrıca kursiyerlerin istihdam edildikleri yerler il müdürlüğü personeli (iş ve meslek danışmanları dahil) tarafından ziyaret edilebilir, kursiyerlere yönelik anketler düzenlenebilir ve çalışma koşulları vb. konularda rapor hazırlanabilir¹⁷².

Aynı zamanda yüklenici, istihdam edilen kişilerin bilgilerini ve işe giriş bildirelerinin örneklerini istihdamın başlamasını takip eden en geç otuz gün¹⁷³ içinde il müdürlüğüne yazılı olarak vermek zorundadır. Bu kapsamdaki değişiklikler de aynı süre içinde bildirilmelidir¹⁷⁴.

İl müdürlükleri tarafından istihdam evraklarının tesliminden itibaren en geç on beş işgünü içinde ilki gerçekleştirilmek üzere istihdam süresince en az iki kez istihdam edilen kursiyerler yerinde ziyaret edilip istihdamların kontrolü yapılmalı ve bu husus tutanak ile kayıt altına alınmalıdır. İstihdamda olduğu bildirilen kişilerin istihdamda olmadıklarının tespiti halinde (kursiyer tarafından da bu husus ayrıca tespit edilmelidir) yükleniciden yazılı olarak açıklama istenmeli ve istihdamın gerçek olmadığı tespit edildiğinde SGK'ya da gerekli bildirim yapılmalıdır. SGK tarafından yapılacak çalışmanın sonucuna göre işlem yapılmalıdır¹⁷⁵.

Örnek 6¹⁷⁶: 01.06.2014 tarihinde sınav sonucunun açıklandığı 160 filli günlük bir kursta yüklenicinin istihdamı kural olarak 30.06.2014 tarihine (bu tarih dahil) kadar başlatması gereklidir. Bu otuz günlük sürenin uzatılması için yüklenicinin başvuru yaptığı ve il

¹⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "3"

¹⁶⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir: "sonucunun açıklandığı"

¹⁶⁹ 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "iki"

¹⁷⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "iki yüz kırk"

¹⁷¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁷² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁷³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "beş işgünü"

¹⁷⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "Yüklenici istenilmesi halinde bu bilgileri il müdürlüğüne vermekle yükümlüdür. Bu çerçevede yüklenici, istihdam edilen kişilerin bilgilerini, istihdamın başlamasını takip eden en geç beş işgünü içinde kurs sorumlusuna yazılı olarak vermek zorundadır."

¹⁷⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁷⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "4"

müdürlüğünce de 60 gün uzatmaya ilişkin onay verildiğinde yüklenicinin istihdamları başlatma süresi 30.08.2014 tarihine kadar uzatılmış olacaktır. Bu durumda istihdamların en az 160 fiili gün sürmesi gerekir¹⁷⁷.

İl müdürlüğünün istihdamın gerçek olmadığını tutanak ile belirlemesi halinde, öncelikle sözleşmede yer alan hükümlere aykırılıktan dolayı yürürlükteki mevzuat kapsamında gerekli yaptırımları uygulaması ve Kurumu yanıltmak ve gerçeğe aykırı belge düzenlemek iddiası ile suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir.

Kursiyerlerin bu maddenin onuncu fıkrası gereğince, yüklenici taahhünamesine ve kişinin ikametgâh, öğrenim durumu, cinsiyet, yaş gibi niteliklerine uygun olarak kendilerine teklif edilen en az üç iş teklifinden birini kabul etmesi gerekir. İl müdürlüğünce kabul edilen geçerli bir mazereti olmaksızın teklif edilen üç¹⁷⁸ işi kabul etmeyen veya istihdam edildiği işten mazeretsiz olarak ayrılan kursiyerler, yirmi dört ay süresince kurs ve programlardan yararlanamaz. 4447 sayılı Kanun kapsamında işsizlik ödeneği alanlara ilişkin olarak tabi oldukları mevzuat hükümleri geçerlidir.¹⁷⁹

Aynı maddenin on üçüncü fıkrasına göre, "İstihdam edilecek kişilerin yazılı olarak rızası alınmak ve eğitim alınan meslekte istihdam edilmek şartları ile yükleniciler, bu kişileri başka ilde veya yurt dışında işe yerleştirme hizmetine dair ilgili mevzuat hükümlerine tabi olmak kaydıyla başka ülkede istihdam edebilirler." Buna göre bu durumdaki kursiyerlerden şartları kabul ettiklerine dair yazılı taahhüname alınacaktır. Bu şekilde düzenlenen kurs sonucu il dışında istihdamın gerçekleşmesi halinde kursu düzenleyen il müdürlüğü o ilde bulunan il müdürlüğünden denetim yapılması hususunda kursu düzenleyen il müdürlüğü talepte bulunur. İstihdamın ülke dışında olması halinde ise istihdamı gerçekleştiren işverenden yurt dışı işçi çalıştırma ile ilgili mevzuat kapsamındaki bilgi ve belgeler talep edilecektir. Tereddüt olması halinde ise işveren ve yükleniciden istihdamı kanıtlayıcı başka bilgi ve belge istenebilir. Gerekmesi halinde başka tedbirler de Kurumca alınabilir¹⁸⁰.

Mesleki eğitim kurslarında sözleşmenin süresinde tamamlanması için öncelikle istihdamların başlaması gereken sürede (Yönetmeliğin 40/1. maddesi gereğince) başlayıp başlamadığı ve istihdamların süresi içinde gerçekleşip gerçekleşmediği hususları il müdürlüğünce kontrol edilir. Bu kapsamda yapılacak kontrollerin en geç bir ay içinde tamamlanması gerekir¹⁸¹.

İlgili maddenin on dördüncü fıkrası gereğince kursun başlama tarihinden itibaren yüklenicinin bir yıl önceki çalışanı olduğunun tespitinin yapılması ve bu tespitin yüklenicinin sigortalı hizmet listesinden kontrol edilmesi gerekmektedir. Ancak, kursiyer adaylarının son bir yıla ait sigorta dökümünü gösterir belge üzerinden de kontrol yapılabilecektir¹⁸².

Aynı maddenin on beşinci fıkrasına göre istihdam yükümlülüğünün; süresi içinde hiç yerine getirilmemesi halinde; kursiyerler için ödenen sigorta primleri ve kursiyer zaruri giderleri hariç, yükleniciye yapılan KDV dahil tüm giderler yasal faizi ile birlikte alınır, varsa teminat gelir kaydedilir ve yüklenici ile yirmi dört ay süresince hizmet alımı ve işbirliği kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmaz¹⁸³.

¹⁷⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁷⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir: "üç"

¹⁷⁹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

¹⁸⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

İstihdam yükümlülüğünün süresi içinde eksik gerçekleştirilmesi halinde; ödenen sigorta primleri ve kursiyer zaruri giderleri hariç, KDV dahil toplam kurs giderinin, istihdam edilmesi gereken kursiyer sayısına bölünmesi ile bulunan kişi başı ortalama maliyetin istihdam edilmeyen kursiyer sayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutar, yükleniciden geri alınır veya varsa bunların alacaklarından mahsup edilir. Geri alınacak ve/veya mahsup edilecek tutar, toplam kurs giderinden fazla olamaz. Yasal faiz bu hesaplamanın dışında tutulur. Ayrıca istihdam edilmeyen kursiyer sayısının, istihdam edilmesi gereken toplam kursiyer sayısına oranı kadar teminat miktarı gelir kaydedilir ve yüklenici ile on iki ay süresince hizmet alımı ve işbirliği kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmaz. Teminatın gelir kaydedilmesinde Kurum mevzuatı ve ilgili genel hükümler geçerlidir.¹⁸⁴.

Örnek 8: A mesleğine ilişkin eğitim süresi 320 saat birim maliyeti 3.5 TL'den 50 kişiye %50 istihdam garantili mesleki eğitim veren yüklenici hizmet alımı kapsamında istihdam yükümlülüğünü eksik gerçekleştirmesi halinde KDV hariç toplam kurs bedeli $3.5*50*320=56.000$ TL'dir. Bunun KDV'si ise $56.000*8/100=4.480$ TL olup sözleşmenin toplam bedeli 60.480 TL olmaktadır. Bir kişinin maliyeti ise $60.480/25$ (istihdam edilmesi gereken kişi sayısı) = 2.419 TL'dir. 25 kişiyi istihdam etmesi gerekirken 10 kişi istihdam eden yükleniciden $2.419*15=36.285$ TL geri alınır. İlgili mesleğe ilişkin olarak daha önceden 8.400 TL kesin teminat alınmış olup bu teminatın $8.400*15/25=5.040$ TL'si gelir kaydedilir. Yasal faiz ayrıca hesaplanır. Sadece eğitici ve temrin gideri ödemesi yapılan işbirliği kursunda KDV dahil toplam maliyetin 20.000 TL olması durumunda $20.000/25$ (istihdam edilmesi gereken kişi sayısı) = 800 TL'dir. $800*15= 12.000$ TL geri alınacaktır. Yasal faiz ayrıca hesaplanacaktır¹⁸⁵.

İstihdamın süresi geçtikten sonra gerçekleştirilmesi halinde; yükümlülüğünü yerine getiren yüklenicinin durumunu belgelemesi ve konunun değerlendirilerek uygun bulunması halinde yüklenici ile hizmet alımı ve işbirliği kapsamında sözleşme veya protokol yapılmamasına ilişkin yaptırım il müdürlüğünce sistem üzerinden kaldırılır. Bu hususa ilişkin durum tutanak ve eki belgelerle dosyada muhafaza edilir. Gelir kaydedilen teminat iade edilmez. Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki mali yaptırımlar ise saklıdır¹⁸⁶.

Örnek 9: İstihdam yükümlülüğünü hiç yerine getirmeyen veya eksik yerine getiren yüklenici daha sonradan istihdam etmesi gereken sayıda kişiyi istihdam edip yükümlülüklerini yerine getirirse sadece sistem üzerinden yaptırımları kaldırılacak ancak mali yaptırımlarla ilgili yükümlülükleri yerine getirecektir¹⁸⁷.

Düzenlenen mesleki eğitim kurslarının birden fazla grup olarak açıldığı durumlarda; istihdam yükümlülükleri her bir grup için ayrı ayrı takip edilecektir. Yani istihdamların başlaması için grupların tümünün bitmesi beklenmeyecektir. Bununla birlikte sözleşme konusu kursiyer sayısı ve istihdam taahhüdü, kursların bitiminde toplu olarak ayrıca değerlendirilecektir. Kesinleşen toplam kursiyer sayısı üzerinden taahhüt edilen istihdam oranının gerçekleşmesi yeterli kabul edilecektir¹⁸⁸.

¹⁸⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁸⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir. Değişmeden önceki hali: Sözleşme veya protokol gereğince birden fazla grup halinde yürütülen eğitimlerde, istihdam yükümlülüğü her bir grup için ayrı ayrı değerlendirilecektir. Buna göre her bir grup için istihdam taahhüt oranının hesaplanması ve bunların istihdamlarının yerine getirilmesi ayrı ayrı değerlendirilecektir"

16. Diğer hususlar

16.1. Kurs sorumlusu

Yönetmeliğin 37. maddesi gereğince görevlendirilen kurs sorumlusu, kurs ile ilgili kaydedilen gelişmelerin ve varsa sorunların yer aldığı Kurs Değerlendirme Raporlarını (EK-16) kurs süresince (mülga)¹⁸⁹ en az bir defa hazırlayıp ihale yetkilisine sunmakla görevlidir. Bu raporda kurs ile ilgili muhtemel riskler ile sorunlar açıkça belirtilmeli ve varsa bunların çözümü için önerilere yer verilmelidir. Bu raporlar da yer alan hususlar ile ilgili gerekli çalışmayı yapmak il müdürünün sorumluluğundadır. İl müdürlüğünce iş ve işlemlerin etkin ve verimli şekilde yapılabilmesi bakımından kursların sayısı dikkate alınarak kurs sorumlularının iş yükü dağılımının yapılması önemlidir.

16.2. Eğiticilerin eğitim durumu

Kurs eğiticileri ile ilgili hususlar yönetmeliğin 30. maddesinde düzenlenmiştir. Ayrıca genelgenin teknik değerlendirme kısmında da eğiticilerin sahip olması gereken özelliklere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Bu çerçevede eğitici olarak görev alacak kişilerin bahsi geçen kısımlarda yer alan asgari koşullara sahip olması gerekecektir.

(Mülga¹⁹⁰).

Eğitici olarak görev alacak kişilerin en az usta öğreticilik belgesi sahibi olmaları gerekmektedir. Ancak istisnai olmak kaydıyla belirtilen düzeyde belge sahibi bulunmaması durumunda veya kurs düzenlenecek belirli alanlarda (yok olmaya yüz tutmuş meslekler gibi), Yönetmeliğin 30/1/d maddesi gereğince eğitimin bir kısmında ya da tamamında üniversiteler veya¹⁹¹ MEB tarafından eğitici olarak görev almasına izin verilen kişiler de eğitici olarak görev alabilirler. Bu kapsamda yer alan eğiticiler teknik değerlendirme aşamasında eğitici veya öğreticinin eğitim düzeyi ve deneyim süreleri açısından usta öğretici gibi değerlendirmeye alınacaktır. Eğitici olarak belirlenen kişilerin eğitici vasfına sahip olup olmadıklarının ilgili mevzuatları doğrultusunda MEB veya üniversiteler tarafından verilecek yazılarla tevsik edilmesi gereklidir. Ancak işbirliği yöntemiyle özel sektör işyerleriyle düzenlenen kurslarda diğer şartlara haiz olmaları şartı ile eğiticiler için ayrıca MEB veya üniversitelerden yazı alınmasına gerek bulunmamaktadır¹⁹².

Teklif aşamasında istekli tarafından sunulan eğitici ve/veya öğreticilerin uygunluğu için ayrıca MEB veya ilgili kurum veya kuruluştan il müdürlüğünce onay alınmasına gerek yoktur. Bu tür onayın alınmasına gerek bulunması durumunda, bu onayın istekli tarafından teklif öncesinde alınması ve teklif zarfına eklenmesi gereklidir. Ancak il müdürlüğünce eğitici ve/veya öğreticiler hakkında kuşku veya tereddüt meydana geldiğinde her zaman bu yönde ilgili kurum veya kuruluştan bilgi ve belge isteme veya teyit alması mümkün olacaktır.

Bir meslek için usulüne göre eğitici onayı alınmış kişinin, eğitici vasfında değişiklik olmaması şartı ile aynı meslek için tekrar eğitici onayı alınmasına gerek yoktur.¹⁹³

¹⁸⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ifade: "ayda"

¹⁹⁰ 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile mülga öncesi hali: "Bu anlamda eğitici olarak görev alacak kişilerin en az usta öğreticilik belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Usta öğreticilik belgesi sahibi olanlar dışında ön lisans ve üzerinde eğitime sahip olanlar ise MEB ya da ilgili kurumu (üniversite ya da özel kanunlarına tabi olanlar) tarafından izin verilmiş olmak kaydıyla eğitici olarak görev alabilirler. Ancak kendi özel kanunları kapsamında düzenlemeler saklıdır"

¹⁹¹ 2014/1 sayılı genelge ile eklenmiştir.

¹⁹² 2013/3 sayılı Genelgesi ile değiştirilmeden önceki hali: "Ayrıca istisnai olmak kaydıyla kurs düzenlenecek belirli alanlarda (yok olmaya yüz tutmuş meslekler gibi), yukarıda belirtilen özelliklere sahip eğitici bulunmaması durumunda eğitimin bir kısmında ya da tamamında MEB tarafından eğitici olarak görev almasına izin verilen kişilerde eğitici olarak görev alabilirler. Bu kapsamda yer alan eğiticiler teknik değerlendirme aşamasında eğitici veya öğreticinin eğitim düzeyi ve deneyim süreleri açısından usta öğretici gibi değerlendirmeye alınacaktır."

¹⁹³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

Yüklenici tarafından, görevlendirilen eğiticiler / öğreticiler, aynı gün ve saatte bir başka eğitim programının teorik ve uygulamalı eğitim bölümlerinde görevlendirilmeyecektir.

Ayrıca birden fazla eğiticinin görev yaptığı kursta eğiticilerin görev yaptıkları saatler devam çizelgesine kaydedilmelidir.

Kursun pratik bölümünün yüklenicinin kendi bünyesi dışında başka işletmelerde yapıldığı durumlarda; görevlendirilen eğiticiler, kursiyerlerin pratik yaptıkları işyerlerinin genel çalışma kurallarını bozmamak şartı ile kursiyerleri işbaşında kontrol etmek, işin uygulamasını göstermek veya varsa sorunları çözmek amacı ile kurs süresince işletmede belirlenen sorumlu ile koordineli bir şekilde görev yapacaktır. Bu kapsamda görevlendirilen eğiticiler kursiyerlerin mesleki bilgilerini uygulama imkânı bulup bulmadıklarını takip edecektir¹⁹⁴. Bu nedenle sözleşmede kursun pratik bölümü için görevlendirilen eğitici sayısı, kursiyerlerin pratik yaptıkları işletme sayısı ve çalışma günleri ve¹⁹⁵ süreleri dikkate alınarak belirlenmelidir. Burada temel kural eğiticinin aynı saatte birden fazla yerde görev yapmasının engellenmesidir. Yüklenici, kursun pratik bölümüne geçilmeden önce yazılı olarak il müdürlüğüne pratik bölüm ile ilgili planlamasını (kursiyerlerin hangilerinin hangi işletmede pratik yapacakları ve hangi eğiticinin görevli olduğu, eğiticilerin çalışma saatleri gibi) bildirmek ve il müdürlüğünden alınacak onay sonrasında uygulamak zorundadır. Kursiyerlerin pratik yaptıkları işletmelere gönderilmesi aşamasında işletmenin kapasitesi dikkate alınmalı ve işin öğrenilmesi için gerekli altyapının buna uygun olması gereklidir. Örneğin kasiyerlik mesleğinde sadece 2 kasası olan bir işletmede 20 kursiyerin pratik yapması mümkün olmadığından bu işletmede pratik yapacak kursiyer sayısı 4-6 kişi arasında belirlenmelidir. Özellikle kursiyerlerin pratik yapacakları işyerleri belirlenirken mümkün ise yüklenici taahhütnamesinde yer alan işletmeler dikkate alınıp kursiyerin kurstan mezun olduktan sonra istihdam edilmesi muhtemel işletmelere yönlendirilmesi daha uygun olacaktır¹⁹⁶.

16.3. Sınav ve Belgelendirme

Yönetmeliğin 39. maddesinin ilk iki fıkrası gereğince kurs düzenlenen meslekte Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşu var ise, bunun il müdürlüğünce hizmet alım ilanında ve şartnamede belirtilmesi gerekir. Eğitimin başlamasından sonra kurs düzenlenen meslekte yetkilendirilmiş kuruluşların bulunduğu tespit edilmesi halinde sınav ve belgelendirme işlemleri Yönetmeliğin 39/2. maddesi hükümleri doğrultusunda yapılacaktır. Sözleşme/protokol imzalanmış olup eğitim başlamadan önce yetkilendirilmiş kuruluşun ortaya çıkması halinde ise, yükleniciye bu konudaki yükümlülük yazılı olarak hatırlatılıp kabul edilmesi halinde sözleşme/protokol revize edilerek sınav ve belgelendirme işlemleri bu kuruluşlar aracılığı ile yapılacaktır. Yüklenici tarafından kabul edilmemesi halinde ise sözleşme iptal edilecektir. Bu kapsamda herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır¹⁹⁷.

İşbirliği veya hizmet alımı yöntemi ile düzenlenen kurslarda, kurs düzenlenen meslekte MYK tarafından yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşu olsa bile, sınav ve belgelendirme işleminin gecikmesi durumunda veya kursiyerlerin istihdama başlama durumunda kurs bitirme belgesinin düzenlenmesi mümkündür¹⁹⁸.

¹⁹⁴ 2016/1 sayılı Genelgesi ile değiştirilmeden önceki hali: "kursun devam ettiği her gün en az iki saat boyunca işyerinde bulunmak zorundadır."

¹⁹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

¹⁹⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile belirlenmiştir.

¹⁹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Kurs devam ederken bu şekilde yetkilendirilmiş kuruluşun ortaya çıkması da mümkündür."

¹⁹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Yüklenici sınav ve belgelendirme işlemlerini MYK tarafından yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşu aracılığı ile yapacağı¹⁹⁹ durumda, kurs devam ederken sınavın kurs bitimini takip eden 10 işgünü içinde yapılabilmesini teminen gerekli tüm tedbirleri almak zorundadır. Bununla birlikte sınav ve belgelendirme kuruluşunun teknik kapasitesinin yeterli olmamasının belgelendirilmesi durumunda 10 günlük süre uzayabilecektir²⁰⁰. (Mülga)²⁰¹ Kurum, MYK'nın sınav ve belgelendirme ücretlerinin ödenmesi ile ilgili mevzuatı gereğince, MYK tarafından sınav ve belgelendirme işlemi yapılan mesleklerde düzenlenen eğitimlerde başarılı olanların bu sınavlara ilişkin belge ve sertifika ücretlerini ilgili mevzuatında yer alan hükümler doğrultusunda öder. Bu ödeme işlemleri yürürlükteki usul ve esaslara göre yapılacaktır. MYK tarafından yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşu varsa ve meslek MYK tarafından yayımlanan tebliğlerde yer almayan mesleklerden ise bu meslekte kurs düzenlenmesi halinde sınav ve belgelendirme giderlerini Kurumumuz karşılayamayacağı için kursiyer ve/veya yüklenici tarafından karşılanabilecektir.²⁰²

Anılan maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki durumlarda ise sınavın merkezî olmaması durumunda il müdürlüğü personeli sınavda görev alabilir. Bu fıkra kapsamında sınav ile ilgili olarak MEB yetkililerinin, masrafları yüklenici tarafından karşılanmak üzere, görevlendirilmeleri mümkündür. Yüklenici, sınav ve belgelendirme kapsamındaki iş ve işlemleri takip etmek ve sonuçlandırmakla yükümlüdür.

Bu çerçevede kursu başarı ile bitirenlere il müdürlüğü ve il/ilçe milli eğitim müdürlüğü tarafından ilgili mevzuat gereğince kurs bitirme belgesi/sertifika (EK-17) verilecektir. Bu kapsamdaki iş ve işlemlerde ilgili üniversite veya²⁰³ MEB mevzuatı uygulanacaktır.

Ayrıca mesleki yeterlilik belgesinin verilemediği veya mesleki yeterlilik belgesi verilebilmekle birlikte uluslararası geçerliliği olan daha üst düzey belgelerin verilmesinin mümkün olduğu durumlarda Yönetmeliğin 39/3. maddesi çerçevesinde işlem yapılabilecektir.

Kurum, düzenlenen kurslarda bu maddede belirtilen sınavlara ilave olarak uluslararası geçerliliği olan sınavları da sözleşme veya protokolde yer alması şartı ile yükleniciden talep edebilir²⁰⁴.

Kurs sonunda yapılacak sınav sonuçları, yüklenici tarafından sisteme girilecek, sonlandırma işleminin yapılabilmesi için sınav tutanağı yazı ekinde sınav tarihinden itibaren beş gün içerisinde yazılı olarak Kuruma²⁰⁵ teslim edilecektir.

16.4. Devam zorunluluğu

Kursiyerlerin devam zorunluluğu ve ilişik kesme işlemleri Yönetmeliğin 36. maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde yürütülecektir. Kabul edilebilir mazereti olan kursiyerlere, yükleniciler tarafından mevzuat gereğince belirlenen durumlarda izin verebilir²⁰⁶. Kursiyerlere verilen izinler devam çizelgelerinin (EK-18) arkasına yazılacaktır. İl müdürlüğünce yüklenicinin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği her aybaşıda devam çizelgeleri doğrultusunda kontrol edilecektir.

¹⁹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "bu"

²⁰⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰¹ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Sınav ve belgelendirme ücretleri Kurum tarafından ödenmez."

²⁰² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "kurs sorumlusuna"

²⁰⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "eğiticiler/öğreticiler tarafından verilen izinler Kurum onayı ile geçerlilik kazanacaktır."

Kursla ilişigi kesilen veya ayrılan kursiyerlerin devam çizelgeleri aynı gün, devam eden kursiyerlerin devam çizelgeleri ise ay sonlarında il müdürlüğüne yüklenici tarafından teslim edilmelidir.

Yüklenici tarafından, devam çizelgelerinin, kursiyerlerin devam durumlarına ilişkin kayıtların mücbir sebepler hariç en geç izleyen ayın üçüncü iş gününe kadar Kuruma iletilmesi gerekmektedir²⁰⁷.

Yüklenicinin gerekçeli olarak yazılı talebi ve il müdürlüğünün uygunluk onayı ile kurs süresince toplamda en fazla 30 gün süre ile kursa ara verilmesi mümkündür. Bu süre içinde kursiyere ve yükleniciye herhangi bir ödeme yapılmaz ve kursiyer için sigorta primleri ödenmez.²⁰⁸

16.5. Ödemeler ile ilgili hususlar

Yüklenicilere ve kursiyerlere yapılacak ödemelerin Yönetmeliğin 42, 43 ve 44. maddelerine göre ve ilgili mevzuatında yer alan usul ve esaslara uygun olarak yapılması zorunludur. Ayrıca ödeme işlemleri yapılırken Kurumumuz Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığında yayımlanan mevzuat ile verilen talimatların dikkate alınması esastır. Ödemelerde temel amaç, kursiyerlerin ve yükleniciye yapılacak ödemenin mümkün olan en kısa sürede ve en doğru şekilde yapılmasını sağlamaktır²⁰⁹.

Yönetmeliğin 44. maddesi gereğince, kurslara katılan kursiyerlerin her birine, katıldıkları her tam fiili eğitim günü için, miktarı Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen kursiyer zaruri gideri (mülga)²¹⁰ ilgili belgelerin yüklenici tarafından Kuruma teslim edilmesinden sonra en geç 10 işgünü içinde (mücbir sebepler dışında)²¹¹ ödenecektir.

Kursiyerlere yapılan ödemeler için il müdürlüğü banka veya PTT aracılığı ile ödeme yaparken eğer ödeme yapan kurum ile anlaşılabilirse kursiyerlere hesap açtırmadan TC Kimlik numaraları ve ödeme miktarlarının olduğu liste kullanılarak ödemeleri yaptırabilir. Bu şekilde yapılan ödemelerde kursiyerler herhangi hesap açtırmak zorunda olmadan banka veya PTT şubelerinin herhangi birinden ödemelerini almaları mümkündür. Bu yöntem tercih edilirken kursiyerlere yapılacak ödemede banka veya PTT'nin herhangi bir kesinti yapmaması veya çeşitli adlarla ücret almaması amaçlanmaktadır. Ancak aksi durum söz konusu ise kursiyerlerden banka veya PTT'de hesap açmaları istenecektir. Bu konudaki uygulamaya il müdürlüğü karar verecektir. Ödemeler sırasında kursiyerlerin mağdur olmaması için her türlü tedbiri il müdürlüğü almak zorundadır²¹².

Kuruma kayıtlı olan ama işsiz olmayan kişilere katıldıkları kurslarda kursiyer zaruri gideri ödemesi yapılmaz. Bunlar için iş kazası ve meslek hastalığı primleri ile durumları uygun olanlara ayrıca genel sağlık sigortası primleri Kurumca ödenir²¹³.

Yönetmeliğin 12 ve 43. maddesi gereğince işbirliği kapsamında temrin gideri ödenen kurslarda, bu giderin yüklenicinin talebi üzerine kursiyer sayısının kesinleştiği tarih itibari ile²¹⁴ ödenmesi esastır. Temrin gideri genel olarak kursiyer zaruri giderinin yüzde onu olarak uygulanır ancak kursiyer zaruri gideri ödenmeyen kurslarda temrin giderinin oranı, kapsamı, ödeme zamanı ve miktarı imzalanacak protokolle belirlenir. Bu kapsamdaki kurslarda temrin

²⁰⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁰⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "(20 TL)"

²¹¹ 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

²¹² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "kurs başlangıcında"

gideri miktarının belirlenmesinde, kurs için zaruri gider ödemesi yapıldığı varsayımı altında, zaruri gider miktarının yüzde onu dikkate alınabilecektir²¹⁵. Ayrıca idari gider olarak ifade edilebilecek giderler ile eğitim için uygun bulunan diğer giderlerin ödenmesi, miktarı ve kapsamı da imzalanacak protokolle belirlenir ve genel hükümlere göre uygulanır.²¹⁶

Örnek: 160 fiili gün üzerinden düzenlenen bir mesleki eğitim kursunda kesinleşen kursiyer sayısı 50 olması durumunda ödenmesi gereken temrin miktarı $(160*50*20)*0,10=16.000$ TL olabilecektir²¹⁷.

Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen kurslarda Kurum tarafından uygun görülen temrin gideri, idari gider, diğer giderler gibi ödemelerin usul ve esasları ayrıca imzalanan protokol veya sözleşmede yer almıyorsa genel ödeme hükümleri geçerli olacaktır²¹⁸.

Yükleniciye ödemeler, hak edişler halinde ve takvim ayı dikkate alınarak yapılacaktır. Hak ediş belgeleri İl Müdürlüğüne en geç takip eden ayın beşinci gününde bir asıl iki suret (devam çizelgeleri hariç) olmak üzere hazırlanarak teslim edilecektir. Hak ediş belgelerinden kasıt, Sosyal Güvenlik Kurumu Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen belgeler ile birlikte hazırlanacak kursiyer istihkak tablosu, yüklenici istihkak tablosu, hak ediş raporu, istihkak bildirim cetveli, vergi ve SGK borcu yoktur yazılarıdır. Vergi ve SGK borcu yoktur yazılarının tarihi hak edişe ait ayın yirmi beşinci gününden sonrası olacaktır. Fatura tarihi hak edişe ait aya ait değil takip eden aya ait tarih olacak ve faturada mutlaka KDV tevkifat miktarı belirtilecektir.

Hak ediş ve kursiyer zaruri gider ödemeleri için gerekli kontrol ve incelemeler kurs sorumlusu tarafından yapıldıktan sonra ilgili birime ödeme yapılması için teslim edilecektir. Ancak bu kapsamda ödeme biriminin kontrol ve inceleme sorumluluğu ilgili mevzuatı gereğince devam edecektir.

Düzenlenen kursa ait son hak ediş ödemesi, kursiyerler için hazırlanan kurs bitirme belgelerinin veya sertifikalarının teslim edildiğine dair imzalı tutanağın il Müdürlüğüne teslim edilmesinden sonra en geç 10 işgünü içinde (mücbir sebepler dışında)²¹⁹ yapılacaktır. Bununla birlikte bitirme belgelerinin onaylayacak kuruma teslim edilmesine rağmen makul bir süre içinde yüklenicinin hatası olmaksızın teslim edilmemesi durumunda yüklenici tarafından bu yöndeki belgelerin ve yazışmaların ibrazı ile birlikte talep edilmesi halinde ödeme işlemleri gerçekleştirilecek ancak kurs sorumlusu tarafından durum hem ilgili kurum hem de yüklenici nezdinde takip edilecektir²²⁰.

Yönetmeliğin 42/1. ve 44/1. maddeleri çerçevesinde kursiyerlerin yarım gün veya daha az süre ile kursa katıldığı günler için kursiyerlere ve yüklenicilere ödeme yapılmaz. Buna göre kursun günlük eğitimi kapsamında girişte ve çıkışta devam çizelgesi kursiyer tarafından imzalanmak zorundadır. Kursiyer ve yükleniciye ödeme yapılabilmesi için her iki imzanın da tam olması gerekmektedir.

16.6. Çalışanlara yönelik mesleki eğitim

Yönetmeliğin 12/10. ve²²¹ 32/8. maddelerine²²² göre, işyerlerinde yapılan kurslara; hizmet alımı ya da işbirliği yapılan işyerinin işçileri, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek ve

²¹⁵ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹⁶ 2014/1 sayılı genelge ile değişmeden önceki hali: "Yönetmeliğin 43. maddesi gereğince işbirliği kapsamında temrin gideri ödenen kurslarda bu giderin yüklenicinin talebi üzerine kurs başlangıcında ödenmesi esastır."

²¹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²¹⁹ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²²⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²²¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Yeni teknolojilere uyum sağlamak amacıyla katılabilir. Kurumca²²³ tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalıştırılan işçilere yönelik olarak da kurs düzenlenebilecektir. Bu kapsamdaki kursların 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bu kanun ile ilgili mevzuatının ilgili hükümleri, Yönetmelik ve bu genelgede yer alan hükümlere göre uygulanması gereklidir.

Ayrıca sadece çalışanlara yönelik olarak da işbirliği yoluyla kurs düzenlenebilecektir. Bu kapsamda düzenlenen eğitimlerde, kurs için gerekli olan eğiticinin, yüklenicinin kendi kaynaklarından temin edilememesi halinde Yönetmeliğin 12/12. maddesinde de belirtildiği üzere ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda²²⁴ ek ders saat ücretinin iki katını aşmamak üzere eğitici gideri yükleniciye aylık olarak ödenebilecektir. (Mülga)²²⁵ Bu durumda yüklenicinin eğiticiye ücret ödemesini yaptığına dair banka dekontu veya başka kanıtlayıcı belgeleri ödemeyi takip eden beş işgünü içinde kurs sorumlusuna teslim etmesi gerekir.

Kurum tarafından bu kapsamda yapılan ödemenin yüklenici tarafından eğiticiye yapılmamasında Kurumun herhangi bir sorumluluğu bulunmaz. Yüklenici ile eğitici arasındaki ilişki özel hukuk kapsamındadır. Yüklenicinin ve eğiticinin kabul etmesi halinde Kurum doğrudan eğiticiye de ödeme yapabilir. Bu durumda bile, eğiticiden kaynaklanan sorunlarda sorumluluk yüklenicidedir.

Söz konusu maddenin üçüncü fıkrası gereğince düzenlenecek kurslarda görev yapacak ve eğitici vasıflarına sahip kişi eğer işyerinin çalışanı değilse veya işveren tarafından giderleri karşılanarak dışarıdan temin edilemiyorsa Kurum, temin edilecek eğiticinin eğitici giderini Yönetmeliğin 12/12. maddesi gereğince karşılayacaktır. Eğiticiye yapılacak ödemeler ile ilgili tüm yasal kesintiler ve diğer yükümlülükler yüklenici tarafından yerine getirilecektir. Bu durumda yüklenicinin, eğiticiye ücret ödemesi yaptığına dair banka dekontu veya başka kanıtlayıcı belgeleri ödemeyi takip eden beş işgünü içinde kurs sorumlusuna teslim etmesi gerekir. Yüklenicinin eğitici ile ilgili Kurum tarafından yapılan ödemeyi nasıl ve hangi şekilde eğiticiye yaptığı hususu kendi takdiridir. Kurum tarafından bu kapsamda yapılan ödemenin yüklenici tarafından eğiticiye yapılmamasında Kurumun herhangi bir sorumluluğu bulunmaz. Ancak eğiticiye yapılması gereken ödemenin eksik ve geç yapılması ya da hiç yapılmaması durumlarında il müdürlüğü gerekli çalışmayı yaparak sorunu çözmeye çalışır. Aksi durumun devamı halinde kurs sona erdirilir ve gerekli yaptırımlar uygulanır. Yüklenici ile eğitici arasındaki ilişki özel hukuk kapsamındadır²²⁶.

Yönetmeliğin 12/11. maddesi gereğince, istihdamın korunması ve çalışanların mesleki sertifika sahibi yapılması amacı ile Kurum, çalışanlara yönelik olarak hizmet sağlayıcılarla işbirliği kapsamında mesleki eğitim kursları düzenleyebilir. Düzenlenecek eğitimlerde eğitici gideri ve Genel Müdürlükçe uygun bulunacak diğer eğitim giderleri ödenebilir. Bu kapsamda düzenlenen kurslara katılan kursiyerlere kursiyer zaruri gideri ödenmez ancak 5510 sayılı Kanunun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereği ödenecek sigorta primleri Kurumca karşılanır ve kurs bitirme sertifikası verilir²²⁷.

Bu fıkra kapsamında düzenlenen kurslara katılan kursiyerlere, Kurumca herhangi bir gider ödenmez; ancak kurs bitirme belgesi veya sertifika ilgili mevzuatına uygun olarak

---

²²² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sine"

²²³ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "az tehlikeli,"

²²⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "eğiticinin unvanı dikkate alınarak MEB tarafından belirlenen"

²²⁵ 2014/1 sayılı Genelge ile değişen ve 201571 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: "Burada eğiticiye ödeme yapılırken eğiticinin akademik unvanı (profesör, doçent, öğretmen gibi) dikkate alınarak ek ders ücreti hesaplanacaktır. Örneğin profesör için ilgili mevzuatında uygun görülen o tarihteki ek ders ücretinin iki katını aşmamak üzere bir ödeme yapılacaktır. Bu kapsamda her yıl MEB tarafından belirlenen ve internette yayımlanan liste dikkate alınacaktır."

²²⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²²⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

verilir. Kurum tarafından eğiticiye veya yükleniciye yapılan eğitici ücreti ödemesine ilişkin vergi ve sigorta ve diğer mali kesinti ve ödemeler yürürlükteki ilgili mevzuatına göre yapılacaktır.

Yönetmeliğin 33/4. maddesi doğrultusunda kurs düzenlenen mekânın, eğitimin yapılması için uygun olduğunun İl Müdürlüğünce de kabul edilmesi halinde, kursiyer sayısı il müdürlüğü ile yüklenici arasında belirlenebilir²²⁸.

16.7.Kurslarda elde edilen ürünlerin değerlendirilmesi

Kurslarda üretilen ürünlerden tanıtım ve hediye eşya niteliği taşıyan ürünlerden istenilen miktar ve içeriktekiler, yürürlükteki ilgili mevzuata uygun olmak kaydıyla, ulusal ya da uluslararası kurum ve kuruluş temsilcilerine hediye olarak verilmek veya sergilenmek üzere Genel Müdürlük tarafından istenilmesi halinde yükleniciler tarafından bedelsiz olarak İl Müdürlüğüne teslim edilir²²⁹.

---

²²⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²²⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

C- İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI²³⁰

Yönetmeliğin üçüncü bölümünde, Kuruma kayıtlı işsizlerin yine Kuruma kayıtlı işyerlerinde, daha önceden edindikleri teorik bilgileri uygulama yaparak pekiştirmelerini veya mesleki deneyim kazanmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen işbaşı eğitim programlarının usul ve esasları hüküm altına alınmıştır. Genelgenin bu bölümünde, Yönetmelikteki bu hükümlere ilave olarak açıklama yapılması gereken bazı hususlara yer verilmiştir.

1. Program düzenlenecek meslekler

Yönetmeliğin 46. maddesi hükmünden hareketle, işbaşı eğitim programlarında katılımcıların mesleki deneyim kazanarak istihdam edilebilirliklerinin artırılması amaçlandığından, İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezince²³¹ herhangi bir vasıf gerektirmeyen mesleklerde²³² program düzenlenmesine izin verilmemesi gerekmektedir. (Mülga)²³³. Hangi mesleğin nitelik gerektirdiği hususunda değerlendirme yetkisi, il müdürlüğündedir.

Programdan yararlanan işverenin programın düzenlendiği meslekte çalışana sahip olması ve söz konusu mesleğin işverenin faaliyet alanıyla ilgili olması tercih sebebi olup, İl Müdürlüğünce ihtiyaç duyulması ve gerek görülmesi halinde programın düzenleneceği meslekte çalışana sahip olma kriteri aranmayabilecek ve program düzenlenecek olan işyerindeki ana faaliyete yardımcı mesleklerde de program düzenlenmesine izin verilebilecektir²³⁴.

Örnek 1: Kimya Laboratuvarında Kimyager mesleğinde düzenlenecek programda işverenin kimyager mesleğinde çalışana sahip olması programın amacı açısından uygun olacaktır. Ancak aynı işverenin aşçı, şoför, sekreter, büro işçisi vb. gibi yardımcı mesleklerde program talebi bulunuyorsa İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezince değerlendirme yapıp bu mesleklerde de program başlatılabilecektir²³⁵.

2. Program uygulanacak işyerleri

Yönetmeliğin 47. maddesine göre, işbaşı eğitim programı ilgili mevzuatı gereği en az iki sigortalı çalışanı bulunan ve Kuruma kayıtlı olan tüm işyerlerinde uygulanabilir. Burada sigortalı çalışandan kasıt, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanlar olup, 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında veya 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununa veya özel sandık kesintisine tabi çalışanı (en az iki çalışan) bulunan işverenler de programdan yararlanabilecektir. Bu kapsamda program düzenlenecek işyerinin belirlenmesinde sadece bu hususların dikkate alınması gereklidir²³⁶.

Dernekler, vakıflar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, meslek birlikleri, sendikalar, ticaret ve sanayi odaları, noterler ve benzeri yerlerde, bu kurum/kuruluşların

²³⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile Genelgenin (C) Bölümü tümüyle değiştirilmiş olup, bu Genelgenin yürürlük tarihinden itibaren imzalanan sözleşmeler için bu bölüm hükümleri, bu tarihten önce imzalanan sözleşmeler için ise 24.7.2013 tarihi itibarı ile değişikliklerin işlendiği Genelge hükümleri geçerli olacaktır. Yürürlükten kalkan bölüm, bu genelgenin ekinindedir.

²³¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²³² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "alanlarda"

²³³ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Örnek 1: Beden işçisi, temizlik görevlisi, taşıma işçisi, çaycı vb. Yukarıda sayılan meslekler örnek mahiyetinde olup, il müdürlüğü tarafından katılımcıların kendilerini mesleki anlamda geliştiremeyecekleri düşünülen meslek alanlarında program düzenlenmemesi gerekmektedir. Dolayısıyla, programın düzenleneceği işyerleri ile kurum ve kuruluşların Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaları ve ilgili meslek alanına ilişkin mevzuatın öngördüğü düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla öğretmenlik, avukatlık, mühendislik, muhasebecilik gibi nitelik gerektiren mesleklerde de program düzenlenmesine engel bir durum bulunmamaktadır."

²³⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²³⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²³⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

(mülga)²³⁷ en az iki çalışanı olması (mülga)²³⁸ halinde, bu kurum/kuruluşlarla program düzenlenmesinde engel bir durum bulunmamaktadır. İlgili kurum/kuruluşların kontenjan ve fiili çalışan sayısı hesaplaması yapılırken, belirtilen kanunlara tabi çalışanlarının statülerini gösterir belgeler²³⁹ dikkate alınarak iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Çalışanlarının tamamı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan işverenlerin fiili çalışan sayısı hesaplanırken sigortalı hizmet listeleri üzerinden, çalışanları özel sandık kesintisine tabi olan işverenlerin çalışan sayısı hesaplanırken de çalışanların statüsünü gösteren matbu belgeler üzerinden işlem yapılacaktır²⁴⁰.

(Mülga)²⁴¹ 5018 sayılı Kanunun eki I, II, III ve IV sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar ile belediyeler ve il özel idarelerinde ve Kurumca bu yönetmelik kapsamında yaptırım uygulanan işyerlerinde yaptırım süresince işbaşı eğitim programı düzenlenemez. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından kurulan veya bu kuruluşların ortak olduğu işletmelerle de ortaklık yapısında kamunun payına bakılmaksızın ilgili mevzuatı gereği en az iki çalışanı olma şartının sağlanması halinde program düzenlenebilir²⁴².

Başvuru şartlarına²⁴³ haiz işverenlerin program başvurularının kabul edilip edilmeme hususunda yetki ve sorumluluk sadece il müdürlükleri/hizmet merkezlerindedir. Başvurular değerlendirilirken gerek görülmesi halinde işverenin daha önce uygulanan programlardaki sözleşme ve mevzuat hükümlerine uygun davranıp davranmadığı, yükümlülüklerini usulüne göre ve zamanında yerine getirip getirmediği, daha önceki katılımcıların işveren ile ilgili değerlendirmeleri ve katılımcılara olan katkısı, istihdamdaki artış durumu gibi hususlar dikkate alınabilecektir. İl müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından programın uygulanacağı işyerinin gerek görülmesi halinde sözleşme imzalanmadan önce ziyaret edilip iş sağlığı ve güvenliği, katılımcının program konusu mesleği öğrenmesini sağlayabileceği ortam olup olmadığı ve program sorumlusunun işyerinde fiili olarak çalışıp çalışmadığı hususları teyit edilerek tutanak altına alınabilecektir²⁴⁴.

Hizmet alımı çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarında işçi çalıştıran işletmelerle de program düzenlenebilecek alanlarda olmak şartı ile program düzenlenebilecektir. Bu kişiler kamu kurumlarının personeli olmadığı ve program başvurusu yapan kurum özel sektör işyeri olduğu için program düzenlenmesine engel bir durum bulunmamaktadır. Hiçbir surette bu şekilde düzenlenen programlarda katılımcılara işverenin hak ediş belgelerinde yer verilemez ve işletmenin kamu kurumuna sunması gereken çalışan sayısına dahil edilemezler. Bu durumdaki işverenlerin hizmet sundukları kurum ve kuruluşlarda yer alan ofisleri, temsilcilikleri gibi yerlere iletişim adresleri arasında yer verilir²⁴⁵.

²³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "4857 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında"

²³⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "ve işbaşı eğitim programı katılımcılarının programın tamamlanması sonrasında yine 4857 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında istihdam edilebilecek olmaları"

²³⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴¹ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak en az iki çalışanı bulunan ve Kuruma kayıtlı işyerlerinde ve kamu kurum/kuruluşlarının payının yüzde ellinin altında olduğu iktisadi teşekküllerde uygulanabilecektir. Ancak"

²⁴² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴³ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "şartlarını"

²⁴⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Program düzenlenen işverenin çalışma alanları dikkate alınarak katılımcıların rızası alınmak şartı ile, başka illerde programın konusu mesleğin icrası ve eğitim için yedi günden fazla süre ile görevlendirilmesi il müdürlüğünün onayı alınmak şartı ile mümkündür. Sözleşme imzalanan il dışında başka ilde katılımcının yedi günden fazla süre ile programa katılması durumunda, denetim ve ziyaretlerin gerçekleşmesi ve ilgili tutanakların iletilmesi için il müdürlükleri arasında gerekli iletişim kurulacaktır²⁴⁶.

Örnek 1: Program uygulanan ve Sinop'ta yerleşik ABC Ltd. Şti'nin faaliyet alanlarından birisinin de klima montaj ve bakımı olduğu varsayımında, anılan işverenin Diyarbakır ilinde klima montaj işi aldığı durumda, Sinop ilinde yerleşik katılımcının rızası alınmak şartı ile Diyarbakır'da görevlendirilmesi durumunda, katılımcının Diyarbakır'da adresi ve çalışma saatleri belli bir yerde programa katılarak mesleğini öğrenmesi il müdürlüğü onayı ile mümkündür²⁴⁷.

Hiçbir şekilde program düzenlenen işveren tarafından, hangi adla olursa olsun katılımcı üzerinden hizmet sunumu amacı ile gelir elde edilmesi söz konusu olamaz. Bu durumun tespit edilmesi durumunda katılımcı için ödenen tüm giderler işverenden tahsil edilir ve sözleşme iptal edilerek katılımcıya Kurumca yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır ve on iki ay süre ile yaptırım uygulanır²⁴⁸. Burada gelir elde edilmesinden kasıt, özellikle kamu kurum ve kuruluşlarına hizmet sunan işverenler tarafından katılımcının hakediş evraklarında gösterilmesi suretiyle çalışan sayısına ilave edilerek katılımcı için ücret veya maaş ya da başka adlarla gelir elde edilmesidir. Aksi durumda katılımcının emeği karşılığında işverenin üretimine veya hizmetine katkı sağlaması nedeni ile işverenin bu üretim veya hizmet nedeni ile kar elde etmesi veya gelir elde etmesinde sakınca bulunmamaktadır²⁴⁹.

Örnek 2: A işvereni B Devlet Hastanesinin yemekhane işletmesi ihalesini almış, aynı zamanda program başvurusu yapan A işvereni 5 katılımcı ile program başlatmış ve katılımcıları söz konusu hastanede görevlendirmiş bulunmaktadır. Bu durumda A işvereni hizmet alım ihalesi ile ilgili olarak hastaneye sunduğu belgelerde hiçbir surette katılımcılara yer veremeyecek ve bu kişiler üzerinden ödenek talep edemeyecektir²⁵⁰.

Örnek 3: Asansör bakım onarım işini yürütmekte olan M işvereni, program kapsamında katılımcıları, program konusu mesleği tecrübe etmeleri için müşteri şikâyetleri üzerine bakım onarım işini yapmak için görevlendirmektedir. Burada hizmet bedeli olarak işveren tarafından tahsil edilen tutarlar, yukarıdaki madde kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu kazanç bakımından bir sorun bulunmamaktadır²⁵¹.

Yönetmeliğin 47. Maddesinin beşinci fıkrasına göre kısa çalışma ve ücret garanti fonu²⁵² uygulamasından yararlanan işyerleri, bu uygulamadan yararlandıkları dönemde katılımcı talebinde bulunamayacaktır. Ancak, program devam ederken kısa çalışma ödeneği ve ücret garanti fonu²⁵³ başvurusunda bulunup, söz konusu başvurusu Genel Müdürlük tarafından uygun bulunan ve geriye dönük olarak kısa çalışma ve ücret garanti fonu²⁵⁴ ödeneğine hak kazanan işyerlerinde mevcut programlar devam edecektir. Aynı şekilde, program devam ederken kısa çalışma ve ücret garanti fonu²⁵⁵ ödeneği başvurusunda bulunan ve başvurusu

²⁴⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁴⁹ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁰ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵¹ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

kabul edilip ileriye yönelik olarak kısa çalışma ve ücret garanti fonu²⁵⁶ ödeneğine hak kazanan işyerlerinde de mevcut programların devam etmesinin önünde engel bir durum bulunmamaktadır. Ancak, kısa çalışma ve ücret garanti fonu²⁵⁷ ödeneğinden yararlanan dönem boyunca yeni işbaşı eğitim programı talebi değerlendirmeye alınmayacaktır.

İşbaşı eğitim programının başladığı tarihten sonra (bu tarih dâhil) kendi çalışanlarının tamamını ücretsiz izne ayırarak sadece işbaşı eğitim programı katılımcıları ile programa devam etmek isteyen işverenlerle düzenlenen programlarda, işverenlere yapılan ödemeler çalışanların tamamının ücretsiz izne ayrıldığı tarihten itibaren yasal faizi ile tahsil edilecektir. Kendi çalışanlarından bir kısmını ücretsiz izne ayıran işveren ile düzenlenen programlarda ise en az işbaşı eğitim programı katılımcısı kadar çalışan bulundurulması gerekmektedir. Ücretsiz izin nedeniyle işyerinin çalışan sayısının katılımcı sayısının altına düştüğü durumda ise fazla katılımcı için yapılan ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilecektir. İşveren tarafından program başlangıcında duruma ilişkin olarak EK-44 Ücretsiz İzin Taahhütnamesi verilecek olup program tamamlandıktan sonra işverenin bu taahhütnamede yer alan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği kontrol edilecektir. Ek-44 Ücretsiz İzin Taahhütnamesi aynı il sınırları içerisinde ve aynı tüzel kişilik ve vergi numarası altındaki bütün işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenecektir²⁵⁸.

3. İşverenin yükümlülükleri

Yönetmeliğin 48. maddesine göre, işveren tarafından işbaşı eğitim programı sorumlusu olarak belirlenen kişi, katılımcının programın amacına uygun şekilde mesleğini iş başında öğrenmesi ve tecrübe kazanması için gerekli kolaylığı sağlamak ve katılımcıya sadece program düzenlenen meslek ile sınırlı olmak üzere görev vermekle yükümlüdür. İşverenin de program sorumlusu olarak belirlenmesi mümkündür²⁵⁹. Katılımcının program amacı dışında görevlendirildiğinin Kurumca tespiti halinde işverenin uyarılması, ancak bu uyarıya rağmen durumun devam etmesi halinde sözleşmenin fesh edilmesine il müdürlüğü karar verecektir.

Bu kapsamda sorumlu, Katılımcı Değerlendirme Formunu (EK-19) düzenli olarak doldurmak ve işveren tarafından aylık olarak düzenlenen kursiyer devam çizelgeleri ile birlikte il müdürlüğüne gönderilmesini temin etmekle yükümlüdür. İl müdürlüğü bu formları değerlendirip, programın devamı ile ilgili uygulamaları yönlendirecektir. İşveren tarafından belirlenen sorumlunun değişmesi durumunda işveren söz konusu değişikliği il müdürlüğü/hizmet merkezine yazılı olarak bildirmek mecburiyetindedir.²⁶⁰

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli önlemleri almak zorundadır. Katılımcının eğitim aldığı sırada iş kazası geçirmesi durumunda kaza, işveren tarafından, kazanın olduğu yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine derhâl, Sosyal Güvenlik Kurumuna ise en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde bu konu ile ilgili mevzuat hükümlerine tabi olarak bildirilir.

4. Kontenjanların belirlenmesi

Yönetmeliğin 49. maddesinin ilk fıkrasına göre, işbaşı eğitim programına katılabilecek kişi sayısı, programın başlama tarihi itibarıyla aynı il sınırları içerisinde, aynı işverene bağlı işyerlerinde programın başladığı tarihe ait fiili çalışan sayısını gösteren belgede yer alan çalışan sayısı üzerinden, kontenjan oluşturmak suretiyle belirlenir. Söz konusu belge sigortalı hizmet listesi veya işverenin türüne göre sigortalı sayısını ve listesini gösterir ilgili

²⁵⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁸ 2020/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁵⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁶⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

mevzuatınca kabul edilen belgeler²⁶¹ olup, işveren tarafından ilgili tarihe ilişkin bu belgelerin²⁶² ibraz edilememesi durumunda alınacak taahhütnamede belirtilen çalışan sayısı üzerinden kontenjan hesaplanır.

Kontenjan hesaplamasında programın başladığı tarihe ait sigortalı çalışan sayısı belirlenirken o tarihte fiilen çalışan kişiler esas alınır. Dolayısıyla programın başlangıç tarihinde²⁶³ veya daha önce işten çıkan/çıkarılan kişilerin dikkate alınmaması gerekmektedir. Programın başladığı tarihten sonraki işe girişler o tarih itibarıyla fiili çalışan sayısı hesaplamasında dikkate alınmayacağından işe giren söz konusu kişilerin işten çıkışı da değerlendirmeye alınmayacaktır²⁶⁴.

İşveren veya şirket ortaklarının ibraz edilen sigortalılığı gösterir belgede, 5510 sayılı Kanununun 4. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak yer alması halinde, bu kişiler de kontenjan ve fiili çalışan sayısının hesaplanmasında dikkate alınır ve bu doğrultuda işlem tesis edilir²⁶⁵.

İşbaşı eğitim programına katılacak kişi sayısı belirlenirken (mülga)²⁶⁶ aynı il sınırları içerisindeki ve²⁶⁷ aynı tüzel kişilik ve aynı vergi numarası altındaki değişik sigorta sicil numaralarına sahip bütün işyerlerinin anlaşılması gerekmektedir. Aynı il sınırları içinde -değişik alanlarda faaliyet gösteren- birden fazla işyeri ve bu işyerlerine bağlı şubeleri bulunan işverenin yararlanabileceği katılımcı sayısı da programın başlama tarihindeki toplam fiili çalışan sigortalı sayısına göre hesaplanacaktır. Program başvurusu yapılırken işverene ait işyerlerinin ve çalışan sayısının sistemsal sorgulama yapılarak belirlenmemesi durumunda işverenin beyanı esas alınır²⁶⁸.

Farklı illerde işyeri/şubeleri bulunan işverene programdan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanması halinde söz konusu yaptırım yalnızca yaptırım uygulanmasına neden olan programın düzenlendiği ilde yer alan işyerleri²⁶⁹ açısından geçerli olacak, bu durumda diğer illerde işverene bağlı bulunan işyerleri/şubeler bu yaptırımdan etkilenmeyecektir.

İşletmenin farklı şubelerinde aynı ay içerisinde farklı tarihlerde çalışan ve/veya birden fazla sigortalı hizmet listesinde ismi görünen kişiler mükerrer sayıma neden olmamak amacıyla bir kişi olarak değerlendirilecektir. Ayrıca aynı sigortalı hizmet listesinde aynı kişinin giriş ve çıkışı yapılmak suretiyle mükerrer sayımı söz konusu ise bu durumda da bir kişi olarak değerlendirilecektir. Ancak aynı gün hem girişi hem de çıkışı olan kişiler hesaplamada dikkate alınmayacaktır²⁷⁰. Kontenjan belirlenirken tüm kesirler tama iblağ olunacaktır. Tama iblağ olmaktan kasıt, hesaplama sonucu çıkan sayının yarımından az olsa dahi bir üst sayıya yuvarlama yapılmasıdır.

²⁶¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁶² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinin"

²⁶³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "o tarihte"

²⁶⁴ 2014/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "Kontenjan hesaplamasında programın başladığı tarihe ait sigortalı çalışan sayısı belirlenirken o tarihte fiilen çalışan kişiler esas alınır. Dolayısıyla o tarihte veya daha önce işten çıkan/çıkarılan kişiler ile ücretsiz izin vb. nedenlerle o tarihte fiilen çalışmayanların dikkate alınmaması gerekmektedir."

²⁶⁵ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İşverenin ve şirket ortaklarının ibraz edilen sigortalılığı gösterir belgede yer alması halinde bu kişiler de kontenjan ve fiili çalışan sayısının hesaplanmasında dikkate alınır ve bu doğrultuda işlem tesis edilir."

²⁶⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "-engelli ve eski hükümlü kotalarının hesaplamasında baz alınan kriterlere paralel şekilde-"

²⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁶⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁶⁹ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "işyeri"

²⁷⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Örnek 1: Yirmi iki fiili sigortalı çalışanı bulunan işyerinde kontenjan hesaplanırken bu sayının 1/10'u olan 2,2 sayısı yukarı yuvarlanmak suretiyle üç katılımcı ile işbaşı eğitim programı başlatılabilecektir.

Yönetmeliğin 49/2. maddesi gereğince, işyerlerinin belirlenen kontenjanın bir kısmını doldurarak daha sonra tekrar başvuru yapması durumunda, programa katılabilecek kişi sayısına ilişkin kontenjan hesaplaması, işbaşı eğitim programının yeni başlama tarihine göre tekrar yapılacaktır.

Örnek 2: 58 çalışanı bulunan ve 6 katılımcı alma hakkı bulunduğu halde 3 katılımcıyla nisan ayında program başlatılmış olan işyerinin, haziran ayında kontenjanını tamamlamak için başvuru yapması durumunda programın başlama tarihi itibarıyla kontenjan hesaplanacak ve geri kalan katılımcılar verilebilecektir.

İşverenlerin bir ildeki kontenjanı başka bir ilde değerlendirerek katılımcıları farklı illerde görevlendirme veya farklı illerde ikamet eden kişilerin katılımcı seçilmesi yönündeki taleplerinin kabul edilip edilmemesi hususu, program konusu mesleğin bunu gerektirip gerektirmediği, katılımcıların bu konuda rızasının olup olmadığı hususları da dikkate alınarak il müdürlüğü/hizmet merkezinin yetkisindedir. Söz konusu talepler değerlendirilirken; programın düzenleneceği ildeki il müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından denetim gerçekleştirilmesi hususunda programı açan il müdürlüğü/hizmet merkezi arasında gerekli koordinasyon ve mutabakatın sağlanması, programdan yararlanacak işverenin denetim imkanlarını zorlaştırmadan katılımcıların programa usulüne uygun şekilde devam etmesini sağlaması, programı açan ve denetimi gerçekleştiren il müdürlüğü/hizmet merkezine ibraz edilmesi gereken evrakların zamanında verilmesi ve programın yürütümü ile ilgili olarak il müdürlüğü/hizmet merkezlerinin iş ve işlem tesis etmesini zorlaştıracak durumlara meydan verilmemesi gibi hususlar göz önüne alınarak karar verilmesi önem arz etmektedir²⁷¹.

5. Sözleşme imzalanması

İşbaşı eğitim programlarından yararlanacak olan işveren ile katılımcı arasında sözleşme (EK-21) imzalanır. Her katılımcı için ayrı ayrı sözleşme düzenlenir ve her sözleşme katılımcı ve işveren tarafından imzalanır. Ancak iki²⁷² ve üzerinde katılımcı bulunan programlarda her katılımcının imzası ve kimlik bilgileri açıkça belirtilmek suretiyle katılımcı listesi hazırlanarak tek bir sözleşme imzalanması da mümkündür. Sözleşmenin geçerlilik kazanması, il müdürlüğünce onaylanması halinde mümkün olacaktır. Taraflar, sözleşmede belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür. Sözleşmenin ekindeki listede yer alan bir kişi için sözleşmenin çeşitli sebeplerle iptal edilmesi diğer kişilerin sözleşmesini etkilemez ve bu kişiler için sözleşme devam eder²⁷³.

Program kapsamındaki sözleşme mutlaka işveren veya işveren adına sözleşme imzalamaya yetkili olduğuna dair belge sahibi kişi ile imzalanacaktır. (Mülga)²⁷⁴. Bir işveren adına danışmanlık firması veya özel istihdam bürolarının yetkililerinin program takibi için yetki belgesi olsa bile sözleşme imzalamaları mümkün değildir. Hangi amaçla olursa olsun aracılık işlevi gördüğünü ifade eden kurum ve kuruluşlar ile kişilerin işbaşı eğitim programının sözleşme imzalanma aşamasında işlevi yoktur. Özel istihdam bürolarının veya bu alanda çalışan kişilerin işverenlere ve katılımcı adaylarına yönelik sadece program hakkında tanıtım ve bilgilendirme hizmetini sunmaları mümkündür. İşverenin yerine geçerek onun adına sözleşme imzalanması gibi bir uygulama; katılımcının ve işverenin ileride sorunlar yaşamasına

²⁷¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁷² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "on"

²⁷³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁷⁴ 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Bu yetkili kişinin işverenin çalışanı olması esastır."

sebepler olabileceği gibi, yaşanacak sorunlarda muhatap bulunamaması gibi sıkıntılara da neden olabilecektir²⁷⁵.

Bu firmaların ve özel istihdam bürolarının kendileri adına başvuru yapabilme hakkı bulunmaktadır. Ancak bu durumda katılımcıları yalnızca kendilerine ait işyerlerinde görevlendirmeleri gerekmektedir.²⁷⁶

İşveren, işyerini iştiraki olan veya diğer işverenlere devrettiğinde, devam etmekte olan işbaşı eğitim programı, sözleşme ve istihdam yükümlülüğü de o işyeri yönünden, devralan işverene aktarılabilir²⁷⁷.

6. Programın uygulanması

Yönetmeliğin 50. maddesinin ilk fıkrası dikkate alındığında, işverenlerden iki ile on arasında çalışanı bulunanlar bir, on bir ve üzerinde çalışanı olanlar ise fiili çalışan sigortalı sayısının onda biri kadar işbaşı eğitim programı katılımcısı talep edebilir. Katılımcı sayısı belirlenirken ortaya çıkan tüm kusurlar bir üst sayıya tamamlanır. Program kapsamında kontenjan belirlenmesinde temel kural bu olup, işverenlerce katılımcıların en az yüzde ellisinin program sonunda istihdamının taahhüt edilmesi durumunda, fiili çalışan sigortalı sayısının en fazla yüzde otuzuna kadar katılımcı talep edilebilir. Bu hususa ilişkin bu Genelgede "16. İstihdam taahhüdü verilerek kontenjan artırımı talebinde bulunulabilmesine ilişkin uygulama esasları"²⁷⁸ başlığı altında gerekli açıklamalar yapılmıştır²⁷⁹.

Örnek 1: 21.07.2014 tarihinde başlayacak olan programda 41 fiili çalışanı olduğunu beyan eden işverenin program kapsamında alabileceği katılımcı sayısı 4,1'in bir üst sayıya tamamlanması sonucunda 5 olacaktır.

Aynı fıkra işverenin programdan yararlanma yönündeki talebine ilişkin uygulama esaslarının Genel Müdürlükçe belirleneceği ifade edilmiştir.

Bu doğrultuda; işveren tarafından programa başvuru yapılırken aşağıdaki belgelerin ilgili olanlarının ibraz edilmesi gerekmektedir:

- a) Talep dilekçesi,
- b) İşveren taahhütnamesi (EK-20),
- c) Ön Talep Formu (EK-35),
- d) İşveren türüne göre; ticaret sicil gazetesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, merkezin bulunduğu ile ait²⁸⁰ birlik veya oda kaydı belgelerinin²⁸¹ aslı veya noter onaylı örnekleri veya işverenin hukuki durumunu gösterir belge (Belgelerin²⁸² aslı görülmek suretiyle il müdürlüğü/hizmet merkezince onaylı örnekleri²⁸³ de geçerli olabilecektir)²⁸⁴,

²⁷⁵ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İşverenin yerine geçerek onun adına sözleşme imzalanması gibi bir uygulamanın; katılımcının ve işverenin ileride yaşayacağı muhtemel sorunlara sebep olabileceği gibi, yaşanacak sorunlarda muhatap bulunamaması gibi sıkıntılara neden olabilecektir"

²⁷⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁷⁷ 2016/2 sayılı Genelge ile değişmeden önceki ibare: "aktarılır"

²⁷⁸ 2016/2 sayılı Genelge ile değişmeden önceki ibare: "16. İstihdam taahhüdü alınarak kontenjan artırılması"

²⁷⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁸⁰ 2019/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "birlik veya oda kaydı belgelerinin"

²⁸¹ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "belgesi, dernek ve vakıflar için iktisadi işletmeye ait belgelerin"

²⁸² 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "belgenin"

²⁸³ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "örneği"

²⁸⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

- e) Son üç aylık sigortalı çalışan sayısını gösteren belge veya katılımcı adaylarının son üç aya ait sigorta dökümünü gösterir belge (katılımcının işverenin çalışanı olup olmadığının kontrolü amacıyla istenir)²⁸⁵
- f) İşverenin veya işverenin imzaya yetkili temsilcisinin imzasını gösterir belge (Belgenin aslı görülmek suretiyle il müdürlüğü ve hizmet merkezince onaylı örneği de geçerli olabilecektir)²⁸⁶,
- g) (Mülga)²⁸⁷

Program başlangıcında işverenden talep edilen yukarıdaki belgelerden hangilerinin ilgili belgeler olduğu değerlendirilirken işverenin mevcut statüsü dikkate alınarak değerlendirme yapılması gerekmektedir. Örneğin programa bizzat başvuru yapan ve esnaflık faaliyetinde bulunan işverene ilişkin değerlendirme yapılırken bu kişi tarafından ibraz edilen ve bağlı olduğu esnaf odası tarafından onaylanan belgenin aslı veya onaylı belgenin kabul edilmesi mümkündür²⁸⁸.

İşverenin sözleşmenin yapıldığı il sınırları içinde hem tebligat hem de denetimlerde geçerli bir adresi talep evrakları arasına²⁸⁹ eklemesi gereklidir²⁹⁰.

İşveren tarafından sunulması gereken belgeler arasında yer alan işverenin veya onun yerine yetkili kişinin imzaya yetkili olduğuna dair belgeden kasıt, işverenin statüsünün hukuki durumuna göre, imza sirküleri gibi değerlendirilecek şekilde, işveren tarafından yazılmış ve resmi belgeleri imzalamaya yetkili olduğuna dair görevlendirilen kişinin imza tatbikinin de olduğu belgedir. Burada temel amaç işveren adına Kurumun kimi muhatap aldığı bilmesi ve bu kişinin imza tatbikinin görülmesidir. İşverenin imza sirküleri sunması durumunda bu belge de kabul edilecektir²⁹¹.

Yukarıda yer alan belgelerden asıl veya noter onaylı belgeler hariç diğer belgelerde işverenin imzaya yetkili kişinin imzası ile tüzel kişiliğe ait mühür veya kaşe bulunması esastır. İl müdürlüğünce ihtiyaç duyulması halinde yukarıda yer alan belgelere ilave olarak işverenden bilgi ve belge istenmesi mümkündür.

Aynı maddenin üçüncü fıkrası gereğince, işveren tarafından başvuru yapılan tarihe ait çalışan sayısını gösterir belgenin²⁹² ibraz edilememesi durumunda; izleyen ayda ilgili belgeleri vermek üzere bu tarihe ait sigortalı çalışan sayısına ilişkin İşveren Taahhütnamesi (EK-20) işverenden alınacaktır. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında da belirtildiği üzere; program için yapılan başvuru ile program başlangıcının aynı tarihte olmaması halinde başvuru yapılan tarihteki duruma göre değil, programın başlangıç tarihine²⁹³ göre işlem yapılacaktır. Bu durumda işverenden programın başladığı tarihe ilişkin fiili çalışan sayısını gösteren yeni bir taahhütname (EK-33) alınacak ve program, bu taahhütnamede belirtilen fiili çalışan sayısına göre kontenjan oluşturulmak suretiyle başlatılacaktır. Yeni taahhütname alındığından daha önce alınan taahhütnamenin de dosyada muhafazası sağlanacaktır.

Örnek 2: 16.07.2014 tarihinde işbaşı eğitim programından yararlanmak üzere başvuru yapan ve bu tarih itibarıyla 36 fiili sigortalı çalışanı olduğunu taahhüt eden işverenin başvurusu İl Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş ve programın 21.07.2014 tarihi ile

²⁸⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "hizmet listesi"

²⁸⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İmza sirkülerinin aslı veya noter onaylı örneği,"

²⁸⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Ticaret odasından alınacak faaliyet belgesi."

²⁸⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁸⁹ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "arasında"

²⁹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁹¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

²⁹² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinin"

²⁹³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "içinde bulunulan tarihe"

başlatılmasına karar verilmiştir. Bu durumda işverenden alınacak yeni taahhütnamede 21.07.2014 tarihindeki fiili sigortalı çalışan sayısı yer alacak olup, kontenjan hesabı bu sayı üzerinden yapılacak ve işverenin programa başlatabileceği katılımcı sayısı belirlenecektir.

Söz konusu taahhütnamede yer alan ve programın başlama tarihindeki fiili sigortalı çalışan sayısının teyidi, izleyen ayda çalışan sayısını gösterir belge²⁹⁴ üzerinden yapılacak kontrolde belirlenecektir. Programın başlama tarihi itibarıyla işverenden alınan ve o tarihteki fiili çalışan sayısını gösteren taahhütnamede yer alan sayı, o aya ait çalışan sayısını gösterir belgede²⁹⁵ ilgili tarihe denk gelen fiili sigortalı çalışan sayısından farklı ise çalışan sayısını gösterir belgede²⁹⁶ programın başladığı tarihe denk gelen fiili sigortalı çalışan sayısı esas alınacaktır.

Örnek 3: 21.07.2014 tarihinde başlayan programda bu tarihe ilişkin çalışan sayısı işveren taahhütnamesinde 35 olarak belirtilmiştir. İzleyen ayda ibraz edilen temmuz ayına ait çalışan sayısını gösterir belge²⁹⁷ programın başladığı tarihe denk gelen fiili sigortalı çalışan sayısı ise 37'dir. Bu durumda esas alınacak sayı 37 olacaktır.

İşveren tarafından programın başladığı tarihe ilişkin verilen taahhütnamedeki fiili çalışan sayısının o aya ait çalışan sayısını gösterir belgede²⁹⁸ ilgili tarihe denk gelen fiili sigortalı çalışan sayısından yüksek olması ve bu durumun işverenin hak ettiği kontenjandan fazla sayıda katılımcı ile program düzenlenmesine neden olması halinde, işveren tarafından belirlenecek olan²⁹⁹ fazla katılımcının tespit tarihi itibarıyla program ile ilişkisi kesilir, kontenjan fazlası katılımcıya program başlangıcından itibaren yapılan ödemeler tespit tarihinden itibaren yasal faizi ile işverenden tahsil edilir ve programa devam olunur. Hangi katılımcının programına son verileceğine işveren tarafından karar verilir³⁰⁰. Ancak, işveren kontenjanının tamamını kullanmamış ise herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır.

Örnek 4: 21.07.2014'te başlayan programda ilgili tarihe ait fiili çalışan sayısı işveren tarafından 41 olarak beyan edilmiş ve 5 katılımcı ile program başlatılmıştır. İzleyen ayda Temmuz³⁰¹ ayına ait çalışan sayısını gösterir belge³⁰² üzerinden yapılan kontrolde 21.07.2014 tarihindeki fiili çalışan sayısı 40 olarak tespit edilmiştir. Bu durumda, 40 çalışan için 4 katılımcı alınabilecek olması nedeniyle fazla kontenjan kullanımı söz konusu olduğundan, işveren tarafından belirlenecek olan³⁰³ kontenjan fazlası katılımcının tespit tarihi itibarıyla programla ilişkisi kesilir, bu katılımcıya program başlangıcından itibaren yapılan ödemeler tespit tarihinden itibaren işverenden yasal faiziyle tahsil edilir ve programa devam olunur.

Fazla kontenjan kullandığı tespit edilen, ancak tespit yapıldığı tarih itibarıyla kontenjanı kadar veya daha az katılımcıyla programa devam eden işverenden katılımcı çıkarması istenmeyecek, yalnızca daha önce çıkan katılımcıya yapılan ödemeler işverenden tahsil edilecektir. Birden fazla katılımcı çıkmışsa daha kısa süre ödeme yapılan katılımcıya gerçekleştirilen ödemeler işverenden tahsil edilecektir³⁰⁴.

²⁹⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesi"

²⁹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde". 2016/2 sayılı Genelge değiştirilmeden önceki ibare: "belge"

²⁹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde". 2016/2 sayılı Genelge değiştirilmeden önceki ibare: "belge"

²⁹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde"

²⁹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde". 2016/2 sayılı Genelge değiştirilmeden önceki ibare: "belge"

²⁹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰¹ 2016/2 sayılı Genelge değiştirilmeden önceki ibare: "temmuz"

³⁰² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listeleri"

³⁰³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Örnek 5: 02.07.2015'te başlayan programda ilgili tarihe ait fiili çalışan sayısı işveren tarafından 82 olarak beyan edilmiş ve 9 katılımcı ile program başlatılmıştır. 23.08.2015 tarihinde programın başladığı tarihe ilişkin fiili çalışan sayısı kontrolü yapıldığında işverenin 77 çalışanı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre işverenin 1 kişilik fazla kontenjan kullanma durumu ortaya çıkmıştır. Ancak katılımcılardan biri 26.07.2015 tarihinde programdan ayrıldığı için işverenden katılımcı çıkarması istenmeyecek, 26.07.2015'te çıkan katılımcı için yapılan ödemeler işverenden tahsil edilerek programa devam olunacaktır³⁰⁵.

Örnek 6: Yukarıdaki örnekteki durumda 26.07.2015 tarihinde çıkan katılımcının yanı sıra 17.07.2015 tarihinde de bir katılımcı programdan ayrılmışsa 17.07.2015 tarihinde programdan ayrılan katılımcıya yapılan ödemelerin işverenden tahsil edilmesi gerekecektir³⁰⁶.

Programın başlangıç tarihindeki çalışan sayısının tespitinde ilgili tarihteki fiili çalışan sayısı ikinin altında olan işverene Yönetmeliğin 60/4. maddesi uyarınca ilgili yaptırım uygulanacaktır³⁰⁷.

Programın başlama ve bitiş tarihindeki fiili sigortalı sayısı belirlenirken o tarihte fiilen çalışan kişiler esas alınır. Genel Müdürlükçe belirlenecek durumlar hariç³⁰⁸ çalışan sayısını gösteren belgede³⁰⁹ prim gün sayısı sıfır olanlar dışında diğer eksik gün sebeplerinin dikkate alınmaması ve eksik prim günü olan kişilerin de diğer şartları sağlamaları durumunda³¹⁰ fiili çalışan sayısına dahil edilmesi gerekmektedir. Programın başlama ve bitiş tarihinde veya daha önce işten çıkan/çıkarılan kişiler fiili çalışan sayısına dahil edilmeyecektir. Programın başladığı tarihten sonraki işe girişler o tarih itibarıyla fiili çalışan sayısı hesaplamasında dikkate alınmayacağından işe giren söz konusu kişilerin işten çıkışı da değerlendirmeye alınmayacaktır³¹¹.

Örnek 7³¹²: 21.07.2014 tarihinde işbaşı eğitim programı başlamıştır. Bu tarihten önce biri 07.07.2014, diğeri 15.07.2014 tarihlerinde olmak üzere 2 kişi işten çıkmış ve işverenin fiili çalışan sayısı 23'e düşmüştür. 21.07.2014 tarihinden sonra da 2 kişi işe girmiştir. Bu durumda temmuz ayına ait çalışan sayısını gösteren belgede³¹³ yer alan toplam sayı 27 olarak görünecek olmasına rağmen, 21.07.2014 tarihindeki fiili çalışan sayısı hesaplanırken o tarihe kadar olan işten çıkışlar düşülüp, yine aynı şekilde o tarihten sonraki girişler dikkate alınmayacağından başlangıç sayısı olarak esas alınacak sayı 23 olacaktır.

Örnek 8³¹⁴: 15.11.2014 tarihinde başlayan programda işverenin kasım ayına ait çalışan sayısını gösteren belgede³¹⁵ 25 çalışan yer almaktadır. 04.11.2014 ve 25.11.2014'de bir kişi işten çıkıp, 22.11.2014'de bir kişi işe girmiştir. Ayrıca 1 kişinin 3 gün eksik primi bulunmakta, 1 kişinin de prim günü sıfır olarak görünmektedir. Bu durumda 15.11.2014 tarihindeki fiili çalışan sayısının hesabında; 04.11'deki çıkış toplam sayıdan düşülecek, 22.11.2014'deki giriş

³⁰⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁸ 2020/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁰⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Sigortalı hizmet listelerinde"

³¹⁰ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³¹¹ 2014/2 sayılı Genelge ile değişmeden önceki hali: "Programın başlama ve bitiş tarihindeki fiili sigortalı sayısı belirlenirken o tarihte fiilen çalışan kişiler esas alınır. Dolayısıyla o tarihte veya daha önce işten çıkan/çıkarılan kişiler ile ücretsiz izin vb. nedenlerle o tarihte fiilen çalışmayanlar dikkate alınmayacaktır. Programın başladığı tarihten sonraki işe girişler o tarih itibarıyla fiili çalışan sayısı hesaplamasında dikkate alınmayacağından işe giren söz konusu kişilerin işten çıkışı da değerlendirmeye alınmayacaktır."

³¹² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "5"

³¹³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde"

³¹⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "6"

³¹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sigortalı hizmet listesinde"

toplam sayıdan düşülecek, 3 gün eksik prim olan kişi toplam sayıdan düşülmeyecek, 25.11.2014'deki çıkış toplam sayıdan düşülmeyecek, 0 gün primi olan kişi de toplam sayıdan düşülecektir. Bu doğrultuda 15.11.2014 tarihinde fiili çalışan sayısı 22 olacaktır³¹⁶.

Ancak programın başlama tarihinden önce işten çıkan/çıkarılan kişi en geç programın başlangıç tarihi itibari ile³¹⁷ tekrar işe girmiş ve o tarih itibariyle fiilen çalışıyorsa bu kişi de fiili çalışan sayısının tespitinde dikkate alınacaktır. (Mülga)³¹⁸

Örnek 9³¹⁹: 21.07.2014 tarihinde başlayan program öncesinde 03.07.2014 tarihinde işten çıkan/çıkarılan kişi 09.07.2014 tarihinde tekrar işe girmişse 21.07.2014 tarihindeki fiili çalışan sayısının hesabında bu kişi de dikkate alınacaktır.

Örnek 10³²⁰: 21.07.2014 tarihinde başlayan programda aynı tarih itibariyle 2 kişi işe girip 1 kişi de işten çıkmıştır. Dolayısıyla fiili çalışan sayısı hesaplanmasında söz konusu giriş çıkışların da göz önüne alınması gerekecektir.

Örnek 11³²¹: 21.07.2014 tarihinde başlayan program öncesinde 15.07.2014 tarihinde girişi ve aynı tarihte çıkışı yapılan kişi hesaplamada dikkate alınmayacaktır.

Yine aynı maddenin dördüncü fıkrasına göre işbaşı eğitim programı için yapılan başvuru ile program başlangıcının aynı tarihte olmaması halinde başvuru yapılan tarihteki duruma göre değil, programın başlangıç tarihine³²² göre işlem yapılması gerekmektedir. Bu durumda işverenden programın başladığı tarihe ilişkin fiili çalışan sayısını gösteren yeni bir taahhütname (EK-33) alınacaktır. İşverenin programın başlangıç tarihinde başvuru tarihi ile aynı sayıda çalışana sahip olduğunu beyan etmesi durumunda da söz konusu taahhütnamenin alınması gerekmektedir.

Örnek 12³²³: 11.07.2014 tarihinde (A) işvereni bu tarih itibariyle 42 fiili sigortalı çalışanı olduğunu beyan ederek program başvurusu yapmıştır. Başvurunun İl Müdürlüğünce değerlendirilmesi sonucunda 21.07.2014 tarihi itibariyle programın başlatılmasına karar verilmiş ve söz konusu tarih itibariyle işverenin çalışan sayısına dair yeni bir taahhütname alınmıştır. İkinci taahhütnamede işveren fiili çalışan sayısının 41 olduğunu beyan etmiştir. Bu durumda kontenjan hesaplamasına esas teşkil edecek sayı 41 olup, izleyen ayda temmuz ayına ait çalışan sayısını gösteren belge³²⁴ ibraz edildiğinde programın başladığı tarih olan 21.07.2014'teki fiili çalışan sayısı taahhütnamedeki sayı olan 41 ile karşılaştırılıp farklılık olması durumunda çalışan sayısını gösteren belgedeki³²⁵ sayı esas alınacaktır.

Aynı maddenin beşinci fıkrasına göre, işverenin programın bittiği tarihteki fiili çalışan sayısının, programın başladığı tarihteki fiili çalışan sayısından düşük olduğunun tespiti halinde; işveren en geç³²⁶ bu tespit tarihinden itibaren bir ay içerisinde programın başladığı ve bittiği tarih arasındaki fiili çalışan sayıları arasındaki farka karşılık gelecek sayıda kişiyi (katılımcıların istihdam edilmesi de bu kapsamda kabul edilebilecektir.)³²⁷ istihdam ettiğini bir aylık sürenin bitiminden itibaren en geç beş işgünü içinde il müdürlüğüne işe giriş

³¹⁶ 2014/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³¹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "yine programın başlama tarihinden önce"

³¹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Programın başladığı tarihteki giriş ve çıkışlar da değerlendirmeye alınacak olup, aynı gün hem işe girişi hem de çıkışı olan kişiler hesaplamada dikkate alınmayacaktır."

³¹⁹ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "7"

³²⁰ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare:"8"

³²¹ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare:"9"

³²² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "içinde bulunulan tarihe"

³²³ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "10"

³²⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: " "sigortalı hizmet listeleri"

³²⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: " "sigortalı hizmet listesindeki"

³²⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³²⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

bildirgesi ile birlikte bildirmezse işveren ile bu bir aylık sürenin son gününden itibaren on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir. Bunun dışında herhangi bir maddi yaptırım uygulanmayacaktır. İşverene uygulanan bu yaptırım devam etmekte olan programları etkilemeyecek olup bu programlar uygulanmaya devam edilecektir³²⁸.

Örnek 13³²⁹: (E) işverenin 21.07.2014 tarihinde başlayan işbaşı eğitim programında bu tarih itibariyle 37 fiili sigortalı çalışanı bulunmaktadır. 15.12.2014 tarihinde program bitmiş ve 23.01.2015 tarihinde aralık ayına ait çalışan sayısını gösteren belge³³⁰ vasıtasıyla yapılan tespit programın bittiği tarih itibariyle işverenin 36 fiili çalışanı olduğu görülmüştür. Bu durumda işverenden en geç³³¹ 23.02.2015 tarihine kadar 1 kişiyi istihdam ettiğini yine³³² en geç 28.02.2015 tarihine kadar işe giriş bildirgesi ile belgelemesi istenecektir. 23.02.2015 tarihi yükümlülüğü yerine getirmek için en son tarih olduğundan 23.02.2015 ile 28.02.2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen istihdam dikkate alınmayacaktır. İşveren, bu yükümlülüğü yerine getirmezse 23.02.2015 tarihinden başlamak üzere işveren ile 12 ay süreyle Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir.

Programın bitiş tarihi ile bu tarihe ait çalışan sayısının tespit edildiği tarih arasındaki işe girişler de söz konusu farkın tamamlanması kapsamında kabul edilecektir. Buradaki amaç işverenin program bitiminden sonra özellikle katılımcıları işe alarak programın başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki farkı kapatması söz konusu olduğunda tespit tarihinden itibaren mükerrer istihdam gerçekleştirme yükümlülüğünün kaldırılmasıdır³³³.

Örnek 13: İşverenin 19.07.2015 tarihinde başlayan işbaşı eğitim programında bu tarih itibariyle 66 fiili sigortalı çalışanı bulunmaktadır. 25.11.2015 tarihinde program bitmiş ve 23.12.2015 tarihinde kasım ayı çalışan sayısını gösterir belge vasıtasıyla yapılan tespit programın bittiği tarih itibariyle işverenin 63 fiili çalışanı olduğu görülmüştür. Ancak işveren program katılımcılarından 3 kişiyi veya farklı kişileri 29.11.2015 tarihinde işe almıştır. Bu durumda 23.12.2015 tarihinde yapılan kontrolde söz konusu 3 kişilik fark tamamlanmış olarak kabul edilecektir³³⁴.

Programın bitiş tarihinden sonra programın bittiği ay içerisinde işe alınan kişiler ertesi ay sigortalı hizmet listesinde yer alacağından bu kişilerin kontrolü çalışan sayısını gösteren belgeler vasıtasıyla yapılabileceği gibi işveren ayrıca işe giriş bildirgesi de ibraz edebilir. Ancak izleyen ay içinde tespit tarihine kadar yapılan işe girişler bir sonraki ay görülebileceğinden söz konusu istihdamlar için işe giriş bildirgesinin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir³³⁵.

Örnek 14: Bir önceki örnekte programın başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki 3 kişilik farkın iki kişilik kısmını işveren 29.11.2015'te, 1 kişilik kısmını ise 04.12.2015 tarihinde tamamlamıştır. 29.11.2015'teki işe girişler 23.12.2015'te çalışan sayısını gösterir belgede görülebilecek ancak 04.12.2015'teki giriş en erken ertesi ay tespit edilebilecektir. Dolayısıyla işveren 04.12.2015'teki istihdamı işe giriş bildirgesiyle Kuruma bildirirse gerçekleştirilen bu istihdam da farkın kapatılmasında kabul edilecektir³³⁶.

³²⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³²⁹ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiş ve 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "11"

³³⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: " "ay sigortalı hizmet listeleri"

³³¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Programın bitiş tarihindeki çalışan sayısının başlangıç tarihindeki sayıdan düşük olması durumunda işveren katılımcıları da istihdam ederek aradaki farkı kapatabilecektir. Bu durumda önce katılımcılar dışında istihdam gerçekleştirerek farkı tamamlayıp daha sonra katılımcıların istihdam edilmesi gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır³³⁷.

Yönetmeliğin 58/1. maddesinde yer verilen sözleşmenin sona ermesi sebeplerinden birisi de katılımcıların tamamının program devam ederken istihdam edilmeleri durumudur. İlgili hüküm gereğince program devam ederken katılımcıların tamamının istihdam edilmesi durumunda sözleşme sona ermiş olduğundan programın bitiminde çalışan sayısının kontrol edilmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak sözleşmede herhangi bir istihdam taahhüdü verilmiş ise bu taahhüdün yerine getirilmesi gereklidir³³⁸.

Örnek 15: MFG MEFRUŞAT unvanlı işveren ile 23.06.2015-23.12.2015 tarihleri arasında düzenlenen programda işveren katılımcıların tamamını 15.11.2015 tarihinde istihdam etmiştir. Bu durumda program 15.11.2015 tarihi itibarıyla sona erdirilecek olup işverenin 23.12.2015 ve 15.11.2015 tarihlerindeki çalışan sayısının kontrolü yapılmayacaktır³³⁹.

İşverenin çalışan sayısının takibine ilişkin temel kural sadece programın başladığı ve bittiği tarihlerdeki çalışan sayısının takibi şeklinde uygulanmaktadır. Ancak Genel Müdürlükçe programın devamı sırasında çalışan sayısının kontrol edilmesine ilişkin ayrıca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde iş ve işlem tesis edilebilecektir. Bu hususta Genel Müdürlükçe usul ve esasların belirlenmesine ihtiyaç duyulması halinde uygulamanın ne şekilde olacağına ilişkin il müdürlükleri bilgilendirilecektir³⁴⁰.

İl müdürlüğü tarafından program düzenlenen işverenler ile programların bitiş tarihi yaklaştığında iletişime geçilerek bilgi verilmesi, çalışan sayılarının genel kontrolünün yapılmasının istenmesi ve tavsiyede bulunulması uygun olacaktır. Bu sayede işverenlerin çalışan sayılarının programın başlangıç tarihindeki sayının altına düşüp düşmediği hususunda otokontrol mekanizması geliştirme ve en geç programın bitiş tarihi itibarıyla fiili çalışan sayısını başlangıçtaki sayıya ulaştırma imkanı olabilecektir³⁴¹.

Kontenjanının tamamını kullanmayan veya katılımcı sayısında azalma olan işveren aynı meslekte aynı ay içerisinde tekrar başvuru yaptığında programın başlangıcındaki fiili çalışan sayısı olarak o aydaki ilk programın başlangıç tarihindeki çalışan sayısı esas alınacaktır. Dolayısıyla aynı meslekte aynı ay içinde farklı tarihlerdeki talepler için yeni program açılmayacak, o aydaki ilk programın çalışan sayısı programın bitiş tarihindeki sayı ile karşılaştırılacaktır. Farklı mesleklerde aynı ay içerisinde farklı tarihlerde program başvurusu yapıldığında ise ayrı programlar açılacaktır.³⁴²

Örnek 16: 144 çalışana sahip olan ve 15 kişilik kontenjanı bulunan VYZ LTD.ŞTİ. unvanlı işveren ile 12.10.2015 tarihinde çağrı merkezi elemanı mesleğinde 8 katılımcı ile program başlatılmıştır. İşveren, 18.10.2015 tarihinde aynı meslekte 2 katılımcı, 24.10.2015 tarihinde de aynı meslekte 3 katılımcı daha talep etmiştir. Bu durumda, 18.10.2015 ve 24.10.2015 tarihlerindeki talepler için yeni program açılmasına gerek olmayıp, 12.10.2015 tarihindeki fiili çalışan sayısı programın başlangıç tarihine ilişkin çalışan sayısı olarak kabul edilerek ve sözleşmede gerekli değişiklikler yapılarak kişiler 12.10.2015 tarihinde başlayan programa dahil edilebilecektir³⁴³.

³³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³³⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Ancak, aynı ay içerisindeki taleplerde “16. İstihdam taahhüdü verilerek kontenjan artırımı talebinde bulunulabilmesine ilişkin uygulama esasları” başlığı altında belirtilen şekilde istihdam taahhüdü alınarak kontenjan artırımı talep edilmişse her talep için ayrı bir program açılacak ve işverenin bu programların başlangıç tarihlerindeki çalışan sayıları ayrı ayrı değerlendirilecektir³⁴⁴.

Aynı maddenin altıncı fıkrasına göre programın başlatılması ve devamı sırasında, programın ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine uygunluğuna yönelik her türlü tedbir il müdürlüğü tarafından alınacaktır. Bu doğrultuda, programın başlangıç ve³⁴⁵ bitiş tarihindeki fiili çalışan sayısının kontrolünün sağlıklı biçimde yapılabilmesi için işveren tarafından programın başladığı ve bittiği aya ait çalışan sayısını gösteren belgelerin³⁴⁶ mücbir sebepler hariç en geç izleyen ayın bitimini takip eden yedi iş günü içinde³⁴⁷ il müdürlüğüne/hizmet merkezine ibraz edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde bu sürenin bitiminden³⁴⁸ itibaren işveren ile on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir. Bu kapsamda işverene uygulanan yaptırımlar devam eden programları etkilemeyecektir³⁴⁹. Ancak sözlü ve yazılı uyarılara rağmen belirlenen süre içerisinde çalışan sayısını gösteren belgeyi ibraz etmeyen işveren hakkında Yönetmeliğin 58/3. maddesi gereğince işlem yapılabilir³⁵⁰.

Örnek 17³⁵¹: 15.01.2016 tarihinde başlayan programda söz konusu tarihteki fiili çalışan sayısının tespitinin yapılabilmesi için işveren tarafından ocak ayına ait çalışan sayısını gösterir belgenin şubat ayının son günü olan 29.02.2016 tarihinden itibaren en geç 7 işgünü içinde il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. İşveren bu yükümlülüğü yerine getirmediği takdirde söz konusu yedinci işgünüden itibaren işverenle 12 ay süre ile Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir³⁵².

Örnek 18: 15.12.2015 tarihinde biten programda söz konusu tarihteki fiili çalışan sayısının tespitinin yapılabilmesi için işveren tarafından aralık ayına ait çalışan sayısını gösterir belgenin ocak ayının son günü olan 31.01.2016 tarihinden itibaren en geç 7 işgünü içinde il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. İşveren bu yükümlülüğü yerine getirmediği takdirde söz konusu yedinci işgünüden itibaren işverenle 12 ay süre ile Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir³⁵³.

7. Yeni katılımcı talebi ve katılımcıların istihdamı

Yönetmeliğin 51. maddesinin birinci fıkrasına göre, yeni katılımcı talebinde bulunan işverenin, başvuru tarihinden geriye dönük son bir yılda işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcılardan en az yüzde yirmisini kendi işyerinde veya başka işyerinde aynı meslekte en az altmış gün istihdam etmiş olması gerekmektedir. Program kapsamında gerçekleştirilen tüm

³⁴⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁴⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “ “sigortalı hizmet listelerinin”

³⁴⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “ “son iş gününe kadar”

³⁴⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “ “programın bittiği ayı takip eden ayın son iş gününden”

³⁴⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁵⁰ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁵¹ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiştir.

³⁵² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁵³ 2014/2 sayılı Genelge ile örnek numarası değiştirilmiştir. 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “Örnek 12: 15.12.2014 tarihinde biten programda söz konusu tarihteki fiili çalışan sayısının tespitinin yapılabilmesi için işveren tarafından aralık ayına ait sigortalı hizmet listelerinin ocak ayının son işgünü olan 30.01.2015 tarihine kadar il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. İşveren bu yükümlülüğü yerine getirmediği takdirde 30.01.2015 tarihinden itibaren işverenle 12 ay süre ile (30.01.2016 tarihine kadar) Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir.”

istihdamlarda istihdam edilecek kişi sayısı belirlenirken ortaya çıkan tüm küsuratlar bir üst sayıya tamamlanacaktır³⁵⁴.

Örnek 1: 01.08.2014 tarihinde yeni katılımcı talep etmiş olan işveren, 01.08.2013 tarihinden itibaren işyerinde işbaşı eğitim programını tamamlayan 21³⁵⁵ katılımcının % 20'sine tekabül eden 5 (4,2'den 5)³⁵⁶ katılımcıyı en az 60 gün istihdam etmiş olmak şartıyla işbaşı eğitim programından yararlanabilir.

Program kapsamındaki istihdamların geçerli olabilmesi için sözleşmede belirtilen istihdam oranına tekabül eden sayıda kişi için sözleşmede belirtilen süre kadar sigorta primi ödendiğinin belgelendirilmesi gerekmektedir³⁵⁷.

İşverenin, katılımcıları söz konusu maddenin birinci fıkrasında öngörüldüğü şekilde istihdam etmeye başladığına veya istihdam edeceğine veya en az altmış gün istihdam ettiğini ancak bunu henüz resmi olarak belgeleyemediğine dair taahhütname (EK-34) vermesi durumunda yeni katılımcı talebi değerlendirmeye alınabilecektir. Söz konusu taahhünameye yer verilen istihdam yükümlülüğünün kesintisiz olarak yerine getirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, henüz katılımcıları istihdam etmeye başlamayan ancak katılımcıları en az altmış gün istihdam edeceğine dair taahhütname veren işverenin söz konusu istihdamı en geç yeni katılımcı talebinde bulunduğu tarih (başvuru tarihi) itibarıyla başlatmış olması gerekmektedir. Bununla birlikte, katılımcıları en az altmış gün istihdam edeceğine veya istihdam etmeye başladığına dair taahhütname veren işverenin bu hususu başvuru tarihi itibarıyla işe giriş bildirgesiyle il müdürlüğüne ibraz etmesi gerekmektedir.

Örnek 2: 15.08.2014 tarihinde biten işbaşı eğitim programından sonra 31.08.2014 tarihinde yeni katılımcı talebinde bulunan işverenin 31.08.2013 tarihinden itibaren işyerinde işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcıların en az % 20'sini en az 60 gün süreyle istihdam ettiğini belgelemesi gerekmektedir. İşveren, katılımcıları istihdam etmeye başladığı, ancak henüz 60 günlük istihdam süresi dolmadığından bu süreyi beklemeden yeni talepte bulunmak için bu hususla ilgili taahhütname (EK-34) verebilecektir.

Örnek 3: 01.09.2014 tarihinde biten işbaşı eğitim programını müteakip 03.09.2014 tarihinde işveren programı tamamlayan katılımcıların en az % 20'sini en az 60 gün süreyle istihdam edeceğine dair taahhütname (EK-34) vermek suretiyle yeni katılımcı talebinde bulunabilecektir.

Örnek 4: 15.09.2014 tarihi itibarıyla yeni katılımcı talebinde bulunmak isteyen işveren son 1 yılda programı tamamlayan katılımcıların en az % 20'sini en az 60 gün istihdam etmiş olup bu durumu resmi olarak belgeleyememektedir. Bu durumda da işveren söz konusu istihdamı gerçekleştirdiğine dair taahhütname (EK-34) vermek suretiyle başvuru yapabilecektir.

Programın uygulanmasında olduğu gibi katılımcıların istihdamlarında da farklı ilde veya ülkede istihdam mümkündür. Katılımcıların rızasının yazılı olarak alınması şartı ile katılımcıların başka ilde veya ülkede istihdam edilmeleri durumunda bu Genelgenin mesleki eğitim kursları bölümündeki iş ve işlemler kıyasen bu bölüm için de uygulanır³⁵⁸.

İşveren tarafından söz konusu taahhütname verilerek başlatılan program devam ederken; biten son programın bitiş tarihindeki fiili çalışan sayısının Yönetmeliğin 50.

³⁵⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "20"

³⁵⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "4"

³⁵⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁵⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

maddesinin beşinci fıkrası hükümlerine aykırılık teşkil edip etmediği de göz önüne alınarak işlem yapılmalıdır. İşverene ilgili fıkrada belirtildiği üzere yaptırım uygulanması söz konusu olursa; bu durum sözleşme imzalanarak fiili olarak başlayan programlar hariç olmak üzere sözleşme imzalanmış ancak halen katılımcıların fiili olarak programa konu mesleği icra etmeye başlamadıkları programları da etkiler ve bu programlar sonlandırılır. Ancak bir gün bile olsa katılımcıların programa fiili olarak başladığı programlar uygulanmaya devam edecektir. Burada tespit yapıp yaptırım kararının verildiği tarih programların değerlendirilmesinde esas alınacak olup bu tarihten itibaren on iki ay süre ile yeni program düzenlenmeyecektir³⁵⁹. Bunun dışında herhangi bir maddi yaptırım uygulanmayacaktır.

Örnek 5: 01.08.2014 tarihinde 35 fiili çalışana sahip (F) işvereni ile düzenlenen ve 15.12.2014 tarihinde biten işbaşı eğitim programından sonra işveren 18.12.2014 tarihinde programı tamamlayan dört katılımcıdan ikisini en az 60 gün istihdam edeceğine dair taahhütname ve söz konusu katılımcıların 18.12.2014 tarihi itibarıyla işe başlatıldığını gösteren işe giriş bildirgesi ile il müdürlüğüne başvuru yapmış ve 19.12.2014 tarihi itibarıyla de yeni program başlatılmıştır. Önceki programın bitiş tarihindeki fiili çalışan sayısının tespiti 23.01.2015'te yapılmış ve işverenin programın bitiş tarihi olan 15.12.2014'te 30 fiili çalışanı olduğu anlaşılmıştır. (F) işvereni 23.02.2015 tarihine kadar daha önce işe aldığı 2 kişiye ilave olarak 3 kişiyi daha istihdam etmemiş olup işverene 23.02.2015 tarihinden başlamak üzere 50/5. maddeye aykırılıktan 12 ay süreyle kurs ve programlardan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanmaya başlanmıştır. Bu durumda 19.12.2014 tarihinde fiili olarak başlatılan program sonlandırılmayacaktır.³⁶⁰

Programın devamı sırasında işveren tarafından istihdam edilen katılımcılar da yüzde yirmilik ve yüzde ellilik³⁶¹ istihdam yükümlülüğünün içinde değerlendirilecektir.

Örnek 6: 15 katılımcının tamamladığı programdan sonra işverenin yeni katılımcı talebinde bulunması halinde % 20'lik orana tekabül eden 3 kişiyi en az 60 gün süreyle istihdam etmiş olma şartı aranacaktır. Fakat bu 15 katılımcının birini program sırasında işe almış ve en az 60 gün istihdam etmişse, yeni talepte bulunurken program sırasında işe aldığı katılımcıya ilave olarak 2 katılımcıyı daha istihdam edip etmediğine bakılacaktır. Diğer bir ifadeyle, bu kişiden ayrı olarak 3 kişiyi istihdam etmesi gerekmeyecektir.

Katılımcının program bitiminde kendi isteğiyle istihdam edilmeyi kabul etmemesi halinde yeni katılımcı talebinde bulunan işveren istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından en az 60 gün süreyle yerine getirmek zorundadır. Katılımcının istihdam edilmeye başlanmış fakat 60 günlük süre bitmeden ayrılmış olması durumunda da, işveren kalan süre için istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde

³⁵⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İşverene ilgili fıkrada belirtildiği üzere yaptırım uygulanması söz konusu olursa bu durum devam eden programları da etkiler ve bu programlar da sonlandırılır."

³⁶⁰ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Örnek 5: 01.08.2014 tarihinde 33 fiili çalışana sahip (F) işvereni ile düzenlenen ve 15.12.2014 tarihinde biten işbaşı eğitim programından sonra işveren 18.12.2014 tarihinde programı tamamlayan katılımcıların en az % 20'sini en az 60 gün istihdam edeceğine dair taahhütname ve söz konusu katılımcıların 18.12.2014 tarihi itibarıyla işe başlatıldığını gösteren işe giriş bildirgesi ile il müdürlüğüne başvuru yapmış ve 19.12.2014 tarihi itibarıyla de yeni program başlatılmıştır. Önceki programın bitiş tarihindeki fiili çalışan sayısının tespiti 23.01.2015'te yapılmış ve işverenin programın bitiş tarihi olan 15.12.2014'te 32 fiili çalışanı olduğu anlaşılmıştır. (F) işvereni 23.02.2015 tarihine kadar 1 kişiyi istihdam etmemiş olup işverene 23.02.2015 tarihinden başlamak üzere 12 ay süreyle kurs ve programlardan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanmaya başlanmıştır. Bu durumda 19.12.2014 tarihinde başlatılan programın da sonlandırılması gerekecektir."

³⁶¹ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Kuruma kayıtlı işsizler arasından yerine getirmek zorundadır. Söz konusu sıralamanın takip edilmesi tercih sebebi olup, işveren istihdam yükümlülüğünü belirtilen seçeneklerden birini kullanarak yerine getirmişse sıralamaya uyma zorunluluğu aranmayabilecektir³⁶². Diğer yandan katılımcıların çeşitli sebeplerle yanlış meslek kodu ile istihdam edildiği durumlarda, SGK mevzuatı gereğince meslek kodunda yapılacak düzeltmeler, kişinin işe giriş tarihinden itibaren geçerli sayılacaktır. İşe giriş bildirgesi ve/veya sigortalı hizmet listesinde yapılacak düzeltmelerde SGK tarafından teknik sebeplerle bu iki belgeden herhangi birinde yapılan düzeltme dikkate alınarak istihdam kabul edilecek ancak diğer belgenin de düzeltilmesi için işveren tarafından yapılan çalışmalar takip edilerek sonuçlandırıldığında dosyasında muhafaza edilecektir³⁶³.

İşveren tarafından birden fazla program başlatılmış ve bu programlar için ayrı ayrı istihdam taahhüdü verilmemişse programdan yeniden yararlanmak için başvuru yapıldığında işverenin, başvuru tarihinden geriye dönük son bir yılda işbaşı eğitim programını tamamlayan toplam katılımcı sayısı üzerinden hesaplama yapılacaktır³⁶⁴.

Örnek 7: (F) işvereni ile 10.01.2015, 23.03.2015 ve 26.06.2015 tarihlerinde üç ayrı işbaşı eğitim programı başlatılmış olup programlar için ayrı ayrı istihdam taahhüdünde bulunulmamış ve bu üç programı tamamlayan toplam katılımcı sayısı 10 olarak gerçekleşmiştir. 22.11.2015 tarihinde işveren programdan yeniden yararlanmak için başvuru yaptığı son 1 yılda düzenlenen üç programı tamamlayan toplam katılımcı sayısı olan 10 kişi üzerinden hesaplama yapılacak ve % 20'ye karşılık gelen 2 kişiyi en az 60 gün istihdam ettiği/istihdam etmeye başladığı kontrol edilecektir³⁶⁵.

Aynı maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca katılımcıların bir kısmını veya tamamını iş alan ve/veya katılımcı sayısında azalma olan ve/veya talep edebileceği katılımcı sayısından daha az katılımcıyla program başlatan işveren, devam eden programın her safhasında yeni katılımcı talebinde bulunabilecektir. Yeni talep değerlendirilerek varsa mevcut katılımcılar hariç geriye kalan kontenjan kadar katılımcı ile işbaşı eğitim programı düzenlenebilir. Bu durumda da Yönetmeliğin 51. maddesinin birinci fıkrası göz önünde bulundurulmak zorunda olup, yeni başvuru yapılan tarihten geriye dönük bir yıl içerisinde işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcının bulunması halinde, programı tamamlayan katılımcılardan en az yüzde yirmisini kendi işyerinde veya başka işyerinde (mülga)³⁶⁶ aynı meslekte en az altmış gün istihdam edilmiş olma şartının aranması gerekecektir.

Kontenjanından daha az katılımcıyla program başlatan işveren aynı takvim ayı içinde en fazla üç farklı tarihte katılımcı talep edebilecektir. Kontenjanı tamamlamak için farklı tarihlerde başvuru yapıldığında çok sayıda programın açılması nedeniyle hem işverenler hem de il müdürlüğü açısından takipte yaşanabilecek sıkıntıların ve bürokratik işlemlerin en aza indirilmesi açısından bu yönde bir sınırlama getirilmiştir³⁶⁷.

Örnek 8: 300 çalışanı bulunan ve 30 kişilik kontenjanı olan işveren 02.08.2015 tarihinde program başvurusu yapmış ve 30 kişilik kontenjanının 13'ünü kullanmıştır. İşveren 06.08.2015'te 4 kişi, 15.08.2015'te de 6 kişilik kontenjan kullanmıştır. Bu durumda işveren bir ay içerisinde üç farklı tarihte başvuru yaptığı için, kontenjanı bulunması halinde en erken 01.09.2015'te kalan kontenjan için başvuru yapabilecektir³⁶⁸.

³⁶² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁶³ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁶⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁶⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁶⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "ayrı tüzel kişilik"

³⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁶⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre; Yönetmeliğin 60. maddesi hükümleri hariç olmak üzere Yönetmelik kapsamında programdan on iki ay süreyle yararlanamama yönünde yaptırım uygulanan işverenin; son bir yılda yaptırım uygulanmasına neden olan programlara başlayan toplam katılımcı sayısının en az yüzde ellisini en az altmış gün süreyle aynı meslekte istihdam ettiğini belgelemesi halinde, uygulanan yaptırım kaldırılabilir ve söz konusu işveren yeni program başvurusu yapabilecektir. Bu durumda erken başvuru taahhüdü alınarak işlem yapılmayacak, söz konusu istihdamın belgelendirilmesi işverenden talep edilecektir³⁶⁹. Söz konusu katılımcıların istihdam edilmek istememesi veya bu katılımcıların istihdamda bulunması (herhangi bir işverene bağlı olarak) halinde işveren aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından söz konusu yükümlülüğü yerine getirebilecektir.

Örnek 9³⁷⁰: Yönetmeliğin 50. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan yükümlülüğü yerine getirmemesi nedeniyle 15.09.2014 tarihi itibarıyla Yönetmelik kapsamında düzenlenen kurs ve programlardan 12 ay süre ile yararlanamama yönünde yaptırım uygulanan (G) işvereni 15.12.2014 tarihinde başvuru yaparak 51. maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinden yararlanmak istediğini beyan etmiştir. Bu doğrultuda işveren, yaptırım uygulanmasına neden olan söz konusu programa başlayan 20 katılımcınının 10'unu en az 60 gün süreyle istihdam ettiğini 25.03.2014 tarihinde belgelemiş ve işverene uygulanan yaptırım sistem üzerinden kaldırılarak yeni başvurusu değerlendirmeye alınmıştır.

(Mülga)³⁷¹

(Mülga)³⁷²

(Mülga)³⁷³

İşverenin istihdam ile ilgili yükümlülük süreleri ve oranları asgari düzeyde belirlenmiş olup, il müdürlüğünce işverenin niteliğine göre bu süre ve oranın artırılması yönünde işveren ile yapılacak görüşmeler sonrasında süre ve oranlar artırılabilir. Dolayısıyla aynı maddenin beşinci fıkrasında belirtildiği üzere program başlangıcında işveren tarafından istihdam taahhüdü verilmişse program sonunda bu taahhüdün yerine getirilip getirilmediği kontrol edilecek, söz konusu yükümlülük yerine getirilmezse varsa devam eden programlar sonlandırılacak ve sonlandırılan programlar için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilerek³⁷⁴ işveren ile on iki ay süreyle bu Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir. İstihdam yükümlülüğü, programın 1/4'lük süresinin

³⁶⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁷⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "7"

³⁷¹ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Yönetmeliğin Geçici 2. maddesi uyarınca 51. maddenin yayım tarihinden önce imzalanan işbaşı eğitim programı sözleşmelerinde 50. maddenin yürürlükten kaldırılan fıkralarından dolayı yaptırım uygulanan işverene, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde başvuru yapması halinde işverenin talebi üzerine 51. maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla işverenin bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmesi için bu Genelgenin yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde başvuru yapması gerekmektedir. Bu durumda daha önce uygulanan maddi yaptırım hükümleri saklı olup, sadece sistemden ilgili işverene programdan on iki ay süreyle yararlanamama yönünde uygulanan yaptırım kaldırılacaktır."

³⁷² 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Örnek 8: Yönetmeliğin 50. maddesinin yürürlükten kalkan sekizinci fıkrası hükümlerine istinaden 02.07.2014 tarihinden başlamak üzere on iki ay süre ile programdan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanan işveren 03.09.2014 tarihinde başvuruda bulunarak Yönetmeliğin 51. maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerinden yararlanmak istediğini belirtmiştir. Dolayısıyla işveren ilgili fıkarda yer alan yükümlülüğü yerine getirirse hakkında uygulanan yaptırım sistem üzerinden kaldırılacak ve işveren yeni katılımcı talebinde bulunabilecektir."

³⁷³ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Haklarında programdan on iki ay süreyle yararlanamama yönünde yaptırım uygulanan işverenlerin Yönetmeliğin 51.Maddesinin 3. Fıkrası ve Geçici 2.Madde hükümlerinden faydalanabilmelerini sağlamak amacıyla İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri tarafından söz konusu işverenlere bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15 gün içinde yazılı bilgilendirme yapılması gerekmektedir."

³⁷⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

sonunda programa devam eden katılımcı sayısı üzerinden hesaplanacaktır³⁷⁵. Bu durumda işverenin istihdam yükümlülüğünü programın bitiminden itibaren otuz gün içerisinde başlatması ve kesintisiz olarak sözleşmede belirlenen süreyle (altmış günden az olmamak üzere) yerine getirmesi gerekmektedir. Ayrıca, katılımcıların program bitiminde kendi isteğiyle istihdam edilmeyi kabul etmemesi halinde işveren istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından en az altmış gün olmak üzere sözleşmede belirtilen süre kadar yerine getirmek zorundadır. Katılımcıların istihdam edilmeye başlanmış fakat sözleşmede belirlenen süre bitmeden ayrılmış olması durumunda da, işveren kalan süre için istihdam yükümlülüğünü Genel Müdürlükçe belirlenecek mücbir sebepler hariç³⁷⁶ katılımcının işten ayrılış tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde³⁷⁷ varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından yerine getirmek zorundadır.

Örnek 10: 10.08.2015 tarihinde 10 katılımcı ile başlayan işbaşı eğitim programında (Y) işvereni program sonunda katılımcıların % 50'sini en az 60 gün süreyle istihdam edeceğini taahhüt etmiştir. Programın 1/4'lük süresinin sonunda 8 katılımcı programa devam etmektedir. Program 10.12.2014'te sona ermiş ve işveren 15.12.2015 tarihinde 4 katılımcıyı istihdam etmeye başlamış ancak il müdürlüğüne 25.04.2015 tarihinde yapılan tespitte işverenin katılımcıları kesintisiz 60 gün süreyle istihdam etmediği görülmüştür. Bu durumda tespit tarihi itibarıyla varsa devam eden programlar sonlandırılacak, bu programlar için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilecek ve işveren ile on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir³⁷⁸.

Yönetmeliğin 51. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen istihdam yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde yapılacak hesaplamalar programı tamamlayan katılımcılar üzerinden gerçekleştirilecektir. Yönetmeliğin 51. maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen istihdam taahhütlerinin yerine getirilmesinde programın 1/4'lük süresinin sonunda programa devam eden katılımcı sayısı üzerinden hesaplama yapılacaktır. İl Müdürlükleri/hizmet merkezleri tarafından bu hususa dikkat edilmeli ve işverenler bu doğrultuda bilgilendirilmelidir³⁷⁹.

İşveren başvuru esnasında –mümkün olması halinde- programı tamamlayan katılımcıların istihdamını gösterir SGK İşe Giriş Bildirgesi ve çalışan sayısını gösteren belgeyi³⁸⁰ il müdürlüğüne ibraz etmek zorundadır. (Mülga)³⁸¹ Aynı meslekten anlaşılması gereken, katılımcıların programa katıldığı mesleğin Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim grup kodudur³⁸². Ancak il müdürlüğüne, sözleşmede belirtilmek şartı ile, Türk Meslekler

³⁷⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁷⁶ 2020/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁷⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁷⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Örnek 9: 31.07.2014 tarihinde 10 katılımcı ile başlayan işbaşı eğitim programında (Y) işvereni program sonunda katılımcıların % 50'sini en az 90 gün süreyle istihdam edeceğini taahhüt etmiştir. Program 30.11.2014'te sona ermiş ve işveren 05.12.2014 tarihinde 5 katılımcıyı istihdam etmeye başlamış ancak il müdürlüğüne 25.04.2015 tarihinde yapılan tespitte işverenin katılımcıları kesintisiz 90 gün süreyle istihdam etmediği görülmüştür. Bu durumda tespit tarihi itibarıyla varsa devam eden programlar sonlandırılacak ve işveren ile on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecektir."

³⁷⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁸⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Sigortalı Hizmet Listesini"

³⁸¹ 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "İstihdam edilmesi gereken katılımcı sayısının belirlenmesinde yarım ve üzeri kesirler tama iblağ olunur."

³⁸² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim (ünite) grup kodun içindeki mesleklerdir."

Sözlüğündeki program düzenlenen mesleğin bulunduğu benzer dörtlü birim grubu içerisinde yer alan mesleklerde de katılımcıların istihdam edilmeleri kabul edilebilecektir.

İşbaşı eğitim programını bitirenlerin istihdam edilmesi durumunda 4447 sayılı Kanunun geçici 15. maddesi gereğince getirilen teşviklerden yararlanma hususu SGK tarafından istihdam teşvikleri ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında mümkündür. Program ile ilgili bilgilendirme ve tanıtımlarda bu hususa önem verilmesi ve işverenlerin teşvikten faydalanması sağlanmalıdır. Ayrıca, söz konusu teşvikten yararlanma aşamasında sıkıntı yaşanmaması adına program sorumluları tarafından katılımcıların istihdam edilmesine ilişkin iş ve işlemlerin sistemde de tam olarak yerine getirilmesi gerekmektedir³⁸³.

Programa katılan öğrencilerin program sonunda istihdam edilememeleri durumunda da işveren istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından en az altmış gün olmak üzere sözleşmede belirtilen süre kadar yerine getirebilecektir. Öğrencilerin istihdam edilmeye başlanmış fakat sözleşmede belirlenen süre bitmeden ayrılmış olması durumunda da, işveren kalan süre için istihdam yükümlülüğünü (istihdam taahhüdü vermişse katılımcının Genel Müdürlükçe belirlenecek mücbir sebepler hariç³⁸⁴ işten ayrılış tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde) varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından yerine getirebilecektir³⁸⁵.

8. Programa katılım koşulları

Yönetmeliğin 52. maddesine göre, işbaşı eğitim programına katılmak için;

a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,

b) 15 yaşını tamamlamış olmak,

c) İşverenin birinci veya ikinci derece kan hısmı veya eşi olmamak

ç) Emekli olmamak,

d) Programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde program düzenlenecek işverenin³⁸⁶ çalışanı olmamak,

e) İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmak³⁸⁷,

f) (mülga)³⁸⁸

şartları aranmaktadır.

Yönetmeliğin 52/4. maddesi gereğince, katılımcılar yirmi dört ay içinde en fazla üç yüz yirmi³⁸⁹ fiili gün işbaşı eğitim programından yararlanabilirler. (Mülga)³⁹⁰. Bu doğrultuda,

³⁸³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁸⁴ 2020/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁸⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁸⁶ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: "programın yapılacağı işyerinin"

³⁸⁷ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: "faydalanarak, uygun görüş almak,"

³⁸⁸ 2016/1 sayılı Genelge ilde kaldırılmadan önceki ibare: "Öğrenci olmamak (Açık öğretim ilkökulu, ortaokulu ve lisesi ile yükseköğretim öğrencileri hariç),"

³⁸⁹ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: "yüz altmış"

³⁹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ilde kaldırılmadan önceki ibare: "Ayrıca Yönetmeliğin 90/1. maddesi gereğince programlar arasında altı ay beklenmesi gerekmektedir."

toplamda yirmi dört ay içinde üç yüz yirmi³⁹¹ filli günü doldurmamak şartı ile katılımcının iki işbaşı eğitim programı arasında üç³⁹² ay beklemesi gerekmektedir.

Örnek 1: 20.08.2015 tarihinde başlayacak olan programa başvuru yapan katılımcının 21.08.2013 tarihinden sonra 120 gün programa katıldığı sistemden görülmektedir. Bu doğrultuda katılımcının 20.08.2015 tarihinden itibaren en fazla 200 gün programdan faydalanma hakkı bulunmaktadır³⁹³. 22.08.2015 tarihinde programa başlaması durumunda ise yirmi dört ay içindeki 320 gün hakkını kullanabilecektir³⁹⁴.

Birinci derece kan hısmı ifadesi, işverenin³⁹⁵ (mülga)³⁹⁶ annesi, babası ve çocuklarını; ikinci derece kan hısmı ise kişinin kardeşleri, torunları, büyükanne ve büyükbabasını kapsamaktadır. İşveren taahhütnamesinde ve sözleşmede, program katılımcılarının işverenin (mülga)³⁹⁷ birinci ve ikinci derece kan hısmı ve eşi olmadığına ilişkin beyanına yer verilecek olup, aksi durumun Kurumca tespiti halinde bu durumdaki katılımcılara yapılan ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilecek ve tespit tarihinden itibaren işveren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamayacaktır.

Ayrıca, işbaşı eğitim programından yararlanacakların, programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde; programa başvuru yapan işverenin çalışan sayısını gösteren belgede³⁹⁸ kayıtlı çalışması olmaması gerekir. Ancak her halükarda katılımcıların programa katılım şartlarına haiz olup olmadığının da sistem üzerinden ve işveren tarafından ibraz edilen belgeler üzerinden il müdürlüğünce sorgulanması gereklidir³⁹⁹. İşverenden alınacak taahhütname katılımcının programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde işverenin kayıtlı çalışması olmadığı belirtilecektir. Aksi durumun il müdürlüğünce tespiti halinde bu durumdaki katılımcılara yapılan ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilecek ve tespit tarihinden itibaren işveren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamayacaktır. Bu çalışmanın çeşitli sebeplerle (SGK sisteminde yaşanan teknik sorunlar ve diğer sebepler) yapılmasının mümkün olmaması halinde ve katılımcının işverenin çalışması olduğunun tespit edilmesi durumunda tespit tarihi itibari ile sadece devam eden ilgili program sonlandırılacaktır. Katılımcıların fiili olarak başladıkları diğer programlar ise uygulanmaya devam edecektir⁴⁰⁰.

İşbaşı eğitim programının amacının Kuruma kayıtlı işsizlerin daha önceden edindikleri teorik bilgileri uygulama yaparak pekiştirmelerini veya mesleki deneyim kazanmalarını sağlamak olması da göz önüne alındığında öğrencilerin programa katılması da oldukça faydalı olacaktır. Bu doğrultuda, programa devam etme anlamında herhangi bir engeli olmadığı il müdürlüğünce değerlendirilen ve Yönetmeliğin 52. maddesinde yer alan şartlara aykırı durumu bulunmayan tüm kademelerdeki öğrenciler (ortaöğretim, yükseköğretim, açiköğretim, açık lise vb.) programdan yararlanabilecektir. Kurum, katılımcı adayı öğrencilerden durumlarını gösterir belge isteyebilir⁴⁰¹.

³⁹¹ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “yüz altmış”

³⁹² 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “altı”

³⁹³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁹⁴ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

³⁹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “kişinin”

³⁹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: “ve işveren vekilinin”

³⁹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: “ve işveren vekilinin”

³⁹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “programın yapılacağı işyerinin sigortalı hizmet listesinde”

³⁹⁹ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁰⁰ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁰¹ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “Açık öğretim ilkokulu, ortaokulu ve lisesi ile açık öğretim fakültesi ve yükseköğretim (ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora ve ikinci öğretim) öğrencileri, mezuniyet sonrasındaki iş deneyimi eksikliğinin giderilmesine katkı sağlaması ve teorik bilgilerinin uygulamasını görmeleri amacıyla işbaşı eğitim programına katılabilirler. Öğrencilerin işbaşı eğitim programına katıldıkları mesleklerin, öğrenim gördükleri alanla ilişkili

İşbaşı eğitim programına herhangi bir mesleki eğitim sertifikası ve bilgisi olmayanlar bir mesleği öğrenme ve bunun tecrübesini edinme amacı ile; bir meslekte sertifikası veya belgesi veya tecrübesi olanlar ise o meslekte geçerli güncel işgücü piyasasındaki araç ve gereçleri kullanarak teknolojik gelişmelere uyum sağlamak ve işgücü piyasasında istihdam edilmelerini kolaylaştırmak için katılabileceklerdir. Ayrıca herhangi bir mesleği olmasına rağmen meslek değiştirmek isteyenlerde bu programdan faydalanabileceklerdir⁴⁰².

İşbaşı eğitim programına katılacakların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanmış olmaları gereklidir. (Mülga)⁴⁰³. Söz konusu katılımcıların programdan yararlanma şartlarını taşıyıp taşımadığı iş ve meslek danışmanları tarafından kontrol edilecektir. İş ve meslek danışmanları tarafından kursiyer adayları ile yapılan görüşmeler neticesinde düzenlenecek matbu rapor (Ek-41) kurs dosyasında muhafaza edilecektir. Ek-41'de yer alan ve sistemsel sorgulama yapılmasına imkân bulunmayan hususlarda kursiyerin beyanı esas alınacaktır⁴⁰⁴. İş ve meslek danışmanı hiçbir surette katılımcı adayına programa katılım durumu hakkında herhangi bir belge vermeyecektir⁴⁰⁵.

(Mülga⁴⁰⁶).

(Mülga⁴⁰⁷).

Yönetmeliğin 52/3. maddesi uyarınca, 4857 sayılı Kanun kapsamında, çalışma yaşı ve çalıştırma yasağına ilişkin özel düzenlemeler çerçevesinde çalıştırılmaları yasaklananlar programlara katılamazlar. Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde ilgili mevzuatın öngördüğü düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla program düzenlenebilecektir⁴⁰⁸.

Tehlikeli ve çok tehlikeli işler kapsamında düzenlenen programlara katılmak isteyen kişilerden bu meslekte çalışıp çalışamayacaklarına dair rapor istenmesi zorunluluğu

---

olması tercih sebebi olmakla birlikte, diğer mesleklerde de öğrencilerin programa katılmalarına engel bir durum bulunmamaktadır. Programa başvuru yapan öğrencilerin, açık öğretim ilkokulu, ortaokulu ve lisesi ile açık öğretim fakültesi ve yükseköğretim öğrencisi haricinde öğrenci olmadıkları hususunda yazılı beyanname vermeleri gerekmektedir. Bu kişilerin yukarıda sayılanların dışında öğrenci olduklarının tespiti halinde söz konusu katılımcıların programı sonlandırılır, katılımcıya yapılan ödemeler tespit tarihinden itibaren yasal faizi ile katılımcıdan tahsil edilir ve katılımcılar on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.”

⁴⁰² 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁰³ 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: “İş ve meslek danışmanları ile il müdürlüğü yönetici ve ilgili personelinin katılımcı adaylarının uygun mesleklerdeki programlara yönlendirilmesi yönünde azami işbirliği ve iletişim içinde olması gerekmektedir. Programdan yararlanma şartlarını taşıyan katılımcı adaylarının programa alınıp alınmaması hususunda nihai karar merci il müdürlüğü olup, iş ve meslek danışmanları tarafından programa katılmaması yönünde olumsuz görüş verilen katılımcı adaylarının programa alınıp alınmama hususunda sorumluluk da tamamen il müdürlüğüne ait olacaktır. İşveren tarafından belirlenen katılımcı adaylarının da mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanması gerekmektedir.”

⁴⁰⁴ 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “İş ve meslek danışmanları; katılımcı adayları ile yaptıkları görüşmeler neticesinde düzenleyecekleri matbu raporu (Ek-41) ilgili şube müdürüne (bulunmaması durumunda il müdür yardımcısı veya il müdürüne) teslim edecek, şube müdürü ve ilgili idareciler tarafından programa katılacak kişiler hakkında nihai karar verilecektir.”

⁴⁰⁵ 2016/1 sayılı Genelge ilde değiştirilmeden önceki ibare: “İşbaşı eğitim programına katılacakların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanmış ve danışmanın uygun görüşünü almış olmaları gereklidir.”

⁴⁰⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/3 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: “Yönetmeliğin 104. maddesine göre Türkiye işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacı ile; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde geçen ikamet iznine ve 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasına, uluslararası koruma başvuru sahibi kayıt belgesine, uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesine, uluslararası koruma statü sahibi kimlik belgesine, geçici koruma kimlik belgesine veya bunlar yerine geçen numara ve belgelere sahip olan yabancılar, il müdürlüğü uygun bulunmak, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda çalışma iznine sahip olmak ve Kuruma kayıt olmak şartları ile işbaşı eğitim programlarından yararlanabilirler. Yabancı uyrukluların yukarıda bahsedilen belgelerden herhangi birine sahip olmaması durumunda programa katılmalarına izin verilmeyecektir. Bu şartları taşıyan kişileri programa katmak isteyen işveren öncelikle yürürlükteki mevzuat kapsamında çalışma izni alacaktır. Çalışma iznini ibraz edilen kişiler programa katılarak program uygulanacaktır. Kesinlikle çalışma izni olmayan kişiler programa dahil edilmeyecektir”

⁴⁰⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenen ve 2016/3 sayılı Genelge ile kaldırılan ibare: “Bununla birlikte İşsizlik Sigortası Fonu kullanılmaksızın başka kaynaklarla düzenlenen programlara çalışma izni olmayan bu kapsamdaki kişilerin katılımı da mümkün olacaktır. Ancak bu durumda planlama aşamasında Genel Müdürlükten yazılı onay alınması esastır”

⁴⁰⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

bulunmamakla birlikte yaşanması muhtemel sorunların önüne geçilmesi için bu kapsamda düzenlenen programlara katılmak isteyen kişilerden bu meslekte çalışabileceklerine dair sağlık raporu istenmesi de mümkündür. Ayrıca bir mesleğin yapılabilmesi için ilgili mevzuat gereğince sahip olunması zorunlu tutulan sertifika, belge veya bunlara ilişkin başka özellikler aranılıyorsa bu hususlar da göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması gerekmektedir. Örneğin ilgili mevzuatı gereğince özel güvenlik görevlisi için sertifika sahibi olunması, şoförlük için sürücü belgesi ve/veya SRC Belgesine sahip olunması gerektiğinden bu mesleklerde düzenlenecek olan programlara katılmak isteyen kişilerden ilgili belgeleri ibraz etmeleri istenerek buna göre değerlendirme yapılması gerekmektedir⁴⁰⁹.

Programa katılmak isteyen katılımcıların imzalaması zorunlu olan İşbaşı Eğitim Programı Sözleşmesi (EK-21) tip sözleşme niteliğinde düzenlenmiş olup yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine aykırı olmaksızın sözleşmede değişiklik yapılması mümkündür. Bu çerçevede 18 yaşın altında olan katılımcılar ile sözleşme imzalanması söz konusu ise imzalanacak sözleşmede bu kişilerin veli veya vasilerinin imzasının bulunması ve katılımcı adına veli veya vasilerine ödeme yapılmasında herhangi bir engel bulunmamaktadır⁴¹⁰.

9. Program süresi

Yönetmeliğin 53. maddesinde belirtildiği üzere program süresi, günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere (dinlenme süreleri hariç), haftalık kırk beş saatten, yine haftada altı günden ve toplamda üç yüz yirmi⁴¹¹ fiili günden fazla olamaz. Tarafların talep etmesi ve il müdürlüğünce⁴¹² uygun görülmesi halinde, daha önce imzalanan sözleşmeler kapsamındaki program süreleri de sözleşmeler revize edilerek ya da ek sözleşme imzalanarak en fazla üç yüz yirmi fiili güne kadar uzatılabilir. Programın süresinin belirlenmesi konusunda tüm yetki ve sorumluluk il müdürlüğündedir⁴¹³. Program sürelerinin tespit edilmesinde il müdürlüğü veya sözleşme yapma yetkisi verilen hizmet merkezleri tarafından, işveren ve katılımcının programdan elde edeceği fayda, program konusu mesleğin tehlikeli ve çok tehlikeli olması durumunda varsa modül süresi (yoksa asgari şartlara haiz olup ilgili kurumlarca onaylı program süresi), program süresinin mesleğin öğrenilmesi için yeterli olup olmaması, işveren veya katılımcının daha önceki faaliyetlerimize katılması veya hizmetlerimizden yararlanması durumu, programın uygulanacağı sektörün durumu, diğer işverenlere verilen süreler, istihdam taahhüt oranı, geçmiş programlara katılan kişilerin istihdam durumları ve memnuniyet düzeyleri, işgücü piyasasında etken diğer faktörler gibi hususlar dikkate alınabilecektir⁴¹⁴.

Ayrıca il müdürlüklerinin denetim sorumluluklarına engel olmamak kaydıyla, programa katılma⁴¹⁵ saatleri serbest şekilde belirlenebilecektir. Bu doğrultuda il müdürlüğünce denetiminde sorun yaşanmayacağı düşünülen vardiyalı sistemde çalışan işyerlerinde de program düzenlenebilecektir. Özellikle çalışanlarının işe giriş ve çıkışlarının elektronik araç ve gereçlerle takip edildiği işyerlerinde katılımcıların devam durumlarına ilişkin olarak kayıtların paylaşılması şartı ile vardiyalı sistemle çalışan işyerlerinde programın günün her saatinde düzenlenmesi de mümkündür⁴¹⁶.

⁴⁰⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴¹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴¹¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “yüz altmış”

⁴¹² 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “müdürlüğü”

⁴¹³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴¹⁴ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴¹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “çalışma”

⁴¹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

Sözleşmenin uygulanması aşamasında çeşitli sebeplerle işveren tarafından programın uygulanmasına ara verilmesi gerektiği zaman gerekçeli talebin (Ek:43) il müdürlüğüne yazılı olarak yapılması ve il müdürlüğünün uygun görmesi gereklidir. İşverenin iradesi dışındaki mücbir sebepler hariç, ara verme süresi bir ayı aşamaz. Bu süre içinde katılımcılara zaruri gider ödemesi yapılmaz ve sigorta primleri de eksik gün esasına göre işlem görür.⁴¹⁷

(Mülga)⁴¹⁸

Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmeliğin 6/1/b. maddesinde “12/3/2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğine göre mesleki eğitim kursları veya mesleki eğitim modülü/kursları ile eşit süreli olmak koşuluyla işbaşı eğitim programları sonucu alınan belgeler” hüküm altına alınmıştır. Yukarıda yer verilen düzenleme gereğince Kurumumuz tarafından tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfında yer alan işlerde çalışacaklara belge verilmesi amacıyla düzenlenen programların ardından verilen Katılımcı Belgelerinin geçerli olabilmesi için bu programlarda ilgili mesleki eğitim modülünün uygulanması gerekmektedir. Kurumumuz tarafından bu kapsamda düzenlenecek olan programlarda Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan eğitim programlarının uygulanmasının yanı sıra herhangi bir üniversite tarafından onaylanmış bir eğitim programı olması durumunda bu program uygulanmak suretiyle düzenlenen programlar sonucu verilen belgeler anılan Yönetmelik gereğince geçerli olacaktır.⁴¹⁹

Resmi tatillerde ve yarım günlük tatillerin olduğu günlerde program düzenlenip düzenlenmemesine denetim imkanları da göz önünde bulundurularak il müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından karar verilecektir. Belirtilen günlerde en az beş saat program düzenlenmesi durumunda katılımcılara ödeme yapılabilecektir.⁴²⁰

10. Devam zorunluluğu

Yönetmeliğin 54. maddesinde belirtildiği üzere, katılımcılara doktor raporu ile tevsik edilebilen en fazla beş günlük sağlık izni dışında, hangi sebeple olursa olsun toplam program süresinin onda birinden fazla izin verilemez. Bu sürenin aşımı halinde, katılımcıların programla ilişkisi kesilir. Beş günü aşan sağlık izinleri onda birlik izin süresinden düşülür.

Örnek 1: 150 günlük bir programda beş günlük sağlık raporu dışında en fazla on beş gün izin kullanılabilir. Programın devamı sırasında beş günü aşan rapor alınması halinde katılımcının on beş günlük izin hakkından azaltma yapılacak olup, her halükarda devamsızlığın yirmi günü aşması halinde, katılımcının programla ilişkisi kesilecektir.

Doktor raporu ile tevsik edilebilen en fazla 5 günlük sağlık izni dışında, devamsızlık süresinin işbaşı eğitim programı toplam süresinin 1/10’undan daha fazla olması halinde katılımcının sözleşmesi, il müdürlüğü tarafından fesh edilecek ve katılımcı fesih tarihinden itibaren on iki ay süreyle işbaşı eğitim programından yararlanamayacaktır.

İşveren tarafından katılımcının yedi günden daha uzun süre için şehir dışında görevlendirilebilmesi veya eğitime gönderilebilmesi için mutlaka il müdürlüğü/hizmet

⁴¹⁷2019/2 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “İşverenin gerekçeli olarak yazılı talebi ve il müdürlüğünün uygunluk onayı ile en fazla 30 gün süre ile programa ara verilmesi mümkündür. Bu süre içinde katılımcıya herhangi bir ödeme yapılmaz ve katılımcı için sigorta primleri ödenmez.”

⁴¹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: “Yönetmeliğin 53/2. maddesine göre, engelliler için işbaşı eğitim programının süresi yirmi dört ay içerisinde üç yüz yirmi fiili gün olarak uygulanabilir. Bu durumda ikinci yüz altmış güne ait ödemeler 4857 sayılı Kanununun 30. maddesi gereğince kurulan Komisyon kararı ile ilgili idari para cezalarından karşılanabilecektir. Bu kapsamdaki uygulama ile ilgili usul ve esaslar bilahare belirlenecektir.”

⁴¹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴²⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

merkezinden izin alınması gerekmektedir. Bu konuda izin verme yetkisi tamamen il müdürlüğü/hizmet merkezinde olup Genel Müdürlükten onay alınmasına gerek bulunmamaktadır. İşverenin il müdürlüğü/hizmet merkezinden habersiz bir şekilde katılımcıyı şehir dışında görevlendirdiği tespit edilirse il müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından işveren yazılı olarak uyarılarak, durumun tekrarı halinde sözleşme, Yönetmeliğin 58/3. maddesi uyarınca fesh edilebilir⁴²¹.

Katılımcının programdan mazeretsiz ayrılması durumunda sözleşme il müdürlüğü tarafından fesh edilecek ve katılımcı fesih tarihinden itibaren on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamayacaktır. Programdan ayrılma talebinde bulunan katılımcının öne sürdüğü mazereti il müdürlüğünce/hizmet merkezince değerlendirilecek olup bu hususta da karar verme yetkisi tamamen il müdürlüğü/hizmet merkezindedir. İl Müdürlüğünce/ hizmet merkezince kabul edilen geçerli bir mazeretle programdan ayrılanlar⁴²², askerlik, tutukluluk, hamilelik veya doğum, uzun süreli hastalık, işe giriş ve programa devamı engelleyebilecek ikametgâh değişikliği gibi nedenler ile durumları programı takibe elverişli olmaması ve işverenin katılımcının performansından memnun olmaması nedeniyle⁴²³ programla ilişkisi işverenin teklifi ve il müdürlüğünün onayı ile kesilenler, sözleşmenin karşılıklı olarak sona erdirilmesi nedeniyle programla ilişkisi kesilenler, devam ederken programın iptal edilmesinden dolayı programı tamamlayamayanlar herhangi bir bekleme süresine tabi olmadan programdan yararlanma süresini aşmamak kaydıyla başka bir programa katılabileceklerdir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında sözleşmenin işverenden dolayı feshedilmesi durumunda, il müdürlüğünün uygun görmesi halinde katılımcıların yeni bir işyerinde işbaşı eğitimine katılabileceği belirtilmekte olup, devam edilecek işbaşı eğitim programı ile yapılan işbaşı eğitim programının toplam süresi yirmi dört ay içinde en fazla üç yüz yirmi⁴²⁴ fiili gün olabilecektir.

Örnek 2: 01.08.2014 tarihinde üç katılımcı ile başlayan bir işbaşı eğitim programının 24.08.2014 tarihinde işverenden kaynaklı sonlandırılması durumunda, katılımcıların yeni bir işyerindeki program süresi ilk işbaşı eğitiminde geçirilen süreden düşülerek belirlenecektir.

İlgili maddenin son fıkrasında işveren tarafından programın başlangıcından bitişine kadar olan süre içerisinde katılımcıların devam durumlarının haftalık olarak en geç cumartesi saat 23:59'a kadar sisteme girilmek zorunda olduğu ifadesi yer almakta olup, devam durumlarının sisteme girilmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek her türlü zarardan işveren sorumludur. Bu yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği il müdürlüğü tarafından her aybaşında bir önceki aya ilişkin olarak Kuruma işveren tarafından teslim edilen katılımcı⁴²⁵ devam çizelgelerinden (EK-22) kontrol edilecek olup, sisteme girilmeyen günlere ilişkin devam durumları, katılımcıların mağdur olmaması adına il müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir. Katılımcı devam durumlarının 54. maddede belirtilen süre içerisinde işveren tarafından sisteme girilmemesi durumunda, Yönetmeliğin 95. maddesi çerçevesinde sisteme giriş yapılmayan günlere ait Kurum tarafından ödenen zaruri gider ve sigorta prim giderleri ile bu giderlere ilişkin olarak ödenen tüm ceza ve mali yükümlülükler işverenden tahsil edilir. Ayrıca bu gecikmeden dolayı SGK tarafından Kuruma idari para cezası kesilmesi durumunda, söz konusu ceza da işverenden tahsil edilecektir.

⁴²¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴²² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴²³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "olmadığı için"

⁴²⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "yüz altmış"

⁴²⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "kursiyer"

Çalışanlarının işe giriş ve çıkışlarının elektronik araç ve gereçlerle takip edildiği işyerlerinde katılımcıların devam durumlarına ilişkin olarak kayıtların paylaşılması durumunda il müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından devam çizelgesi (EK-22) talep edilmeyebilecektir.⁴²⁶

İşveren tarafından, devam çizelgelerinin, katılımcıların devam durumlarına ilişkin kayıtların mücbir sebepler hariç en geç izleyen ayın 3. iş gününe kadar Kuruma iletilmesi gerekmektedir.⁴²⁷

11. Program giderleri ve ödenmesi

Yönetmeliğin 55. maddesine göre program katılımcılarına Yönetim Kurulunca belirlenen katılımcı zaruri gideri ödenir. (Mülga)⁴²⁸. Ayrıca programlara devam edilen süre içinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında her bir katılımcı için tahakkuk edecek sigorta primleri Kurumca ödenir. Program kapsamında Genel Müdürlükçe uygun bulunacak diğer giderler de ödenebilir⁴²⁹.

Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenecek olan katılımcılara yapılacak ödemelerin miktarı, içeriği, sektöre bağlı farklı zaruri gider miktarı belirlenmesi, hafta tatili için ödeme yapılması vb. hususlar il müdürlüklerine yazılacak yazılar ile bildirilecektir. Söz konusu hususlarda karar merci Yönetim Kurulu olup, Yönetim Kurulunun bu yönde karar alması durumunda il müdürlükleri/hizmet merkezleri konu hakkında ayrıca bilgilendirilecektir. Ödemelerin Yönetim Kurulu Kararı doğrultusunda en kısa sürede ve en hızlı şekilde yapılması için il müdürlüğü gerekli tedbirleri alması ve katılımcıların mağduriyetine yol açabilecek durumları en aza indirmesi gereklidir⁴³⁰.

Söz konusu ödemelerin, katılımcılara ait devam çizelgelerinin işveren tarafından Kuruma ibraz edildiği tarihten itibaren en geç 10 işgünü içinde (mücbir sebepler dışında) gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Program sorumlusu olan Kurum görevlisinin program başlangıcından sonra işyerine yapacağı ziyarette veya il müdürlüğünde sözleşme imza aşamasında veya iletişim araçları kullanılarak işverenin ve katılımcıların programın uygulanması aşamasındaki hak ve yükümlülüklerini anlatırken özellikle ödemelerin daha hızlı yapılabilmesi için rehberlik yapması ve hangi belgelerin nasıl hazırlanacağı konusunda bilgilendirme yapması, evrakların ne zaman ve nereye teslim edileceği konusunda yönlendirici olması gereklidir. Bu şekilde ödemelerde işverenden kaynaklı eksikliklerin azaltılması mümkün olabilecektir⁴³¹.

İl müdürlüğü katılımcılara banka veya PTT aracılığı ile ödeme yaparken eğer ödeme yapan kurum ile anlaşabilirse katılımcılara hesap açtırmadan TC Kimlik numaraları ve ödeme miktarlarının olduğu liste kullanılarak ödemeleri yaptırabilir. Bu şekilde yapılan ödemelerde katılımcılar hesap açtırmak zorunda olmadan banka veya PTT şubelerinin herhangi birinden ödemelerini almaları mümkündür. Bu yöntem tercih edilirken katılımcılara yapılacak ödemede banka veya PTT'nin herhangi bir kesinti yapmaması veya çeşitli adlarla ücret

⁴²⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴²⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴²⁸ 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Ödeme gerçekleştirilirken katılımcının programa devam ettiği günlerin sayısı dikkate alınarak hafta tatil günleri için de ödeme yapılabilir. İhtiyaç duyulması halinde katılımcı zaruri giderinin miktarında katılımcı veya sektörler bazında ayrıca değişiklik yapılabilir."

⁴²⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İşbaşı eğitim programı giderleri, katılımcıya, işbaşı eğitim programına katıldığı her bir fiili gün için miktarı Yönetim Kurulunca belirlenen katılımcı zaruri giderlerinden ve programlara devam edilen süre içinde 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında her bir katılımcı için tahakkuk edecek sigorta primlerinden oluşmaktadır."

⁴³⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴³¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

almaması amaçlanmaktadır. Ancak aksi durum söz konusu ise katılımcılardan banka veya PTT’de hesap açtırmaları istenecektir. Bu konudaki uygulamaya il müdürlüğü karar verecektir. Ödemeler sırasında katılımcıların mağdur olmaması için her türlü tedbiri il müdürlüğü almak zorundadır.

31/12/1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesinin on birinci fıkrası gereğince Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarından faydalananlara, programı yürüten işverenlerce fiilen ödenen tutarın belli bir kısmı (*Bu kapsamda işverenler tarafından ticari kazancın tespitinde ücretle ilişkilendirilmeksizin her bir katılımcı itibarıyla indirim konusu yapılacak tutar aylık olarak asgari ücretin brüt tutarının yarısını aşamaz.*) vergi matrahından düşülebileceği için işverenler tarafından katılımcılara Kurum tarafından yapılan ödemelere ilave olarak yemek parası, yol parası, giysi yardımı, harçlık, fazla ödeme vb. gibi adlarla fiili olarak ödenen bu tutarlar safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler arasında yer alacaktır. İşverenlere bu yönde yapılacak bilgilendirmelerde ildeki vergi idaresinden yardım alınması ve muhasebecilere tanıtım yapılması önemlidir⁴³².

Katılımcılara Kurum tarafından yapılan zaruri gider ödemelerinin tamamının veya bir kısmının işveren tarafından katılımcının rızası dışında el konulması veya hangi adla olursa olsun alınmasının resen veya şikâyet üzerine bu yönde somut bilgi ve belgelerle birlikte tespit edilmesi halinde; işveren için sözlü ve yazılı uyarı mekanizmasının işletilmesi, sorunun devam etmesi durumunda da Yönetmeliğin 58/3 ve 60/2. maddeleri gereğince işlem tesis edilmesi esastır⁴³³.

12. Denetimler ve ziyaretler

Yönetmeliğin 59. maddesine göre programlara ilişkin denetimler, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak şartı ile 4904 sayılı Kanunun 13. maddesi hükmü uyarınca oluşturulan Denetim Kurulu tarafından yapılır. Kurum personeli tarafından iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri çerçevesinde ve gerekli görüldüğünde Genel Müdürlük personeli tarafından da programın her aşamasında denetim ve ziyaretler gerçekleştirilebilir. Yüklenici, denetim ve ziyaretlerde gerekli kolaylığı sağlamakla mükelleftir.

İl Müdürünün takdirine göre İl Müdürlüğünde görevli unvan farklı olmaksızın bütün personel ve yöneticilerin program sorumlusu olarak belirlenmesi mümkündür. Sorumlu belirlenirken kişilerin üzerindeki iş yükünün adil ve hakkaniyete uygun dağıtımının dikkat edilmesi ve İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu bünyesinde yapılan denetimlerde mümkün mertebe program sorumlularının görevlendirilmesinin sağlanması ile aynı ay içinde hem İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu hem de program sorumlusu tarafından aynı faaliyet için denetim yapılmasının önüne geçilmesi sağlanmalıdır. Özellikle iş ve meslek danışmanlarının kendi üzerlerine zimmetli işyerinde düzenlenen İşbaşı Eğitim Programı için sorumlu olarak görevlendirilmesi durumunda işyeri ziyareti ile birlikte denetimin de yapılabilmesi mümkün olabilecektir⁴³⁴.

Düzenlenecek programın iş ve işlemlerini yürütmek amacıyla il müdürlüğü personelinde bir kişi program sorumlusu olarak görevlendirilecektir. Program sorumlusunun görevleri Yönetmeliğin 50. maddesinin yedinci fıkrasında belirtilmiştir⁴³⁵.

⁴³² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴³³ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴³⁴ 2014/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴³⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümünde kurs sorumlusu ile ilgili olarak belirlenen usul ve esaslardan ilgili olanlar program sorumlusu için de geçerli olacaktır.”

Program sorumlusu tarafından program ile ilgili olarak bu Genelge eki İşbaşı Eğitim Programı Değerlendirme Raporunun (EK-36) doldurulması gerekmektedir. Bu doğrultuda program sorumlusu tarafından program süresince en az bir kere ziyaret yapılması ve yine en az bir kere Program Değerlendirme Raporunun doldurulması gerekmektedir⁴³⁶.

13. Sözleşmenin sona ermesi ve feshi

Yönetmeliğin 58. maddesinde belirtildiği üzere sözleşme, sözleşmede belirtilen sürenin bitimi, katılımcıların işe alınması veya sözleşmenin feshi ile sona erecektir. Sözleşmenin tarafları, 4857 sayılı İş Kanununun 24 ve 25. maddelerinin birinci fıkralarının (II) numaralı bentlerinde yer alan hükümleri- 25 inci maddenin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinin (g) alt bendi hariç olmak üzere- kıyasen uygulamak suretiyle de sözleşmeyi fesih yetkisine sahiptir.

Ancak sözleşmenin fesh edilebilmesi için; durumun fesih kararı alan tarafça aynı gün içinde yazılı olarak ve gerekçeleriyle birlikte sözleşmenin diğer tarafına ve en geç üç işgünü içinde il müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir. Ayrıca fesih kararının geçerlilik kazanabilmesi için bu kararın il müdürlüğünce uygun görülmesi gerekmektedir. Fesih kararının il müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, fesih kararı alındığı tarih itibari ile geçerlilik kazanır ve bu tarih aralığında katılımcıya herhangi bir ödeme yapılmaz veya yapılmış ödemeler feshe neden olan taraftan geri alınır.

Yönetmeliğin 58/1. maddesinde yer verilen sözleşmenin sona ermesi sebeplerinden birisi de katılımcıların tamamının program bitmeden istihdam edilmeleri durumudur. Yönetmeliğin bu düzenlemesi gereğince program devam ederken katılımcıların tamamının istihdam edilmesi durumunda sözleşme sona ermiş olacağından programın bitiminde çalışan sayısının kontrol edilmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak sözleşmede herhangi bir istihdam taahhüdü verilmiş ise bu taahhüdün yerine getirilmesi gereklidir⁴³⁷.

Sözleşmenin Yönetmeliğin 58. maddesinin ikinci fıkrasındaki nedenlerle fesh edilme durumunun ortaya çıkması halinde il müdürlüğü/hizmet merkezi tarafından katılımcı ve işverenle gerekli görüşmenin yapılması ve oluşan kanaat neticesinde feshin uygun bulunup bulunmayacağına ve hangi tarafa yaptırım uygulanacağına karar verilecektir⁴³⁸.

Ayrıca, il müdürlüğü, sözleşmede belirtilen hususlara uyulmaması, gerçeğe aykırı beyanda bulunulmasının tespiti nedenleri ile sözleşmeyi feshedebilir ve bu durumda fesih kararını aynı gün içinde yazılı olarak taraflara bildirir.

Aynı maddenin dördüncü fıkrası hükümleri uyarınca il müdürlüğünün de uygun görmesi şartıyla programın dörtte birlik süresi içerisinde taraflar karşılıklı anlaşarak sözleşmeyi fesih yetkisine sahiptir. Söz konusu fesih kararının, karar alınmadan önce il müdürlüğüne bildirilmesi ve il müdürlüğünün uygunluk onayına istinaden uygulanması gerekmektedir. Bu durumda taraflara herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır.

Örnek 1: 120 gün düzenlenmesi planlanan işbaşı eğitim programında taraflar en geç otuzuncu gün sözleşmeyi karşılıklı feshedebileceklerdir.

İşverenin programın dörtte birlik süresi içerisinde olmak kaydıyla katılımcının performansından memnun olmaması nedeniyle sözleşmeyi feshetme hakkı bulunmakta olup bu durumda katılımcı geçerli sebepten programdan çıkarılabilecektir. Bu şekilde yapılan feshin geçerlilik kazanması için il müdürlüğünce uygun bulunması gerekmektedir. Bu durum,

⁴³⁶ 2014/2 sayılı Genelge ile eklenen cümle.

⁴³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴³⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

aynı işverenle düzenlenen programlarda süreklilik arz ederse işverenle görüşülüp gerekli tedbirlerin alınması talep edilecek ve işverenin yeni talebinin kabul edilip edilmemesine bu hususlar göz önünde tutularak İl Müdürlüğü/hizmet merkezince karar verilecektir. Aynı şekilde katılımcının da programın dörtte birlik süresi içerisinde olmak kaydıyla işyerinin çalışma ortamına, mesleğe, sektöre vb. uyum sağlayamama sebepleri ile sözleşmeyi fesh edip programdan ayrılma hakkı bulunmakta olup bu durumda katılımcı geçerli sebepten programdan çıkarılabilecektir. Bu şekilde yapılan feshin geçerlilik kazanması için de il müdürlüğünce uygun bulunması gerekmektedir.⁴³⁹

Programın bitiş tarihinden önce işverenin il müdürlüğüne başvurması şartıyla ve il müdürlüğünce kabul edilebilecek sebeplerle (ekonomik sebepler, programın devamına engel olan/olabilecek mücbir sebepler vb.) işverenin programın sonlandırılmasını talep etme hakkı bulunmaktadır. Bu durumda işverene yaptırım uygulanmayacak ve katılımcılar geçerli sebepten programdan çıkarılabilecektir. Ancak işveren tarafından program başlangıcında istihdam taahhüdü verilmişse işveren bu yükümlülüğü ile bağlı olacaktır. Programın devam etmesine engel mücbir sebepler dışında kalan bir sebeple işverenin il müdürlüğüne başvuru yapmadan işyerini kapatarak programa son vermesi halinde il müdürlüğü tarafından Yönetmeliğin 58/3. maddesi uyarınca sözleşme fesh edilir ve 60/2. maddesinde belirtilen yaptırımlar uygulanır. Bu durumun program bitiminden sonra tespiti halinde de aynı mevzuat hükümleri uygulanır⁴⁴⁰.

14. İdari yaptırımlar

Yönetmeliğin 60. maddesinin birinci fıkrası gereğince, işverenin Yönetmeliğin 51. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen taahhütnamede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilirse, varsa devam eden programlar sonlandırılır ve bu programlar için katılımcılara yapılan tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilir ve işveren tespit tarihinden itibaren on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.

Örnek 1: 12.12.2014 tarihinde işveren; 01.12.2014 tarihinde biten ve 10 katılımcının tamamladığı işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcıların ikisini 05.12.2014 tarihinde istihdam etmeye başladığını ve en az 60 gün süreyle istihdam edeceğini taahhüt edip katılımcıların işe giriş bildirgelerini il müdürlüğüne ibraz etmek suretiyle yeni katılımcı talebinde bulunmuş ve söz konusu talebi uygun görülerek 19.12.2014 tarihinde yeni program başlatılmıştır. İl müdürlüğü tarafından 26.03.2014'te yapılan kontrolde işverenin söz konusu yükümlülüğü yerine getirmediği tespit edilmiş ve devam eden program sonlandırılarak bu program için katılımcılara yapılan tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden talep edilmiş ve 26.03.2014 tarihi itibarıyla işverene on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanmaya başlanmıştır.

Yönetmeliğin 51. maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işveren tarafından istihdam taahhüdü verilmiş ve bu taahhüt yerine getirilmemişse işveren tespit tarihinden itibaren on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz, varsa devam eden programlar sonlandırılır ve bu programlar (devam edenler) için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilir⁴⁴¹.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında 58. maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre sözleşmenin fesh edildiği durumlarda, katılımcıya Kurum tarafından yapılan ödemelerin yasal faiziyle feshe neden olan taraftan tahsil edileceği ve feshe neden olan tarafın fesih tarihinden

⁴³⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁴⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁴¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

itibaren on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamayacağı belirtilmiştir. Maddi yaptırım katılımcıya yapılan tüm ödemeler üzerinden uygulanacaktır.

Örnek 2: 15.09.2014 tarihinde (E) işverenine bağlı işyerinde katılımcı (İ) işbaşı eğitim programına başlamıştır. 08.10.2014 tarihinde işveren (E), katılımcı (İ)'ye diğer işçilerin arasında hakaret etmiş ve bunun üzerine katılımcı (İ), 4857 sayılı İş Kanunu'nun 24. Maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendini kıyasen uygulamak suretiyle sözleşmeyi fesh etmiştir. (İ), sözleşmeyi feshettiğini aynı gün içinde yazılı olarak işveren (E)'ye ve 09.10.2014 tarihinde de il müdürlüğüne bildirmiştir. İl müdürlüğünce yapılan değerlendirmede 14.10.2014 tarihi itibarıyla sözleşmenin feshi uygun bulunarak program sonlandırılmış, katılımcıya programın başladığı tarihten itibaren yapılan ödemeler işveren E'den talep edilmiş ve 14.10.2014 tarihi itibarıyla işverene on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanmaya başlanmıştır.

Örnek 3: 20.08.2014 tarihinde (G) işverenine bağlı işyerinde başlayan işbaşı eğitim programında İl müdürlüğünce yapılan denetimlerde işverenin sözleşme hükümlerine aykırı tutum, davranış ve uygulamalarda bulunduğu tespit edilmiş ve işverenin söz konusu uygulamaları devam ettirmesi nedeniyle 02.10.2014 tarihinde sözleşme il müdürlüğü tarafından fesh edilerek sözleşme taraflarına bildirim yapılmış, katılımcıya program başladığı tarihten itibaren yapılan ödemeler işveren (G)'den talep edilmiş ve 02.10.2014 tarihi itibarıyla işverene on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamama yönünde yaptırım uygulanmaya başlanmıştır.

Ayrıca sözleşmenin katılımcıdan kaynaklı olarak fesh edilmesi gereken durumların, gerek program devam ederken, gerekse programın sona ermesinden sonra genel zamanaşımı süreleri (5 yıl) içinde tespiti halinde, Kurumca katılımcıya yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte katılımcıdan geri alınır ve katılımcı, tespit yapıldığı tarihten itibaren on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz. Tespitin işverenden kaynaklı sözleşmenin fesh edilmesi gereken hususlar nedeni ile yapılması halinde ise Kurumca katılımcıya yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte işverenden alınır ve işveren tespit yapıldığı tarihten itibaren on iki ay süre ile Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz.

Aynı maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uyarınca işverenin birinci veya ikinci derece kan hısımları veya eşi olan kişilerin veya işverenin çalışanlarının katılımcı olduklarının tespiti halinde bu durumdaki katılımcılara yapılan ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilir ve tespit tarihinden itibaren işveren on iki ay süre ile bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz. Bu durumda tespit tarihi itibarıyla programa son verilecektir.

İşverene Yönetmeliğin 60. maddesinin 2., 3. ve 4. fıkralarında belirtilen yaptırımların uygulanması durumunda maddi yaptırım yalnızca yaptırım uygulanmasına neden olan program için geçerli olacaktır. Bu şekilde iptal edilen programlarda katılımcılar geçerli sebeple programdan çıkarılacaktır⁴⁴².

15. İşbaşı Eğitim Programı Sertifikası⁴⁴³

⁴⁴² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2016/2 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir. Değişmeden önceki ibare: İşverene Yönetmeliğin 60. maddesinin 2., 3. ve 4. fıkralarında belirtilen yaptırımların uygulanması durumunda söz konusu yaptırım devam eden programları da etkileyecek olup devam etmekte olan programlar da iptal edilecek, ancak maddi yaptırım yalnızca yaptırım uygulanmasına neden olan program için geçerli olacaktır. Ancak, işveren tarafından program başlangıcında istihdam taahhüdü verilmiş ve bu taahhüt yerine getirilmemişse maddi yaptırım varsa devam eden programları kapsayacaktır. Bu şekilde iptal edilen programlarda katılımcılar geçerli sebeple programdan çıkarılacaktır"

⁴⁴³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "15.Katılım belgesi İşbaşı eğitim programı katılımcılarına, katıldıkları programa ilişkin bilgileri gösterir Katılım Belgesi (EK-23) il müdürlüğü ve işveren/işveren yetkilisi tarafından

İşbaşı eğitim programı katılımcılarına, katıldıkları programa ilişkin bilgileri gösterir İşbaşı Eğitim Programı Sertifikası (EK-23) il müdürlüğü ve işveren/işveren yetkilisi tarafından imzalanarak verilir. Programın devamı sırasında işveren tarafından istihdam edilen katılımcılar da tehlikeli ve çok tehlikeli meslekler için gerekli olan asgari sürenin (program düzenlenen meslek tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alıyorsa) tamamlanması durumunda sertifika almaya hak kazanır. Bu şekildeki sertifikalar il müdürlüğünce hazırlanırken tamamlanan sürelerle ilişkin bilgilere yer verilecektir.

16. İstihdam taahhüdü verilerek kontenjan artırım talebinde bulunulabilmesine ilişkin uygulama esasları⁴⁴⁴

Yönetmeliğin 50. maddesinin birinci fıkrasında işverenlerce katılımcıların en az yüzde ellisinin program sonunda istihdamının taahhüt edilmesi durumunda, fiili çalışan sigortalı sayısının en fazla yüzde otuzuna kadar katılımcı talep edilebileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu istihdam taahhüdünün 60 günden az olmamak üzere program süresinin en az iki katı kadar olması zorunludur.⁴⁴⁵ İstihdam yükümlülüğü, programın 1/4'lük süresinin sonunda programa devam eden katılımcı sayısı üzerinden hesaplanacaktır. Ayrıca, kontenjan artırımı için istihdam taahhüdü verilmesi halinde her program için verilen istihdam taahhüdünün ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekecektir. 1/4'lük sürenin hesaplanmasında ortaya çıkan tüm küsuratlar bir üst sayıya tamamlanacaktır. Aynı şekilde, istihdam edilecek kişi sayısı belirlenirken de ortaya çıkan tüm küsuratlar bir üst sayıya tamamlanacaktır.

Örnek 1: 15.08.2015 tarihinde program başlatılan ve 50 çalışanı bulunan DEA MENKUL KIYMETLER A.Ş. unvanlı işveren katılımcıların en az % 50'sinin en az 60 gün süreyle aynı meslekte istihdam edileceği yönünde taahhüt vermiştir. Bu durumda genel kurala göre 5 katılımcı alabilecek olan işverenin verdiği istihdam taahhüdüne göre kontenjanı % 30 olarak uygulanabilecek ve 15 katılımcı alabilme hakkı bulunacaktır. İşveren kontenjanının tamamını kullanmış ve program 120 gün olarak düzenlenmiş olup ¼'lük sürenin bitimine tekabül eden 30'uncu günün sonunda 12 katılımcı programa devam etmektedir. Bu durumda işverenin istihdam etmesi gereken katılımcı sayısı % 50 istihdam yükümlülüğüne karşılık gelen 6 kişi olacaktır.

Örnek 2: ATA OTO GALERİ unvanlı işveren ile 25.10.2015 tarihinde program başlatılmış ve işveren programın başladığı tarihte 18 çalışanı olduğunu ve katılımcıların en az % 50'sini istihdam edeceğini taahhüt ederek % 30 kontenjan kullanarak 6 katılımcı almıştır. (18x0,3=5,4'ten 6 katılımcı) 200 gün olarak düzenlenen programın 1/4'lük süresinin (50. günün) sonunda programa devam eden katılımcı sayısı 4 olarak gerçekleşmiştir. İşveren program sonunda söz konusu 4 katılımcının en az ikisini en az 60 gün süreyle istihdam etmekle yükümlüdür.

Örnek 3: CAN İNŞAAT LTD. ŞTİ. unvanlı işveren ile 10.11.2015 tarihinde program başlatılmış ve işveren programın başladığı tarihte 7 çalışanı olduğunu ve katılımcıların en az % 50'sini istihdam edeceğini taahhüt ederek % 30 kontenjan kullanarak 3 katılımcı almıştır. (7x0,3=2,1'den 3 katılımcı) 263 gün olarak düzenlenen programın 1/4'lük süresinin (65,75'ten 66.günün) sonunda programa devam eden katılımcı sayısı 2 olarak gerçekleşmiştir. İşveren program sonunda söz konusu 2 katılımcının en az birini en az 60 gün süreyle istihdam etmekle yükümlüdür.

---

imzalanarak verilir. Programın devamı sırasında işveren tarafından istihdam edilen katılımcılar da Katılım Belgesi almaya hak kazanır.”

⁴⁴⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁴⁵ 5.11.2021 tarih ve 10011548 sayılı Olurları değiştirilmeden önceki ibare: “Söz konusu istihdam yükümlülüğünün en az 60 gün süreyle yerine getirilmesi gerekmektedir.”

Yukarıda belirtilen istihdam yükümlülüğünde işverenin katılımcıları programın bitiminden itibaren en geç otuz gün içerisinde işe başlatması ve belirtilen sürelerle kesintisiz olarak istihdam etmesi gerekmektedir. Taahhüdünü yerine getirmeyen işveren ile on iki ay süreyle Yönetmelik kapsamında kurs ve program düzenlenmeyecek ve devam eden program varsa sona erdirilecektir. Ayrıca bu programlar (devam edenler) için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

Örnek 4: 18.08.2015'te başlayan programda ilgili tarih itibariyle çalışan sayısı 100 olan BS BİLİŞİM HİZMETLERİ A.Ş. unvanlı işveren % 50 istihdam taahhüdü vererek % 30 kontenjan hakkı kullanmış ve 30 katılımcıyla program başlatmıştır. Program 100 gün olarak düzenlenmiş olup ¼'lük sürenin bitimine tekabül eden 25'inci günün sonunda 24 katılımcı programa devam etmektedir. 18.11.2015 tarihinde program bitmiş ve işveren 25.11.2015 tarihinde % 50 istihdam taahhüdüne tekabül eden 12 katılımcıyı işe başlatmıştır. 13.03.2016 tarihinde yapılan tespitte işverenin katılımcıları 36 gün istihdam edip daha sonra işten çıkardığı tespit edilmiştir. Bu durumda işveren tespit tarihinden itibaren 12 ay süreyle kurs ve programlardan yararlanamayacak ve devam eden program varsa sona erdirilecektir. Ayrıca bu programlar (devam edenler) için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

Örnek 5: Yukarıdaki örnekte işverenin istihdam etmesi gereken 12 kişiden daha düşük sayıda kişiyi en az 60 gün istihdam ettiği tespit edilirse de işveren tespit tarihinden itibaren 12 ay süreyle kurs ve programlardan yararlanamayacak ve devam eden program varsa sona erdirilecektir. Ayrıca bu programlar (devam edenler) için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

Örnek:6 Aynı örnekte programın bitiminden itibaren otuz gün içinde istihdam başlatılmazsa da işveren 12 ay süreyle kurs ve programlardan yararlanamayacak ve devam eden program varsa sona erdirilecektir. Ayrıca bu programlar (devam edenler) için katılımcılara ödenen tüm ödemeler yasal faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

İşveren tarafından istihdam taahhüdü verilerek normal orandan daha fazla katılımcı alınması durumunda da Yönetmeliğin 50/3. maddesi hükümleri uyarınca işverenin programa başlattığı katılımcı ile hak ettiği katılımcı sayısı karşılaştırılır ve ilgili maddede yer alan işlemler tesis edilerek kontenjan fazlası katılımcılar programdan çıkarılır, bu katılımcılara yapılan ödemeler işverenden geri alınır ve program diğer katılımcılarla uygulanmaya devam edilir.

Örnek 7: 14.09.2015 tarihinde program başvurusu yapan ABC BİSKÜVİ GIDA A.Ş. unvanlı işveren 84 çalışanı olduğunu taahhüt etmiş, % 50 istihdam taahhüdü vererek çalışan sayısının % 30'u oranına tekabül eden 26 katılımcıyla ($84 \times 0,3 = 25,2$ 'nin tama iblağ edilmesiyle 26) program başlatmıştır. 23.10.2015 tarihinde işverenin çalışan sayısını gösteren belge üzerinden yapılan kontrolde 14.09.2015 tarihinde 77 fiili çalışan olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda 77 çalışana karşılık % 30 oranıyla 24 katılımcı ($77 \times 0,3 = 23,1$ 'in tama iblağ olmasıyla 24) hak etmiş olmasına rağmen 26 katılımcıyla program başlatmış, diğer bir ifadeyle fazladan 2 katılımcı almıştır. Dolayısıyla işveren tarafından belirlenecek 2 katılımcı programdan çıkarılacak, bu katılımcılara yapılan ödemeler işverenden tahsil edilerek programa devam edilecektir.

Hak ettiği azami sayıda katılımcıdan daha fazla sayıda katılımcıyla programa başladığı tespit edilen, ancak tespit yapıldığı tarih itibariyle programa devam eden katılımcı sayısı hak ettiği kontenjandan fazla olmayan işverenden katılımcı çıkarması istenmeyecek, yalnızca daha önce çıkan katılımcıya yapılan ödemeler işverenden tahsil edilecektir. Birden fazla katılımcı çıkmışsa daha kısa süre ödeme yapılan katılımcıya gerçekleştirilen ödemeler işverenden tahsil edilecektir. (Bkz: "6. Programın uygulanması" Örnek:5)

İşveren tarafından eksik kontenjan kullanılması ve yeniden başvuru yapılması durumunda Yönetmeliğin 51/2. maddesinin son cümlesi gereğince yeni programın başlangıç tarihine ilişkin olarak alınacak taahhütnamede belirtilen çalışan sayısı üzerinden kontenjan hesaplaması yapılarak bulunan sayıdan mevcut durumda programa devam etmekte olan katılımcılar düşülmek suretiyle geriye kalan katılımcı kadar kişi ile yeni bir program düzenlenmesi mümkündür.

Örnek 8: VYZ TURİZM A.Ş. unvanlı işveren 10.11.2015 tarihinde başlayan programda bu tarih itibarıyla 150 çalışan olduğunu beyan etmiş ve normal orandan kontenjanını kullanıp çalışan sayısının % 10'u oranında katılımcı ile program başlatmak istemiştir. Ancak yapılan çalışmalar neticesinde yeterli sayıda katılımcı bulunamadığından 10 katılımcı ile program başlatılmıştır. Bu program devam ederken işveren 10.12.2015 tarihinde tekrar başvuru yapmış ve 200 çalışan olduğunu beyan etmiş ve %50 istihdam taahhüdü vererek çalışan sayısının % 30u kadar katılımcı ile yeni bir program başlatmak istemiştir. Bu durumda işverenin 10.12.2015 tarihinde beyan etmiş olduğu 200 çalışanına ve vermiş olduğu % 50 istihdam taahhüdüne bağlı olarak çalışan sayısının % 30'u olan 60 katılımcı alma hakkı bulunmaktadır. Ancak bu sayıdan mevcut durumda programa devam eden 10 kişi düşülerek işveren ile kalan 50 kontenjan kullanılmak suretiyle yeni bir program düzenlenebilecektir.

Yönetmeliğin ilgili maddesinde öngörülen kontenjan artırımını kapsamında üst sınır % 30 olup (% 10'dan az olmamak üzere) bu orandan daha düşük oranda katılımcı talep edilmesi mümkün olabilecektir. Ancak kontenjan artırımının uygulanabilmesi için en az % 50 istihdam taahhüdü verilmesi gerekeceğinden % 10'dan fazla % 30'dan az kontenjan talep edilse bile işveren % 50 istihdam taahhüdüyle bağlı olacaktır.

Örnek 9: EMO TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. unvanlı işveren 02.10.2015 tarihinde başlayan programda bu tarih itibarıyla 220 çalışan olduğunu beyan etmiş ve çalışan sayısının % 20'si kadar katılımcı talep etmiştir. İşverenin talep ettiği oranda katılımcı alma hakkı doğabilmesi için % 50 istihdam taahhüdü vermesi gerekmektedir.

Katılımcıların program bitiminde kendi isteğiyle istihdam edilmeyi kabul etmemesi halinde işveren istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından en az altmış gün olmak üzere sözleşmede belirtilen süre kadar yerine getirmek zorundadır. Katılımcıların istihdam edilmeye başlanmış fakat sözleşmede belirlenen süre bitmeden ayrılmış olması durumunda da, işveren kalan süre için istihdam yükümlülüğünü Genel Müdürlükçe belirlenecek mücbir sebepler hariç⁴⁴⁶ en geç katılımcının işten ayrılış tarihinden itibaren otuz gün içerisinde varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından yerine getirmek zorundadır. Söz konusu sıralamanın takip edilmesi tercih sebebi olup, işveren istihdam yükümlülüğünü belirtilen seçeneklerden birini kullanarak yerine getirmişse sıralamaya uyma zorunluluğu aranmayabilecektir.

⁴⁴⁶ 2020/2 sayılı genelge ile eklenmiştir.

D- GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMLARI⁴⁴⁷

1. Programın hedefi ve uygulanması

Yönetmeliğin 78. maddesi gereğince girişimcilik eğitim programları istihdamın korunması, artırılması ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde girişimciliğin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, ekonomide yeni işlerin yaratılması ve sürdürülebilir işletmelerin kurulması ve bunların geliştirilmesi amacıyla düzenlenmektedir.

Söz konusu program, Yönetmeliğin ilgili hükümleri, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) arasında (mülga)⁴⁴⁸ imzalanan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi (UGE) İşbirliği Protokolü ve bu genelgede yer alan usul ve esaslara göre yürütülecektir. Bu bölümde hüküm bulunmayan hallerde; bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ortak hükümlerinde yer alan hükümlerden ilgili olanlar uygulanır. Program sonunda katılım belgesi alanlar, KOSGEB Yeni Girişimci Desteği'ne başvurabilecektir. Ayrıca programın uygulanma esasları, destek usul ve esasları ile diğer ilgili bilgi ve belgeler hakkında KOSGEB'in internet sayfasından bilgi edinilebilecektir.

Kuruma kayıtlı olup, girişimcilik eğitim programından yararlanmak isteyen ve Kurum tarafından geliştirilecek değerlendirme süreçlerinden geçen, iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanan⁴⁴⁹ kişi sayısının yeterli sayıya ulaşması halinde program düzenlenecektir. İl müdürlüğünce eğitim alması uygun görülen kişi sayısının on kişiyi aşması durumunda programların herhangi bir bekleme süresine tabi olmaksızın başlatılması ve programların bütün yıla yayılarak düzenlenmesi amacıyla yıllık planlamanın yapılması gereklidir⁴⁵⁰.

Bu kapsamda il müdürlüklerince yıllık işgücü eğitim planı hazırlanırken düzenlenecek girişimcilik eğitim programları ve bu programlara katılacak kişi sayısına yer verilecektir. İhtiyaç duyulması halinde söz konusu planda gerekli değişiklikler yapılacaktır.

Program kapsamında Kurum, girişimcilik eğitimi almış kişilere, iş kurma ve geliştirme konularında danışmanlık ve mentorluk hizmeti ile birlikte finansal destek olanaklarına erişim imkânlarını kolaylaştırıcı hizmetleri verebilir veya verdirebilir. Mentorluk hizmetleri ile ilgili hizmet alımı yapmaya il müdürlükleri ile Genel Müdürlük yetkili olup; hizmet alımına ilişkin uygulama usul ve esasları ayrıca belirlenecektir.

Bu kapsamda Yönetmelikte belirtilen mentorluk hizmetleri; iş planlarının uygulamaya geçirilmesi, sektörde iletişim ve işbirliği ağları oluşturulması, girişimci deneyimlerinin doğrudan program faydalanıcılarına aktarılması, katılımcıların finansal araçlara ve yatırımcılara ulaşabilmesi, adayların yönetim becerilerinin geliştirilmesi amaçları taşımakta olup; mentorluk hizmetleri ile ilgili usul ve esaslar ayrıca Genel Müdürlükçe belirlenebilir. Mentorluk hizmetleri Kuruma işveren olarak kayıtlı kişiler, başarılı girişimci veya akademisyenler tarafından verilebilecek olup; mentorlar girişimci adayının işletmesini kurma ve geliştirme aşamasında bir çeşit danışmanlık görevi üstlenecektir.

⁴⁴⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile, Genelgenin (D) Bölümü tümüyle değiştirilmiş olup, bu Genelgenin yürürlük tarihinden itibaren imzalanan sözleşmeler için bu bölüm hükümleri, bu tarihten önce imzalanan sözleşmeler için ise 24.7.2013 tarihi itibarı ile değişikliklerin işlendiği Genelge hükümleri geçerli olacaktır. Yürürlükten kalkan bölüm, bu genelgenin ekinde yer almaktadır.

⁴⁴⁸ 2016/5 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "01/07/2013 tarihinde"

⁴⁴⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "hizmetleri kapsamında bu programdan yararlanması uygun görülen"

⁴⁵⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Kurumca eğitim alması uygun görülen kişi sayısının on kişiyi aşması durumunda hedefler ve ödenekler ölçüsünde program herhangi bir bekleme süresine tabi olmaksızın başlatılabilecektir."

Program sonunda eğitime katılan girişimci adaylarının kendi iş fikirlerine ilişkin iş planını hazırlama ve bu planı uygulamaya yönelik gerekli bilgi ve deneyimi kazanmaları hedeflenmektedir.

2. Hizmet sağlayıcılar ve ilgili hususlar

Yönetmeliğin 81. maddesine göre, hizmet alımı ve işbirliği yapılabilecek hizmet sağlayıcılar;

- Üniversiteler,
- 14/6/1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa ve 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak kurulan özel öğretim kurumları,
- Eğitim için asgari standartlara sahip mekânı olan meslek birlikleri ve odalarıdır.

Bununla birlikte kamu kurum/kuruluşları ve kuruluş amaçları doğrultusunda olmak şartıyla dernek ve vakıflar ile işbirliği kapsamında program düzenlenebilir.

Kurum tarafından sözleşme imzalanan hizmet sağlayıcılar, il müdürlüğüne yazılı bildirim yapmak ve uygunluk onayı almak şartı ile gerçek veya tüzel kişilerle işbirliği içinde hizmet sunabilirler. Bu kapsamda düzenlenen programlarda her türlü hukuki uyuşmazlıklarda ve doğacak yükümlülüklerde sorumluluk, il müdürlüğüyle sözleşme imzalayan yükleniciye aittir. Bu şekilde işbirliği yapılan gerçek veya tüzel kişilerin Kurum tarafından bu Yönetmelik kapsamında tedbir veya yaptırım uygulananlar arasında olmaması gerekir.

Teklif sunulan ilde meslek oda ve birliklerinin faaliyet göstermelerine yetkili olduklarını gösterir resmi belgeleri bulunmalıdır. İl veya ilçede faaliyet gösteren meslek odası veya birliği aynı il ve ile bağlı ilçelerde açılacak bir program için teklif verebilecektir. Bu durumda programın düzenleneceği il/ilçede bulunan meslek odası/birliğinin asgari şartlara sahip eğitim mekânının olması gerekir.

Programın üniversiteler ile düzenlenmesi halinde; il veya ilçede üniversitenin asgari düzeyde eğitim mekanının bulunması gerekli olup, başka şehirde yerleşik olan üniversitelerin de teklif vermesi mümkündür. Üniversite tüzel kişiliği içinde sayılan rektörlük, fakülteler, enstitüler, sürekli eğitim merkezleri, araştırma merkezleri, yüksekokullar vb. bu kapsamda teklif verebilecektir.

Ayrıca 5580 sayılı Kanun kapsamında kurulan özel öğretim kurumlarının hizmet sağlayıcı olduğu durumda; bu kurumların teklif verilen il veya ilçede eğitim yapabileceğine dair yetki belgelerinin olması gerekmekte olup; bu kurumlarla Milli Eğitim Bakanlığı'ndan alınan yetki belgesinde ilgili meslekte belirtilen ders ve bina kontenjanları dahilinde program düzenlenebilir.

Ayrıca 5580 sayılı Kanun kapsamında kurulan özel öğretim kurumları statüsünde olmayan özel sektör işyerlerinin veya danışmanlık firmalarının hizmet sağlayıcı olması mümkün değildir.

Programın hizmet alımı şeklinde düzenlenmesi halinde hizmet sağlayıcıların; teklif ve sözleşme aşamasında 4734 sayılı Kanununun 10. maddesi gereğince vergi, SGK primi ve prime ilişkin borç ile SGK ve Kurumca kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmaması gerekir. Bu borç ve cezaları yapılandırılmış olanlardan hizmet alımı yapılabilir. Yükleniciye ait bu kapsamdaki borçların tespitinden sonraki hak ediş ödemeleri, yükleniciye değil yüklenici adına borcun bulunduğu kuruma yapılır. Eğer hak edişten artan kısım kalırsa bu miktar yükleniciye ödenir. Devlet üniversiteleri ile yapılan hizmet alımında ve diğer hizmet

sağlayıcılar ile işbirliği kapsamında düzenlenen programlarda vergi, SGK primi ve prime ilişkin borç ile SGK ve Kurumca kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmaması şartı aranmaz.

Kurum, hizmet alım ilanında belirtmek şartı ile hedef kitlenin özellikleri, eğitimin kapsam ve içeriği ve hizmet sunulacak bölge dikkate alınarak, Yönetmeliğin 81. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hizmet sağlayıcıları sınırlandırabilir. Bu hüküm gereğince bu maddede sayılan hizmet sağlayıcıların hepsi veya bir kısmı ile hizmet alımı yapılabilecektir. Söz konusu sınırlandırma, ilgili maddede belirtilen koşullar ile hizmet alımına ilişkin ilan ve eki şartnamede açıkça belirtmek şartı ile mümkündür. Ancak böyle bir sınırlandırma belirli hizmet sağlayıcıların aşırı menfaat sağlamasına imkân verecek şekilde kullanılamaz⁴⁵¹.

Ayrıca bir ilin sadece bir hizmet merkezine ait bölgesinde veya bir ilçesinde girişimcilik eğitim programı düzenleme ihtiyacı ortaya çıktığında, ilan metninde açıkça belirtmek şartı ile, o bölge veya ilçeye özgü olarak hizmet alımı yapılarak program düzenlenebilecektir. Bu şekildeki uygulamaların, özellikle coğrafi mesafenin uzaklığından dolayı katılımcıların il merkezindeki programlara katılmasının zor olduğu durumlarda yapılması mümkündür⁴⁵².

Örnek 1: (A) il müdürlüğü veya varsa (K) ilçesindeki hizmet merkezi sadece (K) ilçesinde uygulanmak üzere girişimcilik eğitim programı için hizmet alım ilanına çıkabilir⁴⁵³.

Örnek 2: Girişimcilik eğitim programı kapsamında (A) ilinin (B) ilçesinde 50, (C) ilçesinde 80 ve (D) ilçesinde 40 kişiye eğitim verilmesi öngörülebilir. Bu durumda her bir ilçe için ayrı olmak üzere ilana çıkılabileceği gibi ilan metninde hangi ilçede kaç kişiye eğitim verileceği hususu açık bir şekilde belirtmek kaydıyla tek bir ilanla da hizmet alımı yapılabilir⁴⁵⁴.

Program kapsamında aşağıda belirtilen durumda olanlarla belirtilen süreçler tamamlanıncaya kadar protokol veya sözleşme yapılmaz:

- Hakkında ceza davası açılmış olanlar ile yargı süreci tamamlanıncaya kadar.
- Hakkında teftiş ve inceleme devam edenlerden, müfettiş tespiti doğrultusunda teftiş kurulunca sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda tedbir kararı verilenlerle, teftiş veya inceleme sonuçlanıncaya kadar.
- Hakkında teftiş ve inceleme raporu sonucu sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.
- Kurumca bu Yönetmelik kapsamında sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.

Yukarıda belirtilen durumlardaki hizmet sağlayıcıların yöneticisi, ortağı, kurucu ortağı ve sahibi olduğu hizmet sağlayıcılarla da aynı şartlarda hizmet alımı ve işbirliği yapılamaz. İl müdürlüğü, gerektiğinde bu konudaki her türlü bilgi ve belgeyi isteklilerden isteme ve gerekli incelemeyi yapma hakkına sahiptir. Ayrıca Genel Müdürlük bu tür durumdaki kişilerin bilgilerini sistemde yayımlayabilir.

Bu çerçevede hizmet alımı ve işbirliği kapsamında düzenlenecek programda, isteklilere ilişkin yönetici, ortağı, kurucu ortağı ve sahibi bilgilerinin edinilerek sisteme girişlerinin yapılması gerekmekte olup, bu bilgiler isteklilerden talep edilebileceği gibi resmi yazı ile ticaret sicil memurluklarından da temin edilebilecektir.

Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinde geçen süreler genel yaptırım süresinden kabul edilecektir. Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinin yüklenici lehine sonuçlanması halinde,

⁴⁵¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁵² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁵³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁵⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

lehte kararın verildiği tarih itibariyle tedbir kararı geçerliliğini kaybeder. Belirtilen tarih itibariyle ilgili hizmet sağlayıcılarla hizmet alımı ve işbirliği yapılabilir.

Hizmet sağlayıcılara tedbir uygulandığı hallerde bu sürenin başlangıcı, bu konuda fiili olarak kararın alındığı tarihtir. Bu tarih, sisteme ilgili il müdürlüğünce kaydedilecek ve ilgili taraflara tebliğ edilecektir. Eğitimcilere ilişkin tedbir uygulamalarında ise bu durum yükleniciye yazılı olarak il müdürlüğünce tebliğ edilir.

Hizmet alımı yapan il müdürlüğünde; ihale yetkilisi kişiler ile bu yetkiye sahip komisyonlarda görevli kişiler ve belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenleri ile bunların ortağı olduğu şirketler (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç) ile bunların üyesi veya yöneticisi oldukları hizmet sağlayıcılar ile hizmet alımı kapsamında sözleşme imzalanmaz.

Hakkında yaptırım veya tedbir kararı alınan bir hizmet sağlayıcının, bu yaptırım kararından önce imzalanan ve fiili olarak başlayan herhangi bir sözleşme veya protokolü var ise bu sözleşme veya protokol bütün sonuçları ile tamamlanana kadar devam edecektir. Fiili olarak başlamaktan kasıt, girişimcilik eğitim programının eğitime fiili olarak başlanmasıdır. Eğitimin başlamasından önceki süreç hazırlık süreci olarak kabul edilecektir. Bununla birlikte sözleşme veya protokol imzalanmış ancak fiili olarak program başlamamışsa, o protokol ve sözleşme Kurum tarafından bütün sonuçları ile iptal edilecektir. Bir sözleşmeye veya protokole bağlı olarak birden fazla grup program açılması öngörülmüş ise, fiili olarak açılmayan gruplar da başlatılmayarak sözleşme veya protokol iptal edilecektir. Bu iptalden dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Ancak varsa seçilmiş katılımcılar mağdur edilmeden en yakın zamanda açılacak programlara katılımları sağlanacaktır. Ancak devam eden veya sona eren gruplardaki iş ve işlemler mevzuat gereğince yerine getirilecektir⁴⁵⁵.

Yüklenicinin, istekli olduğu dönem itibari ile sözleşme ve protokol imzalanamayacaklar arasında olduğunun sonradan tespit edilmesi ve bu durumun halen devam etmesi halinde; istekli taahhütnamesinde bu konuda gerekli uyarı yapıldığından, Kurumu aldatmaya yönelik hareket nedeni ile yüklenici ile imzalanan sözleşme veya protokol iptal edilir, kesin teminatları Kuruma gelir kaydedilir, kendisine yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır ve kendisi ile on iki ay boyunca sözleşme ve protokol imzalanmaz.

Hakkında İdare tarafından suç duyurusunda bulunulan hizmet sağlayıcılar ile ilgili olarak savcılık makamının kovuşturmaya gerek olduğuna dair kararı sonrasında hizmet sağlayıcı için tedbir kararı alınacaktır.

3. İşbirliği ve hizmet alımı

3.1 İşbirliği

Girişimcilik eğitim programları Yönetmelik ve Kurumca belirlenen kriterler çerçevesinde Yönetmeliğin 81. maddesinde sayılan hizmet sağlayıcılar ile öncelikle işbirliği yöntemi ile düzenlenir. İşbirliği kapsamında programın düzenlenmesi için ilana çıkılması, teminat ve birim maliyet ile ilgili hususlar dışında Girişimcilik Eğitim Programları Protokolü (EK-32), Yönetmelik ve Genelgelere aykırı olmamak şartı ile isteklilerin teklifleri değerlendirilecek ve uygun bulunan teklifler için protokol imzalanacaktır.

Program, dernek ve vakıflar ile de işbirliği yöntemiyle düzenlenebilecektir. Bu şekilde düzenlenecek programlarda istekli dernek/vakıfların tüzüğü ve/veya kuruluş belgelerinde programın istekli ile düzenlenebilmesi yönünde amaç olarak uygunluk bulunması gerekir.

⁴⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hakkında yaptırım kararı alınan bir hizmet sağlayıcının, bu yaptırım kararından önce imzalanan ve devam eden sözleşmeleri var ise bütün sonuçları ile tamamlanana kadar bu sözleşmeler devam edecektir."

(Mülga)⁴⁵⁶

Yönetmeliğin 78/2 ve 12/12. maddeleri gereğince; eğitici ücreti ödenmesi gereken durumlarda, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. ve 176. maddeleri esas olmak üzere;

a) Eğitcinin MEB'de görevli olması durumunda 5/3/1964 Tarihli ve 439 sayılı Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenleri ile İlkokul Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat,

b) Eğitcinin üniversitede görevli olması durumunda 11/10/1983 Tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve ilgili mevzuat,

c) Eğitcinin bunlar dışındaki kurum ve kuruluşlarda görevli olması veya serbest çalışması durumlarında ise MEB'de görevli öğretmenlere yapılan ödeme ile ilgili mevzuat,

hükümleri dikkate alınacaktır. Buna göre eğitici olarak belirlenen kişinin eğitici giderinin tespitinde eğitcinin tabi olduğu mevzuattaki kurallar ve hesaplamalar dikkate alınacaktır. Yönetmeliğin 78/2. maddesi hükmü doğrultusunda, işbirliği yöntemiyle düzenlenecek eğitimlerde Yönetmeliğin 12/12. maddesinde belirtildiği üzere ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda belirlenen ek ders saat ücretinin iki katını aşmamak üzere eğitici gideri brüt olarak yükleniciye ödenebilir⁴⁵⁷.

Yönetmeliğin 12/12. maddesi gereğince eğiticiye ödenecek ücretlerin ödeme işlemleri ilgili maddede yer alan mevzuatlar uyarınca gerçekleştirilecektir. Buna göre eğitcinin tabi olduğu mevzuat dikkate alınarak eğitimin verilme zamanına göre sözleşme veya protokolde esasları belirlenerek eğitici gideri ödenecektir. Eğitimin gece veya gündüz olması ya da eğitimin gündüz başlayıp gece devam etmesi gibi durumlarda ilgili mevzuat nasıl uygulanıyorsa o şekilde uygulanacaktır. Ayrıca ek ders saati ücreti ödemesinin iki katına kadar yapılıp yapılmama hususu il müdürlüğünün yetkisindedir.⁴⁵⁸

Örnek 1: Eğitcinin Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevli olması veya herhangi bir şekilde kamu görevi olmayan veya Sağlık Bakanlığında görevli olması durumunda eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 12,43 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 13,32 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 12,43 = 1988,80$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 13,32 = 2131,20$ TL olarak gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

Örnek 2: Eğitcinin üniversitede görevli profesör olması durumunda, Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 26,65 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 42,63 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 26,65 = 4.264$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 42,63 = 6.820,80$ TL olarak

⁴⁵⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "Yönetmeliğin 78/2. maddesi hükmü doğrultusunda, düzenlenecek eğitimlerde eğiticilerin işbirliği yapılan kurumun kendi kaynaklarından temini mümkün değil ise MEB tarafından belirlenen ek ders saat ücretinin iki katını aşmamak üzere eğitici gideri brüt olarak yükleniciye ödenebilir. Burada eğiticiye ödeme yapılırken eğitcinin akademik unvanı (profesör, doçent, öğretmen gibi) dikkate alınarak ek ders ücreti hesaplanacaktır. Örneğin profesör için ilgili mevzuatında uygun görülen o tarihteki ek ders ücretinin iki katını aşmamak üzere bir ödeme yapılacaktır. Bu kapsamda her yıl MEB tarafından belirlenen ve internette yayımlanan liste dikkate alınacaktır."

⁴⁵⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁵⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

Örnek 3: Eğitcinin üniversitede görevli doçent olması durumunda, Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca eğiticiye ödenecek 2016 Ocak-Haziran dönemi gündüz brüt ek ders saat ücreti 22,20 TL, gece brüt ek ders saat ücreti 35,53 TL olarak belirlenmiştir. Günde 8 saat, ayda 20 gün olmak üzere toplam 160 saat olarak düzenlenen kursta eğiticiye ek ders ücretinin bir kat olarak uygulanması durumunda; gündüz eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 22,20 = 3.552$ TL, gece eğitimi için yapılacak ödeme $160 \times 35,53 = 5.684,80$ TL olarak gerçekleştirilecektir. Bu tutarlar 2016 Ocak-Haziran dönemi için geçerli olup, her dönem için eğitici ek ders saat ücreti güncel tutarlar üzerinden ödenecektir.

Eğiticiye yapılacak ödemeler ile ilgili tüm yasal kesintiler ve diğer yükümlülükler yüklenici tarafından yerine getirilecektir. Bu durumda yüklenicinin, eğiticiye ücret ödemesi yaptığına dair banka dekontu veya başka kanıtlayıcı belgeleri ödemeyi takip eden beş işgünü içinde program sorumlusuna teslim etmesi gerekir. Yüklenicinin eğitici ile ilgili Kurum tarafından yapılan ödemeyi nasıl ve hangi şekilde eğiticiye yaptığı hususu kendi takdiridir⁴⁵⁹ Kurum tarafından bu kapsamda yapılan ödemenin yüklenici tarafından eğiticiye yapılmamasında Kurumun herhangi bir sorumluluğu bulunmaz. Ancak eğiticiye yapılması gereken ödemenin eksik ve geç yapılması ya da hiç yapılmaması durumlarında il müdürlüğü gerekli çalışmayı yaparak sorunu çözmeye çalışır. Aksi durumun devamı halinde kurs sona erdirilir ve gerekli yaptırımlar uygulanır⁴⁶⁰ Yüklenici ile eğitici arasındaki ilişki özel hukuk kapsamındadır. Yüklenicinin ve eğitcinin kabul etmesi halinde Kurum doğrudan eğiticiye de ödeme yapabilir. Bu durumda bile, eğitici kaynaklanan sorunlarda sorumluluk yüklenicininindir.

İşbirliği yöntemi ile düzenlenecek programlarda istekliden durumuna göre aşağıdaki belgeler alınacaktır.

- a) Talep dilekçesi,
- b) İstekli taahhütnamesi (EK-27),
- c) Hizmet sağlayıcı türüne göre; ticaret sicil gazetesi, MEB onaylı özel öğretim kurumu çalışma ruhsatı, birlik/oda kaydı belgesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, üniversite birimleri için Yüksek Öğretim Kurulu yetki belgesinin veya Resmi Gazete’de yayımlanan kuruluş kanununun⁴⁶¹ aslı veya (mülga)⁴⁶² onaylı örneği,
- d) Ticaret odasından alınacak faaliyet belgesi,
- e) Eğiticilere ait özgeçmişler ve eğitim düzeyleri ve deneyimlerini gösterir belgeler ile eğitcinin istekli dışında başka kurum/kuruluş çalışanı olması durumunda bu kurum/kuruluştan alınan çalışma/görevlendirme yazısı,
- f) 5580 sayılı Kanuna tabi kuruluşlar için eğiticilerin MEB onaylı çalışma izin belgesi veya atama onayı/yazısı,
- g) Eğitim programı veya planı,
- h) Eğitim mekânına ilişkin belge.
- ı) Talep sahibinin imzaya yetkili temsilcisinin imzasını gösterir belge⁴⁶³.

İl Müdürlüğüne yukarıda sayılan belgelerin asılları görülmek suretiyle aslı gibidir onaylı örneği de alınabilecektir⁴⁶⁴.

⁴⁵⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁶⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁶¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁶² 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: “noter”

⁴⁶³ 2016/2 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁶⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

3.2. Hizmet alımı

Girişimcilik eğitim programlarının işbirliği ile düzenlenmesinin mümkün olmaması halinde hizmet alımı, ilgili kurum veya kuruluşlar ile Kurum arasında yapılan protokol hükümleri saklı kalmak üzere, tespit edilen yaklaşık katılımcı başı ders saat maliyeti de dikkate alınarak isteklilerden Kurumca belirlenen değerlendirme kriterleri çerçevesinde, 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü uyarınca doğrudan temin usulü ile yapılır. Hizmet alımı konusunda il müdürlükleri yetkili ve sorumludur.

İsteklilerin, teklif aşamasında, hizmet alımına konu programa ilişkin olarak teklifte verdikleri katılımcı başı ders saat maliyeti ile eğitilmesi öngörülen katılımcı sayısı ve eğitimin tamamlanması için öngörülen toplam ders saatinin çarpımı sonucu bulunacak tutarın yüzde üçü oranında geçici teminat mektubu vermeleri gerekir. Geçici teminatın süresi en az yüz yirmi gün olmak üzere teklif geçerlilik süresinden otuz gün fazla olması gerekir. Sözleşme imzalanması sonrasında geçici teminat mektubu yükleniciye iade edilir. Sözleşme aşamasında istekliden, hizmet alımına konu programa ilişkin katılımcı başı ders saat maliyeti ile teklifte eğitilmesi öngörülen katılımcı sayısı ve eğitimin tamamlanması için öngörülen toplam ders saatinin çarpımı sonucu bulunacak rakamın yüzde altısı oranında kesin teminat mektubu alınır. Kesin teminatın süresi en az yüz yirmi gün olmak üzere planlanan son eğitim grubunun eğitiminin bitiş tarihinden otuz gün fazla olması gerekir. Sözleşme hükümlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmesi durumunda teminat mektubu yükleniciye iade edilir.

Teminat olarak; teminat yerine geçebilecek diğer mali kaynaklar kabul edilmeyecektir. Kamu kurum ve kuruluşlarından teklif aşamasında geçici teminat istenmeyecektir. Burada kamu kurum ve kuruluşu olarak kast edilen devlet üniversiteleridir⁴⁶⁵. 4734 sayılı Kanunun 22. maddesinin verdiği yetki çerçevesinde, vakıf üniversitelerinden geçici teminat istenecektir.

Aynı ilde halen devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları olan ve farklı tarihlerdeki hizmet alımlarına teklif verecek yüklenici için geçici teminat oranı, bir önceki geçici teminat oranının yüzde yirmi fazlası olarak uygulanır.

Ancak geçici teminat oranı hiçbir durumda yüzde onu geçemeyecektir. Küsurlar hesaplanırken virgülden sonraki ilk iki basamak esas alınacaktır. Geçici ve kesin teminat mektubu ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hüküm ve açıklamalarından ilgili olanları kıyasen dikkate alınacaktır⁴⁶⁶.

Örnek 1: (A) il müdürlüğü tarafından girişimcilik eğitim programı düzenlemek amacıyla 05.05.2016 tarihinde hizmet alımı için yüzde üç geçici teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. İstekliler arasında yer alan (X) ile il müdürlüğü arasında imzalanan ayrı sözleşmelere bağlı olan ve halen devam eden 7 kurs bulunmaktadır. İstekli (X) 2,00 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 katılımcıyı 70 saat eğitmek üzere 8. kurs/programı olacak bu girişimcilik eğitim programı için teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (X)'in geçici teminat oranını yüzde yirmi oranında artırması gerekecektir. Ancak bu oran 8. teklifinde $8,94 + (8,94 \times 20 / 100) = 10,72$ olsa bile geçici teminat oranı yüzde 10'u geçemeyeceği için bu oran yüzde 10 olarak kabul edilecektir. Buna göre geçici teminat miktarı şu şekilde olacaktır: $(2 \times 50 \times 70) \times 0.1 = 700$ TL olacaktır⁴⁶⁷.

İl müdürlüğünce hazırlanacak Hizmet Alım İlanında (EK-24); hizmet alımı yapılmak istenen programa ilişkin bilgiler, eğitim verilecek kişi ve sınıf sayısı, eğitim süresi ve

⁴⁶⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁴⁶⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

isteklilerin bilmesi gereken diğer hususlar yer almalıdır. Söz konusu ilan, il müdürlüğü tarafından hizmet alımından ilana çıkılan gün hariç en az beş işgünü öncesinde Kurum internet sayfasında ve il müdürlüğü ve/veya hizmet merkezi ilan panosunda yayımlanır; ayrıca uygun görülmesi halinde diğer araç ve yöntemler ile duyurulur.

Hizmet alımına ilişkin ilanda ve şartnamede (EK-25), Yönetmelik, Genelge ve Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslara aykırı olmamak şartı ile istekliler tarafından teklif verilmesi, bu tekliflerin değerlendirilmesi ile programın düzenlenmesiyle ilgili olarak tarafların hak ve yükümlülükleri açıkça belirlenecek ve/veya ilgili mevzuata atıf yapılacaktır. Bu şekilde isteklilerin ve kamuoyunun söz konusu iş ve işlemler ile ilgili bilgilendirilmesine ilişkin tüm tedbirlerin alınması sağlanacaktır.

İl müdürlüğünce yapılan duyuru sonrasında ilanda ve şartnamede bir değişiklik yapılma ihtiyacı ortaya çıktığında bunun gerekçeli olarak kamuoyuna duyurulması⁴⁶⁸ gerekir. Ancak hiçbir durumda rekabeti bozucu veya bazı isteklilerin lehine veya aleyhine bir gelişmeye imkan verecek değişiklikler yapılması mümkün değildir. Esaslı bir değişiklik yapılması gerektiğinde ise ilanın ve şartnamenin yenilenmesi ve sürecin tekrardan başlaması gereklidir.

Ayrıca il müdürlüğünce, Yönetmeliğin 16. maddesi çerçevesinde bu genelgenin mesleki eğitim kursları bölümündeki açıklamalar doğrultusunda yaklaşık maliyet tespiti yapılacaktır.

4. Teklif zarfında bulunması gereken belgeler

Teklifler, Yönetmeliğin 81. maddesinde belirtilen hizmet sağlayıcılar tarafından sunulabilecektir. İsteklinin durumuna göre bulunması gereken ilgili belgeler eksiksiz olarak teklif zarfına konulmalı ve ilan metninde yer alan son teslim süresinden önce ilgili yere teslim edilmeli ya da bu tarihe kadar teslim olacak şekilde posta/kurye ile gönderilmelidir.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hükümlerinden ilgili olanları kıyasen dikkate alınacaktır.

Teklif zarfında isteklinin durumuna göre aşağıdaki belgelerden ilgili olanlar eksiksiz olarak bulunacaktır:

- a) Talep dilekçesi,
- b) Teknik ve mali teklif formu (EK-26),
- c) İstekli taahhütnamesi (EK-27),
- ç) Hizmet sağlayıcı türüne göre; ticaret sicil gazetesi, MEB onaylı özel öğretim kurumu çalışma ruhsatı, birlik/oda kaydı belgesi, üniversite birimleri için Yüksek Öğretim Kurulu yetki belgesinin veya Resmi Gazete de yayımlanan kuruluş kanununun⁴⁶⁹ aslı veya (mülga)⁴⁷⁰ onaylı örneği,
- d) İsteklinin imzaya yetkili temsilcisinin imzasını gösterir belge⁴⁷¹
- e) Ticaret odasından alınacak faaliyet belgesi,
- f) Devlet üniversiteleri hariç⁴⁷², Ticaret Sicil Memurluğundan alınan iflas ve konkordato ilan edilmediğine dair belge,

⁴⁶⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "durulması"

⁴⁶⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁷⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁷¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İmza sirkülerinin aslı veya noter onaylı örneği,"

⁴⁷² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Devlet üniversiteleri ve kamu kurumları hariç,"

- g) Devlet üniversiteleri hariç, isteklilerin vergi, SGK primi, prime ilişkin borç ile SGK ve Kurumca kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmadığına ya da bunların yapılandırıldığına dair belgeler⁴⁷³,
- ğ) İsteklinin eğitim ve girişimcilik eğitimi alanındaki tecrübesi ile bu kapsamda varsa yetkilerine ilişkin bilgi ve belgelerin aslı veya onaylı örneği⁴⁷⁴,
- h) Eğitimcilerle ait özgeçmişler ve eğitim düzeyleri ve deneyimlerini gösterir belgeler ile eğitimcinin istekli dışında başka kurum/kuruluş çalışanı olması durumunda bu kurum/kuruluştan alınan çalışma/görevlendirme yazısı,
- ı) 5580 sayılı Kanuna tabi kuruluşlar için eğitimcilerin MEB onaylı çalışma izin belgesi veya atama onayı/yazısı,
- i) Eğitim programı veya planı,
- j) Geçici teminat mektubu,
- k) Eğitim mekânına ilişkin belge.

İl Müdürlüğünce yukarıda sayılan belgelerin asılları görülmek suretiyle aslı gibidir onaylı örneği de alınabilecek olup, isteklilerce hazırlanacak teklif zarfında istenilen belgeler yerine noter onaylı belge sunulması durumunda bu belgeler kabul edilecektir⁴⁷⁵.

İstekli tarafından sunulması gereken belgeler arasında yer alan isteklinin veya onun yerine yetkili kişinin imzaya yetkili olduğuna dair belgeden kasıt, istekli kurumun tüzel kişiliğinin hukuki durumuna göre, imza sirküleri gibi değerlendirilecek şekilde, istekli tarafından yazılmış ve teklif sunmaya veya resmi belgeleri imzalamaya yetkili olduğuna dair görevlendirilen kişinin imza tatbikinin de olduğu belgedir. Burada temel amaç istekli adına Kurumun kimi muhatap alındığının bilinmesi ve bu kişinin imza tatbikinin görülmesidir. İsteklinin imza sirküleri sunması durumunda bu belge de kabul edilecektir⁴⁷⁶.

İsteklilerin, bu genelgede belirlenen teknik değerlendirme kapsamında vermeleri gerekli belge ve bilgileri de teklif zarfına ilave etmeleri gereklidir.

Teklif zarfında bulunan asıl veya noter onaylı belgeler hariç diğer belgelerde isteklinin imzaya yetkili kişinin imzası ile tüzel kişiliğe ait mühür veya kaşe bulunması esastır.

Konsorsiyum olarak teklif verilmesi halinde konsorsiyum beyannamesinin, iş ortaklığı halinde teklif verilmiş ise iş ortaklığı beyannamesinin ayrıca işin hangi bölümlerinden sorumlu olunduğunun belirtildiği belgelerin verilmesi gerekir.

Teklif zarfında bulunan asıl veya noter onaylı belgeler hariç diğer belgelerde isteklinin imzaya yetkili kişinin imzası ile tüzel kişiliğe ait mühür veya kaşe bulunması esastır. Buna göre kıymetli evrak olarak kabul edilen diploma, teminat mektubu gibi belgeler ile birlikte noter onaylı belgeler ile resmi bir kurum tarafından onaylı asıl belgelerin istekli tarafından tekraren onaylanması istenilmeyecektir. Aynı şekilde isteklinin hukuki durumunu kanıtlayıcı belge olarak talep edilen ticaret sicil gazetesi, faaliyet belgesi, kuruluş belgesi, vakıf senedi, dernek tüzüğü, vergi borcu yoktur yazısı, oda belgesi, izin belgesi gibi bir resmi kurumdan alınan ve bu kurumun aslı gibi onayına veya resmi yazı aslı olduğuna dair ibareler bulunan ve istenildiğinde ilgili kurumdan teyidi yapılabilecek belgeler asıl belge olarak kabul edilecek ve bunların noterden onaylanması istenilmeyecektir. Resmi kurumlardan alınan ve elektronik

⁴⁷³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İşletmeler için vergi, SGK prim ve idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair belge,"

⁴⁷⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "belgeler,"

⁴⁷⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁷⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

imza ile imzalanan belgelerde ayrıca ıslak imza talep edilmeyecektir. Bu tür belgelerde isteklinin imza ve kaşesi yeterlidir. Tereddüt oluşması halinde belge sahibi kurum ve kuruluştan veya ilgili elektronik imza sisteminden kontrolü yapılacaktır. Ancak, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince elektronik imza ile imzalanan belgelerde “*Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu’nun 5. maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır*” ibaresinin bulunması gerekir⁴⁷⁷. Komisyon tarafından yapılan değerlendirmede; isteklinin teklifinde esası etkilemeyen ve sehven olduğu Komisyonca tespit edilebilen hususlar (teklif zarfından boş kağıt, tanıtım amaçlı dergi, broşür, referans mektubu gibi belgelerin çıkması vb.), daha fazla isteklinin yarışması ve bu rekabet sonrasında daha nitelikli hizmetin alınmasını teminen teklifin reddedilmesi için gerekçe oluşturmayabilecektir.

Yönetmeliğin 20/5. maddesi gereğince istekli, verdiği teklifle son başvuru tarihinden itibaren doksan gün süreyle bağlıdır. Bu süre, hizmet alımı ilanı ekinde yer alacak eğitim hizmetleri şartnamesinde belirtilmek suretiyle arttırılabilir⁴⁷⁸.

5. Tekliflerin değerlendirilmesi

Yönetmeliğin 80. maddesine göre, girişimcilik eğitim programlarına ilişkin hizmet alımlarında isteklilerin teklifleri, ilgili kurum/kuruluşlar ile Kurum arasında yapılan protokol hükümleri saklı kalmak üzere, Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslara göre değerlendirilecek ve değerlendirme sonucunda teklifi kabul edilen istekli ile sözleşme (EK-28) imzalanacaktır.

Tekliflere ilişkin değerlendirme, Yönetmeliğin 22, 23 ve 24. maddeleri çerçevesinde yapılacaktır. Ayrıca Yönetmeliğin 21. maddesinde belirtilen geçici teminatların usulüne uygun olarak verilişip verilmediği de değerlendirme aşamasında Komisyon tarafından dikkate alınacaktır.

Tekliflerin açılması ve değerlendirmeye alınmayacak teklifler ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hüküm ve açıklamalarından ilgili olanları kıyasen dikkate alınacaktır.

Bu kapsamda teklifler, ön değerlendirmeden sonra teknik değerlendirmeye alınır, teknik değerlendirmeyi geçenler mali değerlendirmeye tabi tutulur.

6. Teknik Değerlendirme

Yönetmeliğin 80. maddesi gereğince girişimcilik eğitim programları konusunda sunulan teklifler, aşağıdaki esaslara göre il müdürlüğünce oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilecektir.

Komisyonun oluşumu, çalışması ve diğer konularda Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili usul ve esasları kıyasen uygulanacaktır. Bu konuda gerekli tedbirler il müdürlüğünce alınacaktır.

6.1. Eğitim alanındaki tecrübe

İsteklinin, son teklif verme tarihi itibarıyla;

- Son beş yıl içinde eğitim tecrübesine beş,
- Son beş yıl içinde girişimcilik eğitim tecrübesine on,
- Son beş yıl içinde KOSGEB ile girişimcilik eğitim tecrübesi olanlara onbeş,
- Son beş yıl içinde Kurum ile yapılan ve tamamlanan girişimcilik eğitimi programı sözleşmesi olanlara yirmi,
- Uluslararası kuruluşlar tarafından girişimcilik alanında yetkilendirilmiş olanlara veya bu alanda eğitim tecrübesi bulunanlara yirmi beş,

puan verilerek eğitim alanındaki deneyim değerlendirilecektir.

⁴⁷⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁷⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

İsteklinin yukarıdaki durumlardan uygun olanların birden fazla olması durumunda her biri için ayrı ayrı değil en yüksek puan alabileceği duruma denk gelen puan verilecektir.

Örnek: Uluslararası kuruluş tarafından girişimcilik alanında yetkilendirilmiş bir istekli aynı zamanda son beş yıl içinde Kurumla tamamlanmış girişimcilik eğitimi veya aynı süre içinde eğitim tecrübesi olsa bile alabileceği toplam puan yirmi beş olacaktır.

Eğitim ve girişimcilik eğitimi tecrübesinin puanlanabilmesi için, isteklinin son beş yıl içinde bu kapsamda tamamlanmış olduğu eğitimlere ilişkin sözleşme, fatura vb. gibi kanıtlayıcı belgelerin aslı veya (mülga)⁴⁷⁹ onaylı örneklerini de teklif zarfı içinde ibraz etmesi gerekmektedir.

İsteklinin son beş yıl içinde Kurum ve KOSGEB ile düzenlediği girişimcilik eğitimleri alanında puan alabilmesi için, bu sözleşmelerin tüm yükümlülükleri itibari ile tamamlanması gerekir. Bu kapsamda hangi sebeple olursa olsun tamamlanmayan sözleşmeler dikkate alınmayacaktır.

Bu bölümden puan alınabilmesi için sözleşme sayısı önemli olmayacaktır.

Uluslararası kuruluşlar tarafından girişimcilik eğitimleri alanında yetkilendirilen kuruluşlar, tecrübelerini bu yetki belgeleri ile ispatlayabilecektir.

İl müdürlüğü bu kapsamda ibraz edilen belgeler ile ilgili olarak tereddüt oluşması halinde, belgelerin doğruluğunu teyit etmek amacıyla her aşamada ilave bilgi ve/veya belge isteyebilir ve araştırma yapabilir.

6.2. Eğiticilerin deneyim süresi

Eğiticilerin deneyimi bakımından eğitici olarak görev yapmış oldukları süreler, gün üzerinden belirlenerek;

- 1⁴⁸⁰-359 gün çalışmış olarak gözükenler için on,
- 360 ile 719 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere on beş,
- 720 ile 1.079 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere yirmi,
- 1.080 gün ile 1.439 gün arasında çalışmış olarak gözükenlere yirmi beş,
- 1.439 günden fazla çalışmış olarak gözükenlere otuz beş,

puan verilmek suretiyle değerlendirilecektir.

Eğiticilerin deneyim süreleri, eğitici olduklarını gösteren belgelerin alınmasından sonraki tarihler esas alınmak üzere; eğitim vermek üzere yaptığı sözleşmeler ve SGK kayıtlarındaki prim ödenen çalışma gün sayısı üzerinden değerlendirilir.

Bu kapsamda eğiticilerin girişimcilik alanında sahip oldukları belgeler değil; eğitici olarak görevlendirildikleri/atandıkları tarihe ilişkin sözleşme/atama yazısı/görevlendirme vb. gibi evraklardan sonraki süreçte eğitici olarak çalışılan gün geçerlidir. Girişimcilik alanında alınan belgeler ilgili Kurumun eğitici değerlendirmesinde esas alınacağı için evraklar arasında sunulacak ancak bu belgelerin puanlandırmada bir etkisi olmayacaktır.

Örnek 1: Milli Eğitim Bakanlığı'nda on yıl çalışmış bir öğretmenin deneyim süresi atama tarihi itibariyle SGK kayıtlarında prim ödenen gün sayısı olacak ve bu bölümden 35 puan alınacaktır.

⁴⁷⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "noter"

⁴⁸⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

6.3. Eğiticinin/öğreticinin eğitim düzeyi

Eğiticilerin eğitim düzeylerinin puanlanmasında;

- Lisans mezunu olanlar için yirmi,
  - Lisansüstü mezunu olanlar için yirmi beş,
  - Öğretim görevlisi olanlar için otuz beş,
  - Öğretim üyesi olanlar için kırk,
- puan verilir.

6.4. İsteklinin Kurum ile yaptığı sözleşmelerin sonucu

İsteklinin aldığı toplam puandan; istekli ile Kurum arasında kurs veya programlar nedeni ile imzalanan son beş yıldaki sözleşmeler bakımından aşağıdaki durumların en az bir sözleşme bakımından bulunması halinde karşısında yer alan puan düşülecektir:

- Yükleniciden kaynaklanan sebeplerle fesh edilen sözleşmesi bulunması durumunda yirmi puan,
- İstihdam yükümlülüğünün hiç yerine getirilmemesi durumunda on beş puan,
- İstihdam yükümlülüğünün kısmen yerine getirilmemesi durumunda on puan.

İstekli bakımından yukarıda belirtilen hususların birden fazlasının birlikte bulunması durumunda en yüksek eksi puan verilir.

7. Mali Değerlendirme

Mali değerlendirme yapılabilmesi için teknik değerlendirme sonucunda elli tam puan veya üzerinde puan alınması zorunludur. Mali değerlendirme en düşük fiyat teklifi yüz puan kabul edilmek suretiyle ve diğer fiyat teklifleri en düşük teklife ters oranlı olarak oranlanmak suretiyle yapılır.

8. Nihai değerlendirme ve sözleşme imzalanması

İsteklinin teknik değerlendirmede aldığı puanın yüzde altmış ve mali değerlendirmede aldığı puanın yüzde kırkı esas alınarak nihai değerlendirme puanı belirlenir. Puan hesaplamasında küsuratlar yuvarlanmaz. Nihai puanın eşit olması halinde katılımcı başı ders saat maliyeti düşük olan istekliye, katılımcı başı ders saat maliyetinin de eşit olması halinde eğitici puanı yüksek olan istekliye öncelik verilerek nihai sıralama belirlenecektir. Yine eşitlik olması halinde, bu durumdaki istekliler ile kontenjan paylaşımı yapılarak sözleşme imzalanacaktır.

Aynı ilde halen devam eden kurs ve girişimcilik eğitim programları olan ve farklı tarihlerdeki hizmet alımlarına teklif verecek yüklenici için kesin teminat oranı, bir önceki kesin teminat oranının yüzde yirmi fazlası olarak uygulanır. Ancak kesin teminat oranı hiçbir durumda yüzde otuzu geçemeyecektir. Küsuratlar hesaplanırken virgülden sonraki ilk iki basamak esas alınacaktır⁴⁸¹.

Örnek 1: (B) il müdürlüğü tarafından girişimcilik eğitim programı düzenlemek amacıyla 05.03.2015 tarihinde hizmet alımı için yüzde altı kesin teminat talep edilmek suretiyle ilana çıkmıştır. Yüklenici (B) ile il müdürlüğü arasında imzalanan ayrı sözleşmelere bağlı olan ve hala devam eden 9 kursu bulunmaktadır. İstekli (B) 2,00 TL kursiyer başı ders saat maliyeti üzerinden 50 katılımcıyı 70 saat eğitmek üzere 10.kurs/programı olacak bu girişimcilik eğitim programı için teklif sunmaktadır. Bu durumda olan istekli (B)'nin kesin teminat oranını yüzde

⁴⁸¹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

yirmi oranında artırması gerekecektir. Ancak bu oran 10.program teklifinde yüzde 30.95 olsa bile kesin teminat oranı yüzde 30'u geçemeyeceği için bu oran yüzde 30 olarak kabul edilecektir. Buna göre kesin teminat miktarı: $(2 \times 50 \times 70) \times 0.3 = 2100$ TL olacaktır⁴⁸².

Sözleşme imzalanması ile ilgili olarak ayrıca Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümündeki açıklamalar dikkate alınacaktır. İl müdürlüğünce, isteklinin teklif etmiş olduğu kişi sayısından daha az bir kişiyle sözleşmeye davet edilmesi halinde, isteklinin sözleşmeyi imzalamaktan imtina etme hakkı vardır, dolayısıyla bu gerekçeye bağlı olarak sözleşme imzalamaması halinde istekliye yaptırım uygulanmaz. İlanda belirtilen sayıda katılımcı bulunamaması durumunda istekli ve/veya yüklenici bulunamayan katılımcılar için bir hak talep edemez. Yapılan nihai değerlendirme sonucunda herhangi bir mali müzakere olmaksızın il müdürlüğünce kabul edilen mücbir sebepler hariç sözleşme imzalamaya davet edildiği halde sözleşme imzalamaktan imtina eden isteklilerin geçici teminatları Kuruma gelir kaydedilir ve bu durumdaki istekli ile on iki ay boyunca bu Yönetmelik kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmaz⁴⁸³.

İsteklilerin teklif zarflarında bulunan ve noter veya resmi Kurum tarafından onaylanmış belgeleri, kendileri tarafından yazılı talep edilmesi halinde il müdürlüğü, bu belgelerin birer örneğini almak şartı ile yazı ekinde iade edecektir.

9. Programın içeriği ile ilgili hususlar

9.1. Eğitimin süresi ve eğitim mekânı

Toplam program süresi tüm modüller dahil olmak üzere yüz altmış fiili günü geçemez. Program kapsamındaki eğitimlerin, günlük en az beş en fazla sekiz saat ve haftada altı günü geçmemek üzere en az otuz en fazla kırk saat olması zorunludur. Yarım günlük tatiller dahil olmak üzere milli, dini bayramlar ile resmi tatil olan günlerde eğitim yapılamaz ve bu süreler toplam eğitim gününe dahil edilemez. Eğitim verilemeyen bu süreler eğitim sonrasına eklenir. Eğitimlerin mesai saatleri içerisinde yapılması esastır. Ancak il müdürlüğünce uygun görüldüğü takdirde, denetim imkânları da göz önünde bulundurularak bu maddeye aykırı olmamak kaydıyla, mesai saatleri ve günleri dışında da eğitim düzenlenebilir. Programlar tatil günleri ve Genel Müdürlükçe modüllerin uygulanması hakkında belirlenecek koşullar saklı olmak üzere kesintisiz olarak yapılır.

İl müdürlüğü; programların toplam eğitim sürelerinde artışa neden olmamak kaydıyla, programların yapıldığı yörenin coğrafi özellikleri ile yüklenicilerin özel durumlarını dikkate alarak eğitimlerin günlük başlama ve bitiş saatlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

Eğitimlerin öğrenme güçlüğü çektiği belgelenen engellilere yönelik düzenlendiği durumlarda, ilgili makamların vereceği rapor doğrultusunda günlük verilecek eğitim saatlerinde değişiklik yapılabilir. Bu değişiklik bu kapsama giren katılımcıların bulunduğu sınıflar için geçerlidir.

Program kapsamında üniversite, 5580 sayılı Kanun kapsamındaki kurumlar dışındaki istekliler tarafından önerilen eğitim mekânının girişimcilik eğitim programının uygulanması için asgari standartlara sahip olup olmadığının MEB tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluşlarca tespiti gereklidir. Bunun mümkün olmadığının resmi yazı ile belgelenmesi halinde bu tespitin il müdürlüğünce tekliflerin sunulmasından önce yapılması gereklidir. Bu kapsamdaki iş ve işlemlerde Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hükümlerinden ilgili olanları kıyasen dikkate alınacaktır. Diğer hizmet sağlayıcıların eğitim

⁴⁸² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁸³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sözleşmeye davet edilen isteklinin sözleşme imzalamaması durumunda geçici teminat gelir kaydedilir."

mekânlarına ilişkin özel kanunları çerçevesinde sahip oldukları belgeleri teklif aşamasında ibraz etmeleri gerekmektedir. Üniversiteler buldukları il dışında başka ilde teklif verdiği takdirde, asgari şartlara haiz eğitim mekanı temin ettiğini belgelemek durumundadır.

Gerçek veya tüzel kişilerle hizmet sağlayıcıların işbirliği yaparak program düzenlemesi halinde de hizmet sağlayıcılar eğitim mekanına ilişkin asgari standartlara sahip olmakla yükümlüdür.

İl müdürlüğü tarafından eğitim mekânına ilişkin tespit yapılırken; eğitim için gerekli olan asgari standartlar, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin esaslar dikkate alınacaktır.

9.2. Eğitim modülleri

Yönetmeliğin 79. maddesine göre, girişimcilik eğitim programları, ilgili kurum/kuruluşlar ile Kurum arasında imzalanan protokoller çerçevesinde belirlenen eğitim içeriğini kapsamalıdır. Kurum ile KOSGEB arasında imzalanan Protokol kapsamında verilmesi gereken eğitim, Temel Seviye Girişimcilik Eğitimi olarak KOSGEB mevzuatında belirtilen ana modüller ile İŞKUR mevzuatında yer verilen destek modüllerinden oluşur.⁴⁸⁴

Ayrıca bu eğitimi alanlara, Kurumun katılma şartları ve eğitim içeriğine dair kriterlerini bilahare belirleyeceği ilave birinci, ikinci ve üçüncü seviye girişimcilik eğitimleri verilebilecektir.

Bu dört seviye eğitimin içerdiği sürelerin toplamı ise 160 fiili günü geçemeyecektir.

Atölye çalışmaları kapsamında eğitim mekanı dışında yapılan saha incelemeleri/ araştırmaları eğitim süresine dahil edilmez. Bu süreler için katılımcılara ve yükleniciye herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Mülga)⁴⁸⁵

Eğitimlerde; örnek olay, egzersiz vb. uygulamalı ve interaktif teknikler kullanılacaktır. Atölye çalışmalarında, katılımcıların gerçekleştirdiği inceleme/araştırma çalışmaları eğitmenin sunacağı diğer örneklerle birlikte değerlendirilir. Eğitimlerde başarılı girişimcilerin başarı hikâyelerine yer verilebilir.

Yönetmeliğin 79. maddesi çerçevesinde ilave modüller de eğitim programına eklenebilecektir. Sektörel ve yerel düzeyde belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim programına eklenebilecek e-ticaret, dış ticaret, finansal okur yazarlık, işyeri açma ve işçi çalıştırma ile ilgili yasal prosedürler, kredi süreçleri, pazarlama, muhasebe vb. destek modüller sınıf içi eğitim veya atölye çalışması şeklinde uygulanabilecektir. Bu şekilde düzenlenen destek modüllerinde bu eğitimleri verecek eğitmenlerde yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınır.⁴⁸⁶ Bu doğrultuda düzenlenen girişimcilik eğitim programının süresi yüz altmış fiili günü geçemez. Destek modüllerin eklenmesi sürecinin

⁴⁸⁴ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "Eğitimi oluşturmada olup, sınıf içi eğitim ve atölye çalışmaları dahil toplam yetmiş saattir."

⁴⁸⁵ 2016/5 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: KOSGEB ile birlikte yürütülecek temel seviye girişimcilik eğitimi, aşağıda belirtilen konu başlıklarını ve sürelerini içermelidir.

- Modül 1: Girişimcilik özelliklerinin sınanması, iş fikri geliştirme ve yaratıcılık egzersizleri- 8 (sekiz) saat,
- Modül 2: İş planı kavramı ve öğeleri (pazar araştırma, pazarlama planı, üretim planı, yönetim planı, finansal plan) - 18 (on sekiz) saat,
- Modül 3: İş planı öğelerinin pekiştirilmesine yönelik atölye çalışmaları (pazar araştırma, pazarlama planı, üretim planı, yönetim planı, finansal plan)-24 (yirmi dört) saat,
- Modül 4: İş planının yazılması ve sunumunda dikkat edilecek hususlar-20 (yirmi) saat.

⁴⁸⁶ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Genelgenin "Eğiticilerin onaylanması ve değiştirilmesi" başlığında ifade edilen eğitici olma şartları aranmamaktadır."

programın en başında belirlenerek eğitim programı onay sürecine ilişkin iş ve işlemlere başlanması gerekmektedir. Destek modüllerine ilişkin eğitim süresi program süresine dahil edilir. Bu süre için katılımcılara durumlarına uygun olarak katılımcı zaruri gideri ve sigorta primi ödemesi yapılmaya devam edilir. İlave modülün olması durumunda işbirliği yöntemiyle düzenlenen girişimcilik eğitim programlarında eğitici ücreti ödemesi yapılır, hizmet alımı yöntemiyle düzenlenmesi halinde ise bu husus şartnamede belirtilmek şartı ile bunun için yükleniciye ödeme yapılır⁴⁸⁷.

Eğitimlerde bir ders süresi ve araların eğiticiler tarafından yürürlükteki ilgili mevzuata ve uygulamalara göre belirlenmesi ve sözleşme veya protokolde belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ortaya çıkan şartlar ve durumlara bağlı olarak bu süreler değişebilecektir⁴⁸⁸.

9.3. Eğitim programı ve onaylanması

Protokol veya⁴⁸⁹ sözleşme imzalama aşamasındaki istekli tarafından sunulan eğitim programına paralel olarak il müdürlüklerince doldurulmuş ve imzalanmış olan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi (UGE) Eğitim Plan Formu ile birlikte UGE Başvuru Formu, il müdürlüğü tarafından KOSGEB Müdürlüğüne⁴⁹⁰ onaylatılacaktır. Bu konudaki onay sürecinin eğitim başlamadan önce yapılması gereklidir.

Onay için gönderilen programlar, en fazla on beş takvim günü⁴⁹¹ içerisinde KOSGEB Müdürlüğüne⁴⁹² onaylanır ya da düzeltme talep edilir. İl müdürlüklerince düzeltme talep edilen programlarda gerekli düzeltmeler istekliye yaptırıldıktan sonra tekrar başvuru yapılabileceği gibi varsa bir sonraki isteklinin eğitim programı değerlendirilmesi için KOSGEB Müdürlüğüne⁴⁹³ gönderilebilir.

İstekli tarafından hazırlanan eğitim programının, KOSGEB Müdürlüğü⁴⁹⁴ tarafından onaylanabilmesi için KOSGEB mevzuatında belirtilen ana modülleri ve varsa destek modülleri⁴⁹⁵ içermesi yeterlidir.

9.4. Eğiticilerin onaylanması ve değiştirilmesi

Temel seviye eğitim içeriğinin tek bir eğitici tarafından verilmesi şarttır. Bu eğiticinin KOSGEB Müdürlüğü⁴⁹⁶ tarafından onaylanması için sözleşme imzalama aşamasındaki istekli tarafından verilen eğitici özgeçmiş ve bilgilerine paralel doldurulmuş ve imzalanmış olan UGE Eğitim Bilgi Formu, İl Müdürlüğüne, KOSGEB Müdürlüğüne⁴⁹⁷ onay için gönderilecektir. Her bir eğitim için yapılan başvuruda en fazla üç eğitici değerlendirilmek üzere KOSGEB Müdürlüğüne⁴⁹⁸ gönderilebilir.

---

⁴⁸⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁸⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁴⁸⁹ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Temel seviye eğitim içeriğinin yukarıda belirtilen asgari içerik ve süreleri kapsadığının tespiti için"

⁴⁹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁴⁹¹ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "en geç on iş günü içerisinde yapılan ön değerlendirmeden sonra beş iş günü"

⁴⁹² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁴⁹³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁴⁹⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁴⁹⁵ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "yukarıda sayılan kapsamı"

⁴⁹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁴⁹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁴⁹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

Başvuruların onaylanması için eğiticinin KOSGEB mevzuatında belirtilen niteliklere sahip olması⁴⁹⁹ gereklidir. Yeterli puanı alarak onaylanan eğiticiler ile tekrar onay süreci olmaksızın girişimcilik eğitimi düzenlenebilir⁵⁰⁰.

KOSGEB Müdürlükleri⁵⁰¹ başvuru tarihini müteakip en fazla on beş takvim⁵⁰² günü içinde eğitici değerlendirmesini tamamlar ve değerlendirme sonucunu gerekçesiyle il müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. İl müdürlüğü reddedilen başvurulardaki eksiklikleri istekliye tamamlatarak yeniden başvuru yapabileceği gibi, varsa bir sonraki isteklinin eğitimcisine/eğiticilerine ilişkin değerlendirme formlarını değerlendirilmek üzere KOSGEB Müdürlüğüne⁵⁰³ gönderebilir. İl müdürlüğü tarafından değerlendirilmek üzere önerilecek ikinci eğiticinin eğitim düzeyi ve/veya tecrübesi açısından elenen eğitici ile en az aynı özelliklere sahip olması gerekmektedir.

İl müdürlüğüne ibraz edilen eğiticilerin özgeçmiş ve bilgilerini belgeleyen dokümanların doğruluğu istekli tarafından tespit edilmiş ve gerekli kontrolleri yapılmış olmalıdır. Bu kapsamda doğacak yükümlüklerden yüklenici sorumludur.

Bir eğitim programı çerçevesinde aynı tarihlerde birden fazla sınıfın açılması gerektiği ve/veya eğitici değişikliği gereken eğitimlerde il müdürlüğü, KOSGEB Müdürlüğü⁵⁰⁴ tarafından daha önce uygun bulunan (mülga)⁵⁰⁵ aynı yükleniciye ait eğitimcilerden her bir sınıf için bir eğiticiyi belirler ve ilgili sınıfın eğitimi başlamadan beş iş günü önce KOSGEB Müdürlüğüne⁵⁰⁶ eğitici, eğitim programı ve katılımcılarla ilgili yazılı olarak bilgi verir.

Eğiticilerin işten ayrılmaları, yüklenici tarafından herhangi bir nedenle işten çıkarılmaları veya mücbir nedenlere bağlı olarak eğitime devam etmelerine imkan kalmaması hallerinde, yüklenici tarafından en az aynı niteliğe sahip başka bir eğiticinin KOSGEB'e onaylatılarak görevlendirilmesi il müdürlüğünün iznine tabidir. Ayrıca programların denetimi sonucunda verimli olmadığı belirlenen eğitimcilerin değiştirilmesi il müdürlüğünce yüklenicilerden istenilebilecektir.

Yapılacak eğitici değişikliklerinde ayrılan eğiticinin yerine en az aynı niteliklere haiz, KOSGEB Müdürlüğü⁵⁰⁷ tarafından onaylanmış yeni eğitici belirlenmesi zorunludur. Yüklenicinin gerekçe göstererek yapacağı eğitici değişikliği taleplerinde, yüklenicinin il müdürlüğüne gerekçesini belirttiği yazısı ile birlikte vereceği yeni eğiticiye ait özgeçmiş ve bilgilere paralel il müdürlüğü tarafından doldurulup imzalanmış UGE Eğitim Bilgi Formunu, KOSGEB Müdürlüğüne⁵⁰⁸ yazılı olarak iletir. KOSGEB Müdürlüğü⁵⁰⁹ tarafından, değerlendirme kriterleri esas alınarak, önerilen eğitici beş iş günü içerisinde kabul veya reddedilir.

Bu değerlendirme sürecinde devam eden eğitimler askıya alınır. Yüklenici, aynı eğitim dâhilinde en çok bir kez eğitici değişikliği talep edebilir.

⁴⁹⁹ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "en az dört yıllık üniversite mezunu olması ve UGE Eğitim Değerlendirme Formundaki kriterler üzerinden en az yetmiş puan alması"

⁵⁰⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "İle, onay tarihinden itibaren altı ay süresince girişimcilik eğitimi düzenlenebilir."

⁵⁰¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezleri"

⁵⁰² 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "en geç on iş günü içerisinde ön değerlendirme yaptıktan sonra beş iş"

⁵⁰³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁵⁰⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁵⁰⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "(altı ayı geçmemiş olmak kaydıyla)"

⁵⁰⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁵⁰⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁵⁰⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁵⁰⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

Yapılan denetimlerde, Kurumu aldatmaya yönelik harekette bulunma, sahte ve yanıltıcı belge düzenleme ve kendi yerine başkasını eğitici olarak görevlendirme gibi bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışları tespit edilen eğitici, yirmi dört ay boyunca Kurumun faaliyetlerinde görev alamaz ve haklarında il müdürlüğüne suç duyurusunda bulunulur. Hakkında il müdürlüğüne bu şekilde yaptırım uygulanan kişiler sisteme kaydedilir ve Kurumun internet sayfasında ilan edilebilir.

9.5. Girişimcilik Seminerleri

İl müdürlükleri girişimcilik eğitim⁵¹⁰ programlarını başarı ile bitirenlere yönelik olarak yılın belirli dönemlerinde işbirliği yapılan kurum/kuruluş ile birlikte kamu kurum/kuruluşları, meslek birlikleri ve odaları, finans kuruluşları, dernek ve vakıflar ile üniversiteler işbirliğinde girişimcilik seminerleri düzenleyecektir. Girişimcilik seminerleri, kariyer günleri ve istihdam fuarlarından farklı özel amaçlara yönelik bir etkinlik olup; bu etkinliklerin içerisinde de düzenlenmesi mümkün olabilir. Bu kapsamda düzenlenecek girişimcilik seminerlerine, seminer tarihine kadar girişimcilik eğitim programından yararlanmış bütün katılımcılar il müdürlüğü tarafından uygun görülecek iletişim araçları ile (telefon, mesaj vb.) davet edilecektir. Söz konusu seminerlerde; programa katılanların başarılı işverenlerin başarı hikâyelerini dinleyebilmeleri, finansman koşulları hakkında ayrıntılı bilgi edinebilmeleri, daha önce eğitim almış adayların tecrübelerini paylaşabilmeleri sağlanacaktır. Özel sektör ve finans kuruluşlarının da davet edileceği etkinlikte; özel kredi ve finansman olanaklarının tanıtımının yapılması sağlanacaktır. Bu kapsamda düzenlenen faaliyetler ile ilgili bilgi ve belgelerin Başkanlığa yazılı olarak bildirilmesine gerek bulunmamakta olup, girişimcilik seminerlerine ilişkin sağlıklı bir izleme sistemi kurulabilmesi amacıyla oluşturulan sisteme girişleri gerçekleştirilecektir⁵¹¹.

10. Katılımcılarla ilgili hususlar

Yönetmeliğin 82. maddesine göre, girişimcilik eğitim programına katılabileceklerin; Kuruma kayıtlı, on sekiz yaşını tamamlamış ve bu program kapsamında aynı seviye eğitimi daha önce tamamlamamış olması gereklidir. Bu kapsamda Kuruma kayıtlı olanlardan özellikle işletmesini geliştirmek isteyenler için de girişimcilik eğitimleri verilebilecektir. Bu anlamda kurslardan ve işbaşı eğitim programından farklı olarak girişimcilik eğitim programlarına katılmak için işsiz olma şartı bulunmamaktadır.

İşsizlik ödeneği alan kişiler de katılımcı olabilirler⁵¹².

Katılımcı adaylarına Kurumun düzenlediği kurs/programlara katılmama yönünde yaptırım uygulanmıyor olmalıdır.

Programlardan yararlanacakların iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanması gereklidir.

Programa katılacaklardan Katılımcı Taahhünamesi (EK-29) alınacaktır.

11. Katılımcıların seçimi

Girişimcilik eğitim seviyelerinin özelliğine uygun nitelikleri taşıyan Kuruma kayıtlılar arasından, tarafsızlık ve fırsat eşitliği ilkesine riayet edilerek asil ve asil katılımcı sayısının dörtte biri oranında yedek katılımcı, yüklenici, Kurum personeli ve protokol tarafı kurumun yetkilileri tarafından belirlenebilecektir. Asil katılımcıların yerine tamamlanacak yedek

⁵¹⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "eğitimin"

⁵¹¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "faaliyetin bitimini takip eden en geç on işgünü içinde yazılı olarak Başkanlığa bildirilir."

⁵¹² 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

katılımcının kalmaması halinde; katılımcı ilanına çıkılacak ve günlük başvurular da programa yönlendirilebilecektir. Ancak her halde yeni liste için de aynı seçme işlemleri tekrar edecektir.

Girişimcilik eğitim programına katılacakların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanmış olması gerekmektedir. (Mülga)⁵¹³ İş ve meslek danışmanları tarafından katılımcı belirlenmesi kapsamında kişinin programa katılma şartlarını taşıyıp taşımadığına bakılacaktır. Katılımcı adaylarının Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği ve Genelgesinde belirtilen programa katılma şartlarını taşıyıp taşımadığı hususunun iş ve meslek danışmanları tarafından mutlaka kontrol edilmesi gerekmektedir⁵¹⁴.

Katılımcı adaylarına yapılacak iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında; danışandan iş fikrinin olup olmadığı, işletmesini bir yıl içerisinde kurup kurmayacağı, ne kadar sermayeli bir işletme kurmayı planladığı, daha önce işletme kurma girişimi veya kurulmuş işletmesinin olup olmadığı, işletme ortağı olacak ise ortağı olmayı düşündüğü işletme ile görüşüp görüşmediği gibi sorular ile adayın girişimcilik eğitimine katılma noktasındaki istekliliğini tespit etmeye yönelik olarak bu Genelge eki Girişimcilik Eğitim Programı Başvuru Değerlendirme Kriterleri Formu (EK-37)⁵¹⁵ kullanılacak olup KOSGEB'in internet sitesinden edinilebilecek UGE Girişimcilik Testi de kullanılabilir. Ayrıca, katılımcıların programa katılımlarına ilişkin uygunluk durumlarının takibi için bilgi iletişim teknolojileri de kullanılabilir⁵¹⁶.

Katılımcı adaylarının programa uygunluğunun tespiti esnasında yapılan görüşmelerde doğrudan iş fikrinin detaylarıyla açıklanması istenmeyecektir.

Programa katılacaklara yönelik yapılacak danışmanlık hizmetleri ile katılımcı seçimine ilişkin kriterler Genel Müdürlükçe ayrıca belirlenebilir.

İş ve meslek danışmanı tarafından görüşme sonucu ile ilgili olarak kesinlikle kişilere yazılı bir belge verilmeyecek olup, düzenlenecek matbu raporu (EK-42) dosyasında muhafaza edilecektir. Katılımcı olma şartlarına haiz kişilerin programa katılıp katılmaması hususunda nihai karar il müdürlüğündedir. Aynı zamanda katılımcıların belirlenmesi aşamasında seçme komisyonuna KOSGEB yetkililerinin katılıp görüş belirterek destek sağlaması da önem arz etmektedir⁵¹⁷.

Katılımcıların seçim işlemi tamamlandıktan sonra tespit edilen asil katılımcı listesi ile yedek katılımcı listesi il müdürlüğünce Kurum internet sayfasında, il müdürlüğü ve hizmet merkezi ilan panosunda, ayrıca uygun görülmesi halinde diğer araç ve yöntemler ile en az 5 gün olmak üzere duyurulacaktır. Program kapsamında sınıf mevcudu 10 kişiden az, 25 kişiden fazla olamaz, birden fazla sınıfta eğitim düzenlenmesi durumunda programa katılanların imkânlar ölçüsünde yaş, eğitim seviyesi vb. özelliklerinin birbirine yakın olmasına dikkat edilecektir.

Girişimcilik eğitim programları ilin işgücü piyasası ihtiyaçları dikkate alınarak genç, kadın, engelli girişimci adayı gibi belirli bir hedef gruba yönelik olarak da düzenlenebilecektir⁵¹⁸.

12. Devam durumlarının takibi

⁵¹³ 2016/2 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "İş ve meslek danışmanları ile il müdürlüğü yönetici ve ilgili personelinin katılımcı adaylarının girişimcilik eğitim programına yönlendirilmesi yönünde azami işbirliği ve iletişim içinde olması gerekmektedir."

⁵¹⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵¹⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki hali: "varsa test vb. araçlar da kullanılabilir."

⁵¹⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵¹⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵¹⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

Yönetmeliğin 84. maddesine göre, katılımcıların eğitimlere devam etmeleri zorunludur. Kabul edilebilir mazereti olan katılımcılara, yüklenicinin onayı alınmak şartı ile⁵¹⁹ eğitimciler tarafından, yazılı olarak mazeret izni verilebilir. Bu izinler, devam çizelgelerinin arkasına yazılır. Ancak, bu izin sürelerinin toplamı, doktor raporu ile tevsik edilebilen sağlık izni de dahil, hangi sebeple olursa olsun toplam eğitim süresinin 1/10'unu aşamaz. Bu sürenin aşımı halinde, katılımcıların eğitimle ilişkileri kesilir. Program başlangıcından itibaren ilk onda birlik eğitim süresi içerisinde ilişkisi kesilen katılımcıların yerine alınan katılımcıların devamsızlık hakkı bulunmamaktadır.

Programdan;

a) Askerlik, tutukluluk, hamilelik ve doğum, uzun süreli hastalık, işe giriş ve programa devamı engelleyebilecek ikametgâh değişikliği gibi il müdürlüğünce kabul edilebilen geçerli nedenler ile programa ilişkin devamsızlık süresini aşmaları nedeniyle ayrılmak zorunda kalanlar,

b) Durumları programı takibe elverişli olmadığı için programla ilişkisi yüklenici teklifi ve il müdürlüğü onayı ile kesilenler,

c) Programa devam ederken program iptalinden dolayı katılım belgesi alamayanlar,

ç) İl müdürlüğünce kabul edilen geçerli bir mazeret ile programdan ayrılanlar,

dışında nedenlerle ayrılanlar yirmi dört ay süresince bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan yararlanamaz ve bu kişilerin işsizlik ödenekleri kesilir. Ancak bu kişiler programı tamamlamamış olduklarından yaptırım süresinin sonunda başvurmaları halinde programdan yararlandırılır. Bu fıkrafta sayılan sebeplerle programdan ayrılan kişiler programa tekrar başvurmaları halinde programa katılabilirler. Bu kapsamdaki katılımcılara durumlarına uygun olarak katılımcı zaruri gideri ve sigorta prim giderleri ödenir⁵²⁰.

Katılımcıların devam durumlarının takibi Yönetmeliğin 85. maddesine göre, Devam Çizelgesi (EK-30) kullanılarak yapılacaktır. İl müdürlüklerince mühürlenmiş devam çizelgesi düzenlenecek ve bu çizelgelerin giriş-çıkış sütunları katılımcı tarafından, kontrol kısmı ise eğitim sırasında eğitimciler tarafından her gün imzalanacaktır. Programdan ayrılan, ilişkileri kesilen veya kayıtları silinen katılımcıların devam çizelgeleri bu işlemlerden sonra, diğer katılımcıların devam çizelgeleri ise, program sonunda il müdürlüklerine gönderilecektir. Program bitiminde bu çizelgeler ilgili programın dosyasında muhafaza edilecektir. Katılımcılara ve yükleniciye katılımcının programa devam ettiği gün sayısı üzerinden ödeme yapılır. Yarım gün veya daha az süre ile programa katıldığı günler⁵²¹ ve katılımcının gelmediği gün için katılımcıya ve yükleniciye ödeme yapılmayacaktır.

Devam çizelgelerinin gereği şekilde doldurulmasından ve program/ay sonundan itibaren en geç üç işgünü içinde⁵²² il müdürlüğüne tesliminden yüklenici sorumludur. Katılımcıların devam durumları, yüklenici tarafından her gün düzenli olarak en geç saat 23:59'a kadar sisteme girilmek zorundadır. Katılımcıların devam durumlarının sisteme girilmesini sağlamak üzere ilgili işlemin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olarak yükleniciye sisteme giriş yetkisi verilir. Bu yükümlülüklerin aksatılmasından dolayı ortaya çıkabilecek zararlardan yüklenici sorumludur. Yüklenicilerin bu yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği il müdürlüğü tarafından hafta başında kontrol edilir.

⁵¹⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵²⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "/veya sigorta prim giderleri ödenebilir."

⁵²¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "ler"

⁵²² 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "sonunda"

Yönetmeliğin 85/1. maddesi gereğince İl müdürlüğü katılımcıların devam durumlarını daha sağlıklı ve hızlı şekilde takip için bilgi iletişim teknolojileri de kullanılabilir.⁵²³

Programa devam etmeleri yüklenici tarafından uygun görülmeyen katılımcıların durumu aynı gün il müdürlüğüne bildirilir. İl müdürlüğünce yapılan değerlendirme sonucuna göre katılımcının programla ilişkisi kesilebilir.

13. Programların denetimi, izlenmesi ve idari yaptırımlar

Yönetmeliğin 88. maddesi gereğince girişimcilik eğitim programının denetimi Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak üzere 4904 sayılı Kanunun 13. maddesi gereğince oluşturulan Denetim Kurulundadır. Ayrıca girişimcilik eğitim programları ile ilgili Kurum ile KOSGEB arasında imzalanan protokol çerçevesinde KOSGEB temsilcileri tarafından izleme faaliyetleri yapılabilir. Bunun dışında programın denetim ve izlenmesi ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili kısmındaki ilgili hüküm ve açıklamalar kıyasen dikkate alınacaktır.

Düzenlenecek girişimcilik eğitim programının iş ve işlemlerini yürütmek amacıyla il müdürlüğünden bir personel program sorumlusu olarak görevlendirilecektir. Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümünde kurs sorumlusu ile ilgili olarak belirlenen usul ve esaslardan ilgili olanlar, girişimcilik eğitim programı sorumlusu için de geçerlidir. Program sorumlusu tarafından program ile ilgili olarak bu Genelge eki Girişimcilik Eğitim Programı Değerlendirme Raporunun (EK-38) doldurulması gerekmektedir. Bu doğrultuda program sorumlusu tarafından program süresince en az bir kere ziyaret yapılması ve yine en az bir kere Program Değerlendirme Raporunun doldurulması gerekmektedir.⁵²⁴

Program kapsamında yüklenici ile imzalanan sözleşmenin feshi ile ilgili Yönetmeliğin girişimcilik eğitim programları bölümünde yer alan hükümlere ilave olarak Yönetmeliğin 27. maddesinin üçüncü⁵²⁵ fıkrasının (a) bendi hariç ilgili hükümleri uygulanır.

Bu kapsamda teklif veremeyecek durumda iken teklif veren, teklif sırasında yanıltıcı bilgi ve belgeler vermek suretiyle Kurumu aldatmaya yönelik girişimlerde bulunduğu tespit edilen, kesin teminat vermeyen, il müdürlüğünce kabul edilen mücbir sebepler hariç sözleşme imzalamaya davet edildiği halde sözleşme imzalamaktan imtina eden isteklilerin geçici teminatları Kuruma gelir kaydedilir ve bu durumdaki istekli ile on iki ay boyunca bu Yönetmelik kapsamında sözleşme veya protokol imzalanmaz.

Yüklenicinin, istekli olduğu dönem itibari ile sözleşme ve protokol imzalanamayacaklar arasında olduğunun sonradan tespit edilmesi ve bu durumun halen devam etmesi halinde; istekli taahhünamesinde bu konuda gerekli uyarı⁵²⁶ yapıldığından, Kurumu aldatmaya yönelik hareket nedeni ile yüklenici ile imzalanan sözleşme veya protokol iptal edilir, kesin teminat Kuruma gelir kaydedilir, yükleniciye yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır ve kendisi ile on iki⁵²⁷ ay boyunca sözleşme ve protokol imzalanmaz.

14. Katılım belgesi

Girişimcilik Eğitim Programı⁵²⁸ devam çizelgesi ile UGE Katılma Belgesi Almaya Hak Kazanan Katılımcı Listesi, UGE Katılım Belgeleri⁵²⁹ ve UGE Sonuç Raporu, programın

⁵²³ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵²⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Program sorumlusu sorumlu bulunduğu programı en az bir kere ziyaret edecektir."

⁵²⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "ilk"

⁵²⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "uyarıda"

⁵²⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "yirmi dört"

⁵²⁸ 2016/5 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Program eğitici ve il müdürlüğü onayı bulunan"

⁵²⁹ 2016/5 sayılı Genelge ile eklenen ibare: ", UGE Katılım Belgeleri"

tamamlandığı tarihten sonraki en geç beş iş günü içinde, il müdürlüğü tarafından KOSGEB Müdürlüğüne⁵³⁰ gönderilecektir. KOSGEB Müdürlüğü⁵³¹; onaylanan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi Başvuru Formunda belirtilen⁵³² temel eğitim içeriğinin tamamının gerçekleştirilmiş ve her bir katılımcının temel eğitim süresinin en az yüzde doksanına katılmış olduğunu kontrol ederek katılımcı listesini en geç beş iş günü içinde onaylar veya düzeltme isteyebilir. Sonucu yazı ile il müdürlüğüne bildirir. Listede yapılması istenen düzeltme beş iş günü içinde tamamlanmalıdır. KOSGEB Müdürlüğü⁵³³ tarafından onaylanmış olan UGE Katılma Belgesi Almaya Hak Kazanan Katılımcı Listesinde bulunan katılımcılara il müdürlüğü, KOSGEB Müdürlüğü⁵³⁴ ve yüklenici tarafından imzalanan UGE Katılım Belgesi verilir. Bu belge, KOSGEB Yeni Girişimci Desteği'ne başvuruda kullanılacak bir belge niteliğindedir.

15. Diğer Hususlar

a) Programa ilişkin olarak bu genelge ekinde yer almayan ekler, KOSGEB internet sayfasından temin edilecek ve Kurum logosu eklenerek kullanılacaktır.

b) Program⁵³⁵ giderleri, katılımcı başı ders saat maliyeti ile katılımcıların aldığı toplam ders saatinin çarpılması ile bulunan meblağı kapsar.

c) Program süresince 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamı dışında kalan katılımcılara katıldıkları her bir fiili gün için Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen miktarda katılımcı zaruri gideri ile kısa vadeli sigorta kolları kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi ve (mülga)⁵³⁶ genel sağlık sigortası primleri Kurum tarafından ödenir. 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki katılımcılara (tarımsal faaliyette bulunanlar ile isteğe bağlı sigortalılar hariç) ve emeklilere ise katılımcı zaruri gideri ödenmez ve ilgili mevzuatında aksi yönde bir hüküm olmaması halinde kısa vadeli sigorta kolları kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi ile (mülga)⁵³⁷ genel sağlık sigortası primleri Kurum tarafından ödenir. Bu kapsamda tarımsal faaliyette bulunanlar ile isteğe bağlı sigortalılara iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi, katılımcı zaruri gideri ve (mülga)⁵³⁸ genel sağlık sigortası primleri Kurum tarafından ödenir.

d) Katılımcı zaruri gider ödemelerinin, katılımcılara ait devam çizelgelerinin yüklenici tarafından Kuruma ibraz edildiği tarihten itibaren en geç 10 iş günü içinde (mücbir sebepler dışında) gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Katılımcılara yapılan ödemeler için il müdürlüğü banka veya PTT aracılığı ile ödeme yaparken eğer ödeme yapan kurum ile anlaşabilirse katılımcılara hesap açtırmadan TC Kimlik numaraları ve ödeme miktarlarının olduğu liste kullanılarak ödemeleri yaptırabilir. Bu şekilde yapılan ödemelerde katılımcıların herhangi hesap açtırmak zorunda olmadan banka veya PTT şubelerinin herhangi birinden ödemelerini almaları mümkündür. Bu yöntem tercih edilirken katılımcılara yapılacak ödemede banka veya PTT'nin herhangi bir kesinti yapmaması veya çeşitli adlarla ücret almaması amaçlanmaktadır. Ancak aksi durum söz konusu ise katılımcılardan banka veya PTT'de hesap açmaları istenecektir. Bu konudaki uygulamaya il müdürlüğü karar verecektir. Ödemeler sırasında katılımcıların mağdur olmaması için her türlü tedbiri il müdürlüğü almak zorundadır. Katılımcılara yapılacak ödemeler için kişinin sigorta durumunu gösterir belgenin ibrazı gerekli olup, söz konusu bu belge katılımcı tarafından e-devlet sistemi üzerinden

⁵³⁰ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezine"

⁵³¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁵³² 2016/5 sayılı Genelge ile eklenen ibare: "onaylanan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi Başvuru Formunda belirtilen"

⁵³³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁵³⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Hizmet Merkezi"

⁵³⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Programı"

⁵³⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "durumlarına uygun olarak"

⁵³⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "durumlarına uygun olarak"

⁵³⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: "durumlarına uygun olarak"

edinilebileceği gibi, SGK birimlerinden de temin edilebilecektir. Bu belge olmaksızın katılımcıya ödeme yapılmayacaktır. Bu belgelerin il müdürlüğüne teslim yükümlülüğü, il müdürlüğünce sözleşme veya protokolde belirtilmek şartı ile yükleniciye de verilebilir. Program devam ederken durumu değişen katılımcılar durum değişikliğine ilişkin Kuruma bilgi vermekle yükümlü olup, ödeme yapılmaması gerektiği halde durum değişikliğinin bildirilmemesinden kaynaklı ödeme yapıldığı tespit edilen kişilere yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte bu kişilerden geri alınır⁵³⁹.

e) Özel kanunlar ve/veya uluslararası sözleşme/anlaşmalar ile izin verilen kurum/kuruluşlar ve uluslararası kaynak kullanılarak ve/veya özel düzenlemeye istinaden gerçekleştirilen girişimcilik eğitim programlarında; eğitim süreleri, eğitim programları ve program içerikleri ile mezuniyet belgelerine ilişkin hükümler ayrıca belirlenebilir.

f) Yüklenici tarafından; iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ve bulaşıcı hastalıkların önlenmesi için tedbir alınmayan eğitim mekânlarında, teorik eğitim ve atölye çalışması yaptırılmayacaktır. Gerekli önlemlerin alınmaması sonucu oluşacak bedensel ve ruhsal zararlardan Kurum sorumlu olmayacak, olumsuz durumlardan Yüklenici sorumlu olacak, bütün tedavi giderleri ile tazminatlar Yüklenici tarafından ödenecektir.

g) Programlarda bulunan iş fikirleri ve hazırlanan iş planları yüklenici, eğitici ve Kurum ve program yöneticileri tarafından üçüncü kişilerle paylaşılmaz.

h) Yüklenici ve katılımcılar, program ile ilgili bilgi ve belgelerden kişisel verilerin güvenliği kapsamında olanlar ile hizmete özel veya gizli olanlarını başkaları ile paylaşamazlar ve başka amaçlarla kullanamazlar. Aksi durumda ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

---

⁵³⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

E- ORTAK HÜKÜMLER

1. Kimlik kartları

Eğitim süresince, kursiyer, katılımcı ve eğitimcilere imza karşılığı sistem üzerinden alınan ve⁵⁴⁰ Kurum onaylı ve ilgili kişilere ait fotoğrafın yer aldığı kimlik kartları (EK-31) verilir. Kişiler bu kimlik kartlarını kurs ve program süresince kullanmak ve denetim ile ziyaretler sırasında istenmesi halinde ilgili görevlilere göstermek ya da vermekle yükümlüdürler. Yükleniciler, bu yükümlülüğün yerine getirilmesine ilişkin tedbirleri almak zorundadır⁵⁴¹.

2. Sınır değerler

Yönetmeliğin 92. maddesi çerçevesinde işbirliği kapsamında açılacak olan kurs/programlar ve kursiyer ya da katılımcılara ödenmesi gereken zorunlu giderler ile katma değer vergisi dışında toplam sözleşme bedeli, 4904 sayılı Kanunun 6. maddesi dördüncü fıkrasının (g) bendi hükmüyle belirlenen değer üzerindeki olanlar ve/veya Genel Müdürlükçe belirlenen birim maliyeti (5 TL)⁵⁴² aşan kurs/programlar, Yönetim Kurulu onayı alınmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

Yönetim Kuruluna dosyanın gönderilmesinden önce müzakere yapılması beklenmektedir⁵⁴³. Müzakere yapılmadı ise de bunun gerekçelerine yer verilmelidir⁵⁴⁴.

İl Müdürlükleri tarafından kurs ve programlarda yaptıkları hizmet alımlarında kursiyer/katılımcı başı ders saat başı maliyetin 5 TL'den (5 TL dahil) yüksek olması veya KDV hariç sözleşme bedelinin yıllık belirlenen ve ilan edilen limitlerin üstünde olması durumunda aşağıdaki bilgi ve belgeler dosyaya eklenecektir:

- 1- Söz konusu meslekte kurs düzenlenmesinin gerektiren gerekçeler ve işgücü piyasasında oluşturacağı olumlu katkı,
- 2- Hizmet alımı yapılan meslek ile ilgili olarak talep alınması, karşılanması ile ilgili süreçler hakkında bilgi notu ve belgeler,
- 3- Hizmet alımı yapılan meslek ile ilgili açık iş talepleri ve bunların karşılanma durumları,
- 4- Söz konusu mesleğin yıllık işgücü eğitim planında yer alıp almadığı (plan örneği), bu planın onaylandığı İİMEK kararının örneği (planda meslekle ilgili değişiklik yapılmış ise bununla ilgili belgeler), planda yer almayan bir meslek için Başkanlıktan alınan onay yazısı örneği,
- 5- İl müdürlüğünce yaklaşık maliyet tespiti ile ilgili yapılan çalışmalarla ilgili bilgi notu ve bunlarla ilgili belgeler (hem ulusal hem de il düzeyinde),
- 6- İl müdürlüğünce hazırlanacak dosyada aşağıdaki bilgi ve belgeler yer almalıdır.
  - a) Hizmet alım ilanına ilişkin Onay Belgesi Örneği,
  - b) MEK Hizmet Alım İlan Örneği,
  - c) MEK Teknik ve Mali Teklif Formu,
  - d) Teklif Değerlendirme Tutanak Örneği

⁵⁴⁰ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁴¹ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "Kimlik kartları, yüklenici/işverenler tarafından mevzuatta yer alan şekli ile hazırlanır ve il müdürlüğünce onaylandıktan sonra kullanılır. Kimlik kartlarının kaybedilmesi veya tahrip olması durumunda yenisi yüklenici/işveren tarafından hazırlanır ve il müdürlüğünce onaylanır. Kimlik kartlarının yüklenici/işveren tarafından hazırlanmasının mümkün olmaması halinde il müdürlüğünce hazırlanır ve maliyeti yüklenicinin hak edişinden mahsup edilir."

⁵⁴² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁴³ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Bu kapsamda Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilen dosyalarda, hizmet alım süreci ile ilgili olarak genel bilgi, teklif değerlendirme tutanağı, yaklaşık maliyet ile tutanak, müzakere yapıldı ise bununla ilgili bilgi, istihdam taahhüt oranı, kursiyer sayıları ve söz konusu meslekte kurs düzenlenmesinin gerektiren gerekçeler ve işgücü piyasasında oluşturacağı olumlu katkıya yer verilecektir."

⁵⁴⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

- 7- Müzakere yapılması ve bu müzakereye ilişkin tutanak (müzakere yapılmadı ise de bunun gerekçelerine yer verilmelidir),
- 8- Aynı meslekte son 3 yıl içinde açılan kurs veya program var ise (hizmet alımı ve işbirliği) bunların sayısal sonuçları (kurs/program sayısı, kursiyer/katılımcı sayısı, mezun sayıları, istihdam edilen kişi sayısı ve istihdam taahhüt oranları ile ortalama istihdam süreleri vb.)
- 9- Hizmet alımında sözleşme imzalanacak isteklinin İl müdürlüğü ile yaptığı işler var ise bunların sonuçları (sona eren ve devam edenler ayrı ayrı olarak belirtilecektir.) istekli ile ihtilaf yaşanan durum olup olmadığı hususunda bilgi ve belgeler,
- 10- Yönetim Kuruluna sunulması uygun görülen mesleğin ve isteklinin durumuna ilişkin diğer bilgi ve belgeler⁵⁴⁵.

3. Devam durumlarının sisteme girilmemesi

Yönetmeliğin 95. maddesine göre, katılımcı ve kursiyerlerin devam durumlarının yükleniciler tarafından Yönetmelikte belirlenen sürelerde sisteme girilmemesi durumunda kursiyer veya katılımcılar için Kurum tarafından ödenen zaruri gider ve sigorta prim giderleri ile bu giderlere ilişkin olarak ödenen tüm ceza ve mali yükümlülükler yükleniciden tahsil edilir.

Söz konusu durumun tespit edilmesi halinde ilgili mevzuatı gereğince yüklenicinin yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeni ile Kurum tarafından yapılan ödemeler ile mali yükler, ilgili mevzuatı gereğince yükleniciden tahsil edilir veya varsa hak edişlerinden mahsup edilir.

4. Tanınırlık

Yönetmeliğin 97. maddesi çerçevesinde yüklenici, eğitim programının başladığı ilk gün itibarıyla ve program süresince yürütülen tüm faaliyetlerde kurs/ program/ projenin ve Kurumun tanınırlığına ve görünürlüğüne ilişkin önlemleri almak ve bu çerçevedeki iş/işlemleri yürütmek zorundadır. Programın uygulanması sırasında Kurumun tanınırlığına ilişkin iş ve işlemleri yürütmekten yüklenici sorumludur. Kurum personeline ve Denetim Kurulunca yapılacak çalışmalarda yüklenicinin tanınırlık ve görünürlük konusunda yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği kontrol edilecektir. Bu hususlara ilave olarak programa ilişkin herhangi bir şekilde yazılı, görsel, işitsel, sanal ve benzeri yollarla haber, bildiri, duyuru, çağrı vb. yapılması durumunda programın finansmanının Türkiye İş Kurumunca sağlandığı hususuna görülür ve anlaşılabilir şekilde değinilecektir.

Tanınilıklı olarak yüklenici tarafından yerine getirilmek üzere;

- a) Kurs/programın uygulandığı sınıf, salon, atölye, işyeri ve benzeri kapalı alanların girişlerine A4 ebadından küçük olmamak üzere İŞKUR logosunun bulunduğu *"BURADA ... MESLEĞİNDE DÜZENLENEN EĞİTİM, TÜRKİYE İŞ KURUMU TARAFINDAN FİNANSE EDİLMEKTEDİR"* ibaresinin yer aldığı levha asılacaktır.
- b) Kurs/programın düzenlendiği bina girişine A4 ebadından küçük olmamak üzere İŞKUR logosunun bulunduğu *"BU BİNADA ... MESLEĞİNDE DÜZENLENEN EĞİTİM, TÜRKİYE İŞ KURUMU TARAFINDAN FİNANSE EDİLMEKTEDİR"* ibaresinin yer aldığı levha veya kursun düzenlendiği binanın ana caddeye bakan cephesine İŞKUR logosunun bulunduğu A2 ebadından küçük olmamak üzere *"BU BİNADA ... MESLEĞİNDE DÜZENLENEN EĞİTİM, TÜRKİYE İŞ KURUMU TARAFINDAN FİNANSE EDİLMEKTEDİR"* ibaresinin yer aldığı afiş asılacaktır. Ancak bina girişine çeşitli

⁵⁴⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

sebeplerle bu afişin asılmasının mümkün olmaması halinde eğitim yapılan alanın girişine 50*100 cm ebatında aynı özelliklerdeki tanıtıcı materyal asılacaktır.

c) Kurs/programın işbirliği kapsamında düzenlenmesi halinde ibare *“BURADA DÜZENLENEN ... EĞİTİMİ TÜRKİYE İŞ KURUMU VE ... İŞBİRLİĞİNDE DÜZENLENMEKTEDİR”* şeklinde olacaktır.

d) Levha(lar) ve afiş(ler)de yer alan logo ve ibareler levha ve afiş(ler)in büyüklüğüyle orantılı olarak görülür ve anlaşılır şekilde yazılacaktır.

Yukarıda belirtilen amaçları gerçekleştirmesi şartı ile tanınırlık için yüklenici, il müdürlüğünün izni ile farklı tanıtım materyali kullanabilir.

Tanınırlıkla ilgili materyalin yüklenici/işveren tarafından hazırlanmasının mümkün olmaması halinde; il müdürlüğünce hazırlanır ve maliyeti yüklenicinin hak edişinden mahsup edilir.

Yüklenici ve işbirliği yapılan kuruluşların buradaki kuralları uygulamaması veya gerektiği gibi uygulamaması sonucu Kurumun maddi/manevi zarar görmesi veya zarar görme ihtimalinin doğması halinde Kurum, ilgili materyallerin toplatılması da dâhil bütün tedbirleri alabilir. Bu durum nedeniyle meydana gelebilecek her türlü zarar ve sorumluluk yüklenicilere aittir.

Tanınırlık işlemleri, Genel Müdürlük tarafından tanınırlık konusunda yayımlanan kılavuz ve benzeri belgelerdeki kurallara uygun olarak yürütülecektir.

5. Elektronik ortamda bildirim

Yönetmeliğin 102. maddesine göre, Genel Müdürlük, kurs ve programlara ilişkin olarak bu Yönetmelikte belirtilen iş ve işlemlerin bir bölümünü ya da tamamını elektronik ortamda gerçekleştirebilecektir. İş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi durumunda kurum veya kuruluşlar ve hizmetlerden yararlanacak kişiler istenilen bilgi ve belgeleri elektronik ortamda vermekle yükümlüdür.

Bu kapsamda yüklenici ve işverenlerden Yönetmelik ve bu genelgedeki yükümlülüklerinden uygun olanlarını il müdürlükleri elektronik araçlar (elektronik kayıt araçları, elektronik posta gibi) vasıtası ile alabilecektir.

6. Özel politika ve uygulamalar

Yönetmeliğin 99. madde hükmü doğrultusunda istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına, özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere Genel Müdürlükçe özel politikaların tasarlanması, uygulanması ve bu politikalardan yararlanacakların belirlenmesi mümkün olabilecektir.

Bu kapsamda belirli amaçlara yönelik özel kurs, program, uygulama, proje ve protokol tasarlanabilecek ve uygulanabilecektir. İl müdürlüklerinin de bu konuda Genel Müdürlüğe önerilerde bulunabilmeleri mümkündür. Genel Müdürlükçe ihtiyaç duyulması halinde uygun bulunan projeler ile ilgili olarak ayrıca usul ve esaslar belirlenebilecektir.

Genel Müdürlük tarafından bu maddenin uygulanmasına ilişkin yayımlanan ilgili Genelgenin uygulanması için il müdürlükleri, ilin işgücü piyasasında özel politika ve uygulama gerektiren kişi ve grupların istihdam edilmeleri ve gelir getirici bir meslek kazanmaları için azami gayret göstereceklerdir. Söz konusu genelgede yer alan usul ve esaslar, hedef kitlenin özellikleri dikkate alınarak aktif işgücü mevzuatının genel hükümlerinden bazı alanlarda farklı belirlenmiştir. Bu nedenle iş ve işlemlerde, aynı konu ile ilgili Yönetmelikte veya bu

Genelgede olan hükümlerin birlikte uygulanması yerine ilgili genelgede yer alan hükmün sadece dikkate alınması gereklidir. Ancak hüküm olmayan veya açık hüküm olmayan durumlarda diğer mevzuat hükümlerinden faydalanılması esastır⁵⁴⁶.

7. Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Yönetmeliğin 108. maddesi ile 31/12/2008 tarih ve 27097 (6. Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Ayrıca geçici 1. madde ile, yürürlükten kaldırılan Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliği ve yönetmeliğin usul ve esaslarını belirleyen İşlemler El Kitabı'nın İşgücü Eğitim başlıklı bölümü doğrultusunda imzalanan sözleşme, protokol ve projeler ile başlatılan iş ve işlemler sonuçlanana kadar bu mevzuata göre uygulanmaya devam olunacaktır.

Buna göre, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliğine dayanılarak imzalanan sözleşmeler, bütün sonuçları ile tamamlanincaya kadar Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliği ve İşlemler El Kitabı'nın İşgücü Eğitim başlıklı beşinci bölümü hükümlerine tabi olacaktır.

8. (Mülga) Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi kapsamındaki iş ve işlemler⁵⁴⁷

9. (Mülga) Engelli ve eski hükümlülere yönelik para cezaları kaynaklı projeler⁵⁴⁸

10. Engelli, hükümlü ve eski hükümlülere yönelik kurum kaynaklı kurslar

Yönetmeliğin 40/12. maddesi gereğince, engellilere ve hükümlülere veya eski hükümlülere yönelik olarak düzenlenecek kurslarda istihdam yükümlülüğü, ilgili mevzuatında belirlenir. Kurum kaynakları ile finanse edilecek hükümlü projelerinde istihdam yükümlülüğü aranılmayacaktır. Bu şekilde düzenlenecek kurslarda, kursiyere katıldığı her bir fiili gün için ilgili mevzuatında belirtilen kursiyer zaruri gideri ve sigorta primi ödenecektir. Ayrıca yine Kurum kaynakları ile finanse edilen engelli ve eski hükümlülere yönelik kurslarda istihdam garantisi aranmayabilir ancak istihdam garantili olan kurslar tercih sebebidir.

11. Genelge eklerinin kullanımı

Bu genelge ekleri, il müdürlüklerinin Yönetmelik ve genelgeyi uygulamasına yardımcı olmak üzere hazırlanan tip metinlerdir. Bu nedenle bu eklerde, Yönetmelik ve genelgede belirlenen amaç ve sınırları aşmamak şartı ile değişiklik, ekleme ve çıkarmalar yapılabilecektir. Uygulama birliği sağlamak ve iyi örneklerden faydalanmak amacı ile bu kapsamda yapılan değişikliklerin Genel Müdürlüğe iletilmesi gereklidir. Yürürlükteki Yönetmelik veya Genelgede meydana gelen değişiklikler, yüklenicinin bu yönde yazılı talebi olması şartı ile, devam eden sözleşmeler içinde geçerli olacaktır. Bunun gerçekleşmesi için ek sözleşme yapılarak değişiklikler uygulanabilecektir⁵⁴⁹.

⁵⁴⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁴⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "Kurumun da imzaladığı protokoller ve genelgeler başta olmak üzere İcra Kurulu kararları çerçevesinde yürütülen Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi kapsamındaki iş ve işlemler ile ilgili olarak ayrıca bir düzenleme yapıncaya kadar söz konusu protokol ve genelge hükümleri uygulanmaya devam olunur. Protokol ve genelgelerde hüküm bulunmayan durumlarda Kurum mevzuatına atf yapılan hususlarda yürürlükteki mevzuat uygulanacaktır."

⁵⁴⁸ 2014/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki hali: "26.06.2003 tarih ve 25241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özürlü ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Komisyonun Kuruluşu ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin usul ve esaslarını belirleyen ayrı bir düzenleme yapıncaya kadar İşlemler El Kitabı'nın 5. Bölümünün adı geçen Yönetmelik ile ilgili hükümleri, devam eden ve daha sonra başlayacak sözleşmeler için uygulanmaya devam edecektir."

⁵⁴⁹ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

12. Kursiyer ve Katılımcıların Sigorta İşlemleri⁵⁵⁰

Kurs/program süresince kursiyer/katılımcılar adına kısa vadeli sigorta kolları kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı primleri SGK belge türü "46" koduyla SGK'ya Kurum tarafından yatırılmak suretiyle karşılanır. Söz konusu işlemlerin usulüne uygun şekilde yapılabilmesi için, il müdürlüklerinin kurs ve programların açılması, asil ve yedek kursiyer/katılımcı seçimi, yedekten asil listeye alınan kursiyerlerin/katılımcıların onaylama işlemleri kurs/programın başladığı takip eden ayın 8'ine kadar kurs/program sorumlularınca yapılması gerekmektedir. Kursiyer/katılımcıların tescil işlemleri kurs/programın başlangıç tarihini izleyen ayın 10'unda SGK'ya toplu olarak bildirilmesi nedeni ile bireysel tescil işlemi yapılamamaktadır. Ancak iş kazası ve meslek hastalığı olması durumunda kazaya ilişkin belgelerle birlikte bilgi verilmesine müteakip erken tescil işlemi yapılabilmektedir. Bu nedenle kursiyerlerin/katılımcıların tescil (işe giriş) işlemi SGK'ya bildirilemediğinden olası iş kazası ve meslek hastalığı durumlarında kurs/program sorumluların asli sorumluluğu bulunmaktadır. Listesi onaylanan kurs/programlara katılan kursiyerlerin sigorta tahakkuk işleminin yerine getirilebilmesi için devam durumlarının sisteme kurs/programın başlangıç tarihini izleyen ayın 15'ine kadar girilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde kursiyer/katılımcıların iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık nedeni ile sigorta hizmetlerinden hem kendisi hem de bakmakla yükümlü olduğu kişilerin (eşi, anne, baba, çocuk) sağlık hizmetlerinden faydalanmamakla birlikte ayrıca iş kazası ve meslek hastalığı süresi boyunca SGK'ca ödenmekte olan İş Göremezlik Ödeneğinin alınması mümkün değildir⁵⁵¹.

13. SGK ile İlgili Hususların Tespiti⁵⁵²

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde görevli personel veya Denetim Kurulunca görevleri sırasında SGK mevzuatına aykırı durumların tespit edilmesi veya öğrenilmesi halinde en kısa zamanda durum yazı ile SGK İl Müdürlüklerine bildirilmelidir.

14. İş Sağlığı ve Güvenliği⁵⁵³

Yönetmeliğin 93. maddesi şu şekildedir: "*Kurs ve programların uygulanması sırasında iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli önlemleri almak, buna ilişkin tüm araç ve gereçleri*

⁵⁵⁰ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir. Değiştirilmeden önceki hali: "Eğitim süresince kursiyer/katılımcılar adına "iş kazası ve meslek hastalığı" primleri Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) Kurum tarafından yatırılmak suretiyle karşılanır. Ayrıca kursiyerin SGK'dan müstahaklık belgesi getirmesi halinde durumu uygun olanlara Genel Sağlık Sigortası (GSS) primi yatırılır. Bu belgenin kurs/program başlamadan önce kursiyer/katılımcı tarafından yükleniciye teslim edilmesi gerekmektedir. Yükleniciye teslim edilen bu belgelerin toplu olarak il müdürlüğüne/hizmet merkezine teslim edilmesi gerekmektedir. Teslim edilen belgeler üzerinden GSS primi yatırılacak kursiyerler belirlenerek ilan edilir ve tüm kursiyerlerin bu konuda bilgi almaları sağlanır. Söz konusu belgelerin teslim edilmemesi halinde GSS primi yatırılmayacaktır. Ayrıca kursun devamı sırasında müstahaklık durumunda ortaya çıkan değişikliklere ilişkin olarak kursiyerler tarafından müstahaklık belgesi alınması ve yine aynı şekilde bu belgelerin il müdürlüğü/hizmet merkezine teslim edilmesi zorunludur. Prim borcu ve müstahaklık belgesinin getirilmemesi ve/veya müstahaklık durumundaki değişikliğin bildirilmemesi nedeniyle ortaya çıkan aksamalardan ortaya çıkabilecek idari para cezaları yüklenici ve/veya kursiyer/katılımcılardan tahsil edilebilir."

⁵⁵¹ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: "Kurs/program süresince kursiyer/katılımcılar adına kısa vadeli sigorta kolları kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı primleri SGK'ya Kurum tarafından yatırılmak suretiyle karşılanır. Ayrıca kursiyer/katılımcıların, kurs/program başındaki durumları SGK sisteminden yapılacak sorgu veya kursiyer/katılımcı tarafından verilecek belge ile tespit edilerek durumları uygun olanların Genel Sağlık Sigortası (GSS) primi de Kurum tarafından yatırılır. Söz konusu işlemlerin usulüne uygun şekilde yapılabilmesi için, il müdürlüklerinin kurs ve programların açılması, asil ve yedek kursiyer/katılımcı seçimi, bunların sonuçlandırılması ile primlerinin yatırılması konularında azami hassasiyet göstermeleri gerekmektedir. İl müdürlüğü kursiyer/katılımcılara GSS ile ilgili hangi işlemi yaptığını yazılı olarak bildirecektir. Kurs/program devam ederken durumlarında değişiklik olanların, 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereğince, bu değişikliklerini il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri gerekir. İl müdürlüğüne kendisine bildirilen bu yeni durum teyit edildikten sonra duruma göre GSS prim işlemi yapılacaktır. Durumunda değişiklik olmasına rağmen bunu Kuruma bildirmeyen kursiyer/katılımcı Kurumdan herhangi bir hak talep edemez. Bu durumdan dolayı Kurumun uğrayacağı herhangi bir mali yükümlülük kursiyer/katılımcıya rücu edilir."

⁵⁵² 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁵³ 2013/3 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

bulundurmak ve iş kazası ve meslek hastalıklarında resmi kurumlara yapılması gerekli bildirimleri süresi içinde yapmak yüklenicilerin sorumluluğundadır. Yükleniciler iş kazası meydana gelmesi halinde resmî kurumlara yapılması gereken bildirimleri süresi içinde yapmakla ve durumu il müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.”

İş kazası, 5510 sayılı Kanunun 13. maddesinde tanımlanmış olup aynı maddeye göre, Kanunun 5. maddesinin (e) bendinde belirtilen sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde ise, eğitim veya staj gördükleri işyeri işverenleri tarafından kazanın olduğu yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine derhal, yüklenicinin bağlı olduğu SGK birimine⁵⁵⁴ en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin Ek-7'de yer alan iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formunun doldurularak bir üst yazı ile birlikte (yazı içeriğinde İŞKUR kursiyer/katılımcısı olduğu belirtilerek) elden veya iadeli taahhütlü olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde SGK'dan gelebilecek yaptırımlar yüklenicinin sorumluluğundadır. Ayrıca iş kazası ve meslek hastalığına ilişkin belge ve bilgilerin bir sureti de yüklenici tarafından Kurumumuza bildirilmek zorundadır⁵⁵⁵. Bildirim için tanınan sürede resmi tatil günlerine rastlayan günler üç iş günü hesabında dikkate alınmaz⁵⁵⁶.

Buna göre söz konusu kursiyer/katılımcıların iş kazası ve meslek hastalığı primlerini ödeme yükümlüsü İŞKUR olsa da işveren statüsü yüklenicide olduğundan bildirim yükümlülüğü de yüklenicidedir. Kurum tarafından yürütülmekte olan kurs ve programlar sırasında meydana gelen ve 5510 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan iş kazalarında, yüklenici söz konusu kazayı derhal kolluk kuvvetlerine bildirmek ve durumu tutanak altına aldirmek zorundadır. Kazadan itibaren en geç 3 iş günü içinde ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formu” kullanılarak durumu SGK'ya ve yine aynı süre içinde İŞKUR'a bildirmekle mükelleftir. Bu konularda süre tahdidi olması nedeni ile yüklenicilerin bu konuda il müdürlükleri tarafından uyarılması gereklidir⁵⁵⁷.

Buna göre kurs ve programlar sırasında yüklenicinin/işverenin bu sorumluluğunu yerine getirip getirmediği il müdürlüğüne yapılacak denetimlerde kontrol edilecektir.

---

⁵⁵⁴ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “Kuruma”

⁵⁵⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “bildirgesini vermekle yükümlü olanlar e-Sigorta ile Kuruma bildirir veya doğrudan ya da posta yoluyla da ilgili üniteye gönderebilir. Adi posta veya kargo ile yapılan bildirimlerde Kurum kayıtlarına intikal tarihi, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile yapılan bildirimlerde de postaya verilmiş tarihi esas alınır.”

⁵⁵⁶ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

⁵⁵⁷ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir

15. Yabancılar ve Geçici Koruma Kapsamındaki Kurum ve Programlardan Faydalanması⁵⁵⁸

Yönetmeliğin 103. maddesine göre, Türkiye’de ikamet etmeyen Türk soylu yabancı uyruklulara yönelik düzenlenecek aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesi kapsamında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Bunlara yönelik olarak düzenlenen aktif işgücü hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlarla Kurum tarafından ortaklaşa hazırlanacak protokolle belirlenir. Bu kapsamda İl Müdürlüklerince yapılacak çalışmalar ve gelen taleplerin mutlaka Genel Müdürlüğümüze iletilmesi gereklidir.

Anılan Yönetmeliğin 104. maddesine göre, Türkiye işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacı ile;

- 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde geçen ikamet iznine,
- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasına, uluslararası koruma başvuru sahibi kayıt belgesine, uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesine, uluslararası koruma statü

⁵⁵⁸ Bu madde, başlığı ile birlikte 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2016/3 sayılı Genelge ile madde başlığı ile birlikte değiştirilmiştir. Değişmeden önceki madde: “15. Yabancılar ve Türk soylu yabancılar

Yönetmeliğin 103. maddesine göre, Türkiye’de ikamet etmeyen Türk soylu yabancı uyruklulara yönelik düzenlenecek aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesi kapsamında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Bunlara yönelik olarak düzenlenen aktif işgücü hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlarla Kurum tarafından ortaklaşa hazırlanacak protokolle belirlenir. Bu kapsamda İl Müdürlüklerince yapılacak çalışmalar ve gelen taleplerin mutlaka Genel Müdürlüğümüze iletilmesi gereklidir.

Anılan Yönetmeliğin 104. maddesine göre Türkiye işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacı ile; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde geçen ikamet iznine ve 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasına, uluslararası koruma başvuru sahibi kayıt belgesine, uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesine, uluslararası koruma statü sahibi kimlik belgesine, geçici koruma kimlik belgesine veya bunlar yerine geçen numara ve belgelere sahip olan yabancılar, yabancıların çalışma izni ile ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda çalışma izin belgesine sahip olmak, il müdürlüğünce uygun bulunmak ve Kuruma kayıt olmak şartları ile, bu Yönetmelik kapsamındaki İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklı kurs ve programlardan (TYP hariç) yararlanabilirler.

Bununla birlikte İşsizlik Sigortası Fonu kullanılmaksızın başka kaynaklarla düzenlenen kurslara çalışma izni olmayan bu kapsamdaki kişilerin katılması da mümkün olacaktır. Ancak bu durumda planlama aşamasında Genel Müdürlükten yazılı onay alınması esastır.

Bu kapsamda il müdürlükleri tarafından proje bazlı veya bireysel olarak yapılan başvurularda; yabancıların kurs ve programlara katılmalarının uygun bulunmasında istenilen belgelerin aranmasının yanı sıra bu kişilerin işgücü piyasasına uyum sağlamaları için yeterli süre ülkede bulunmaları ve kurs ve program sonrasında da istihdam edilebilme imkânlarının dikkate alınması gereklidir. Bu nedenle yabancı kişilerde kısa süreli ikamet izni yerine en az bir yıllık süreli ikamet izni aranması gerekmektedir.

Yabancıların, bu Yönetmelik kapsamındaki kurs ve programlardan (TYP hariç) faydalanmaları ile ilgili olarak il müdürlüklerince yapılacak çalışmaların veya ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlardan gelen taleplerin mutlaka değerlendirilmek ve uygun görülme üzere Genel Müdürlüğe iletilmesi esastır.

Bir işyerinde işbirliği ile düzenlenen mesleki eğitim kursu veya işbaşı eğitim programında, kursiyer/katılımcıların Kuruma kaydının yapılmasından önce bu kişilerin yürürlükteki mevzuatta yer alan katılım şartlarına haiz olup olmadıkları il müdürlüğünce tespit edildikten sonra kurs veya programın düzenleneceği işverene bu kişilerin bilgileri verilerek yürürlükteki yabancıların çalışma izni ile ilgili mevzuat ve uygulama kapsamında bu kişilere çalışma izni alması istenecektir. Çalışma izni alınan yabancılar veya geçici koruma kapsamındaki kişilerin izin belgeleri kontrol edilerek kişiler Kuruma kayıt edilip kurs ve program başlatılacaktır. Hiçbir şekilde bir işyerinde düzenlenecek mesleki eğitim kursu veya işbaşı eğitim programında çalışma izni olmayan kursiyer/katılımcı Kuruma kayıt edilmeyecek ve kurs ve programlara dahil edilmeyecektir. Aksi durumun tespiti halinde derhal kurs ve program sonlandırılacak, yapılan ödemeler geri alınacaktır.

Bu kişilerin katılacakları kurs ve program sonrasında istihdam edilecekleri alanların aynı zamanda yürürlükteki mevzuat gereğince çalışma izni ile ilgili mevzuata tabi iş ve işlemlerin yapılması, yabancıların çalışması ve çalıştırılmasının yasak olduğu alanlardan olmamasına da dikkat edilmelidir.

Yabancıların, geçici koruma kimlik belgesine haiz kişilerin ve Türk soylu yabancıların katılım sağlaması istenilen kurs ve programlar için önceden yazı ile Genel Müdürlükten uygunluk onayı alınması gereklidir.”

sahibi kimlik belgesine, geçici koruma kimlik belgesine veya bunlar yerine geçen numara ve belgelere,

sahip olan yabancılar, Kuruma kayıt olduktan sonra yararlanmayı talep ettikleri kurs ve programlara katılım şartlarına haiz olmaları durumunda, bu Yönetmelik kapsamında⁵⁵⁹ kurs ve programlardan (TYP hariç) yararlanabilirler. (Mülga)⁵⁶⁰ (Mülga)⁵⁶¹

(Mülga)⁵⁶²

Geçici koruma kapsamında olan kişiler için bir işyerinde düzenlenen mesleki eğitim kursu veya işbaşı eğitim programına katılımlarından önce çalışma izni alınmasına Çalışma Genel Müdürlüğünün yayımladığı “Geçici Korunma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Daire Uygulama Rehberi”nin 3.6 numaralı maddesi gereğince gerek yoktur. (Mülga)⁵⁶³ Ancak bu kişilerin kurs veya program sonrasında işe alınmaları durumunda çalışma izni alınmasına ilişkin usul ve esaslara tabi olunarak öncelikle çalışma izni alınması gereklidir.”

16. Kurs ve Programlar⁵⁶⁴

Yönetmeliğin 90. maddesi çerçevesinde girişimcilik eğitim programı ve çalışanların mesleki eğitim programlarına katılım hariç olmak üzere kursiyerler ve katılımcılar için kurs ve/veya programlar arasında genel olarak altı ay bekleme süresi bulunur. Ancak düzenlenen bir mesleki eğitim kursuna katılan kursiyer, kurs sınav sonucunun açıklanmasından itibaren bir ay içinde başlamak şartı ile, kurs konusu meslekte düzenlenen işbaşı eğitim programına katılması durumunda bekleme şartı uygulanmaz ve kurs nedeni ile istihdam yükümlülüğü varsa bu yükümlülük işbaşı eğitim programının sona ermesinden sonra başlayacaktır. Yine toplum yararına programdan sonra işbaşı eğitim programına bekleme yapılmaksızın geçiş yapılabilir. Ayrıca, yirmi dört ay içinde en fazla üç yüz yirmi fiili günü geçmemek kaydıyla iki işbaşı eğitim programı arasında bekleme süresi üç ay olarak uygulanır⁵⁶⁵.

Örnek 1: 01.08.2015 tarihinde sınav sonucu açıklanan bir mesleki eğitim kursundan sonra kişi:

a) Bekleme süresine tabi olmadan girişimcilik eğitim programına ve/veya çalışanların mesleki eğitimine ya da bir ay içerisinde aynı meslekte düzenlenen işbaşı eğitim programına katılabilir.

⁵⁵⁹ 2017/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: “olup İşsizlik Sigortası Fonu ile finanse edilen kurs ve programlar hariç, ulusal veya uluslararası fonlarla finanse edilen”

⁵⁶⁰ 2017/1 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: Ancak Suriyelilere yönelik olarak Genel Müdürlükçe belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde İşsizlik Sigortası Fonu kullanılarak kurs ve program düzenlenebilir.

⁵⁶¹ 2016/4 sayılı Genelge ile eklenmiş ve 2017/1 sayılı Genelge ile kaldırılmıştır. Kaldırılmadan önceki ibare: “İl müdürlükleri tarafından bu madde kapsamında yapılacak çalışmalarda önceden Genel Müdürlükten uygunluk görüşü alınması gereklidir”

⁵⁶² 2016/4 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: “Bu kapsamdaki kişilerin hukuki durumuna ilişkin başka mevzuatlarda yer alan kısıtlayıcı hükümler olması durumunda il müdürlüklerinin bu hususlara da dikkat etmesi gereklidir. Örneğin sadece Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çalışabilecekleri mesleklerde kurs veya program düzenlenirken ileride istihdam edilme imkânı olmadığı için yabancıların veya diğer statüdeki kişilerin bu kurs veya programlara katılımlarına izin verilemeyecektir.”

⁵⁶³ 2016/4 sayılı Genelge ile kaldırılmadan önceki ibare: “Buna göre bu kapsamdaki kişiler, en az altı aylık geçici koruma süresini doldurmuş olmak şartı ile, İşsizlik Sigortası Fonu hariç diğer ulusal veya uluslararası kaynak ve fonlarla finanse edilen kurs ve programlara (TYP hariç) katılabilirler.”

⁵⁶⁴ Bu madde, başlığı ile birlikte 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁶⁵ 2016/1 sayılı Genelge ile değiştirilmeden önceki ibare: “Yönetmeliğin 90. maddesi çerçevesinde bu Yönetmelik kapsamında kurs ve/veya programdan yararlanan kişiler kurs/programın bitiş tarihinden itibaren altı ay geçmedikçe herhangi bir kurs veya programdan faydalanamazlar. Ancak kurs sonrasında bir ay içinde aynı meslekte düzenlenen işbaşı eğitim programına katılmak istenmesi halinde altı aylık bekleme şartı aranmaz. Bu durumda kurs ve işbaşı eğitim programının süresi yüz altmış fiili günden fazla olamaz.”

b) 01.02.2016 tarihine kadar bir başka mesleki eğitim kursuna, farklı bir meslekte düzenlenen işbaşı eğitim programına, UMEM kursuna ve toplum yararına programa katılamaz⁵⁶⁶.

Örnek 2: 01.08.2015 tarihinde sona eren girişimcilik eğitim programını bitiren kişi bekleme süresine tabi olmadan bütün kurs ve programlara katılabilir⁵⁶⁷.

Örnek 3: 01.08.2015 tarihinde sona eren işbaşı eğitim programını bitiren kişi, yirmi dört ay içerisinde 320 fiili gün işbaşı eğitim programından yararlanma hakkını doldurmamışsa kalan süresi kadar 01.11.2015'ten itibaren işbaşı eğitim programından yararlanabilir⁵⁶⁸.

Herhangi bir kurs ya da programa katılmama yönünde yaptırım uygulanan kursiyer veya katılımcı yaptırım süresince Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi ve bu Yönetmelik kapsamındaki hiçbir kurs ya da programdan yararlanamaz. Aynı şekilde, herhangi bir kurs ya da program çerçevesinde sözleşme veya protokol imzalanmama yönünde yaptırım uygulanan hizmet sağlayıcı veya işveren yaptırım süresince UMEM Beceri'10 Projesi ve bu Yönetmelik kapsamındaki hiçbir kurs ya da programdan yararlanamaz.

Bilgi edinilmesi ve gereğini rica ederim.

EKLER:

1- Ekler listesi ve ilgili ekler

2- 2014/1 sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılan (C) ve (D) Bölümleri

---

⁵⁶⁶ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁶⁷ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁶⁸ 2016/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

EKLER LİSTESİ⁵⁶⁹

1. MEK Tip İşbirliği Protokol
2. Onay Belgesi Örneği
3. MEK Hizmet Alım İlan Örneği
4. MEK Tip Şartname
5. İş Ortaklığı ve Konsorsiyum Beyanname Örnekleri
6. MEK Teknik ve Mali Teklif Formu
7. MEK İstekli Taahhütname Örneği
8. Geçici Teminat Mektubu Örneği
9. Kesin Teminat Mektubu Örneği
10. Teklif Teslim Tutanak Örneği
11. Zarf Açma ve Belge Kontrol Tutanak Örneği
12. Teklif Değerlendirme Tutanak Örneği
13. MEK Tip Sözleşme
14. MEK Yüklenici Taahhütname Örneği
15. MEK Kursiyer Taahhütname Örneği
16. MEK Kurs Değerlendirme Raporu
17. MEK Kurs Bitirme belgesi/Sertifikası
18. MEK Devam Çizelgesi
19. İEP Katılımcı Değerlendirme Formu
20. İEP İşveren Taahhütnamesi Örneği
21. İEP Tip Sözleşme
22. İEP Devam Çizelgesi
23. İEP Katılım Belgesi
24. GEP Hizmet Alım İlan Örneği
25. GEP Tip Şartname
26. GEP Teknik ve Mali Teklif Formu
27. GEP İstekli Taahhütname Örneği
28. GEP Tip Sözleşme
29. GEP Katılımcı Taahhütname Örneği
30. GEP Devam Çizelgesi
31. Kursiyer/Katılımcı/Eğitici Kimlik Kartı
32. GEP Tip Protokol⁵⁷⁰
33. İEP İşveren Taahhütnamesi (Başlangıç Tarihine Ait)⁵⁷¹
34. İEP Erken Başvuru İşveren Taahhütnamesi⁵⁷²
35. İEP Başvuru (Ön Talep) Formu⁵⁷³
36. İEP Değerlendirme Raporu⁵⁷⁴
37. GEP Başvuru Değerlendirme Kriterleri Formu⁵⁷⁵
38. GEP Değerlendirme Raporu⁵⁷⁶
39. Çalışanların Mesleki Eğitimi İşbirliği Protokolü⁵⁷⁷
40. MEK İş ve Meslek Danışmanı Görüşme Raporu⁵⁷⁸
41. İEP İş ve Meslek Danışmanı Görüşme Raporu⁵⁷⁹
42. GEP İş ve Meslek Danışmanı Görüşme Raporu⁵⁸⁰

⁵⁶⁹ Eklerin adları ve içerikleri 2014/1 sayılı Genelge ile değiştirilmiştir.

⁵⁷⁰ 2013/3 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁷¹ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁷² 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁷³ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁷⁴ 2014/1 sayılı Genelge ile eklenmiştir.

⁵⁷⁵ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

⁵⁷⁶ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

⁵⁷⁷ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

⁵⁷⁸ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

⁵⁷⁹ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

⁵⁸⁰ 2016/1 sayılı Genelgesi ile eklenmiştir

EK-2: YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI VE GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMI BÖLÜMLERİ

C- İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI

ÖNEMLİ NOT: BU BÖLÜM 2014/1 SAYILI GENELGE İLE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞTIR.

06.11.2014 TARİHİNDEN ÖNCEKİ İŞ VE İŞLEMLER İÇİN BU BÖLÜM KULLANILACAKTIR.

Yönetmeliğin üçüncü bölümünde, Kuruma kayıtlı işsizlerin yine Kuruma kayıtlı işyerlerinde, daha önceden edindikleri teorik bilgileri uygulama yaparak pekiştirmelerini ve/veya mesleki deneyim kazanmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen işbaşı eğitim programlarının usul ve esasları hüküm altına alınmıştır. Bu bölümde, yönetmelikteki bu hükümlere ilave olarak açıklama yapılması gereken bazı hususlara yer verilmiştir.

1. Program düzenlenecek alanlar

Yönetmeliğin 46. maddesi hükmünden hareketle, işbaşı eğitim programlarında katılımcıların mesleki deneyim kazanarak istihdam edilebilirliklerinin artırılması amaçlandığından, herhangi bir vasıf gerektirmeyen alanlarda (beden işçisi, temizlik görevlisi, taşıma işçisi, çaycı gibi) program düzenlenmesine izin verilmemesi gerekmektedir. Yukarıda sayılan meslekler örnek mahiyetinde olup, il müdürlüğü tarafından katılımcıların kendilerini geliştiremeyecekleri düşünülen meslek alanlarında program düzenlenmesine izin verilmeyecektir.

Programın düzenleneceği kurum/kuruluşların Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaları halinde öğretmenlik, avukatlık, mühendislik, muhasebecilik gibi nitelik gerektiren alanlarda program düzenlenmesine engel bir durum bulunmamaktadır. Ancak kendi mevzuatları gereğince staj yapılması mümkün olmayan mesleklerin bulunması halinde, bu mesleklerde program düzenlenemez.

Bununla birlikte işbaşı eğitim programından yararlanmak amacı ile başvuru yapan kişilerin, başvuru yaptıkları meslekte son altı ay içinde bir gün bile çalışmış olmaları durumunda o meslekte düzenlenecek olan programa katılamayacaklardır.

Örnek: Öğretmenlik diploması olan bir kişinin son altı ay içinde öğretmenlik mesleğini bir gün bile icra etmiş olması halinde bu meslekte programa katılması mümkün olmayacaktır.

Kişilerin başvuru yaptıkları meslekte son altı ay içinde çalışıp çalışmadıkları hususu sözleşme imzalanmadan önce il müdürlüğünce Kurum ve SGK kayıtları üzerinden kontrol edilecektir. Söz konusu tespitin sistem üzerinden yapılamaması halinde, bu husus katılımcıdan alınacak yazılı beyan yardımıyla tespit edilecektir. Daha sonra yanıtıcı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde Yönetmeliğin 60/2. maddesi uyarınca Kurumca yapılan ödemeler katılımcıdan tahsil edilecek ve katılımcı, tespitin yapıldığı tarihten itibaren on iki aylık süreyle işbaşı eğitim programından yararlandırılmayacaktır.

2. Program uygulanacak işyerleri

Yönetmeliğin 47. maddesine göre, işbaşı eğitim programı, 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak en az iki çalışanı bulunan ve Kuruma kayıtlı işyerlerinde ve kamu kurum/kuruluşlarının payının yüzde ellinin altında olduğu iktisadi teşekküllerde uygulanabilecektir. Buna göre bu hükümleri taşıyan işyerlerinde program uygulanacaktır.

Ancak 5018 sayılı Kanunun eki I, II, III ve IV sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar ile belediyeler ve il özel idarelerinde ve Kurumca bu yönetmelik kapsamında yaptırım uygulanan işyerlerinde yaptırım süresince işbaşı eğitim programı düzenlenemez.

Dernekler, vakıflar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, meslek birlikleri, sendikalar, ticaret ve sanayi odaları, noterler ve benzeri yerlerde, işbaşı eğitim programı katılımcılarının programın tamamlanması sonrasında 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında istihdam edilebilecek olmaları halinde, bu kurum/kuruluşlarla program düzenlenmesinde bir engel bulunmamaktadır.

Hizmet alımı çerçevesinde kamu kurumlarında işçi çalıştıran işletmelerle de program düzenlenebilecek alanlarda olmak şartı ile program düzenlenebilecektir. Bu kişiler kamu kurumlarının personeli olmadığı ve program başvurusu yapan kurum özel sektör işyeri olduğu için program düzenlenmesine engel bir durum bulunmamaktadır.

3. İşverenin yükümlülükleri

Yönetmeliğin 48. maddesine göre, işveren tarafından işbaşı eğitim programı sorumlusu olarak belirlenen kişi, katılımcının programın amacına uygun şekilde mesleğini iş başında öğrenmesi ve tecrübe kazanması için gerekli kolaylığı sağlamak ve katılımcıya sadece program düzenlenen meslek ile sınırlı olmak üzere görev vermekle yükümlüdür. Katılımcının program amacı dışında görevlendirildiğinin Kurumca tespiti halinde işverenin uyarılması, ancak bu uyarıya rağmen durumun devam etmesi halinde sözleşmenin fesh edilmesine il müdürlüğü karar verecektir.

Bu kapsamda sorumlu, Katılımcı Değerlendirme Formunu (EK-19) düzenli olarak doldurmak ve işveren tarafından aylık olarak düzenlenen kursiyer devam çizelgeleri ile birlikte il müdürlüğüne gönderilmesini temin

etmekle yükümlüdür. İl müdürlükleri bu formları değerlendirip, programın devamı ile ilgili uygulamaları yönlendireceklerdir.

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli önlemleri almak zorundadır. Katılımcının eğitim aldığı sırada iş kazası geçirmesi durumunda kaza, işveren tarafından, kazanın olduğu yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine derhâl, Sosyal Güvenlik Kurumuna ise en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde bu konu ile ilgili mevzuat hükümlerine tabi olarak bildirilir.

4. Kontenjanların belirlenmesi

Yönetmeliğin 49. maddesinin ilk fıkrasına göre, işbaşı eğitim programına katılabilecek kişi sayısı, programın başlama tarihi itibarıyla aynı il sınırları içerisinde, aynı işverene bağlı işyerlerinde çalışan ve sigortalı hizmet listesinde görünen toplam sigortalı sayısı üzerinden kontenjan oluşturmak suretiyle belirlenecektir.

İşbaşı eğitim programına katılacak kişi sayısı belirlenirken -özürlü ve eski hükümlü kotalarının hesaplamasında baz alınan kriterlere paralel şekilde- aynı tüzel kişilik ve aynı vergi numarası altındaki değişik sigorta sicil numaralarına sahip bütün işyerlerinin anlaşılması gerekmektedir. Aynı il sınırları içinde -değişik alanlarda faaliyet gösteren- birden fazla işyeri ve bu işyerlerine bağlı şubeleri bulunan işverenin yararlanabileceği katılımcı sayısı da toplam sigortalı sayısına göre hesaplanacaktır.

Rapor, ücretsiz izin vb. nedenlerle o ay ödeme yapılmayan çalışanlar da toplam sigortalı sayısı belirlenirken dikkate alınacaktır.

Örnek 1: Yirmi sekiz sigortalı çalışana sahip olan işletmede ilgili ayda rapor, ücretsiz izin vb. nedenlerle yirmi dört kişiye ödeme yapıldığı sigorta tahakkuk fişinde belirtilmiş olsa dahi, sigortalı hizmet listesinde görünen yirmi sekiz kişi üzerinden değerlendirme yapılacaktır.

Ayrıca, ilgili ayda işten çıkan/çıkarılan işçiler o aya ait sigortalı hizmet listesinde görüneceği için bu durumda –bu kişiler de dâhil olmak üzere- toplam sayı dikkate alınacaktır.

İşletmenin farklı şubelerinde aynı ay içerisinde farklı tarihlerde çalışan ve/veya birden fazla sigortalı hizmet listesinde ismi görünen kişiler mükerrer sayıma neden olmamak amacıyla bir kişi olarak değerlendirilecektir. Ayrıca aynı hizmet listesinde aynı kişinin giriş ve çıkış yapılmak suretiyle mükerrer sayımı söz konusu ise bu durumda da bir kişi olarak değerlendirilecektir. Kontenjan belirlenirken tüm kesirler tama iblağ olunacaktır. Tama iblağ olmaktan kasıt, hesaplama sonucu çıkan sayı yarımından az olsa dahi bir üst sayıya yuvarlama yapılmasıdır.

Örnek 2: Yirmi iki sigortalı çalışanı bulunan işyerinde kontenjan hesaplanırken bu sayının 1/10'u olan 2,2 sayısı yukarı yuvarlanmak suretiyle üç katılımcı ile işbaşı eğitim programı başlatılabilecektir.

Yönetmeliğin 49/2. maddesi gereğince, işyerlerinin belirlenen kontenjanın bir kısmını doldurarak daha sonra tekrar başvuru yapması durumunda, programa katılabilecek kişi sayısına ilişkin kontenjan hesaplaması, işbaşı eğitim programının yeni başlama tarihine göre tekrar yapılacaktır. Bu kapsamda Yönetmeliğin 51. maddesinin de dikkate alınması gereklidir.

Örnek 3: Elli sekiz çalışanı bulunan ve altı katılımcı alma hakkı bulunduğu halde üç katılımcıyla nisan ayında program başlatılmış olan işyerinin, haziran ayında kontenjanını tamamlamak için başvuru yapması durumunda mart, nisan ve mayıs aylarına ait ortalaması dikkate alınarak kontenjan hesaplanacak ve eksik katılımcılar verilebilecektir.

Programa başvuru yapılan aya ait sigortalı hizmet listesinde yer alan çalışan sayısının son üç aylık ortalama çalışan sayısına eşit veya bu sayıdan yüksek olması durumunda program devam edecek olmasına rağmen, işverenin hak ettiği kontenjandan fazla katılımcı almış olması durumunda söz konusu katılımcı tespiti yapıldığı tarih itibarıyla programdan çıkarılacaktır. Bunun dışında herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır⁵⁸¹.

Örnek 4: Son 3 ayın çalışan ortalaması 20 olan firma 21 kişi taahhüt ettiğinde 3 katılımcı alabilmektedir. İlgili aya ait sigortalı hizmet listesinde 20 çalışanı olduğu tespit edildiğinde taahhüdünü yerine getirememesine rağmen sigortalı hizmet listesinde yer alan çalışan sayısı, son 3 aylık çalışan ortalamasına eşit olduğu için ilgili madde gereği programa devam olunacaktır. Fakat bu durumun tespit edildiği tarih itibarıyla fazladan alınan 3. katılımcının programına son verilecektir. (20 çalışana karşılık 2 katılımcı alınabildiği için). Uygulanacak yaptırım sadece bu işlemle sınırlı olacaktır⁵⁸².

5. Katılımcı sayısı ve programın uygulanması

Yönetmeliğin 50. maddesinin ilk fıkrası dikkate alındığında, işyerlerinden iki ile on arasında çalışanı bulunanlar bir, on bir ve üzerinde çalışanı olanlar ise mevcut çalışan sigortalı sayısının onda biri kadar işbaşı eğitim programı katılımcısı talep edebilir. Katılımcının, işyerine ait sigortalı hizmet listesinde bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması gerekir.

⁵⁸¹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁸² 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasına göre, ortalama çalışan sayısı hesaplanırken başvuru yapılan aydan önceki üç ayda, işyerinin sigortalı hizmet listesinde belirtilen toplam sigortalı sayısı toplanıp üçe bölünecektir. Başvuru yapılan ayda taahhüt edilen sigortalı çalışan sayısı, son üç ayın ortalaması alınmak suretiyle bulunan sayıya eşit veya bu sayıdan fazla ise program başlatılacaktır. Ortalama çalışan sayısının hesaplanmasında yarım ve üzeri kesirler tama iblağ olunacaktır.

Örnek 1: Haziran ayında işbaşı eğitim programı için başvuran ve mart, nisan ve mayıs aylarına ait sigortalı çalışan sayısı 36, 38 ve 36 olan işyerinin bu üç aya ait ortalama çalışan sayısı 36,6 olacaktır. Bu sayı yarımın üzerinde olduğu için 37'ye tamamlanacaktır. Bu durumda söz konusu işyerinin programdan faydalanabilmesi için haziran ayındaki taahhüdünün en az 37 olması gerekmektedir.

Aynı şekilde, mart, nisan ve mayıs aylarına ait sigortalı çalışan sayısı 25, 22 ve 23 olan işyerinin ise bu üç aya ait ortalama çalışan sayısı 23,3 olacaktır. Bu sayı yarımın altında olduğu için 23'e tamamlanır. Bu durumda söz konusu işyerinin programdan faydalanabilmesi için haziran ayındaki taahhüdünün en az 23 olması gerekmektedir.

Son üç aydaki sigortalı çalışan sayısı incelenirken, herhangi bir ayda işyerinde sigortalı çalışan bulunmuyorsa dahi –işyerinin en az üç aylık geçmişi olması kaydıyla- üç aylık ortalama hesaplanacaktır.

Örnek 2: Mart ayında 2, nisan ayında 0 ve mayıs ayında 3 sigortalı çalışana sahip işyerinin ortalaması hesaplanacaktır.

Burada göz önüne alınması gereken husus, başvuru yaptığı aydaki çalışan sayısının son üç aylık ortalamaya eşit veya bu ortalamadan büyük olmasıdır. Ayrıca işyerlerinin 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak en az iki çalışana sahip olması şartı başvuru yapılan ayı ifade etmektedir. Dolayısıyla, son 3 aya ait ortalama 2'den az olsa bile başvuru yapılan aydaki taahhüt en az 2 ise program başlatılabilecektir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrası gereğince, işveren tarafından başvuru yapılan ay ve bir önceki aya ait sigortalı hizmet listesinin ibraz edilememesi durumunda; izleyen ayda ilgili belgeleri vermek üzere bu aylara ait sigortalı çalışan sayısına ilişkin İşveren Taahhütnamesi (EK-20) işverenden alınacaktır. Program, taahhütnamede belirtilen çalışan sayısına göre kontenjan oluşturulmak suretiyle başlatılacaktır. Ancak, program süresince çalışan sayısının tespitinde ve katılımcın sayısının belirlenmesinde sigortalı hizmet listeleri esas alınacaktır⁵⁸³.

İşverenden alınan taahhütnamede yer verilen çalışan sayılarının, sigortalı hizmet listelerinde yer alan sayılardan farklı (düşük veya yüksek) olması durumunda sigortalı hizmet listeleri dikkate alınacaktır. İşveren tarafından taahhüt edilecek çalışan sayısının fiili olarak gerçek durumu yansıtması gerekmektedir⁵⁸⁴.

Başvurulan aya ait sigortalı hizmet listesinde yer alan çalışan sayısının, taahhütnamede yer alan çalışan sayısından düşük veya yüksek olması durumunda; sigortalı hizmet listesinde yer alan çalışan sayısı, son üç aylık çalışan ortalamasına eşit veya üzerinde ise programa devam olunacaktır. Aksi durumda program sonlandırılacak ve ilgili yaptırımlar uygulanacaktır⁵⁸⁵.

Örnek 3: 12.05.2013 tarihinde program başvurusu yapan işveren, şubat, mart ve nisan aylarına ait sigortalı hizmet listelerini ibraz etmek durumundadır. Mayıs ayına ait sigortalı hizmet listelerini haziran ayında alabilmesi nedeniyle bu aya ait taahhütname verecektir. Aynı şekilde başvuru tarihinde nisan ayının sigortalı hizmet listelerini de alamamış ise nisan ayı için de taahhütname verme zorunluluğu bulunmaktadır. Son üç aylık çalışan sayısı ortalamasının 36 ve taahhütnamede beyan edilen çalışan sayısının da 38 olduğu varsayımında başvuru yapılan aya ait sigortalı hizmet listesinde yer alan çalışan sayısının 36 ve üstünde olması durumunda programa devam edilecektir. Ancak bu sayı 35 ve altında olduğunda son üç aylık çalışan sayısının altına düşüldüğü için programın başlatılmasına ilişkin temel kural ihlal edildiğinden program sonlandırılacak, katılımcıya Kurum tarafından yapılan giderler işverenden yasal faiziyle tahsil edilecek ve işveren ile on iki ay süre ile işbaşı eğitim programı düzenlenmeyecektir”⁵⁸⁶⁵⁸⁷

⁵⁸³ 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmeden önceki hali: “Aynı maddenin üçüncü fıkrası gereğince, işveren tarafından başvuru yapılan ay ve bir önceki aya ait sigortalı hizmet listesinin ibraz edilememesi durumunda; izleyen ayda ilgili belgeleri vermek üzere bu aylara ait sigortalı çalışan sayısına ilişkin İşveren Taahhütnamesi (EK-20) işverenden alınacaktır.”

⁵⁸⁴ 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁸⁵ 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁸⁶ 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmeden önceki hali: “Örnek 3: 12.05.2013 tarihinde program başvurusu yapan işveren, şubat, mart ve nisan aylarına ait sigortalı hizmet listelerini ibraz etmek durumundadır. Mayıs ayına ait sigortalı hizmet listelerini haziran ayında alabilmesi nedeniyle bu aya ait taahhütname verecektir. Aynı şekilde başvuru tarihinde nisan ayının sigortalı hizmet listelerini de alamamış ise nisan ayı için de taahhütname verme zorunluluğu da bulunmaktadır.”

⁵⁸⁷ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmeden önceki hali: “Örnek 3: 12.05.2013 tarihinde program başvurusu yapan işveren, şubat, mart ve nisan aylarına ait sigortalı hizmet listelerini ibraz etmek durumundadır. Mayıs ayına ait sigortalı hizmet listelerini haziran ayında alabilmesi nedeniyle bu aya ait taahhütname verecektir. Aynı şekilde başvuru tarihinde nisan ayının sigortalı hizmet listelerini de alamamış ise nisan ayı için de taahhütname verme zorunluluğu da bulunmaktadır. Son üç aylık çalışan sayısı ortalamasının

İşveren tarafından programa başvuru yapılan aydan önceki aya ait verilen taahhütnamede beyan edilen çalışan sayısının, aynı aya ait sigortalı hizmet listesinde yer alan sayıdan farklı olması durumunda ve bu durumun son üç aylık çalışan sayısı ortalamasının başvuru yapılan aya ait taahhütten yüksek çıkmasına sebep olduğu durumlarda, programa katılacakların işyerinin son üç aylık çalışan sayısı ortalamasına ilave olması gerektiği ilkesinin ihlali gerekçesiyle, söz konusu program sonlandırılacak, katılımcıya Kurum tarafından yapılan giderler yasal faiziyle tahsil edilecek ve işveren ile on iki ay süre ile işbaşı eğitim programı düzenlenmeyecektir⁵⁸⁸.

Örnek 4: 15.06.2013 tarihinde 11 çalışan olduğunu taahhüt ederek program başvurusu yapan işveren mart ayında 11, nisan ayında 10 çalışan olduğunu beyan etmiş ve mayıs ayı için de (başvuru yapılan aydan önceki ay) 12 kişilik taahhütname vermiştir. Bu doğrultuda son 3 aylık çalışan ortalaması 11 olduğu için haziran ayındaki taahhüdün de 11 olması nedeniyle program başlatılmıştır. Mayıs ayına ait sigortalı hizmet listeleri temin edildiğinde, bu listelerde görünen çalışan sayısının da 13 olması durumunda program devam edecektir. Çünkü bu durumda son 3 aylık çalışan ortalaması 11,33'den 11 olarak gerçekleşecektir. Ancak; mayıs ayına ait sigortalı hizmet listelerindeki sayının 14 olduğunun tespit edilmesi durumunda son 3 aylık çalışan ortalaması 11,66'dan 12 çıkacağından, haziran ayı taahhüdü son üç aylık çalışan ortalamasının altında kalacağı için program başlatılmaması gerektiği halde başlatılmış olacaktır. Bu durumda söz konusu program sonlandırılacak, katılımcıya Kurum tarafından yapılan giderler yasal faiziyle tahsil edilecek ve işveren ile on iki ay süre ile işbaşı eğitim programı düzenlenmeyecektir⁵⁸⁹.

Aynı maddenin beşinci fıkrasına göre, programın devamı sırasında işyerindeki sigortalı sayısının bir aylık süre içinde başlangıçtaki çalışan sayısına ulaşması esastır. Başlangıçtaki sayı ifadesinden, işbaşı eğitim programı kapsamında kontenjan hesaplamasında temel alınan başvuru aya ait sigortalı hizmet listesindeki sayı anlaşılmalıdır⁵⁹⁰.

Örnek 5⁵⁹¹: 14.05.2013 tarihinde başlayan programda mayıs ayına ait sigortalı hizmet listesindeki çalışan sayısı, başlangıçtaki çalışan sayısı olarak dikkate alınacaktır⁵⁹².

İşveren, azalan çalışan sayısını, azalmayı takip eden bir ay içerisinde sırasıyla işbaşı eğitim programı katılımcıları, Kuruma kayıtlı aynı/benzer meslek sahibi işsizler veya başka kaynaklardan istihdam ederek tamamlamak zorundadır.

Bu kapsamda işveren tarafından süresi içinde talep edildiğinde, il müdürlüğünce kayıtlı kişilerin bilgileri üç işgünü içinde verilmelidir. İşverenin il müdürlüğünden liste talep tarihi ile il müdürlüğünün listeyi yazılı olarak işverene teslim ettiği tarih arasında geçen süreler bir aylık süreye dahil edilmez. Bir aylık sürenin sonunda ayrılan kişinin yerine birisinin istihdamının başlamış olması gerekir.

Ayrıca işveren, çalışan sayısının azalması durumunda bu sayıyı tamamlamak için Kuruma başvurusuna rağmen aradığı nitelikte eleman bulamamış olsa dahi, Kuruma kayıtlı herhangi bir işsizi istihdam etmek suretiyle bu azalmayı bir ay içerisinde mutlaka tamamlamak zorundadır. Aksi takdirde azalan çalışan sayısı kadar program katılımcısı geri alınacaktır.

Örnek 6⁵⁹³: 01.02.2013 tarihinde işyerinin bir çalışanı işten çıkmışsa, işveren 01.03.2013 tarihine kadar bir kişilik azalmayı yukarıda sayılan kişiler arasından tamamlamak durumundadır. Aksi takdirde azalan çalışan sayısı kadar program katılımcısı geri alınacaktır.

Programa başvuru yapılan ayda, başvuru tarihinden önce sigortalı çalışan sayısında azalma meydana geldiğinin tespiti halinde, tespit tarihi itibarıyla işverenin azalan çalışan sayısı kadar kişiyi istihdam etmesi gerekmektedir. Söz konusu istihdamın gerçekleşmemesi halinde azalan çalışan sayısı kadar katılımcının programına son verilecektir. Hangi katılımcının programının sonlandırılması gerektiğine işveren karar verecektir. Ancak bu durumda katılımcının geri alınması dışında işverene herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır⁵⁹⁴.

---

36 ve taahhütnamede beyan edilen çalışan sayısının da 38 olduğu varsayımında başvuru yapılan aya ait sigortalı hizmet listesinde çalışan sayısı 36 ve üstünde olması durumunda programa devam edilecektir. Ancak bu sayı 35 ve altında olduğunda son üç aylık çalışan sayısının altına düşüldüğü için programın başlatılmasına ilişkin temel kural ihlal edildiğinden program sonlandırılacaktır.”

⁵⁸⁸ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁸⁹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁹⁰ 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmiştir.

⁵⁹¹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 4

⁵⁹² 3.4.2013 tarih ve 10821 Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/2 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmiştir.

⁵⁹³ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 5

⁵⁹⁴ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

Örnek 7: Son 3 aylık çalışan ortalaması 33 olan ve 15.04.2013 tarihinde 33 kişi taahhüt ederek işbaşı eğitim programı başvurusu yapan firmada, 08.04.2013 tarihinde (başvuru tarihinden önce) 1 kişi işten çıkarılmıştır. Bu durumda 23.05.2013 tarihinde başvuru yapılan Nisan ayına ait sigortalı hizmet listeleri ibraz edildiğinde bu listelerdeki sayı (işten çıkarılan kişi de dahil olmak üzere) 34 olacaktır. Firmanın 23.06.2013 tarihinde ibraz ettiği mayıs ayına ait sigortalı hizmet listelerinde 33 çalışanı olduğu tespit edilirse –azalma program başlama tarihinden önce meydana geldiği için azalan çalışan sayısını 1 ay içinde başlangıçtaki sayıya tamamlama kuralından bağımsız şekilde- bu tarih itibarıyla ya 1 katılımcıyı yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizi, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı bir işsizi istihdam etmesi istenecek, ya da 1 katılımcının programına son verilecektir. Hangi katılımcının programının sonlandırılması gerektiğine işveren karar verecektir Bunun dışında herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır⁵⁹⁵.

Yine aynı maddenin altıncı fıkrasına göre, programın devamı sırasında işyerinde sigortalı çalışan sayısının azalması durumunda, azalmayı takip eden beş işgünü içinde il müdürlüğüne bildirilmesi ve çalışan sayısının bir ay içerisinde başlangıçtaki çalışan sayısına ulaşmaması durumunda; azalan çalışan sayısı kadar katılımcının programı işveren tarafından sonlandırılır ve üç işgünü içinde durum il müdürlüğüne bildirilir. Hangi katılımcının programdan çıkarılacağına işveren karar verecektir.

Söz konusu maddenin yedinci fıkrasına göre aynı ay içinde işbaşı eğitim programına başlamış olan katılımcıların en az yüzde ellisinin programın sona ermesinden itibaren otuz gün içinde işe başlatılmak kaydıyla işverenin kendi işyerinde veya başka işyerinde aynı meslekte en az altmış gün süre ile istihdam edileceği taahhüdü verilmesi halinde; başlangıçtaki sigortalı sayısının, emeklilik, askerlik, kamu görevine atanma, başka ile nakil, tutukluluk/gözaltı, hamilelik/ doğum, ölüm⁵⁹⁶ ve uzun süreli hastalık nedenleriyle azalması durumunda azalan çalışan sayısı kadar katılımcının çalışmasına son verilmeyecektir. Ancak çalışanların istifa etmesi bu kapsamda değerlendirilmeyecektir⁵⁹⁷. Ancak bu durumda işverenin katılımcılar veya başka kişiler arasından eksikliği tamamlamasına engel bir durum yoktur. Bu taahhüdün yerine getirilmediğinin tespiti halinde, programına son verilmeyen katılımcı için ödenen katılımcı zaruri gideri ve sigorta prim giderleri toplamının iki katı işverenden tahsil edilir, devam eden programlar sonlandırılır ve durumun tespit edildiği tarihten itibaren on iki ay süreyle işveren ile işbaşı eğitim programı düzenlenmez.

Örnek 8⁵⁹⁸: On katılımcı ile program başlatılmış olan işyerinde, iki çalışan askere gideceği için işten ayrılmışsa, işverenin program başlangıcında söz konusu taahhüdü vermiş olması halinde işten çıkan iki kişi için iki katılımcının programına son verilmeyecektir. Fakat program tamamlandıktan sonra işverenin bu taahhüdünü yerine getirememesi halinde, bu iki katılımcı için yapılan bütün giderler sigorta primleri de dahil olmak üzere iki katıyla işverenden tahsil edilir, devam eden programlar sonlandırılır ve ilgili işyeriyle tespitin yapıldığı tarihten itibaren on iki ay boyunca program düzenlenmez.

Eğer işveren program başlangıcında ilgili maddedeki taahhüdü vermemişse, her ne sebeple olursa olsun çalışan sayısındaki azalmayı bir ay içinde tamamlamaması halinde, azalan çalışan sayısı kadar katılımcının programına son verilecektir.

Anılan maddenin sekizinci fıkrasına göre, Kuruma yapılması gereken bildirim yapılmaması ya da süresinden sonra yapılması ve çalışan sayısındaki azalmanın süresi içinde tamamlanmaması halinde; katılımcının çıkarılması gereken tarihten bu durumun tespit edildiği tarihe kadarki sürede Kurum tarafından katılımcı için ödenen katılımcı zaruri gideri ve sigorta prim giderleri toplamının iki katı işverenden tahsil edilir, devam eden programlar sonlandırılır ve on iki ay süresince işveren ile işbaşı eğitim programı düzenlenmez. Kuruma yapılması gereken bildirim yapılmaması ancak bir ay içinde çalışan sayısının başlangıçtaki sayıya ulaşması halinde ise herhangi bir yaptırım uygulanmayacaktır⁵⁹⁹.

Örnek 9⁶⁰⁰: İşyerinde 01.02.2013 tarihinde bir kişi işten çıkmış, konu il müdürlüğüne bildirilmemiş ve azalma 01.03.2013 tarihine kadar tamamlanmamış, il müdürlüğü de bu hususu 23.03.2013 tarihinde tespit etmişse, 01.03.2013 ile 23.03.2013 tarihleri arasında katılımcı için ödenen katılımcı zaruri gideri ve sigorta prim

⁵⁹⁵ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁹⁶ Bu ibare, 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁵⁹⁷ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile çıkarılmadan önceki hali: "Yani bu durum, çalışan sayısının azalması olarak değerlendirilmeyecektir"

⁵⁹⁸ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 6

⁵⁹⁹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶⁰⁰ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 8

giderleri toplamının iki katı işverenden tahsil edilir. Devam eden programlar sonlandırılır ve ayrıca, 23.03.2013 tarihinden itibaren işveren ile 23.03.2014 tarihine kadar işbaşı eğitim programı düzenlenmez.

Ayrıca, çalışan sayısındaki azalmanın aynı ay içerisinde tamamlanması halinde (azalmanın gerçekleştiği ay içinde), bir sonraki ay sigortalı hizmet listesindeki sayı başlangıçtaki sayıdan düşük çıksa dahi herhangi bir yaptırım uygulanmadan program devam edecektir.⁶⁰¹

Örnek 10⁶⁰²: 10.05.2013 tarihinde 15 kişilik taahhüt verilerek başlayan programın devamı sırasında 16.05.2013'te bir çalışan işten çıkıp 17.05.2013'te bir kişi işe alındığında mayıs ayının sigortalı hizmet listesinde 16 kişi (çıkan kişi de dahil olmak üzere), haziran ayında hiçbir alım olmaması halinde haziran ayının sigortalı hizmet listesinde 15 kişi görünecektir. Bu durumda çalışan sayısındaki azalma aynı ay içinde tamamlandığı için başlangıçtaki sayıya ulaşılmamış olsa dahi işverenden bir kişiyi daha istihdam etmesi istenmeyecektir.

Adı geçen maddenin dokuzuncu fıkrasına göre, program uygulanan işyerinin çalışan sayısındaki azalmanın il müdürlüğüne bildirilmesi ve süresi içinde tamamlanması hususları, işveren tarafından aylık olarak verilecek sigortalı hizmet listesi dikkate alınarak il müdürlüğüne teslim tarihinden itibaren en geç yedi işgünü içinde kontrol edilerek değerlendirilecektir. Söz konusu kontrollerin SGK kayıtları ve Kurum kayıtları kullanılarak yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, onuncu fıkraya göre, katılımcıların bir kısmını veya tamamını işe alan ve/veya katılımcı sayısında azalma olan ve/veya talep edebileceği katılımcı sayısından daha az katılımcıyla program başlatan işveren, devam eden programın her safhasında yeni katılımcı talebinde bulunabilir. Yeni talep değerlendirilerek varsa mevcut katılımcılar hariç geriye kalan kontenjan kadar katılımcı ile işbaşı eğitim programı düzenlenebilir.

Örnek 11⁶⁰³: Program kapsamında on beş kontenjanı bulunan ve bu kontenjanın tamamını veya bir kısmını kullanan işveren, üç katılımcıyı istihdam etmesi veya üç katılımcının programdan ayrılması halinde programın her aşamasında yeni katılımcı talebinde bulunabilir. Yeni talepte alabileceği katılımcı sayısı mevcut kontenjanından eksik kalan kısım kadar olacaktır. Yine on beş kontenjanı bulunan fakat on katılımcıyla program başlatmış olan işveren, programın her aşamasında yeni katılımcı talebinde bulunabilecektir.

Her iki durumda da Yönetmeliğin 51. maddesi göz önünde bulundurulmak zorunda olup, yeni başvuru yapılan tarihten geriye dönük bir yıl içerisinde işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcının bulunması halinde, programı tamamlayan katılımcılardan en az yüzde yirmisini kendi işyerinde veya başka işyerinde (ayrı tüzel kişilik) aynı meslekte en az altmış gün istihdam edilmiş olma şartının aranması gerekecektir.

Anılan maddenin son fıkrasına göre, işbaşı eğitim programı için yapılan başvuru ile program başlangıcının aynı ayda olmaması ve program başlama tarihinin sonraki aya/aylara sarkması halinde başvuru yapılan tarihteki duruma göre değil, içinde bulunulan aya göre işlem yapılacaktır. Bu kapsamda işverenden yeni duruma göre belgelerini yenilemesi istenilecektir.

Örnek 12⁶⁰⁴: 2013 yılının şubat ayında programdan yararlanmak için başvuru yapan işletmenin kasım, aralık ve ocak ayı çalışan sayılarının ortalamasına bakılması gerekir. Fakat program başlangıcının mart ayına sarkması halinde aralık, ocak ve şubat aylarının ortalamasının alınması gerekecektir.

6. Sözleşme imzalanması

İşbaşı eğitim programlarından yararlanacak olan işyeri ile katılımcı arasında sözleşme (EK-21) imzalanır. Ancak sözleşmenin geçerlilik kazanması, il müdürlüğüne onaylanması halinde mümkün olacaktır. Taraflar, sözleşmede belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür. İşveren, işyerini veya bir bölümünü iştiraki olan veya diğer işverenlere devrettiğinde, devam etmekte olan işbaşı eğitim programı ve istihdam yükümlülüğü de o işyeri veya ilgili bölümü yönünden, devralan işverene aktarılır.

Düzenlenecek programın iş ve işlemlerini yürütmek amacıyla il müdürlüğü personelinden bir kişi program sorumlusu olarak görevlendirilecektir. Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümünde kurs sorumlusu ile ilgili olarak belirlenen usul ve esaslardan ilgili olanlar program sorumlusu için de geçerlidir.

7. Katılımcıların istihdamı

Yönetmeliğin 51. maddesine göre, yeni katılımcı talebinde bulunan işverenin, başvuru tarihinden geriye dönük son bir yılda işbaşı eğitim programını tamamlayan (mezun olan) katılımcılardan en az yüzde yirmisini kendi işyerinde veya başka işyerinde aynı meslekte en az altmış gün istihdam etmiş olması gerekmektedir. Bir

⁶⁰¹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir

⁶⁰² 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir

⁶⁰³ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 9

⁶⁰⁴ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değiştirilmeden önceki örnek no: 10

veya iki katılımcının bulunduğu programlarda ise en az bir katılımcının istihdam edilmesi gerekmektedir. Söz konusu istihdam yükümlülüğü yerine getirilmeden yeni talep değerlendirmeye alınmayacaktır⁶⁰⁵.

Örnek 1: 01.06.2013 tarihinde yeni katılımcı talep etmiş olan işveren, 01.06.2012 tarihinden itibaren işyerinde işbaşı eğitim programını tamamlayan (mezun olan) 22 katılımcının % 20'sine tekabül eden 4,4'ünü yani 4 katılımcıyı (yarımdan az olduğu için 4 olarak kabul edilir) en az altmış gün istihdam etmiş olmak şartıyla işbaşı eğitim programından yararlanabilir.

Programın devamı sırasında işveren tarafından istihdam edilen katılımcılar da yüzde yirmilik bölümün içinde değerlendirilecektir.

Örnek 2: On beş katılımcının tamamladığı (mezun olduğu) programdan sonra işverenin yeni katılımcı talebinde bulunması halinde % 20'lik orana tekabül eden üç kişiyi en az altmış gün süreyle istihdam etmiş olma şartı aranacaktır. Fakat bu on beş katılımcının birini program sırasında işe almış ve en az altmış gün istihdam etmişse, yeni talepte bulunurken program sırasında işe aldığı katılımcıya ilave olarak iki katılımcıyı daha istihdam edip etmediğine bakılacaktır. Diğer bir ifadeyle, bu kişiden ayrı olarak üç kişiyi istihdam etmesi gerekmeyecektir.

Katılımcının program bitiminde kendi isteğiyle istihdam edilmeyi kabul etmemesi halinde işveren istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından en az 60 gün süreyle yerine getirmek zorundadır⁶⁰⁶.

Katılımcının istihdam edilmeye başlanmış fakat 60 günlük süre bitmeden ayrılmış olması durumunda da, işveren kalan süre için istihdam yükümlülüğünü varsa diğer program katılımcıları arasından, yoksa aynı veya yakın meslekte eğitim almış (kurs veya işbaşı eğitim programından mezun olmuş) Kuruma kayıtlı işsizlerden, bunun da bulunmaması halinde Kuruma kayıtlı işsizler arasından yerine getirmek zorundadır⁶⁰⁷.

İşverenin istihdam ile ilgili yükümlülük süreleri ve oranları asgari düzeyde belirlenmiş olup il müdürlüğünce işverenin niteliğine göre bu süre ve oranın artırılması yönünde işveren ile yapılacak görüşmeler sonrasında süre ve oranlar artırılabilir.

İşveren başvuru esnasında programı tamamlayan katılımcıların istihdamını gösterir SGK İşe Giriş Bildirgesi ve Hizmet dökümünü il müdürlüğüne ibraz etmek zorundadır. İstihdam edilmesi gereken katılımcı sayısının belirlenmesinde yarım ve üzeri kesirler tama iblağ olunur. Aynı meslekten anlaşılması gereken, Türk Meslekler Sözlüğündeki dörtlü birim (ünite) grup kodun içindeki mesleklerdir.

8. Programa katılım koşulları

Yönetmeliğin 52. maddesine göre, işbaşı eğitim programına katılmak için;

- a) Kuruma kayıtlı işsiz olmak,
- b) 15 yaşını tamamlamış olmak,
- c) İşverenin birinci veya ikinci derece kan hısmı olmamak

şartları aranacaktır. Birinci derece kan hısmı ifadesi, kişinin annesi, babası ve çocuklarını; ikinci derece kan hısmı ise kişinin kardeşleri, torunları, büyükanne ve büyükbabasını kapsamaktadır. İşverenin eşi, medeni kanun hükümleri gereğince kan hısmı olmadığı için işbaşı eğitim programına katılabilecektir. İşveren taahhünamesinde, program katılımcılarının birinci ve ikinci derece kan hısmı olmadığına ilişkin beyanına yer verilecek olup, aksi durumun Kurumca tespiti halinde ilgili kişilere yapılan bütün ödemeler sözleşme ve taahhütname çerçevesinde işverenden tahsil edilecektir.

Yönetmeliğin 46/3. maddesi gereğince, başvuru tarihi itibarı ile son altı ay içinde işbaşı eğitim programı kapsamında başvurulan meslekte çalışmış kişiler, söz konusu meslekte işbaşı eğitim programlarına katılamazlar.

Ayrıca, işbaşı eğitim programından yararlanacakların, programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde; programın yapılacağı işyerinin sigortalı hizmet listesinde kayıtlı veya kayıt dışı çalışanı olmaması gerekir. İşverenden alınacak taahhüname katılımcının programın başlama tarihinden önceki üç aylık dönemde işverenin kayıtlı ve kayıt dışı çalışanı olmadığı belirtilecektir. Aksi durumun il müdürlüğünce tespiti halinde ilgili kişilere yapılan bütün ödemeler sözleşme ve taahhütname çerçevesinde işverenden tahsil edilecektir.

İkinci öğretim, açık öğretimdeki öğrenciler ve yükseköğretim (ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora) öğrencileri, mezuniyet sonrasındaki iş deneyimi eksikliğini giderilmesine katkı sağlaması ve teorik bilgilerinin uygulamasını görmeleri amacıyla, program sonunda istihdam edilmelerine engel durumları bulunmadığı il müdürlüğünce uygun görülmesi halinde, işbaşı eğitim programına katılabilirler. Söz konusu kişilerin programa katılma talepleri, devamsızlık olasılığı ve program sonunda istihdam edilebilme gibi hususlar göz önüne alınarak

⁶⁰⁵ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶⁰⁶ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶⁰⁷ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

değerlendirilmelidir. Öğrencilerin işbaşı eğitim programına katıldıkları mesleklerin, öğrenim gördükleri alanla ilişkili olması tercih sebebi olmakla birlikte, diğer mesleklerde de öğrencilerin programa katılmalarına engel durum bulunmamaktadır. Programa başvuru yapan öğrencilerin, ikinci öğretim, açık öğretim ve yükseköğretim harici öğrenci olmadıkları hususunda yazılı beyanname vermeleri gerekmektedir.⁶⁰⁸

İşbaşı eğitim programına katılacakların mutlaka iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden faydalanmış ve danışmanın uygun görüşünü almış olmaları gereklidir.

Yönetmeliğin 52/7. Maddesi gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işyerleri, bu ödenekten yararlandıkları dönemde katılımcı talebinde bulunamayacaklardır. Ancak, program devam ederken kısa çalışma ödeneği başvurusunda bulunup, söz konusu başvurusu Genel Müdürlük tarafından uygun bulunan ve geriye dönük olarak kısa çalışma ödeneğine hak kazanan işyerlerinde mevcut programlar devam edecektir. Aynı şekilde, program devam ederken kısa çalışma ödeneği başvurusunda bulunan ve başvurusu kabul edilip ileriye dönük olarak kısa çalışma ödeneğine hak kazanan işyerlerinde de mevcut programların devam etmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır. Ayrıca, kısa çalışma ödeneğinden yararlanan dönem boyunca yeni işbaşı eğitim programı talebi değerlendirmeye alınmayacaktır.⁶⁰⁹

9. Program süresi

Yönetmeliğin 53. maddesinde belirtildiği üzere program süresi, günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere (dinlenme süreleri hariç), haftalık kırk beş saatten ve toplamda yüz altmış fiili günden fazla olamaz. Ayrıca il müdürlüklerinin denetim sorumluluklarına engel olmamak kaydıyla, çalışma saatleri serbest şekilde belirlenebilecektir. Böylece il müdürlüğünce denetiminde sorun yaşanmayacağı düşünülen vardiyalı sistemde çalışan işyerlerinde de program düzenlenebilecektir.

Yönetmeliğin 53/2. maddesine göre, engelliler için işbaşı eğitim programının süresi yirmi dört ay içerisinde üç yüz yirmi fiili gün olarak uygulanabilir. Bu durumda ikinci yüz altmış güne ait ödemeler, 4857 sayılı Kanununun 30. maddesi gereğince ve 26/09/2003 tarih ve 25241 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Özürü ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Komisyonun Kuruluşu ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde kurulan Komisyon kararı ile ceza paralarından karşılanabilecektir. Bu kapsamdaki uygulama ile ilgili usul ve esaslar bilahare belirlenecektir.

10. Devam zorunluluğu

Yönetmeliğin 54. maddesinde belirtildiği üzere, katılımcılara doktor raporu ile tevsik edilebilen en fazla beş günlük sağlık izni dışında, hangi sebeple olursa olsun toplam program süresinin onda birinden fazla izin verilemez. Bu sürenin aşımı halinde, katılımcıların programla ilişkisi kesilir. Beş günü aşan sağlık izinleri onda birlik izin süresinden düşülür.

Örnek 1: 150 günlük bir programda beş günlük sağlık raporu dışında en fazla on beş gün izin kullanılabilir. Programın devamı sırasında beş günü aşan rapor alınması halinde katılımcının on beş günlük izin hakkından azaltma yapılacaktır, her halükarda devamsızlığın yirmi günü aşması halinde, katılımcının programla ilişkisi kesilecektir.

Doktor raporu ile tevsik edilebilen en fazla 5 günlük sağlık izni dışında, devamsızlık süresinin işbaşı eğitim programı toplam süresinin 1/10’undan daha fazla olması halinde katılımcının sözleşmesi, İl Müdürlüğü tarafından fesh edilecek ve katılımcı fesih tarihinden itibaren on iki ay süreyle işbaşı eğitim programından yararlanamayacaktır⁶¹⁰.

Katılımcının programdan mazeretsiz ayrılması durumunda sözleşme İl Müdürlüğü tarafından fesh edilecek ve katılımcı fesih tarihinden itibaren on iki ay süreyle işbaşı eğitim programından yararlanamayacaktır. Askerlik, tutukluluk, hamilelik veya doğum, uzun süreli hastalık, işe giriş ve programa devamı engelleyebilecek ikametgah değişikliği gibi nedenler ile, durumları programı takibe elverişli olmadığı için programla ilişkisi işverenin teklifi ve il müdürlüğünün onayı ile kesilenler, sözleşmenin karşılıklı olarak sona erdirilmesi nedeniyle programla ilişkisi kesilenler, devam ederken programın iptal edilmesinden dolayı mezun olamayanlar ve işverenin çalışan sayısının 1 ay içinde başlangıçtaki sayıya ulaşamadığı için programla ilişkisi kesilenler herhangi bir bekleme süresine tabi olmadan programdan yararlanma süresini aşmamak kaydıyla başka bir programa katılabileceklerdir⁶¹¹.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında sözleşmenin işverenden dolayı feshedilmesi durumunda, il müdürlüğünün uygun görmesi halinde katılımcıların yeni bir işyerinde işbaşı eğitimine katılabileceği

⁶⁰⁸ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶⁰⁹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶¹⁰ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶¹¹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

belirtilmekte olup, devam edilecek işbaşı eğitim programı ile yapılan işbaşı eğitim programının toplam süresi yirmi dört ay içinde en fazla yüz altmış fiili gün olabilecektir.

Örnek 2: 01.02.2013 tarihinde üç katılımcı ile başlayan bir işbaşı eğitim programının 24.03.2013 tarihinde işverenden kaynaklı sonlandırılması durumunda, katılımcıların yeni bir işyerindeki program süresi ilk işbaşı eğitiminde geçirilen süreden düşülerek belirlenecektir.

İlgili maddenin son fıkrasında işveren tarafından programın başlangıcından bitişine kadar olan süre içerisinde katılımcıların devam durumlarının haftalık olarak en geç cumartesi saat 23:59'a kadar sisteme girilmek zorunda olduğu ifadesi yer almakta olup, devam durumlarının sisteme girilmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek her türlü zarardan işveren sorumludur. Bu yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği il müdürlüğü tarafından her ay başında bir önceki aya ilişkin olarak Kuruma işveren tarafından teslim edilen kursiyer devam çizelgelerinden (EK-22) kontrol edilecek olup, sisteme girilmeyen günlere ilişkin devam durumları, katılımcıların mağdur olmaması adına il müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir. Katılımcı devam durumlarının 54. maddede belirtilen süre içerisinde işveren tarafından sisteme girilmemesi durumunda, Yönetmeliğin 95. maddesi çerçevesinde sisteme giriş yapılmayan günlere ait Kurum tarafından ödenen zaruri gider ve sigorta prim giderleri ile bu giderlere ilişkin olarak ödenen tüm ceza ve mali yükümlülükler işverenden tahsil edilir. Ayrıca bu gecikmeden dolayı SGK tarafından Kuruma idari para cezası kesilmesi durumunda, söz konusu ceza da işverenden tahsil edilecektir.

11. Program giderleri

İşbaşı eğitim programı giderleri, katılımcıya, işbaşı eğitim programına katıldığı her bir fiili gün için miktarı Yönetim Kurulunca belirlenen katılımcı zaruri giderlerinden (25 TL) ve programlara devam edilen süre içinde 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında her bir katılımcı için tahakkuk edecek sigorta primlerinden oluşmaktadır.

Söz konusu ödemelerin, katılımcılara ait devam çizelgelerinin işveren tarafından Kuruma ibraz edildiği tarihten itibaren en geç 10 işgünü içinde (mücbir sebepler dışında) gerçekleştirilmesi gerekmektedir.⁶¹²

12. Sözleşmenin sona ermesi ve feshi

Yönetmeliğin 58. maddesinde belirtildiği üzere sözleşme, sözleşmede belirtilen sürenin bitimi, katılımcıların işe alınması veya sözleşmenin feshi ile sona erecektir. Sözleşmenin tarafları, 4857 sayılı İş Kanununun 24 ve 25. maddelerini kıyasen uygulamak suretiyle sözleşmeyi fesih yetkisine sahiptir.⁶¹³

Ancak sözleşmenin fesh edilebilmesi için; durumun fesih kararı alan tarafça aynı gün içinde yazılı olarak ve gerekçeleriyle birlikte sözleşmenin diğer tarafına ve en geç üç işgünü içinde il müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir. Ayrıca fesih kararının geçerlilik kazanabilmesi için bu kararın il müdürlüğüne uygun görülmesi gerekmektedir. Fesih kararının il müdürlüğüne uygun görülmesi halinde, fesih kararı alındığı tarih itibari ile geçerlilik kazanır ve bu tarih aralığında katılımcıya herhangi bir ödeme yapılmaz veya yapılmış ödemeler feshe neden olan taraftan geri alınır.

Ayrıca, il müdürlüğü, sözleşmede belirtilen hususlara uyulmaması, gerçeğe aykırı beyanda bulunulmasının tespiti nedenleri ile sözleşmeyi feshedebilir ve bu durumda fesih kararını aynı gün içinde yazılı olarak taraflara bildirir.

13. İdari yaptırımlar

Yönetmeliğin 60. maddesi gereğince, sözleşmenin fesh edildiği durumlarda, fesih tarihinden itibaren on iki ay süre ile feshe neden olan taraf veya taraflarla işbaşı eğitim programı kapsamında sözleşme imzalanmaz.

Ayrıca sözleşmenin katılımcıdan kaynaklı olarak fesh edilmesi gereken durumların, gerek program devam ederken, gerekse programın sona ermesinden sonra genel zamanaşımı süreleri (5 yıl) içinde tespiti halinde, Kurumca katılımcıya yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte katılımcıdan geri alınır ve katılımcı, tespit yapıldığı tarihten itibaren on iki ay boyunca işbaşı eğitim programına katılamaz. Tespitin işverenden kaynaklı sözleşmenin fesh edilmesi gereken hususlar nedeni ile yapılması halinde ise Kurumca katılımcıya yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte işverenden alınır ve işveren ile tespit yapıldığı tarihten itibaren on iki ay boyunca işbaşı eğitim programı düzenlenmez.⁶¹⁴

14. Katılım belgesi

İşbaşı eğitim programı katılımcılarına, katıldıkları programa ilişkin bilgileri gösterir Katılım Belgesi (EK-23) il müdürlüğü ve işveren/işveren yetkilisi tarafından imzalanarak verilir.

⁶¹² 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Olur ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

⁶¹³ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Olur ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile çıkarılmadan önceki ibare: "Katılımcıların programdan çeşitli sebeplerle ayrılmaları durumunda sözleşme fesh edilerek program sonlandırılacaktır"

⁶¹⁴ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Olur ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişiklik yapılmıştır. Değişmeden önceki hali:

D) GİRİŞİMCİLİK EĞİTİM PROGRAMI

**ÖNEMLİ NOT: BU BÖLÜM 2014/1 SAYILI GENELGE İLE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞTIR.
06.11.2014 TARİHİNDEN ÖNCEKİ İŞ VE İŞLEMLER İÇİN BU BÖLÜM KULLANILACAKTIR.**

1. Programın hedefi ve uygulanması

Yönetmeliğin 78. maddesi gereğince, girişimcilik eğitim programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla, Kuruma kayıtlı olanların kendi işlerini kurmalarına ve geliştirmelerine yardımcı olmak ve Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Yeni Girişimci Desteğine başvurabilmelerini sağlamak amacıyla düzenlenmektedir.

Söz konusu program, Yönetmeliğin ilgili hükümleri, Kurum ile KOSGEB arasında 18/09/2009 tarihinde imzalanan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi (UGE) İşbirliği Protokolü ve bu genelgede yer alan usul ve esaslara göre yürütülecektir. Bu mevzuatta hüküm bulunmayan hallerde ise mesleki eğitim kursları bölümündeki hükümlerin ilgili olanları uygulanacaktır.

Kuruma kayıtlı olup, girişimcilik eğitim programından yararlanmak isteyen ve Kurum tarafından geliştirilecek değerlendirme süreçlerinden geçen, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında bu programdan yararlanması uygun görülen kişi sayısının yeterli sayıya ulaşması halinde program düzenlenecektir. Kurumca eğitim alması uygun görülen kişi sayısının on kişiyi aşması durumunda üç aydan fazla bekletilmeden ödenekler ölçüsünde program bekletilmeden düzenlenecektir.

Bu kapsamda il müdürlüklerince yıllık işgücü eğitim planı hazırlanırken düzenlenecek girişimcilik programları ve bu programlara katılacak kişi sayısına yer verilecektir. İhtiyaç duyulması halinde ilgili planda gerekli değişiklikler yapılacaktır. Bu programın temel hedefi, eğitim sonunda, girişimci adaylarının kendi iş fikirlerine ilişkin iş planı hazırlama ve uygulamaya yönelik gerekli bilgi ve deneyimi kazanmalarınıdır.

Düzenlenecek girişimcilik eğitim programının iş ve işlemlerini yürütmek amacıyla il müdürlüğü personelinin bir kişi program sorumlusu olarak görevlendirilecektir. Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümünde kurs sorumlusu ile ilgili olarak belirlenen usul ve esaslardan ilgili olanlar program sorumlusu için de geçerlidir.

2. Hizmet sağlayıcılar ve ilgili hususlar

Yönetmeliğin 81. maddesine göre, hizmet alımı yapılabilecek hizmet sağlayıcılar;

- Üniversiteler,

- 14/6/1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa ve 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak kurulan özel öğretim kurumları,

- Eğitim için asgari standartlara sahip mekânı olan meslek birlikleri ve odalarıdır.

Teklif sunulan ilde meslek oda ve birliklerinin faaliyet göstermelerine yetkili olduklarını gösterir resmi belgeleri ve üniversitelerin de yetkilendirilmiş yerleşik birimlerinin bulunması gereklidir.

Ayrıca 5580 sayılı Kanun kapsamında kurulan özel öğretim kurumları statüsünde olmayan özel sektör işyerlerinin veya danışmanlık firmalarının hizmet sağlayıcı olması mümkün değildir.

Hizmet sağlayıcıların; teklif ve sözleşme aşamasında 4734 sayılı Kanunun 10. maddesi gereğince vergi, SGK primi ve prime ilişkin borç ile SGK ve Kurumca kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmaması gerekir. Bu borç ve cezaları yapılandırılmış olanlardan hizmet alımı yapılabilir. Yükleniciye ait bu kapsamdaki borçların tespitinden sonraki hak ediş ödemeleri, yükleniciye değil yüklenici adına borcun bulunduğu kuruma yapılır. Eğer hak edişten artan kısım kalırsa bu miktar yükleniciye ödenir. Devlet üniversiteleri ile yapılan hizmet alımında vergi, SGK primi ve prime ilişkin borç ile SGK ve Kurumca kesilmiş ve ödenmemiş idari para cezası olmaması şartı aranmaz.

Aşağıdaki durumlardakiler ile hizmet alımı kapsamında sözleşme imzalanmaz:

e) Hakkında ceza davası açılmış olanlar ile Kurumla ilgili konulardan dolayı mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıkları bulunanlarla, yargı süreci tamamlanıncaya kadar.

f) Hakkında teftiş ve inceleme devam edenlerden, müfettiş tespiti doğrultusunda teftiş kurulunca sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda tedbir kararı verilenlerle, teftiş veya inceleme sonuçlanıncaya kadar.

g) Hakkında teftiş ve inceleme raporu sonucu sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.

h) Kurumca bu Yönetmelik kapsamında sözleşme ve protokol imzalanmaması doğrultusunda yaptırım uygulananlar ile bu yaptırım süresi bitene kadar.

Yukarıda belirtilen durumlardaki hizmet sağlayıcıların yöneticisi, ortağı, kurucu ortağı ve sahibi olduğu hizmet sağlayıcılarla da aynı şartlarda hizmet alımı yapılamaz. İl müdürlüğü, gerektiğinde bu konudaki her türlü bilgi ve belgeyi isteklilerden isteme ve gerekli incelemeyi yapma hakkına sahiptir. Ayrıca Genel Müdürlük bu tür durumdaki kişilerin bilgilerini sistemde yayımlayabilir.

Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinde geçen süreler genel yaptırım süresinden kabul edilecektir. Teftiş, inceleme ve mahkeme sürecinin yüklenici lehine sonuçlanması halinde, lehte kararın verildiği tarih itibariyle yaptırım kararı geçerliliğini kaybeder. Belirtilen tarih itibariyle ilgili hizmet sağlayıcılarla hizmet alımı yapılabilir.

Hizmet alımı yapan il müdürlüğünde; ihale yetkilisi kişiler ile bu yetkiye sahip komisyonlarda görevli kişiler ve belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenleri ile bunların ortağı olduğu hizmet sağlayıcılar ile hizmet alımı kapsamında sözleşme imzalanmaz.

3. Hizmet alımı ve işbirliği⁶¹⁵

Girişimcilik eğitim programlarının düzenlenebilmesi için 4734 sayılı Kanununun 22. maddesinin (ı) bendi ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde doğrudan temin kapsamında hizmet alımı yapılacaktır. Hizmet alımı konusunda il müdürlükleri yetkilidir.

İl müdürlüğünce hazırlanacak Hizmet Alım İlanında (EK-24); hizmet alımı yapılmak istenen programa ilişkin bilgiler, eğitim verilecek kişi ve sınıf sayısı, eğitim süresi ve isteklilerin bilmesi gereken diğer hususlar yer almalıdır. Söz konusu ilan, il müdürlüğü tarafından hizmet alımından ilana çıkılan gün hariç en az beş işgünü öncesinde Kurum internet sayfasında ve il müdürlüğü ve/veya hizmet merkezi ilan panosunda yayımlanır; ayrıca uygun görülmesi halinde diğer araç ve yöntemler ile duyurulur.

Hizmet alımına ilişkin ilanda ve şartnamede (EK-25), Yönetmelik ve Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslara aykırı olmamak şartı ile istekliler tarafından teklif verilmesi, bu tekliflerin değerlendirilmesi ile programın düzenlenmesiyle ilgili olarak tarafların hak ve yükümlülükleri açıkça belirlenmeli ve/veya ilgili mevzuata atıf yapılmalıdır. Bu şekilde isteklilerin ve kamuoyunun söz konusu iş ve işlemler ile ilgili bilgilendirilmesine ilişkin tüm tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

Ayrıca il müdürlüğünce, Yönetmeliğin 16. maddesi çerçevesinde bu genelgenin mesleki eğitim kursları bölümündeki açıklamalar doğrultusunda yaklaşık maliyet tespiti yapılacaktır.

İl müdürlüklerince Yönetmeliğin 81. maddesinde sayılan hizmet sağlayıcılar ile işbirliği kapsamında girişimcilik eğitim programları düzenlenmesi mümkündür. İşbirliği kapsamında programın düzenlenmesi için ilana çıkılması teminat ve birim maliyet ile ilgili hususlar dışında GEP Protokolü (EK-32), Yönetmelik ve Genelgelere aykırı olmamak şartı ile isteklilerin teklifleri değerlendirilecek ve uygun bulunan teklifler için protokol imzalanacaktır. Bu kapsamda yapılacak eğitimlerde Kurum tarafından katılımcılara zaruri gider, SGK'ya da ile sigorta prim ödemesi yapılır. Eğer eğiticilerin işbirliği yapılan kurumun kendi kaynaklarından temini mümkün değil ise Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından belirlenen ek ders saat ücretinin iki katını aşmamak üzere eğitici gideri brüt olarak yükleniciye ödenebilir⁶¹⁶.

4. Teklif zarfında bulunması gereken belgeler

Teklifler, Yönetmeliğin 81. maddesinde belirtilen hizmet sağlayıcılar tarafından sunulabilecektir. İsteklinin durumuna göre bulunması gereken ilgili belgeler eksiksiz olarak teklif zarfına konulmalı ve ilan metninde yer alan son teslim süresinden önce ilgili yere teslim edilmeli ya da bu tarihe kadar teslim olacak şekilde posta/kurye ile gönderilmelidir.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hükümlerinden ilgilisi kıyasen dikkate alınacaktır.

Teklif zarfında isteklinin durumuna göre aşağıdaki belgelerden ilgili olanlar eksiksiz olarak bulunacaktır:

- d) Talep dilekçesi,
- e) Teknik ve mali teklif formu (EK-26),
- f) İstekli taahhütnamesi (EK-27),
- ç) Hizmet sağlayıcı türüne göre; ticaret sicil gazetesi, MEB onaylı özel öğretim kurumu çalışma ruhsatı, birlik/oda kaydı belgesi, üniversiteler için Yüksek Öğretim Kurulu yetki belgesinin aslı veya noter onaylı örneği,
- d) İmza sirkülerinin aslı veya noter onaylı örneği,
- e) Ticaret odasından alınacak faaliyet belgesi,
- f) Devlet üniversiteleri hariç, Ticaret Sicil Memurluğundan alınan iflas ve konkordato ilan edilmediğine dair belge,
- g) Devlet üniversiteleri hariç, işletmeler için vergi, SGK prim ve idari para cezası olmadığına ya da yapılandırıldığına dair belge,
- ğ) İsteklinin eğitim ve girişimcilik eğitimi alanındaki tecrübesi ile bu kapsamda varsa yetkilerine ilişkin bilgi ve belgeler,
- h) Eğiticilere ait özgeçmişler ve eğitim düzeyleri ve deneyimlerini gösterir belgeler ile eğiticinin istekli dışında başka kurum/kuruluş çalışanı olması durumunda bu kurum/kuruluştan alınan çalışma/görevlendirme yazısı,
- ı) 5580 sayılı Kanuna tabi kuruluşlar için eğiticilerin MEB onaylı çalışma izin belgesi veya atama onayı/yazısı,

⁶¹⁵ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Olur ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile değişmeden önceki hali: "3.Hizmet alımı"

⁶¹⁶ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

- i) Eğitim programı veya planı,
- j) Geçici teminat mektubu,
- k) Eğitim mekânına ilişkin belge.

İsteklilerin, bu genelgede belirlenen teknik değerlendirme kapsamında vermeleri gerekli belge ve bilgileri de teklif zarfına ilave etmeleri gereklidir.

5. Tekliflerin Değerlendirilmesi

Yönetmeliğin 80. maddesine göre, girişimcilik eğitim programlarına ilişkin hizmet alımlarında isteklilerin teklifleri, ilgili kurum/kuruluşlar ile Kurum arasında yapılan protokol hükümleri saklı kalmak üzere, Genel Müdürlükçe belirlenen usul ve esaslara göre değerlendirilecek ve değerlendirme sonucunda teklifi kabul edilen istekli ile sözleşme (EK-28) imzalanacaktır.

Tekliflere ilişkin değerlendirme, Yönetmeliğin 22, 23 ve 24. maddeleri çerçevesinde yapılacaktır. Ayrıca Yönetmeliğin 21. maddesinde belirtilen geçici teminatların usulüne uygun olarak verilip verilmediği de değerlendirme aşamasında Komisyon tarafından dikkate alınacaktır.

Tekliflerin açılması ve değerlendirmeye alınmayacak teklifler ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hüküm ve açıklamalarından ilgilisi kıyasen dikkate alınacaktır.

6. Teknik Değerlendirme

Yönetmeliğin 80. maddesi gereğince girişimcilik eğitim programları konusunda sunulan teklifler, aşağıdaki esaslara göre il müdürlüğünce oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilecektir.

Komisyonun oluşumu, çalışması ve diğer konularda Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili usul ve esasları kıyasen kullanılacaktır. Bu konuda gerekli tedbirler il müdürlüğünce alınacaktır.

6.1. Eğitim alanındaki tecrübe

İsteklinin, son teklif verme tarihi itibarıyla;

- Son beş yıl içinde eğitim tecrübesine beş,
- Son beş yıl içinde girişimcilik eğitim tecrübesine on,
- Son beş yıl içinde Kurum ile yapılan ve tamamlanan girişimcilik eğitimi programı sözleşmesi olanlara on beş,

- Son beş yıl içinde KOSGEB ile girişimcilik eğitim tecrübesi olanlara yirmi,
  - Uluslararası kuruluşlarla girişimcilik alanında yetkilendirilmiş olanlara yirmi beş,
- puan verilerek eğitim alanındaki deneyim değerlendirilecektir.

İsteklinin yukarıdaki durumlardan uygun olanların birden fazla olması durumunda her biri için ayrı ayrı değil en yüksek puan alabileceği duruma denk gelen puan verilecektir.

Örnek: Uluslararası kuruluş tarafından girişimcilik alanında yetkilendirilmiş bir istekli aynı zamanda son beş yıl içinde Kurumla tamamlanmış sözleşmesi ve aynı süre içinde eğitim tecrübesi olsa bile alabileceği toplam puan, uluslararası kuruluşça girişimcilik alanında yetki belgesinden dolayı yirmi beş olacaktır.

Eğitim ve girişimcilik eğitimi tecrübesinin puanlanabilmesi için, isteklinin son beş yıl içinde bu kapsamda tamamlamış olduğu eğitimlere ilişkin sözleşme, fatura vb. gibi kanıtlayıcı belgelerin aslı veya noter onaylı örneklerini de teklif zarfı içinde ibraz etmesi gerekmektedir.

İsteklinin son beş yıl içinde Kurum ve KOSGEB ile düzenlediği girişimcilik eğitimleri alanında puan alabilmesi için, bu sözleşmelerin tüm yükümlülükleri itibarı ile tamamlanması gerekir. Bu kapsamda hangi sebeple olursa olsun tamamlanmayan sözleşmeler dikkate alınmayacaktır.

Bu bölümden puan alınabilmesi için sözleşme sayısı önemli olmayacaktır.

Uluslararası kuruluşlar tarafından girişimcilik eğitimleri alanında yetkilendirilen kuruluşlar, tecrübelerini bu yetki belgeleri ile ispatlayabilirler.

İl müdürlüğü bu kapsamda ibraz edilen belgeler ile ilgili olarak tereddüt oluşması halinde, belgelerin doğruluğunu teyit etmek amacıyla her aşamada ilave bilgi ve/veya belge isteyebilir ve araştırma yapabilir.

6.2. Eğiticilerin deneyim süresi

Eğiticilerin deneyimi bakımından eğitici olarak görev yapmış oldukları süreler, gün üzerinden belirlenerek;

- Bir yıla kadar deneyim sahibi olanlar için on,
- Bir yıldan iki yıla kadar deneyim sahibi olanlar için on beş,
- İki yıldan üç yıla kadar deneyim sahibi olanlar için yirmi,
- Üç yıldan dört yıla kadar deneyim sahibi olanlar için yirmi beş,
- Dört yıldan fazla deneyim sahibi olanlar için otuz beş,

puan verilmek suretiyle değerlendirilir.

Gün üzerinden deneyim süreleri belirlenirken;

- Bir yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 359 gün,
- Bir yıldan iki yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 360 ile 719 gün arasında,
- İki yıldan üç yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 720 ile 1.079 gün arasında,
- Üç yıldan dört yıla kadar deneyim sahibi olanlar için 1.080 gün ile 1.439 gün arasında,

- Dört yıldan fazla deneyim sahibi olanlar için 1.440 günden fazla SGK kayıtlarında çalışmış olarak gözükmek gerekecektir.

Eğiticilerin deneyim süreleri, eğitici olduklarını gösteren belgelerin alınmasından sonraki tarihler esas alınmak üzere; eğitim vermek üzere yaptığı sözleşmeler ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarındaki prim ödenen çalışma gün sayısı üzerinden değerlendirilir. Sürenin hesaplanmasında bir yıllık deneyim üç yüz altmış gün üzerinden değerlendirilir. Ancak eğiticilerin öğrenim düzeyleri üzerinden puanlanmaları sırasında ilgili unvanında çalışarak geçirmiş oldukları süre de dikkate alınabilecektir.

6.3. Eğitcinin/öğreticinin eğitim düzeyi

Eğiticilerin eğitim düzeylerinin puanlanmasında;

- Lisans mezunu olanlar için yirmi,
  - Lisansüstü mezunu olanlar için yirmi beş,
  - Öğretim görevlisi olanlar için otuz beş,
  - Öğretim üyesi olanlar için kırk,
- puan verilir.

6.4. İsteklinin Kurum ile yaptığı sözleşmelerin sonucu

İsteklinin aldığı toplam puandan; istekli ile Kurum arasında kurs veya programlar nedeni ile imzalanan son beş yıldaki sözleşmeler bakımından aşağıdaki durumların en az bir sözleşme bakımından bulunması halinde karşısında yer alan puan düşülecektir:

- Yükleniciden kaynaklanan sebeplerle fesh edilen sözleşmesi bulunması durumunda eksi yirmi puan,
- İstihdam yükümlülüğünün hiç yerine getirilmemesi durumunda eksi on beş puan,
- İstihdam yükümlülüğünün kısmen yerine getirilmemesi durumunda eksi on puan.

İstekli bakımından yukarıda belirtilen hususların birden fazlasının birlikte bulunması durumunda en yüksek eksi puan verilir.

7. Mali Değerlendirme

Mali değerlendirme yapılabilmesi için teknik değerlendirme sonucunda elli tam puan veya üzerinde puan alınması zorunludur. Mali değerlendirme en düşük fiyat teklifi yüz puan kabul edilmek suretiyle ve diğer fiyat teklifleri en düşük teklife ters oranlı olarak oranlanmak suretiyle yapılır.

8. Nihai değerlendirme ve sözleşme imzalanması

İsteklinin teknik değerlendirmede aldığı puanın yüzde altmış ve mali değerlendirmede aldığı puanın yüzde kırkı esas alınarak nihai değerlendirme puanı belirlenir. Puan hesaplamasında küsuratlar yuvarlanmaz. Nihai puanın eşit olması halinde katılımcı başı ders saat maliyeti düşük olan istekliye, katılımcı başı ders saat maliyetinin de eşit olması halinde eğitici puanı yüksek olan istekliye öncelik verilerek nihai sıralama belirlenecektir. Yine eşitlik olması halinde, bu durumdaki istekliler ile kontenjan paylaşımı yapılarak sözleşme imzalanacaktır.

Sözleşme imzalanması ile ilgili olarak ayrıca Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümündeki açıklamalar dikkate alınacaktır. İl müdürlüğünce, isteklinin teklif etmiş olduğu kişi sayısından daha az bir kişiyle sözleşmeye davet edilmesi halinde, isteklinin sözleşmeyi imzalamaktan imtina etme hakkı vardır, dolayısıyla bu gerekçeye bağlı olarak sözleşme imzalamaması halinde istekliye yaptırım uygulanmaz. İlanda belirtilen sayıda katılımcı bulunamaması durumunda istekli ve/veya yüklenici bulunamayan katılımcılar için bir hak talep edemez.

9. Programın içeriği ile ilgili hususlar

9.1. Eğitimin süresi ve eğitim mekanı

Program kapsamındaki eğitimlerin, günlük en az beş en fazla sekiz saat ve haftada altı günü geçmemek üzere en az otuz en fazla kırk saat olması zorunludur. Yarım günlük tatiller dahil olmak üzere milli, dini bayramlar ile resmi tatil olan günlerde eğitim yapılamaz ve bu süreler toplam eğitim gününe dahil edilemez. Eğitim verilemeyen bu süreler eğitim sonrasına eklenir. Eğitimlerin mesai saatleri içerisinde yapılması esastır. Ancak il müdürlüğünce uygun görüldüğü takdirde, denetim imkânları da göz önünde bulundurularak bu maddeye aykırı olmamak kaydıyla, mesai saatleri ve günleri dışında da eğitim düzenlenebilir.

İl müdürlüğü; programların toplam eğitim sürelerinde artışa neden olmamak kaydıyla, programların yapıldığı yörenin coğrafi özellikleri ile yüklenicilerin özel durumlarını dikkate alarak eğitimlerin günlük başlama ve bitiş saatlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

Eğitimlerin öğrenme gücünü çektiği belgelenen engellilere yönelik düzenlendiği durumlarda, ilgili makamların vereceği rapor doğrultusunda günlük verilecek eğitim saatlerinde değişiklik yapılabilir. Bu değişiklik bu kapsama giren katılımcıların bulunduğu sınıflar için geçerlidir.

Program kapsamında isteklilerden meslek birlikleri ve odalarının eğitim mekânının girişimcilik eğitim programının uygulanması için asgari standartlara sahip olup olmadığının MEB tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluşlarca tespiti gereklidir. Bunun mümkün olmadığının resmi yazı ile belgelenmesi halinde bu tespitin il müdürlüğünce tekliflerin sunulmasından önce yapılması gereklidir. Bu kapsamdaki iş ve işlemlerde Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili hükümlerinden ilgilisi kıyasen dikkate alınacaktır.

Diğer hizmet sağlayıcıların eğitim mekanlarına ilişkin özel kanunları çerçevesinde sahip oldukları belgeleri teklif aşamasında ibraz etmeleri gerekmektedir.

9.2. Eğitim modülleri

Yönetmeliğin 79. maddesine göre, girişimcilik eğitim programları, ilgili kurum/ kuruluşlar ile Kurum arasında imzalanan protokoller çerçevesinde belirlenen eğitim içeriğini kapsamalıdır.

Kurum ile KOSGEB arasında imzalanan Protokol kapsamında verilmesi gereken eğitim, Temel Seviye Girişimcilik Eğitimi oluşturmakta olup, sınıf içi eğitim ve atölye çalışmaları dahil toplam yetmiş saattir.

Ayrıca bu eğitimi alanlara, Kurumun katılma şartları ve eğitim içeriğine dair kriterlerini bilahare belirleyeceği ilave birinci, ikinci ve üçüncü seviye girişimcilik eğitimleri verilebilecektir.

Bu dört seviye eğitimin içerdiği sürelerin toplamı ise 160 fiili günü geçemeyecektir.

Atölye çalışmaları kapsamında yapılan saha incelemeleri/araştırmaları eğitim süresine dahil edilmez. Bu süreler için katılımcılara ve yükleniciye herhangi bir ödeme yapılmaz.

KOSGEB ile birlikte yürütülecek temel seviye girişimcilik eğitimi, aşağıda belirtilen konu başlıklarını ve sürelerini içermelidir.

- Modül 1: Girişimcilik özelliklerinin sınanması, iş fikri geliştirme ve yaratıcılık egzersizleri- 8 (sekiz) saat,
- Modül 2: İş planı kavramı ve öğeleri (pazar araştırma, pazarlama planı, üretim planı, yönetim planı, finansal plan) - 18 (on sekiz) saat,
- Modül 3: İş planı öğelerinin pekiştirilmesine yönelik atölye çalışmaları (pazar araştırma, pazarlama planı, üretim planı, yönetim planı, finansal plan)-24 (yirmi dört) saat,
- Modül 4: İş planının yazılması ve sunumunda dikkat edilecek hususlar-20 (yirmi) saat.

Eğitimlerde; örnek olay, egzersiz vb. uygulamalı ve interaktif teknikler kullanılacaktır. Atölye çalışmalarında, katılımcıların gerçekleştirdiği inceleme/ araştırma çalışmaları eğitmenin sunacağı diğer örneklerle birlikte değerlendirilir. Eğitimlerde başarılı girişimcilerin başarı hikâyelerine yer verilebilir.

9.3. Eğitim programı ve onaylanması

Temel seviye eğitim içeriğinin yukarıda belirtilen asgari içerik ve süreleri kapsadığının tespiti için sözleşme imzalama aşamasındaki istekli tarafından sunulan eğitim programına paralel olarak il müdürlüklerince doldurulmuş ve imzalanmış olan UGE Eğitim Plan Formu ile birlikte UGE Başvuru Formu, il müdürlüğü tarafından KOSGEB Hizmet Merkezine onaylatılacaktır. Bu konudaki onay sürecinin eğitim başlamadan önce yapılması gereklidir.

Onay için gönderilen programlar, en geç on iş günlük ön değerlendirmeden sonra beş iş günü içerisinde KOSGEB Hizmet Merkezince onaylanır ya da düzeltme talep edilir. İl müdürlüklerince düzeltme talep edilen programlarda gerekli düzeltmeler istekliye yaptırıldıktan sonra tekrar başvuru yapılabileceği gibi varsa bir sonraki isteklinin eğitim programının değerlendirilmesi için KOSGEB Hizmet Merkezine gönderilebilir.

İstekli tarafından hazırlanan eğitim programının, KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından onaylanabilmesi için yukarıda sayılan kapsamı içermesi yeterlidir.

9.4. Eğiticilerin onaylanması ve değiştirilmesi

Temel seviye eğitim içeriğinin tek bir eğitici tarafından verilmesi şarttır. Bu eğiticinin KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından onaylanması için sözleşme imzalama aşamasındaki istekli tarafından verilen eğitici özgeçmiş ve bilgilerine paralel doldurulmuş ve imzalanmış olan UGE Eğitim Bilgi Formu, İl Müdürlüğüne, KOSGEB Hizmet Merkezine onay için gönderilecektir. Her bir eğitim için yapılan başvuruda en fazla üç eğitici değerlendirilmek üzere KOSGEB Hizmet Merkezine gönderilebilir.

Başvuruların onaylanması için eğiticinin en az dört yıllık üniversite mezunu olması ve UGE Eğitim Değerlendirme Formundaki kriterler üzerinden en az yetmiş puan alması gereklidir. Yeterli puanı alarak onaylanan eğiticilerle, onay tarihinden itibaren altı ay süresince girişimcilik eğitimi düzenlenebilir.

KOSGEB Hizmet Merkezleri başvuru tarihini müteakip en geç on iş gün içinde ön değerlendirme yaptıktan sonra beş iş günü içinde eğitici değerlendirmesini tamamlar ve değerlendirme sonucunu gerekçesiyle il müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. İl müdürlüğü reddedilen başvurulardaki eksiklikleri istekliye tamamlatarak yeniden başvuru yapabileceği gibi, varsa bir sonraki isteklinin eğitimine/eğiticilerine ilişkin değerlendirme formlarını değerlendirilmek üzere KOSGEB Hizmet Merkezine gönderebilir. İl müdürlüğü tarafından değerlendirilmek üzere önerilecek ikinci eğiticinin eğitim düzeyi ve/veya⁶¹⁷ tecrübesi açısından elenen eğitici ile en az aynı özelliklere sahip olması gerekmektedir.

İl müdürlüğüne ibraz edilen eğiticilerin özgeçmiş ve bilgilerini belgeleyen dokümanların doğruluğu istekli tarafından tespit edilmiş ve gerekli kontrolleri yapılmış olmalıdır. Bu kapsamda doğacak yükümlülüklerden yüklenici sorumludur.

⁶¹⁷ "veya" ibaresi 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Olur ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

Bir eğitim programı çerçevesinde aynı tarihlerde birden fazla sınıfın açılması gerektiği ve/veya eğitici değişikliği gereken eğitimlerde il müdürlüğü, KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından daha önce uygun bulunan (altı ayı geçmemiş olmak şartıyla) aynı yükleniciye ait eğitimcilerden her bir sınıf için bir eğiticiyi belirler ve ilgili sınıfın eğitimi başlamadan beş iş günü önce KOSGEB Hizmet Merkezine eğitici, eğitim programı ve katılımcılarla ilgili yazılı olarak bilgi verir.

Eğiticilerin işten ayrılmaları, yüklenici tarafından herhangi bir nedenle işten çıkarılmaları veya mücbir nedenlere bağlı olarak eğitime devam etmelerine imkan kalmaması hallerinde, yüklenici tarafından en az aynı niteliğe sahip başka bir eğiticinin KOSGEB'e onaylatılarak görevlendirilmesi il müdürlüğünün iznine tabidir. Ayrıca programların denetimi sonucunda verimli olmadığı belirlenen eğitimcilerin değiştirilmesi il müdürlüğünce yüklenicilerden istenilebilecektir.

Yapılacak eğitici değişikliklerinde ayrılan eğiticinin yerine en az aynı niteliklere haiz, KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından onaylanmış yeni eğitici belirlenmesi zorunludur. Yüklenicinin gerekçe göstererek yapacağı eğitici değişikliği taleplerinde, yüklenicinin il müdürlüğüne gerekçesini belirttiği yazısı ile birlikte vereceği yeni eğiticiye ait özgeçmiş ve bilgilere paralel il müdürlüğü tarafından doldurulup imzalanmış UGE Eğitimci Bilgi Formunu, KOSGEB Hizmet Merkezine yazılı olarak iletir. KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından, değerlendirme kriterleri esas alınarak, önerilen eğitici beş gün içerisinde kabul veya reddedilir.

Bu değerlendirme sürecinde devam eden eğitimler askıya alınır. Yüklenici, aynı eğitim dâhilinde en çok bir kez eğitici değişikliği talep edebilir.

Yapılan denetimlerde, Kurumu aldatmaya yönelik harekette bulunma, sahte ve yanıltıcı belge düzenleme ve kendi yerine başkasını eğitici olarak görevlendirme gibi bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışları tespit edilen eğitici, süresiz olarak Kurumun faaliyetlerinde görev alamaz ve haklarında il müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulur. Hakkında il müdürlüğünce bu şekilde yaptırım uygulanan kişiler sisteme kaydedilir ve Kurumun internet sayfasında ilan edilebilir.⁶¹⁸

10. Katılımcılarla ilgili hususlar

Yönetmeliğin 82. maddesine göre, girişimcilik programına katılabileceklerin; Kuruma kayıtlı, on sekiz yaşını tamamlamış ve bu program kapsamında aynı seviye eğitimlerden daha önce yararlanmamış olması gereklidir. Bu kapsamda Kuruma kayıtlı olanlardan özellikle işletmesini geliştirmek isteyenler için de girişimcilik eğitimleri verilebilecektir. Bu anlamda kurslardan ve işbaşı eğitim programından farklı olarak girişimcilik eğitim programlarına katılmak için işsiz olmak şartı bulunmamaktadır.

Katılımcı adaylarının Kurumun düzenlediği kurs/programlarına katılması ile ilgili olarak yaptırım uygulanmıyor olması gerekir. Programlardan yararlanacakların iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanması gereklidir.

Programa katılacaklardan Katılımcı Taahhütnamesi (EK-29) alınacaktır.

11. Katılımcıların seçimi

Girişimcilik eğitim seviyelerinin özelliğine uygun nitelikleri taşıyan Kuruma kayıtlılar arasından, tarafsızlık ve fırsat eşitliği ilkesine riayet edilerek asil ve yeteri kadar yedek katılımcı, yüklenici ile Kurum personeli tarafından belirlenecektir.

Katılımcı adaylarına yapılacak iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında; danışandan iş fikrinin olup olmadığı, işletmesini bir yıl içerisinde kurup kurmayacağı, ne kadar sermayeli bir işletme kurmayı planladığı, daha önce işletme kurma girişimi veya kurulmuş işletmesinin olup olmadığı, işletme ortağı olacak ise ortağı olmayı düşündüğü işletme ile görüşüp görüşmediği gibi sorular ile adayın girişimcilik eğitimine katılma noktasındaki istekliliğini tespit etmeye yönelik olarak varsa test vb. araçlar da kullanılabilir.

Katılımcıların seçim işlemi tamamlandıktan sonra tespit edilen asil katılımcı listesi ile yedek katılımcı listesi il müdürlüğünce Kurum internet sayfasında, il müdürlüğü ve hizmet merkezi ilan panosunda, ayrıca uygun görülmesi halinde diğer araç ve yöntemler ile duyurulur. Program kapsamında sınıf mevcudu 10 kişiden az, 25 kişiden fazla olamaz, birden fazla sınıfta eğitim düzenlenmesi durumunda programa katılanların imkânlar ölçüsünde yaş, eğitim seviyesi vb. özelliklerinin birbirine yakın olmasına dikkat edilecektir.

12. Devam durumlarının takibi

Yönetmeliğin 84. maddesine göre, katılımcıların eğitimlere devam etmeleri zorunludur. Kabul edilebilir mazereti olan katılımcılara, eğitimciler tarafından, yazılı olarak mazeret izni verilebilir. Bu izinler, devam çizelgelerinin arkasına yazılır. Ancak, bu izin sürelerinin toplamı, doktor raporu ile tevsik edilebilen sağlık izni de dahil, hangi sebeple olursa olsun toplam eğitim süresinin 1/10'unu aşamaz. Bu sürenin aşımı halinde, katılımcıların eğitimle ilişkileri kesilir. Program başlangıcından itibaren ilk onda birlik eğitim süresi içerisinde ilişkisi kesilen katılımcıların yerine alınan katılımcıların devamsızlık hakkı bulunmamaktadır.

Katılımcıların devam durumlarının takibi Yönetmeliğin 85. maddesine göre, Devam Çizelgesi (EK-30) kullanılarak yapılacaktır. İl müdürlüklerince mühürlenmiş devam çizelgesi düzenlenecek ve bu çizelgelerin giriş-

⁶¹⁸ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.

çıkış sütunları katılımcı tarafından, kontrol kısmı ise eğitim sırasında eğiticiler tarafından her gün imzalanacaktır. Programdan ayrılan, ilişkileri kesilen veya kayıtları silinen katılımcıların devam çizelgeleri bu işlemlerden sonra, diğer katılımcıların devam çizelgeleri ise, program sonunda il müdürlüklerine gönderilecektir. Program bitiminde bu çizelgeler ilgili programın dosyasında muhafaza edilecektir.

Devam çizelgelerinin gereği şekilde doldurulmasından ve program/ay sonunda il müdürlüğüne tesliminden yüklenici sorumludur. Katılımcıların devam durumları, yüklenici tarafından her gün düzenli olarak en geç saat 23:59'a kadar sisteme girilmek zorundadır. Katılımcıların devam durumlarının sisteme girilmesini sağlamak üzere ilgili işlemin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olarak yükleniciye sisteme giriş yetkisi verilir. Bu yükümlülüklerin aksatılmasından dolayı ortaya çıkabilecek zararlardan yüklenici sorumludur. Yüklenicilerin bu yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği il müdürlüğü tarafından hafta başında kontrol edilir.

Programa devam etmeleri yüklenici tarafından uygun görülmeyen katılımcıların durumu aynı gün il müdürlüğüne bildirilir. İl müdürlüğünce yapılan değerlendirme sonucuna göre katılımcının programla ilişkisi kesilebilir.

Katılımcıların eğitimin onda birlik kısmını aşan oranda izin kullanmamasına rağmen sağlık izni, askerlik, tutukluluk, hamilelik/doğum, işe giriş ve programa devamı engelleyebilecek ikametgah değişikliği nedeniyle programdan ayrılması halinde durumunu belgelendirmek koşuluyla yirmi dört ay süre beklenmeksizin aynı girişimcilik modülü de dahil olmak üzere programlardan yararlandırılır. Katılımcılar bu haktan sadece bir kez yararlanabilir. Sayılan bu durumlar dışında il müdürlüğünce kabul edilen geçerli bir mazereti olmadan ayrılanlar yirmi dört ay boyunca kurs ve programlardan yararlanamaz.

13. Programların denetimi ve izlenmesi

Yönetmeliğin 88. maddesi gereğince girişimcilik eğitim programının denetimi Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak üzere 4904 sayılı Kanununun 13. maddesi gereğince oluşturulan Denetim Kurulundadır. Eğitim programlarının etkinliğini ölçmek amacıyla il müdürlükleri; girişimcilik programlarına katılanların durumlarını belli periyotla sistem üzerinden sorgulayacaklardır. Ayrıca girişimcilik eğitim programları ile ilgili Kurum ile KOSGEB arasında imzalanan protokol çerçevesinde KOSGEB temsilcileri tarafından izleme faaliyetleri yapılabilir. Bunun dışında programın denetim ve izlenmesi ile ilgili olarak Yönetmeliğin ve bu genelgenin mesleki eğitim kursları ile ilgili kısmındaki ilgili hüküm ve açıklamalar kıyasen dikkate alınacaktır.

14. Katılım belgesi

Program eğitici ve il müdürlüğü onayı bulunan devam çizelgesi ile UGE Katılma Belgesi Almaya Hak Kazanan Katılımcı Listesi ve UGE Sonuç Raporu, programın tamamlandığı tarihten sonraki en geç beş iş günü içinde, il müdürlüğü tarafından KOSGEB Hizmet Merkezine gönderilir. KOSGEB Hizmet Merkezi; temel eğitim içeriğinin tamamının gerçekleştirilmiş ve her bir katılımcının temel eğitim süresinin en az yüzde doksanına katılmış olduğunu kontrol ederek katılımcı listesini en geç beş iş günü içinde onaylar veya düzeltme isteyebilir. Sonucu yazı ile il müdürlüğüne bildirir. Listede yapılması istenen düzeltme beş iş günü içinde tamamlanmalıdır. KOSGEB Hizmet Merkezi tarafından onaylanmış olan UGE Katılma Belgesi Almaya Hak Kazanan Katılımcı Listesinde bulunan katılımcılara il müdürlüğü, KOSGEB Hizmet Merkezi ve yüklenici tarafından imzalanan UGE Katılım Belgesi verilir. Bu belge, KOSGEB Yeni Girişimci Desteğine başvuruda kullanılacak bir belge niteliğindedir.

15. Diğer Hususlar

Programa ilişkin olarak bu genelge ekinde yer almayan ekler, KOSGEB internet sayfasından temin edilecek ve Kurum logosu eklenerek kullanılacaktır.

Girişimcilik eğitim programının yürütülmesi kapsamında Yönetmeliğin ve bu genelgenin girişimcilik eğitim programı ve ortak hükümler bölümlerinde hüküm ve açıklama bulunmayan durumlarda, mesleki eğitim kursları ile ilgili bölümdeki hüküm ve açıklamalardan ilgili olanlar kıyasen kullanılacaktır.

Programı giderleri, katılımcı başı ders saat maliyeti ile katılımcıların aldığı toplam ders saatinin çarpılması ile bulunan meblağı kapsar.

Program kapsamında katılımcı için yapılacak giderler, katılımcıya programa katıldığı her bir fiili gün için yapılan, miktarı Yönetim Kurulunca belirlenen katılımcı zaruri giderlerinden (20 TL) ve programlara devam edilen süre içinde 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında her bir katılımcı için tahakkuk edecek sigorta primlerinden oluşmaktadır.

Katılımcı zaruri gider ödemelerinin, katılımcılara ait devam çizelgelerinin yüklenici tarafından Kuruma ibraz edildiği tarihten itibaren en geç 10 işgünü içinde (mücbir sebepler dışında) gerçekleştirilmesi gerekmektedir.⁶¹⁹

⁶¹⁹ 24.07.2013 tarih ve 25626 sayılı Makam Oluru ile uygun bulunan 2013/3 sayılı Aktif İşgücü Hizmetleri Genelgesi ile eklenmiştir.